شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

新疆日报
（维·文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى (جۈمە) (بۇ سان ئالتە بەت)

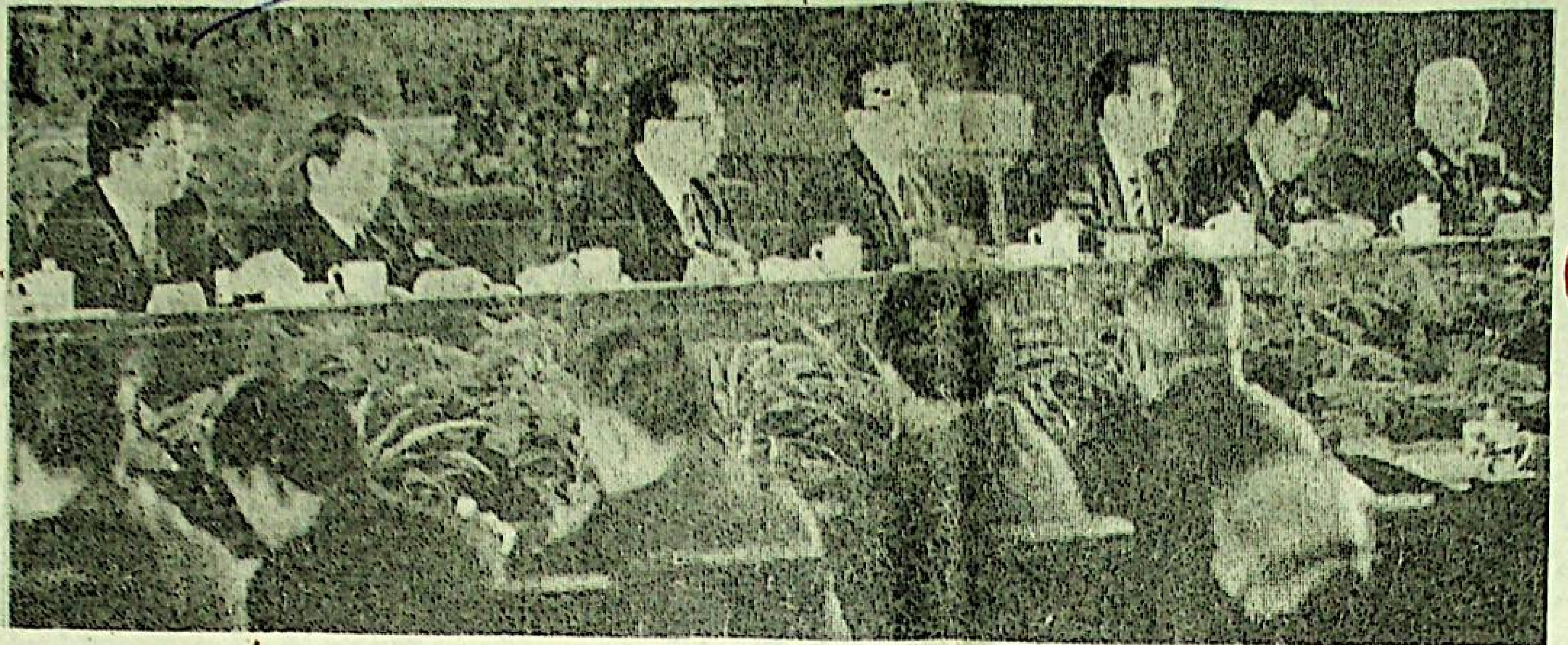

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى 1996-يىل 10-ئاينىڭ 7-كۈنىدىن 10-كۈنىگىچە بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. ئومۇمىي يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چياۋشى، لى رۈيخۇەن، جۇرۇڭجى، ليۇخۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ قاتناشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

ج ك پ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى

(1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللاندى)

ئومۇمىي يىغىنغا مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى رىياسەتچىلىك قىلدى، ئومۇمىي يىغىندا باش شۇجى جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى

ئومۇمىي يىغىن «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدىكى قارارى»نى قاراپ چىقتى ھەم ماقۇللىدى

ئومۇمىي يىغىن «پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15- قۇرۇلتىيىنى ئېچىش توغرىسىدا قارار»نى قاراپ چىقتى ھەم ماقۇللىدى، پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىنى كېلەر يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا بېيجىڭدا ئېچىشنى بېكىتتى

ئومۇمىي يىغىن پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ھەممە بىر نىيەتتە يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلەپ، پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنىڭ چاقىرىلىشىنى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئەلا نەتىجىلىرى بىلەن كۈتۈۋېلىشقا چاقىردى

بۇ قېتىمقى يىغىنغا مەركىزىي كومىتېت ئەزالىرىدىن 181 كىشى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزالىرىدىن 124 كىشى قاتناشتى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى ۋە ئالاقىدار ساھەلەرنىڭ مەسئۇللىرى يىغىنغا سىرتتىن قاتناشتى.

ئومۇمىي يىغىنغا مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى رىياسەتچىلىك قىلدى. يىغىندا مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى يولداش جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى.

ئومۇمىي يىغىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى 18 يىلدا دۆلىتىمىز دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان تارىخىي زور بۇرۇلۇشنى ۋە كەسپلەرنىڭ زور تەرەققىياتىنى باشتىن كەچۈردى. مۇنداق تارىخىي مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىۋى لۇشيەنىنىڭ يېتەكچىلىكىدىن تۇرغۇزۇلغانلىقى، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتىنى يېڭىباشتىن تونۇشتىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ، ئاما ئارىسىدا بول. ئېچىپ ئىلگىرىلەشتەك ئىجادچانلىق روھىنىڭ ئەۋج ئالغانلىقى ۋە

گەۋدىلىك ئورۇنغا ھەقىقىي قويۇپ، يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يەنىمۇ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش كېرەك.

ئومۇمىي يىغىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سوتسىيالىزم جەمئىيىتى ئومۇميۈزلۈك راۋاجلىنىدىغان، ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلىدىغان جەمئىيەت، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشى ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت ماس راۋاجلاندۇرۇلىدىغان ئىش، بىز ئىلىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش قىلىدىغان، تۈپ ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدىغان ۋە ئىسلاھات،

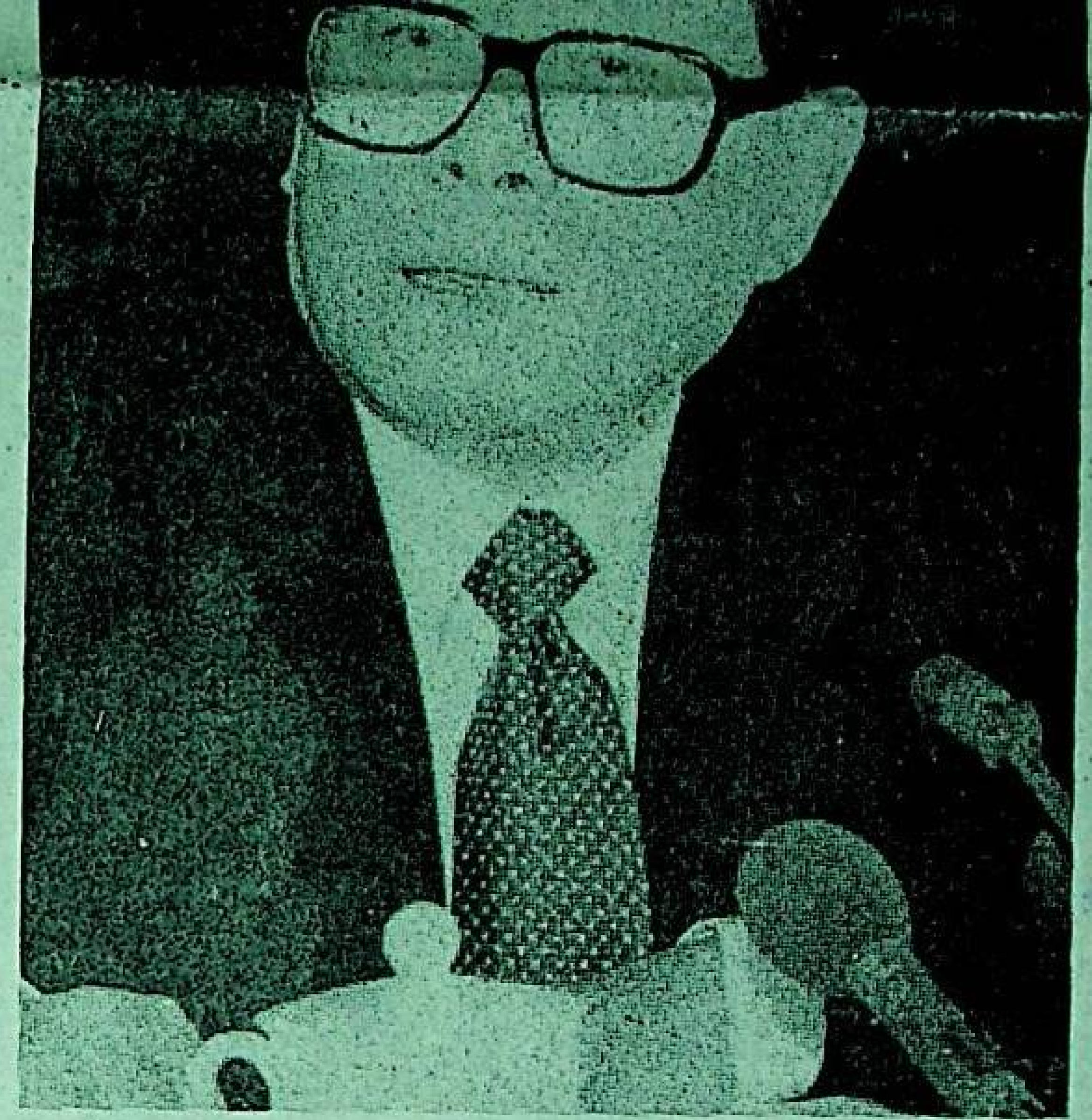

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى يولداش جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

* * *

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى 1996-يىل 10-ئاينىڭ 7-كۈنىدىن 10-كۈنىگىچە بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

رىياسەتچىلىك قىلدى. يىغىندا مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى يولداش جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى.

ئومۇمىي يىغىن دۆلىتىمىز خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9- بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010- يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلگە ئاشۇرۇش تەلىپىگە ئاساسەن سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى دۇچ كېلىۋاتقان ۋەزىيەتنى تەھلىل قىلدى، تەجرىبە ۋە ساۋاقلارنى يەكۈنلىدى، مەركەزنىڭ مائارىپ ۋە ئىلىم- پەن تەرەققىياتىغا دائىر ئىشلارنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇپ بولغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، بۇ قېتىمقى يىغىن ئاساسلىقى ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەھەتلەردىكى مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدىكى قارارى»نى قاراپ چىقتى ۋە ماقۇللىدى. «قارار» جەمئىي يەتتە قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: 1. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش زور ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە؛ 2. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە كۈرەش نىشانى؛ 3. پۈتۈن مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش؛ 4. سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش؛ 5. ئاممىۋى مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش؛ 6. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى ھەقىقىي كۆپەيتىش؛ 7. پارتىيىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش.

...ىگىراشتىن تونۇشتىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ، ئاما ئارىسىدا بول

ئېچىپ ئىلگىرىلەشتەك ئىجادچانلىق روھىنىڭ ئەۋج ئالغانلىقى ۋە مىللىتىمىزنىڭ مۇستەقىل ياشاش روھىنىڭ جارى قىلدۇرۇلغانلىقىدىنمۇ ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ. تېگى-تەكتىدىن ئېيتقاندا، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى تۈپ لۇشيەنىنىڭ شەكىللەنگەنلىكى ۋە تەرەققىي قىلغانلىقىدىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ. 13-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 4-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەر جەھەتتىن كۈچەيتىپ، ئىجابىي ئىلگىرىلەش ۋە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى، بۇ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتىنى مۆلچەرلىگەندە بۇ ئاساسىي ئېقىمنى تولۇق تونۇش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈش كېرەككى، بەزى جايلار ۋە تارماقلارنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىدە ئىدىيىۋى تەربىيىگە، مەنىۋى مەدەنىيەتكە سەل قاراش، «بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇش» مەسىلىسى تېخى ھەل قىلىنمىدى؛ جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى ھاياتىدا بىر مۇنچە مەسىلە ساقلانماقتا، بەزىلىرى يەنىلا خېلى ئېغىر. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى چىڭ ئىگىلەپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ

بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش...

قىلىدىغان، تۈپ ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدىغان ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، شۇنداقلا ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان ھەم دەۋر روھىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدىغان، مەۋقەنى ئۆز دۆلىتىمىزگە قويىدىغان، ھەم دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن شارائىتتا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش جۇڭگو كوممۇنىستلىرى بىلەن جۇڭگو خەلقىنىڭ مۇشكۈل تارىخىي ۋەزىپىسى. ئۇ دۆلىتىمىزنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانىنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئەمەلگە ئېشىشىغا، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشى، تەرەققىي قىلىشىغا مۇناسىۋەتلىك.

ئومۇمىي يىغىن ئېنىق قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مائارىپ، ئىلىم-پەن، مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇرۇپ، كىشىلەرنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى بىلەن يېتەكلەپ، ئالىيجاناب روھ بىلەن يېتىشتۈرۈپ، نادىر ئەسەرلەر بىلەن ئىلھاملاندۇرۇپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق سوتسىيالىستىك پۇقرالارنى يېتىشتۈرۈپ، پۈتۈن مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى ۋە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى

— پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ غەلىبىلىك يېپىلغانلىقىنى تەبرىكلەيمىز

«خەلق گېزىتى» باش ماقالىسى

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6- ئومۇمىي يىغىنى غەلىبىلىك يېپىلدى. بىز يىغىننىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكەنلىكىنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز!

6- ئومۇمىي يىغىن «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدىكى قارارى»نى قاراپ چىقتى ۋە ماقۇللىدى. يولداش جياڭ زېمىن يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىن سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدىكى ئۇلۇغ ئىشلارنى ئومۇميۈزلۈك يۈكسەلدۈرۈشتە مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە.

يىغىن ماقۇللىغان «قارار» ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا ئومۇميۈزلۈك يېتىش تەلىپىگە ئاساسەن، ۋەزىيەتنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، نىشانى، ۋەزىپىسى، خىزمەت فاڭجېنى ۋە مۇھىم تەدبىرلىرىنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، بولۇپمۇ ئىدىيىۋى ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇردى، ئۇ ھەم ناھايىتى كۈچلۈك ستراتېگىيىلىككە، ئىدىيىۋىلىككە ۋە يېتەكچىلىككە ئىگە، ھەم ناھايىتى كۈچلۈك رېئال قاراتمىلىققا ۋە مەشغۇلاتچانلىققا ئىگە، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە بىلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان پروگرامما خاراكتېرلىك ھۆججەت. يولداش جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلىپ، «قارار»نىڭ ئاساسىي روھى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەرنى مۇپەسسەل شەرھلىدى. «قارار» ۋە جياڭ زېمىننىڭ سۆزى پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، ئەسىر ئالمىشىدىغان پەيتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا سەپەرۋەر قىلغۇسى ۋە ئىلھاملاندۇرغۇسى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

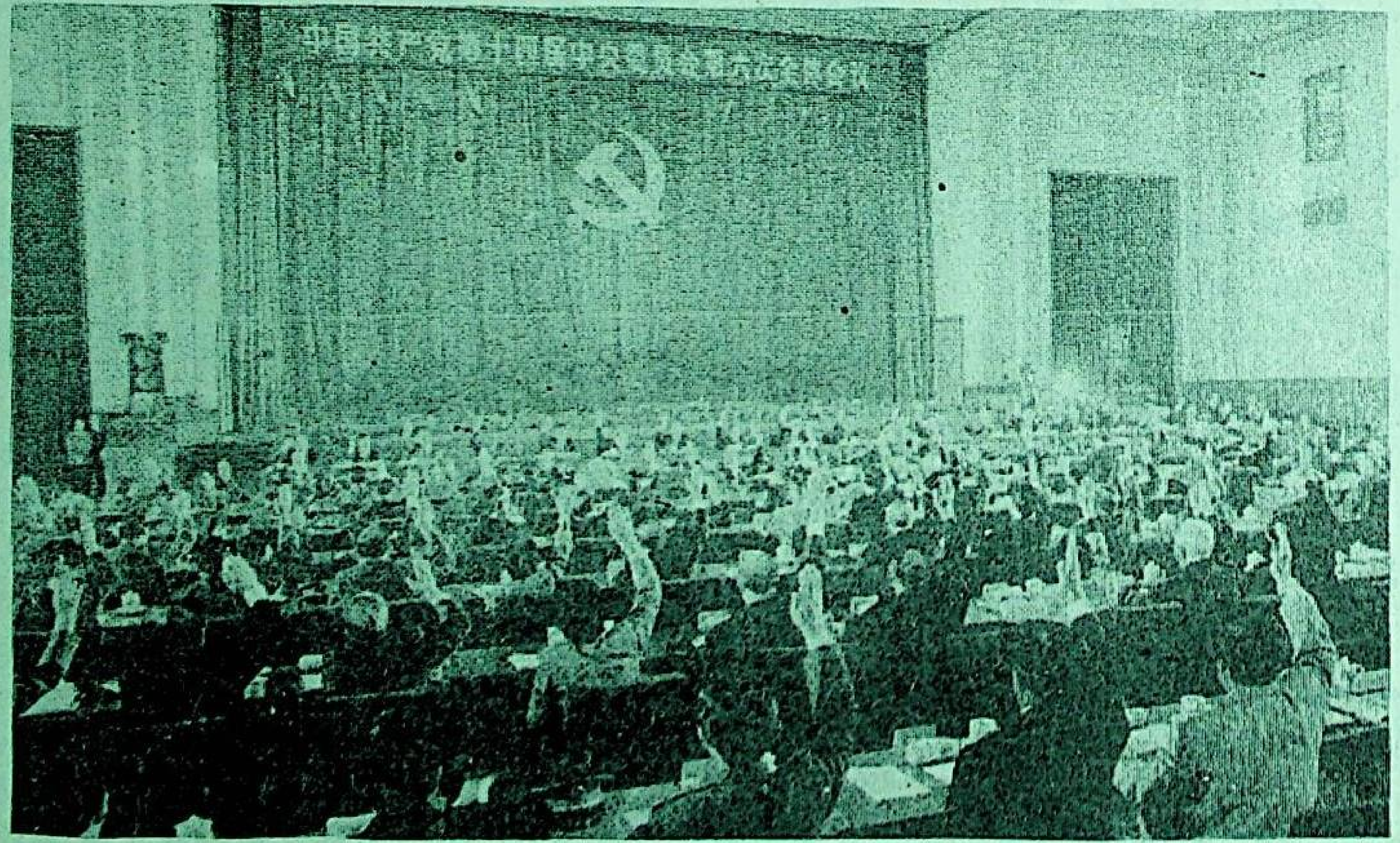

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنىدا «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدىكى قارارى» ماقۇللاندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

تەرەققىيات يولىدىكى توسقۇنلۇق

— دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا تەسىر يەتكۈزۈۋاتقان بىر نەچچە مەسىلە

ئۆز مۇخبىرىمىز فەيرەت ئۆمەر

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقى ئوتلاق چارۋىچىلىقى بىلەن دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىدىن ئىبارەت ئىككى چوڭ تۈرگە بۆلۈنىدۇ. ئوتلاق چارۋىچىلىقىدا چارۋىچىلىق ئىگىلىكى ئاساس قىلىنىپ، چارۋا ماللار تاغلىق رايون ياكى تۈزلەڭلىكتىكى ئوتلاقلاردا تۈرى بويىچە توپ بېقىلغاچقا، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا دائىر تۈرلۈك تەدبىر، تېخنىكىلارنى ئۇگۇشلۇقراق ئەمەلىيلەشتۈرگىلى بولىدۇ. دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىدا بولسا، تېرىقچىلىق ئىگىلىكى ئاساس قىلىنغانلىقى، چارۋا ماللار ئائىلىلەرنى بىرلىك قىلغان ھالدا تارقاق، ئارىلاش بېقىلىدىغانلىقى ئۈچۈن بۇنداق تەدبىر، تېخنىكىلارنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشمۇ قىيىن بولىدۇ. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تېز راۋاجلىنىۋاتقان دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىدا تەرەققىياتقا توسقۇنلۇق قىلىۋاتقان بەزى مەسىلىلەر گەۋدىلىك ئىپادىلىنىۋاتىدۇ.

بىرىنچى، تۇغماس چارۋا مال كۆپىيىۋاتىدۇ

دېھقانچىلىقتا ھوسۇلنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشى ئالدى بىلەن زىرائەت ئۇرۇقلۇقىنىڭ سورتى ۋە تېرىقچىلىق كۆلىمى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ئۇرۇقلۇقتا يۇقىرى ھوسۇللۇق ئەلا سورتلار تاللانسا، پىلان ئىچىدىكى تېرىقچىلىق كۆلىمى تولۇق ئەمەلىيلەشسە، ھاۋا رايى نورمال بولسا، دېھقانچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. ئۇنىڭ ئەكسىچە بولىدىكەن، بۇ نىشانغا يېتىش قۇرۇق گەپكە ئايلىنىپ قالىدۇ. بەلكى ئۇ نۆۋەتتە ئايرىم جايلاردا ساقلىنىۋاتقان كېچىكىۋاتقان ... ئىقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى زىرائەتلەرنى كۆپ تېرىسىمۇ ئاز مەلۇم قىلىپ، بىرلىك ھوسۇلدا ساقتا ئۇستۇنلۇكنى تاللىشىدىغان، بۇغداي، قوناق قاتارلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىگە كەلگەندە ئاز تېرىپ، كۆپ مەلۇم قىلىپ يۇقىرىنى ئالدايدىغان ناچار خاھىشلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. لېكىن بۇ يەردە زىرائەت سورتىنىڭ قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر تېرىلغۇ يەر ئاق قالمايدۇ، كېيىنكى ... كۆپ تېرىلغان قىسمى ئاشلىق زىرائەتلىرى كۆلىمىنى قىسىش ئارقىلىق، بوغدايىنىڭ كەم قالغان ئورنى ئېگىز قونىقىنى كۆپ تېرىش ئارقىلىق تولدۇرۇۋېلىنىدۇ. كەم بىرمۇ يەرنى بىر-ئىككى يىل تېرىماي ئاق تاشلاپ قويسا، ئۇنىڭ جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ. ئۇرۇقلۇق سورتى بىلەن تېرىلغۇ كۆلىمى دېھقانچىلىق ھوسۇلىنىڭ ئېشىش-كېمىيىشىگە تەسىر يەتكۈزگەندەك، چارۋا مال نەسلىنىڭ قانداق بولۇشى بىلەن تۇغۇت يېشىدىكى چارۋا ماللارنىڭ بوغاز بولۇش نىسبىتىنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشىمۇ چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتىغا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ. چارۋا ماللارنىڭ نەسلى ياخشى بولسا، تۇغار چارۋا ماللار تولۇق ئۇرۇقلاندۇرۇلسا، چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ھەسسىلەپ ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنىڭ بىر-بىرىگە ئوخشىشىپ كېتىدىغان بۇ ئوبيېكتىپ قانۇنىيىتى ئوتتۇرىسىدا ساقلىنىۋاتقان سۇبيېكتىپ پەرىق شۇكى، بىرمۇ تېرىلغۇ يەر ئاق قالسا مەھەللە، كەنت كادىرلىرىدىن تارتىپ، يېزا باشلىقى، ھاكىمغىچە بۇنى سۈرۈشتۈرىدۇ. لېكىن نەچچە ئون تۇياق، ھەتتا بىر نەچچە يۈز تۇياق تۇغار چارۋا مال قىسىر قالسىچۇ؟ ئۇنى سۈرۈشتۈرىدىغان ئادەم بارمۇ يوق؟ ئۇچۇق گەپنى ئېيتقاندا، چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدىغان فىرما، يېزا، كەنتلەردە ياكى «تۆمۈر چارۋا» تۈزۈمىنى ساقلاپ قالغان ئورۇنلاردا بۇ ئىش سۈرۈشتۈرۈلىدۇ. بەلكى يىللىق چارۋا مال نەسىللەندۈرۈش پىلانى، تۆل ئېلىش ۋەزىپىسى قاتلامۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، ستاتىستىكا قىلىنىدۇ. ئەمما دېھقانچىلىق رايونلىرىدا تېرىقچىلىق ئاساس قىلىنغاچقا، تۇغار چارۋا ماللارنىڭ بوغاز بولۇش-بولماسلىقى، تۇغۇش-تۇغماسلىقى كۆپ ھاللاردا ئانچە ئېتىبارغا ئېلىنمايدۇ. بۇ پەقەت دېھقانلارنىڭ ئىختىيارلىقىدىكى ئىش بولۇپ، دىتى بارلار ئۆزلۈكىدىن تۇغار چارۋا ماللىرىنى كۆيلىگەن ھامان ئۇرۇقلاندۇرۇپ، ئۇنى كۆپەيتىشنىڭ ئامالىنى قىلىدۇ. دىتسىز كىشىلەر بولسا سۈرۈشتۈرىدىغان ئادەم بولمىغانلىقتىن، تۇغار

چارۋا مېلى كۆيلىدىمۇ، كۆيلىمىدىمۇ، بوغاز بولدىمۇ، بولمىدىمۇ ئۇنىڭ بىلەن ھېسابلاشمايدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق رايونلىرىدا تۇغماس چارۋاماللار بارغانسېرى كۆپىيىشكە باشلىدى. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاچقۇچى يەنىلا رەھبەرلىكتە. ئۇلار تۇغار چارۋا ماللارنى ئۇرۇقلاندۇرۇش خىزمىتىنى تېرىقچىلىق پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرگەنگە ئوخشاش چىڭ تۇتسا، بۇ مەسىلىنى، يەنى تۇغۇت يېشىدىكى چارۋا ماللارنىڭ تۇغماسلىق ياكى ئاز تۇغۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن دېھقانچىلىق رايونلىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلار «بىر تۇياق چىشى چارۋا مالنىڭ قىسىر قېلىشى بىر مو مۇنبەت ئېتىزنىڭ تېرىلماي قېلىشى بىلەن ئوخشاش» دېگەن قاراشنى تىكلىشى كېرەك. ئەمەلىيەتتىمۇ بىرمو كېۋەز بىلەن بىر تۇياق كالىنىڭ، بىر مو بۇغداي، قوناق بىلەن بىر تۇياق قوينىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى سېلىشتۇرۇپ كۆرۈلسە بۇ نۇقتىنى تېخىمۇ ئېنىق ھېس قىلغىلى بولىدۇ. دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ھەقىقىي يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن تۇغار چارۋا ماللارنىڭ قىسىر قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا خۇددى تېرىلغۇ يەرنىڭ ئاق قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئالغانغا ئوخشاش تەدبىر قوللىنىپ، ئۇنى دېھقانلارنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇش لازىم. شۇ ئاساستا يېزا-بازارلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتلىرىدا كوللېكتىپ ئىگىدارچىلىقىدا مەلۇم ساندا ئاتلىق نەسىللىك چارۋا مال بېقىش ياكى كەنت، مەھەللىلەردە كەسپىي نەسىلچىلىك ئائىلىلىرىنى يېتىشتۈرۈش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، ھەقلىق ئۇرۇقلاندۇرۇش نۇقتىلىرىنى كۆپەيتىش، ئىلغار نەسىلچىلىك تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرۇش لازىم.

ئىككىنچى، چارۋا مال قۇرۇلمىسى مۇۋاپىق ئەمەس

نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقىدا چىشى چارۋا مالدىن ئەركەك چارۋا مال، چوڭ چارۋا مالدىن كىچىك چارۋا مال كۆپ بولۇشتەك تەڭپۇڭسىزلىق ھالەت تېخى ئۆزگەرگىنى يوق. دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىدا بۇ مەسىلە تېخىمۇ گەۋدىلىك ئىپادىلىنىدۇ. بۇ، ئاساسلىقى، چارۋىلىقتا ئۇزاقتىن بۇيان ساقلىنىپ كەلگەن چارۋا مال سانىنى تەكىتلەپ، سېتىپ چىقىرىشقا، تاۋارغا ئايلاندۇرۇشقا، ئاناچارۋا ماللارنى قوغداشقا سەل قاراشتەك بىر تەرەپلىمە خاھىشتىن كېلىپ چىققان بولۇپ، ئۇ نۆۋەتتىكى بازار ئىگىلىكى شارائىتىغا ماس كەلمەيدۇ. چارۋىچىلىقتا تۇغار چارۋا مالنىڭ نىسبىتى قانچە كۆپ بولسا، ئۇنىڭ كۆپىيىش سۈرئىتى شۇنچە تېز بولىدۇ. يىگىدىن كۆپەيگەن چارۋا مال قانچە كۆپ، قانچە تېز سېتىلسا، ئۇنىڭ تەننەرخى شۇنچە تۆۋەن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى شۇنچە يۇقىرى بولىدۇ، ئوتلاق، ئوت-چۆپ، يەم-خەشەككە بولغان بېسىممۇ يېنىكلەيدۇ. ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ھېسابلانمايدىغان، كۆپىيىش ئىقتىدارى بولمىغان چارۋا ماللارنى قانچە ئۇزاق باققانسېرى ئۇنىڭ تەننەرخى شۇنچە ئۆرلەپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كېتىدۇ. بىز بەزى قوي پادىلىرى ئىچىدە تۆت-بەش چىشلىق بولۇپ قالغان قېرى ئېرىكلەرنى كۆپ ئۇچرىتىمىز. بەلكى بۇنىڭدا ئۇنىڭ يۇگىدىن پايدىلىنىش كۆزدە تۇتۇلغاندۇ. لېكىن ساغلىقتىنمۇ ئوخشاش يۇڭ چىقىدىغۇ؟ بۇنداق قېرى ئېرىكلەرنىڭ ئورنىغا ساغلىق بېقىلسا، ئۇنىڭدىن ھەم يۇڭ، ھەم ئاز دېگەندە يىلىغا بىردىن قوزا ئالغىلى بولىدۇ ئەمەسمۇ؟ يەنە بىرى قوي، ئۆچكىدىن كالىنىڭ، بولۇپمۇ ئىنەكنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى بولىدىغانلىقى ھەممىگە ئايان. ئۇنىڭ ئۈستىگە دېھقانچىلىق رايونلىرىدا چوڭ چارۋا مال ئىستېمال قىلىشقا باب كېلىدىغان زىرائەت غولى، شاخ-شۇمبا زاپىسى بىر قەدەر كۆپ بولۇپ، ئۇنىڭدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، كالىچىلىق تىرىشىپ راۋاجلاندۇرۇلسا، چوڭ چارۋا مالنىڭ ئومۇمىي چارۋا مال ئىچىدىكى نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپ، بازارنى تېخىمۇ كۆپ گۆش، سۈت-قايماق بىلەن تەمىنلىگىلى، شۇنداقلا چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتىنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئىچىدە ئىگىلىگەن سالمىقىنى زورايتىپ، دېھقانلارنى تېزرەك بېيىتقىلى بولىدۇ. يۇقىرىقىدەك بىر قاتار ئامىللارنى كۆزدە تۇتقاندا، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىدا مۇھىم نۇقتىنى چىشى چارۋا ماللارنىڭ، چوڭ چارۋا ماللارنىڭ نىسبىتىنى كۆپەيتىشكە، ئومۇمىي چارۋا ماللارنىڭ نەسلىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، چارۋا مال قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشكە قارىتىش لازىم. ھازىر ئالدىن تەرەققىي قىلغان بىر قىسىم يېزا-بازار، كەنت، مەھەللىلەردە يېزا ئىگىلىك ماشىنا-ئۈسكۈنىلىرىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، دېھقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان ئات-كالىلارغا بولغان ئېھتىياج پەسەيدى. شۇڭا بۇ جايلاردىكى كادىرلار، دېھقانلار كۆز قارىشىنى يېڭىلاپ، كۆپىيىش ئىقتىدارى بولمىغان چوڭ چارۋا ماللىرىنى تېزرەك تاۋارغا ئايلاندۇرۇپ، ئۇنىڭ ئورنىنى ۋاقتىدا تولدۇرۇش ئۈستىدە ئىزدىنىشى لازىم.

ئۈچىنچى، يېزىلاردا گۆش ئىسراپچىلىقى ئېغىر

بۇ قارىماققا تىلغا ئالغۇچىلىكى يوق ئىشتەك كۆرۈنىدۇ، ئەمەلىيەتتە، ئۇنىڭغا سەل قاراشقا بولمايدۇ. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق رايونلىرىدا تۇگلاتقۇ تېخى ئومۇملاشمىدى. كۆپ ساندىكى كەنت، مەھەللىلەردە بازار شەكىللەنمىدى. مۇشۇنداق ئەھۋال ئاستىدا، دېھقانلاردا گۆشكە نىسبەتەن «باردا كولدۇرۇك-كولدۇرۇك، يوقتا قاراپ ئولتۇرۇك» دېگەندەك ھالەت ساقلانماقتا. ئۇلار ئۆيىگە بىرەر مېھمان كېلىپ قالسا ياكى بىر-ئىككى كىلوگرام گۆشكە ئېھتىياجلىق بولۇپ قالسا، قوتىنىدىكى قوي-ئۆچكىسىدىن بىرنى تۇتۇپ چېقىپلا سويىدۇ. قىش كۈنلىرىغۇ ئارتۇق گۆشنى ساقلاپ يېيىشكە بولىدۇ. ياز كۈنلىرىچۇ؟ ھەممىنى بىراقلا يەپ تۈگىتەلمىسە گۆش بۇزۇلۇپ قالىدۇ. جان سانى تۆت-بەش ئەتراپىدىكى بەزى دېھقانلارنىڭ ئېيىغا تۆت-بەش قوينى سويۇپ يەۋەتكەنلىكىدىن پەخىرلىنىپ يۈرگەنلىكىنى ھەممە جايدا ئۇچراتقىلى بولىدۇ. بىز ئۇلارنىڭ گۆش يېيىشكە ھەسەت قىلمايمىز. ئىمكان بولسا كۆپرەك يېسۇن! لېكىن ئاشلىق ئىسراپچىلىقىغا قارشى تۇرغاندەك، گۆش ئىسراپچىلىقىمۇ چەكلىنىشى كېرەك. بۇنىڭ ئەڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىدا كالا، قوي باقمىچىلىقى بىلەن توخۇ-كەپتەر، ئۆردەك-غاز قاتارلىق ئۆي قۇشلىرى باقمىچىلىقىنى تەڭ راۋاجلاندۇرۇش. كالا، قوي باققان دېھقانلار بىر-ئىككى كاتەك ئۆي قۇشلىرىنى كۆپرەك باقسا، ھېلىقىدەك بىرەر كىلوگرام گۆش ئۈچۈن بىر قوينى يەپ تۈگىتىۋېتىدىغان گۆش ئىسراپچىلىقىنى تىزگىنلەپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى، دېھقانلارنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسىنىڭ مەزمۇنىنى بېيىتقىلى بولىدۇ.

يۇقىرىقىلار مېنىڭ ئاقسۇنىڭ مەرھۇم مۇئاۋىن ۋالىيسى مىجىت قاسىم ھايات ۋاقتىدا ئۇنىڭدىن ئاڭلىغانلىرىم ۋە مۇخبىرلىق ئەمەلىيىتى داۋامىدا ھېس قىلغان يۈزەكى قاراشلىرىم بولۇپ، چارۋىچىلىق ساھەسىدىكى يولداشلارنىڭ بۇ مەسىلىلەرنى ئىنچىكىلەپ تەتقىق قىلىپ كۆرۈشىنى سورايمەن.

ئاپتونوم رايونىمىزدا تاموژنا كەسپىنىڭ ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر تورى قۇرۇلۇشى ياخشى ئۈنۈم بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۈرۈمچى تاموژنىسى يېڭى تېخنىكا بىلەن كەسپىي خىزمەتنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش نىشانىنى تاموژنا ئىسلاھاتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى ۋە مۇشۇ ئاساستا ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، تاموژنا كەسپىدە ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر سىستېمىسى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ئۈرۈمچى تاموژنىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىمپورت-ئېكسپورت تاۋارلىرىنى چېگرىدىن كىرگۈزۈش-چىقىرىشتىكى ۋاقىت، مەبلەغ ئىسراپچىلىقىنى تۈگىتىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە تۆھپە قوشۇش ئۈچۈن، ئۆزىگە قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر سىستېمىسى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەردى. 13 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئۆزىگە قاراشلىق سەككىز تاموژنا ۋە 12 چېگرا ئېغىزىدىكى ئىش بېجىرىش ئورنىغا زۆرۈر ماشىنا - ئۈسكۈنىلەرنى سەپلەپ بەردى. ئېلېكترونلۇق ھېسابلاش ماشىنىسىدا مەشغۇلات قىلغۇچى خادىملارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى ۋە بۇ ئورۇنلارنىڭ تەكشۈرۈش، باج ئېلىش، ستاتىستىكا قىلىش ئۇچۇر سىستېمىسىنى مەملىكەتنىڭ ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر تورىغا كىرگۈزدى.

تاموژنىدا ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر سىستېمىسىنىڭ بارلىققا كېلىشى ئۇلارنىڭ خىزمەت ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كارخانىلارغا ۋاقىت ۋە مەبلەغ تېجەپ بېرىپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. تاموژنا خادىملىرى كۆپەيتىلمىگەن ئەھۋالدا ئۈرۈمچى تاموژنىسى ئۆتكەن يىلىلا 60 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق تاموژنىغا مەلۇم قىلىش جەدۋىلىنى بىر تەرەپ قىلىپ، دۆلەتكە 780 مىليون يۈەن تاموژنا بېجى تاپشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىمپورت-ئېكسپورت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

يېڭىسار ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى بىلەن تەمىنلەش شىركىتى يىللىق سېتىش ۋە پايدا ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت يۈسۈپ** خەۋەر قىلىدۇ: يېڭىسار ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنا-سايمانلىرى بىلەن تەمىنلەش شىركىتى ئۇچۇرغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەلا مۇلازىمەت قىلىپ، بازار رىقابىتىدە ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلدى ھەمدە «خېرىدار بىرىنچى، سۈپەت بىرىنچى، ئىناۋەت بىرىنچى» دېگەن ئىدىيىنى ئىشچى - خىزمەتچىلەردە مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، ئۈچ ھۆددىگەرلىك تۈزۈمىنى مۇستەھكەملەپ، خېرىدارلارنىڭ ئىشەنچىسى ۋە قوللىشىغا ئېرىشتى. دېھقانلار ئارىسىغا بېرىپ، ئۇلار نېمىگە ئېھتىياجلىق بولسا شۇنى كەلتۈردى. دېھقانچىلىق ماشىنا-سايمانلىرىنى كۆرگەزمە قىلىپ سېتىپ، ئۇلارنىڭ ئورنى، سۈپىتى، ئەقىدارى ۋە ئىشلىتىش ئالاھىدىلىكلىرىنى تونۇشتۇردى. شىركەت [illegible] ئۆزى يۇقىرى دەرىجىلىك شىركەتلەر بىلەن ئالاقىلىشىپ، مالنى ۋاقتىدا كەلتۈرۈپ، خېرىدارلارنى رازى قىلدى. سۈپەتسىز ماشىنا-ئۈسكۈنىلەرنى قەتئىي كەلتۈرمىدى. بۇنىڭ بىلەن 7-ئايغىچە بولغان بېرىم يىل ئىچىدە 6 مىليون 360 مىڭ يۈەنلىك مال سېتىپ، يىللىق سېتىش ۋەزىپىسىنى 1 مىليون 360 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. 142 مىڭ يۈەن پايدا-باج تاپشۇرۇپ، يىللىق ۋەزىپىنى بېرىم يىل بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئىككىسۇ يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى دېھقان، چارۋىچىلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمەت قىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەبەيدۇللا تۇنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسى ئىككىسۇ يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ، سەككىز نەپەر مال دوختۇرىنى يېزا تەۋەسىدىكى 18 كەنت، 76 مەھەللە ۋە 300 دىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسىگە ئەۋەتىپ، ئىشىك ئالدىغىچە بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشنى داۋاملاشتۇردى. چارۋا ماللارنى ئىككى قېتىم ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ چىقىپ، 25 مىڭ تۇياق چارۋا مالغا ئىككى قېتىم ۋاكسىنا ئۇردى، 20 مىڭ 400 تۇياق ئۇششاق چارۋا مالنى بىر نۆۋەت ۋاننىلىدى، 800 تۇياق كېسەل چارۋا مالنى داۋالاپ ساقايتتى. 30 مىڭدىن ئارتۇق توخۇغا كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋاكسىنىسى ئۇردى، 980 تۇياق ئىنەكنى توڭلىتىلغان ئىسپىرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇردى.

تۈزىتىش

گېزىتىمىزنىڭ 10 - ئاينىڭ 9 - كۈنىدىكى 2 - بېتىنىڭ كۆك تەرىپىدىكى سۈرەت دىققەتسىزلىكىمىزدىن ئالمىشىپ قالغان.

تەھرىردىن

قىسقا خەۋەرلەر

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ كاچۇڭ يېزا ھېيتكا كەنت 1-مەھەللىسىدىكى دېھقان روزى سادىق بۇيىل 9-ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە 155 بېتون نو سېتىپ، 4650 يۈەن كىرىم قىلدى.

داۋۇت ئاۋۇت

△ بۇ يىل 8-ئاينىڭ 29- ۋە 30 - كۈنى توختىماي چىققان قاتتىق بوران كونىشەھەر ناھىيە بەشكېرەم يېزا بويىلا 22-كەنتىدىكى دېھقانلارغا 400 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زىيان سالدى.

ھاپىزجان مۇھەممەت

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ لوم پا يېزىسىدا بۇ يىل بىر قانچە قېتىم قاتتىق يامغۇر، مۆلدۈر ۋە بوران ئاپىتى يۈز بېرىپ، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 2 مىليون 300 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

ئابدۇرېھىم ئەشرەپ

△ ئاقسۇ شەھىرىنىڭ ئايكۆل يېزىسى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 40 كىلومېتىر سۇ سىگمەس ئۆستەڭ، 130 كىلومېتىر يېزا يولى ياسىدى. يېڭىدىن 280 توما ياسىدى ۋە كۆۋرۈك سالدى.

ئەختەرنىسا ھەمدۇل

△ ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدىكى دېھقانلار چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن 6-ئايدىن 8-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 254 مىڭ 900 تاغار سامان، 36 مىڭ 145 باغ ئوت-چۆپ تەييارلىدى.

ئابدۇرېشىت زۇنۇن

△ بۈگۈر ناھىيىسىنىڭ تىرەك بازار يېزىسى بۇ يىللىق ئورمان بىنا قىلىش ۋەزىپىسىنى % 17 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ھۆسەن خالەم

△ يېڭىسار ناھىيىسى ساغان يېزىسىدىكى دېھقانلار 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 8000 دەن يېڭى پاختا سېتىپ بەردى.

ئابدۇرېشىت ئەخمەت

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ توپلۇق يېزا 3-كەنت 4-مەھەللىسىدىكى دېھقان ئابدۇۋەلى ئابدۇراخمان 17 مىڭ يۈەن خەجلەپ، 1995-يىلى 2-ئايدىن 1996-يىلى 6-ئايغىچە كەنتنىڭ ئايغىدىكى شورلۇقتىن 150 مو بوز يەر ئاچتى. بۇ يىل ئۇنىڭ 60 موسىغا كېۋەز، 20 موسىغا كۆزلۈك كۆكتات تېرىغاندىن باشقا، يەنە 80 موسىنى كۈزگى بۇغداي تېرىشقا تەقلەپ قويدى.

ئابدۇراخمان ساۋۇت

قومۇل ساقا دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ باغراش سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى بۇ يىل 8 - ئاينىڭ 25-كۈنى رەسمىي پۈتۈپ توك تارقىتىشقا باشلىدى. بۇنىڭ بىلەن 800 دىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچىنىڭ توك قىيىنچىلىقى ھەل بولدى.

سۈرەتتە: ئىستانسىدىكىلەر ئىش ئۈستىدە.

تۇردى تۇرشا فوتوسى

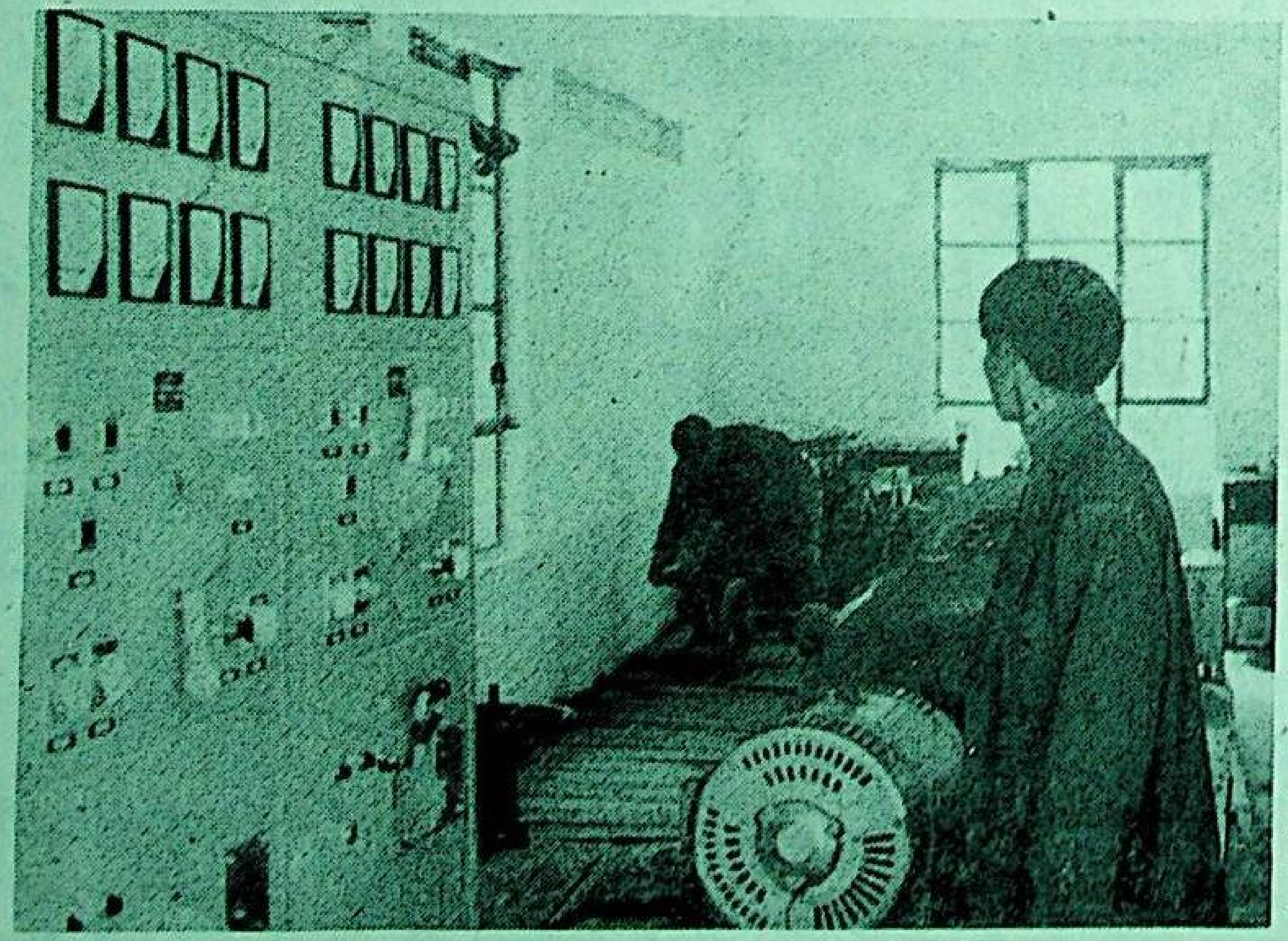

ئاقتام يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسال تەرەققىيات رايونىدىن ئۈمىد زور

پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاقتام يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسال تەرەققىيات رايونى ئەسلىدە، 1973-يىلى ياسالغان سۇ ئامبىرى ئىدى. 1990-يىلى ئامبار تىنىپ كېتىپ ئىشلىتىشكە مۇمكىن بولماي قالدى. شۇنىڭ بىلەن ناھىيىلىك سۇ-ئېلېكتر ئىدارىسى ئومۇمىي كۆلىمى 4634 مو كېلىدىغان بۇ ئامبارنىڭ تېرىشقا بولىدىغان قىسمىدىن تېرىپ پايدىلىنىپ كەلدى. 1994-يىلى ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يەرنى يېزا ئىگىلىك ئۇنىۋېرسال تەرەققىيات رايونى قىلىپ بېكىتتى ۋە 1995-يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن باشلاپ يەر ئېچىش، ئېتىزلارنى سالالاشتۇرۇش، ئېرىق-ئۆستەڭ، توما-تاقاقلارنى ئۆلچەملىك ياساش، ئورمان بەلبېغى بىنا قىلىش ئارقىلىق ئومۇمىي قۇرۇلۇشنى بۇ يىل 5-ئايدا تاماملاشنى قارار قىلدى. ھازىر 3100 مو ئۆلچەملىك سالا ئېتىز، 46.25 كىلومېتىر ئېرىق-ئۆستەڭ، 21.25 كىلومېتىر يول ياسالدى، توققۇز ئورمان بەلبېغى، 1.45 كىلومېتىرلىق ئۈزۈم كارىدورى بىنا قىلىندى، بىر كۆز قۇدۇق قېزىلىپ، تۆت كىلومېتىر يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى. بۇ تەرەققىيات رايونىدا بۇ يىل تېرىلغان كېۋەز 2280 موغا، پۇرچاق، ماش، لويلا تىپىدىكى زىرائەت 200 موغا، قوناق 20 موغا يەتتى.

سۈرەتتە: قەشقەر ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى مەتمىن ئوسمان (ئوتتۇردىكى كىشى) تەرەققىيات رايونىدىكى كېۋەزلىكنى كۆرمەكتە.

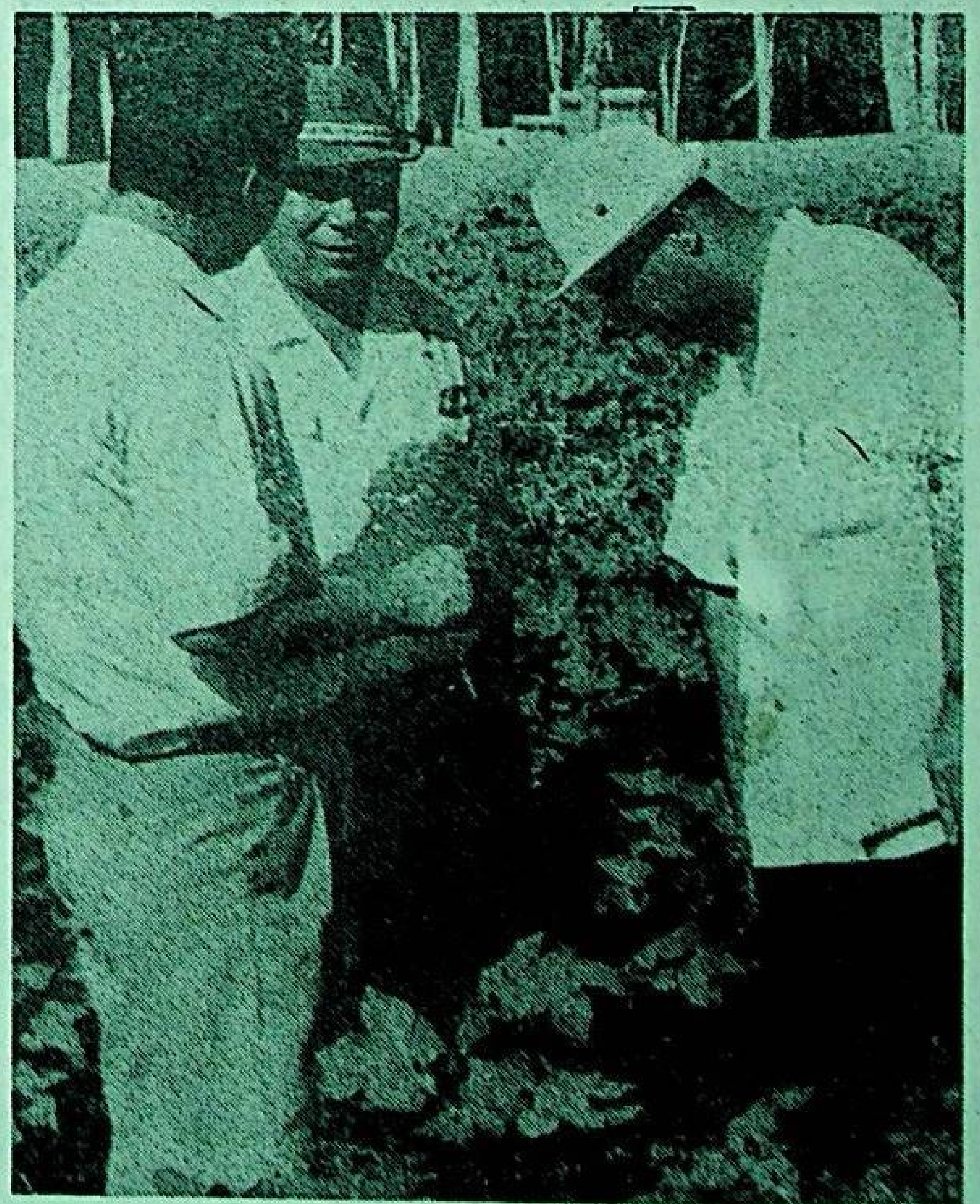

سۈرەتلىك خەۋەر

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** فوتوسى ۋە خەۋىرى

خوتەن ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى مۇھىم ئۇقتىنى يېزىلارغا قارىتىپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى مۇخبىرى قاسىم تۇرسۇننىياز خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى تەشۋىقاتنىڭ مۇھىم ئۇقتىسىنى يېزىلار ۋە چەت - ياقا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا قارىتىپ دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. ھازىر % 85 تىن كۆپرەك دېھقان - چارۋىچىلار رادىئو ئاڭلىيالايدىغان، تېلېۋىزور كۆرەلەيدىغان بولدى.

خوتەن ناھىيىسى نامرات ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولسىمۇ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ناھىيە، يېزىلارنىڭ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىشلىرى ئۈچۈن يېتەرلىك مەبلەغ سالدى. ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى پۈتۈن زېھنىنى چەت - ياقا نامرات يېزا - كەنتلەرنىڭ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىشلىرى تەرەققىياتىغا قارىتىپ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قەدىمىنى تېزلەتتى. ئىدارە رەھبەرلىكى ئالدى بىلەن ئىشنى كەنت رادىئو كۈچەيتىپ تارقىتىش پونكىتلىرىنى قۇرۇشتىن باشلاپ 185 مەمۇرىي كەنتنىڭ ھەممىسىدە رادىئو پونكىتى بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى، ناھىيە 35 يىلدىن بۇيان داۋاملىشىپ كەلگەن سىم بولمىغا تايىنىپ سىگنال يەتكۈزۈشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىپ 1991 - يىلى چاستوتىسى تىزگىنلەنگەن رادىئو ئىستانسىسى قۇرۇپ ئىشقا كىرىشتۈردى. يېزىلارنىڭ سىملىق رادىئونى تەدرىجىي سىمسىز تارقىتىشقا ئۆزگەرتىپ سەككىز يېزا - بازاردا چاستوتىسى تىزگىنلەنگەن رادىئو كۈچەيتىپ تارقىتىش ئىستانسىسى قۇرۇپ رادىئونىڭ تارقىلىش دائىرىسىنى كېڭەيتتى.

بۇ ناھىيىنىڭ ئىسلامئاۋات، تەۋەككۇل يېزىلىرى ۋە ئالتە دېھقانچىلىق مەيدانى تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ ئىچكىرىسىگە، قاشتېشى، لاگرۇ يېزىلىرى كۇئىنلۇن تاغ ئېتەكلىرىنىڭ ئىچكىرىسىگە جايلاشقان بولۇپ ناھىيە مەركىزىدىن 100 نەچچە كىلومېتىر كېلىدۇ. بۇ يەرلەردە ئولتۇرۇشلۇق 70 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان، چارۋىچىنىڭ تېلېۋىزور كۆرۈش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ناھىيىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى چارە - ئامال ئىزدەپ، ئىسلامئاۋات، تەۋەككۇل يېزىلىرى ئوتتاق پايدىلىنىدىغان بىر تېلېۋىزىيە كۈچەيتىپ تارقىتىش ئىشخانىسى قۇرۇپ بۇ خىلۋەت ماكاننى جانلاندۇردى. ئارقىدىنلا قاشتېشى يېزىسىدا تېلېۋىزىيە كۈچەيتىپ تارقىتىش ئىستانسىسى قۇردى، بۇ ئۈچ يېزىدا سۈنئىي ھەمراھتىن قوبۇل قىلىش پونكىتى قۇردى. ئۆتكەن يىلى يەنە 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ناھىيىدە سىملىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى ئۇيغۇر، خەنزۇ تىللىرىدا تارقاتتى.

خوتەن ناھىيىسى بىر نەچچە يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش ئارقىلىق ناھىيىنىڭ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىشلىرىنى يېڭى تەرەققىياتلارغا ئېرىشتۈرۈپ، رادىئو - تېلېۋىزىيە بىلەن قاپلىنىش نىسبىتىنى يىلدىن يىلغا ئۆستۈردى.

قىممەتلىك كۆرۈنۈش
غەيرەت مەتىمىن فوتوسى

نامراتلىقنىڭ يىلتىزى

ئەركىن ئابدۇجېلىل

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئادەم قايناپ تاشقان چوڭ - كىچىك كوچىلىرىدا، ئاۋات رەستىلىرى ئالدىدا دائىم ئۇچراپ تۇرىدىغان، مول ۋە قۇرۇق مېۋە - چېۋە، قوغۇن - تاۋۇز، ھەر خىل كۆكتات بېسىلغان ھارۋىلىرىنى سۆرۈشۈپ، خېرىدار چاقىرىپ يۈرگەن ئۇششاق تىجارەتچىلەر، توپ سېتىش بازارلىرىدا مال چۇشۇرۇۋاتقان، مال بېسىۋاتقانلار، ئادەتتىكى ئىككى ئادەم ئاران كۆتۈرىدىغان يوغان - يوغان تاغارلارنى يەلكىسىگە ئېلىپ، توپ سېتىش بازىرى قىلىنغان بىنالارنىڭ 3 - ، 4 - قەۋىتىدىكى دۇكانلارغا قارا تەرگە چۆمۈلگەن ھالدا گۇسۇلدەپ دەسسەپ چىقىپ كېتىۋاتقان ھامماللار يىگىتلەر، سەھەر سائەت ئۈچ، تۆتلەردە ئورنىدىن چاچراپ تۇرۇپ، ئاشخانىلاردا يەتتە خۇپتەنگىچە تىنىم تاپماي ئىشلەيدىغان نىمكا باللارنى ئويلىغىنىمدا ئۇلارغا ئاپىرىن ئېيتقۇم كېلىدۇ. بۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدىن يۇرت كۆرۈش، توغرىراقى ئېيتقاندا كۆپرەك پۇل تېپىپ ياخشىراق تۇرمۇشقا ئېرىشىش ئۈچۈن بۇ مەركىزىي شەھەرگە تەۋەككۈل قىلىپ كەلگەن ئىشلەمچىلەر. گەرچە ئۇلارنىڭ سانى ئىچكى ئۆلكىلەردىن ئۈرۈمچىگە كېلىپ، ئېغىر - يېنىك، پاسكىنا - پاكىز دېمەي ھەر خىل ئىش - ئوقەت بىلەن شۇغۇللىنىپ، پۇل تېپىۋاتقان ھۈنەرۋەن - كاسىپلار، ئىشلەمچىلەرگە يەتمىسۇ، ئۇلار بۇ رىقابەت دۇنياسىدا تۇرلۇك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئەمگەكچان ئاتا - بوۋىلىرىمىزنىڭ ئېسىل پەزىلىتىگە ۋارىسلىق قىلىپ، كۆپرەك پۇل تېپىپ تۇرمۇشنى ياخشىلاش كويىدا تىركىشىۋاتقان كىشىلەر. بۇ ياشلارنىڭ ئىشىك ئالدىدىن نېرىغا ئۆتۈشكە تەۋەككۇل قىلالمايدىغان، بىر - ئىككى ئادەم بىمالال خەۋەر ئالالايدىغان ئازغىنا يەرگە نەچچە ئەمگەك كۈچى تەڭ يېپىشىۋالغاچقا، تاپقان - تەرگىنىنىڭ تايىنى يوق، ئۈستى - بېشىدىن، ياق، پۈتۈن ئائىلىسىدىن ئېچىنىشلىق نامراتلىق تۆكۈلۈپ تۇرىدىغان، شۇ ھالەتتىمۇ تۇرمۇشنى ئۆزگەرتىش ئۇخلىسا چۈشىگىمۇ كىرمەيدىغان، دۇنيادىن بىغەم، شۇنداقلا ئەشۇ تۇرمۇشقا شۈكرى - قانائەت قىلىپ، موھتاجلىق ئىچىدە «بەرسەڭ يەيمەن، ئۇرساڭ ئۆلىمەن» دەپ يېتىۋاتقان ھورۇن، دىتسىز، جۈرئەتسىز كىشىلەردىن ئۆلۈكى ئارتۇق.

يەرلەرنىڭ دېھقانلارغا مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ كۆتۈرە ھېرىلگەنلىكى بىر ئىنقىلاپ. بۇ ئىنقىلاب دېھقانلارنى كوممۇنانىڭ ئاخىرى چىقمايدىغان، ئۇنۇمى تۆۋەن ئىش - ئەمگىكىدىن، بۇرۇقتۇرمىلىق تۇرمۇشىدىن ئازاد قىلىپ، ئۇلارنى ۋە ئۇلارنىڭ كاللىسىنى ئەركىنلىككە چىقاردى. شۇنىڭدىن كېيىنكى ئون نەچچە يىلدىن بۇيان يېزىلىرىمىزدا يەر تېرىش بىلەنلا قانائەتلىنىپ قالماي، ۋاقىت بىلەن بەسلىشىپ، ئەقىل - پاراسىتىگە، زېرەكلىكىگە، ئىگىلىگەن ھۈنەر - تېخنىكىسىغا تايىنىپ پۇل تېپىۋاتقان يېڭى بايلار، ئۆز يېرىنى ئۇبدان باشقۇرغاندىن سىرت، يەر تېرىشتىن توپىغان، يېرىدىن تۈزۈك پايدىلىنالمايۋاتقان دېھقانلارنىڭ بىر قىسىم يەرلىرىنى ئىجارىگە ئېلىۋېلىپ، ئاشلىق بىلەن بازاردا نېمە پۇل بولسا شۇنى تېرىپ، كۆكتاتچىلىق قاتارلىق كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە تېز كۆتۈرۈلگەن ئائىلىلەر، چەكلىك يەرگە بىر ئائىلە كىشىلەرنىڭ ھەممىسىلا يېپىشىۋالماي، دېھقانچىلىق ئىشلىرىنى ئائىلىسىدىكىلەرگە قالدۇرۇپ، تاپقان - تەرگىنىنى بېلىگە تۈگۈپ، قوشۇمچە كەسىپ، سودا - سېتىق بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان، يۇرت - شەھەر ھەتتا چېگرا ئاتلاپ تىجارەت قىلىۋاتقان ئەقىل - پاراسەتلىك دېھقان سودىگەرلەر مەيدانغا كەلدى ۋە كېلىۋاتىدۇ. بۇلار يېزىلىرىمىزدىكى كىشىگە ئىلھام بېرىدىغان، كىشىنى خۇشال قىلىدىغان بىر ئەھۋال. ئەمما يېزا - قىشلاقلىرىمىزدا يەنە ئىش - ئوقىتىنىڭ تايىنى يوق، دىتسىزلىقتىن بىر ئوبدان يېرىدىن كۆڭۈلدىكىدەك پايدىلىنالمايۋاتقان، ئىشلەيدىغان ئادەم كۆپ يەر ئاز بولغانلىقتىن، ھەرقانچە ئىشلىسىمۇ تاپقىنى قورساق تويغۇزۇشقىمۇ يەتمەيۋاتقان، كونا قېلىپتا قارا كۈچكە تايىنىپ باش چۆكۈرۈپ ئىشلەش بىلەنلا بولۇپ، ئەتراپىدىكىلەرنىڭ نېمە تېرىپ نېمە ئېلىۋاتقانلىقىغا، قانداق جاھاندارچىلىق قىلىۋاتقانلىقىغا زەڭ قويمىغانلىقىدىن ئىشلىرى يۈرۈشمەي چاپىنى تىزدىن ئاشمايۋاتقان، بېيىغانلارغا قاراپ ھاڭۋاقىشلاردەك گاڭگىراپ قېلىۋاتقان، كوممۇنا مەزگىلىدىن قالغان قاششاقلىق، بوشاڭلىق، ھورۇنلۇق، تەييارتاپلىق، تەماخورلۇق ئىللەتلىرىدىن تېخىچە قول ئۈزەلمەي نامراتلىق پاتقىقىغا چوڭقۇر پېتىپ كېتىۋاتقانلار كۆپلەپ تېپىلىدۇ.

بىر قىسىم يېزا - قىشلاقلىرىمىزدىكى نامراتلىقنىڭ يىلتىزىنى كۆپ تەرەپتىن ئىزدەش مۇمكىن. جۇغراپىيىلىك مۇھىت، تەبىئىي شارائىت، ناتۇرال ئىگىلىك ۋە قالاق ئىشلەپچىقىرىش ئېڭى، چەكلىنىپ تۇرسىمۇ دېھقانلارنىڭ بېشىغا يەنىلا چۈشۈۋاتقان بىنورمال ھەر خىل سېلىقلار نامراتلىقنىڭ چوڭقۇر يىلتىز تارتىشىغا زور تەسىر كۆرسىتىۋاتقان مۇھىم ئامىللاردۇر. بىراق نامراتلىقنىڭ تۈپ سەۋەبىنى مۇشۇ ئامىللارنىڭ ئۈستىگىلا يۈكلەپ قويساق ئاقىلانىلىك بولارمۇ؟ شۇنداق دەپ قارىساق، جۇغراپىيىلىك مۇھىت، تەبىئىي شارائىت چەكلىمىسىنى ئەقىل - پاراسىتى، تەۋەككۇلچىلىكى، قورقۇمسىزلىقىغا تايىنىپ بۆسۈپ چىقىپ، پۇل تاپقان، بېيىغان دېھقانلىرىمىزنى قانداق چۈشەندۈرۈش مۇمكىن؟ جۇغراپىيىلىك ئورنى، شارائىتى ياخشى يەرلەردىمۇ نامراتلىق قۇچىقىدا بىخارامان ئۇخلاپ ياتقانلارنى يوق دېگىلى بولامدۇ؟ شۇڭا نامراتلىقنى نوقۇل ھالدا شارائىت، مۇھىتتىنلا كۆرگىلى، شۇنداقلا ئۇنى كىشىلەردىكى قاششاقلىق، ھورۇنلۇق، تەييارتاپلىق، دىتسىزلىق، جۈرئەتسىزلىك ئىللەتلىرىدىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ. بەلكى كېيىنكىسىنى نامراتلىقنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان، ئۇنى يوقىتىشقا پۇتلىكاشاڭ بولۇۋاتقان بىر مۇھىم ئامىل

ئارسال مەزگىللىرىنى، توغرىراقى پۈتۈن بىر قىشنى تۇپلىشىپ قۇرۇق پاراڭ سېلىش، ئەتىگەندىن كەچكىچە ئاخىرى چىقمايدىغان قارت، بىليارت، شاھمات ئويناش بىلەن ئۆتكۈزىدىغان، شەھەرلىرىمىزدە يانچۇقىدا پۇلىنىڭ تايىنى يوق بىكاردىن بىكار بازار ئايلىنىدىغان كىشىلەر ئازمۇ؟ بىزدە ئاشۇ ئالتۇندەك ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ بىرەر ئەمەلىي ئىش - ئىزگە، ئائىلىسىگە ئاز - تولا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ئىشلارنى قىلىشنى ئويلايدىغانلار ۋە شۇنداق قىلىۋاتقانلار قانچە پىرسەنتنى ئىگىلەر؟ بىزدە قولىدىن كەلمىسىمۇ، ئىمكانىيىتى يار بەرمىسىمۇ، بىراقلا كۆپ نەپكە ئېرىشكىلى بولىدىغان چوڭراق ئىشلارنىڭ بېشىنى تۇتۇشنى تەما قىلىپ بىكار يۈرىدىغان، كۆڭۈل بېرىپ داۋاملاشتۇرسىلا تۇرمۇشنى ياخشىلاشقا پايدىلىق ئادەتتىكى ئىشلارنى قىلىشنى ياقتۇرمايدىغانلار ھەققەتەن ئورغۇن.

مېنىڭ ئۈرۈمچىگە پات - پات كېلىپ قازاقىستانغا مال يۆتكەيدىغان بىر سودىگەر ئاغىنەم بار، ئۇنىڭ ئائىلىسى غۇلجا شەھىرىگە قاراشلىق بىر يېزىدا تۇرىدۇ، ئاتا - ئانىسى دېھقان، ئۇ ھازىرمۇ دېھقان، قولىدا كۆتۈرە ئالغان بىر مۇنچە يېرى بار، بۇگۈنكى كۈندە ئۇ ئېتىز بېشىغا بارماي تۇرۇپ دېھقانچىلىق قىلىدىغان يېڭى دېھقانلاردىن بولۇپ قالدى. دېھقانچىلىقنىڭ ئېغىر - يېنىك ئىشلىرىغا مەھەللىسىدىكى باللارنى ياللايدۇ، قالغان ئىشلارنى ئائىلىسىدىكىلەر قىلىدۇ. ئۆزى دائىم بازارغا كىرىپ بىرنى ئىككى، ئۈچ قىلىش كويىدىلا يۈرىدۇ. ئۇ بىر كۈنى ماڭا مەھەللىسىدىكى بىر قىسىم ئاغىنىلىرىنىڭ دىتسىزلىق، ھورۇنلۇق، تەييارتاپلىق سەۋەبىدىن ئىزچىل ئىلگىرى كەلمەي غۇربەتچىلىك ئىچىدە ئۆتۈۋاتقانلىقى توغرىسىدا ئاغرىنىپ سۆزلەپ بەرگەنىدى. بۇ مەھەللىدىكى كۆپ قىسىم ياشلار ئۆزىنى ئۆيرىتالماي، كاللىسىنى ئىشلەتمەي، بىكار يۈرۈشكە ئادەتلىنىپ قالغانىكەن. ئۇلار دائىم چەكلىك يېرىگە مەلىكە بولۇپ، كۈندە ئىش يوق بولسىمۇ ئېتىز بېشىغا بىرەر ئىككى قېتىم بېرىپ قويۇپ كۈن ئۆتكۈزىدىكەن، قولى ئىشتىن بوشىسىلا مەھەللە دوقمۇشىنى ساقلاپ ئۆتكەن - كەچكەننىڭ غەيۋىتىنى قىلىپ ئولتۇرىدىكەن. بىكار ۋاقىتلاردا چامى يەتكۈدەك بىرەر ئىش تېپىپ قىلىپ، ئاز - تولا بولسىمۇ ئائىلىسىنىڭ چاي - تۇزىغا كىرەرلىك پۇل تېپىش ئۇلارنىڭ خىيالىغا كىرىپ چىقمايدىكەن. بەزىلىرى موھتاجلىق گالدىن بوغقاندىلا ئارىلاپ ئۇيەر - بۇ يەردە كۈنلۈك ئىشلەپ، تاپقىنىنى ئوتتۇرلۇق يەپ، بىرنى ئىككى قىلالماي، دائىملا خەققە سارغىيىپ ئۆتىدىكەن. بۇ يېرى مۇنبەت، سۈيى ئەلۋەك، شەھەرگە يېقىن مەھەللىگە نە - نەلەردىن كېلىپ، يەرلىكلەردىن ئىجارىگە ئالغان يېرىگە پارنىك قۇرۇپ كۆكتات تېرىپ پۇل تېپىۋاتقانلار، بېيىپ كەتكەنلەر بار ئىكەن. شۇ يەرلىك دېھقانلار دائىم يازلىق كۆكتات

ئىتتىپاقتىن بۆلۈنۈپ چىققان دۆلەتلەر «مۇستەقىل دۆلەتلەر

تەنتەربىيە قامۇسى

24 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقە 1988 - يىلى 9 - ئايدا كورىيە پايتەختى سېئۇلدا ئۆتكۈزۈلدى. 159 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن 8465 تەنھەرىكەتچى بۇ مۇسابىقىگە قاتناشتى.

خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىغا ئەزا 163 دۆلەتتىن پەقەت چاۋشيەن، كۇبا، ئېفىئوپىيە ۋە نىكاراگۇئادىن ئىبارەت تۆت دۆلەتلا بۇ مۇسابىقىگە قاتناشمىدى. كانادا ماھىرى جونسون توققۇز سېكۇنت 79 دەقىقىلىق نەتىجە بىلەن ئەرلەرنىڭ 100 مېتىرغا يۈگۈرۈش دۇنيا رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلىغانىدى. لېكىن، مۇسابىقىدىن كېيىن، ئۇنىڭ روھلاندۇرۇش دورىسى ئىچىۋالغانلىقى مەلۇم بولۇپ، ئېرىشكەن ئالتۇن مېدالى تارتىۋېلىندى. كورىيە ساھىبخانلىق ئورنىدىن پايدىلىنىپ 12 ئالتۇن مېدال بىلەن ئالتۇن مېدال سانىدا 4 - ئورۇننى ئىگىلىدى. جۇڭگو تەنھەرىكەتچىلىرى سەۋىيىسىنى ياخشى جارى قىلدۇرالماي ئاران بەش ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى. سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى، سابىق شەرقىي گېرمانىيە ۋە ئامېرىكا يەنىلا ئالدىنقى ئۈچ ئورۇننى ئىگىلىدى.

25 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

172 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن 9368 تەنھەرىكەتچى 1992 - يىلى 7 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 9 - كۈنىگىچە ئىسپانىيىنىڭ بارسېلونا شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 25 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشتى.

بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقىدە مۇسابىقىگە قاتنىششنى رەت قىلىدىغان ئەھۋال كۆرۈلمىدى. گېرمانىيە بىرلەشكەندىن كېيىن، بىر كوماندا تەشكىللەپ مۇسابىقىگە قاتناشتى. سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىدىن بۆلۈنۈپ چىققان دۆلەتلەر «مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى» كوماندىسى بولۇپ تەشكىللىنىپ مۇسابىقىگە قاتناشتى. جۇڭگو تەنھەرىكەتچىلىرى بۇ قېتىم ئۆز سەۋىيىسىنى نورمال جارى قىلدۇرۇپ، جەمئىي 16 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ، ئالتۇن مېدال سانىدا 4 - ئورۇندا تۇردى. تەنتەربىيىدە ئاجىز ھېسابلىنىدىغان ئىسپانىيە بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقىدە ساھىبخانلىق ئورنىدىن پايدىلىنىپ بىراقلا 13 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى. بۇ ئۇلارنىڭ ئالدىنقى 24 نۆۋەتلىك مۇسابىقىدە ئېرىشكەن ئالتۇن مېدالىنىڭ يىغىندىسىدىنمۇ كۆپ. مۇسابىقە ئاخىرىدا مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى، ئامېرىكا ۋە گېرمانىيىلەر ئالتۇن مېدال سانىدا ئالدىنقى ئۈچ ئورۇننى ئىگىلىدى.

26 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقە 1996 - يىلى 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 4 - كۈنىگىچە ئامېرىكىنىڭ ئاتلانتا شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىغا ئەزا 197 دۆلەت ۋە رايوننىڭ ھەممىسى مۇسابىقىگە قاتناشتى، تەنھەرىكەتچىلەر سانى تۇنجى قېتىم 10 مىڭدىن ئېشىپ كەتتى.

مۇسابىقە گەرچە ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلغان بولسىمۇ، قاتناش، ئۇچۇر، مۇلازىملىق جەھەتلەردە بىرمۇنچە ئېگىز - پەسلىك يۈز بەردى. بەزى دۆلەتلەر بۇنىڭغا قارىتا نارازىلىق بىلدۈردى. ئۇنىڭدىن باشقا مۇسابىقە مەزگىلىدە ئولىمپىك باغچىسىدا پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەردى.

ئېلىمىز تەنھەرىكەتچىلىرى بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقىدە 16 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ، ئالتۇن مېدال سانىدا يەنە بىر قېتىم 4 - ئورۇندا تۇردى. ئامېرىكا 45 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ 1 - ئورۇننى ئىگىلىدى. روسىيە 26 ئالتۇن مېدالغا، گېرمانىيە 20 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ 2 - ۋە 3 - ئورۇندا تۇردى.

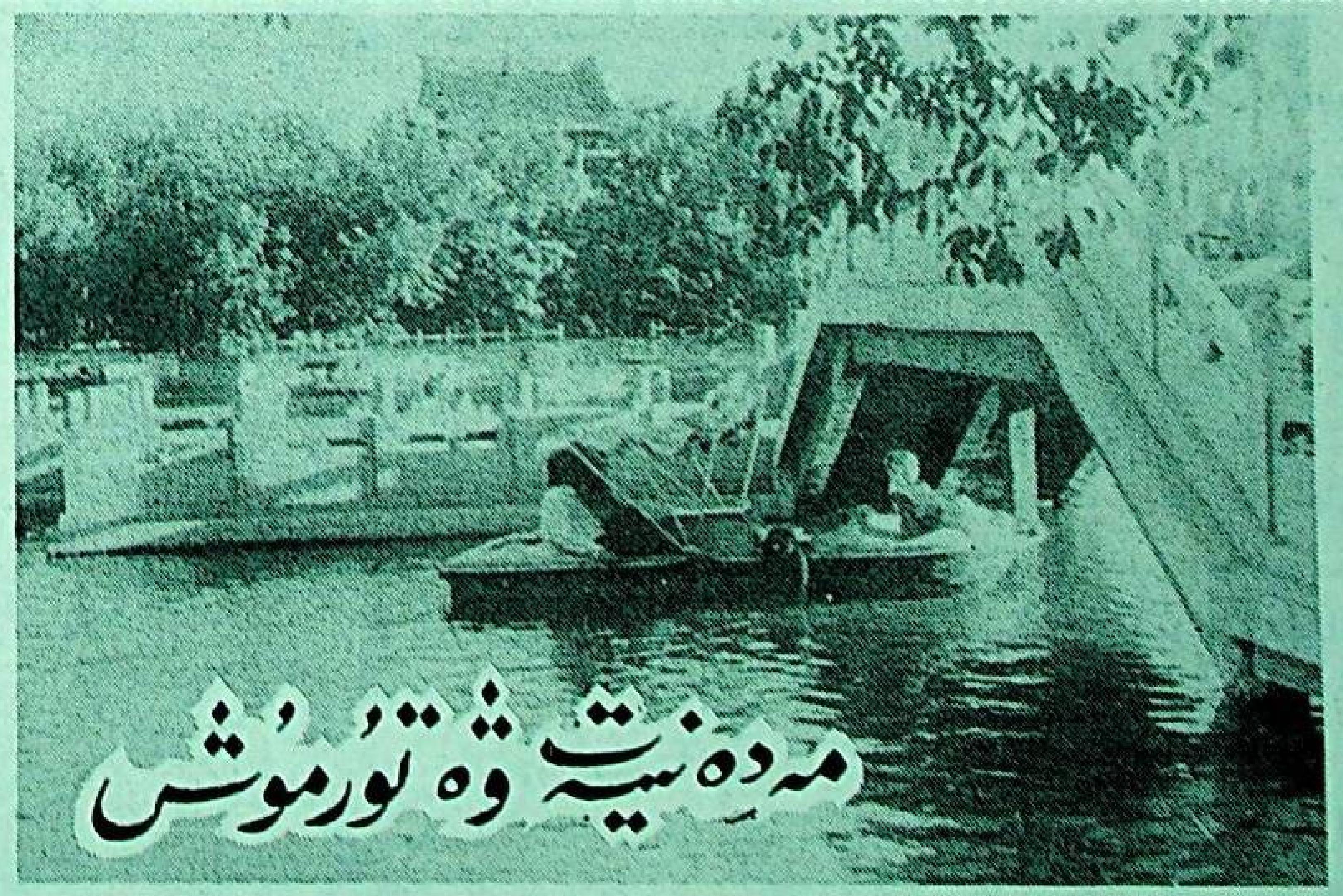

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئاددىي - ساددىلىقنى قەدىرلىشى لازىم

تۇرسۇنتوختى ئاتاۋۇللا

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مۇنبىرى

تۇرمۇشتا ئاددىي - ساددا، تېجەشلىك بولۇش ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەرقانداق جايدا تەشەببۇس قىلىشقا ئەرزىيدىغان گۈزەل ئەخلاقتۇر. بۈگۈنكى كۈندە ماددىي تۇرمۇش شارائىتىنىڭ تەدرىجىي ياخشىلىنىشى بىلەن نۇرغۇن ئوقۇغۇچىلار بۇ گۈزەل ئەخلاقتىن بارغانسېرى يىراقلاشماقتا. نۇرغۇن ئوقۇغۇچىلار ئىشلەتكۈسى كەلمىگەن قەلەملەرنى تاشلىۋېتىدۇ. دەپتەرلەرنى بىر قانچە ۋاراق يېزىپلا ئالماشتۇرىدۇ. دەرستىن سىرتقى كىتابلارنى بىر قېتىم ئوقۇپ بولماي تۇرۇپلا يىرتىۋېتىدۇ ياكى قايتا كۆرگۈسى كەلمەي ساندۇق ئاستىغا بېسىپ قويىدۇ. تۇرمۇشتا يۇقىرى ئىستېمال قوغلىشىدۇ. مودا كىيىم - كېچەكلەرنى كىيىشكە قىزىقىدۇ ۋە ئامال قىلىپ سېتىۋالىدۇ. ھەشەمەتچىلىككە بېرىلىپ ئاتا - ئانىسىغا پۇل ئەۋەتىش توغرىسىدا خەت يازىدۇ. ئاتا - ئانىلارمۇ بالام يىراق يۇرتتا قىينىلىپ قالمىسۇن، دەپ ئامال قىلىپ ئۇلارنىڭ تەلىپىنى قاندۇرىدۇ. بەزى ئاتا - ئانىلار پەرزەنتلىرىمگە كۆيۈندۇم، دەپ ئۇلارغا خېلى كۆپ پۇل بېرىدۇ. پەرزەنتلىرىنىڭ ئۆششاق - چۈششەك ئىشلىرىنىمۇ ئۆزى قىلىپ بېرىپ، ئۇلاردا يۆلىنىۋېلىش پسىخىكىسىنى شەكىللەندۈرۈپ قويىدۇ، بۇ خىل ھالەت ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ تەبىئىتىنى ئۆزگەرتىپ، ئۇلارنى ئۆششاق - چۈششەك ئىشلارنىمۇ مۇستەقىل بىر تەرەپ قىلالمايدىغان، چىدامسىز، كىچىككىنە قىيىنچىلىققىمۇ بەرداشلىق بېرەلمەيدىغان قىلىپ قويىدۇ. ۋاقىت ئۆزارغانسېرى نۇرغۇن ئوقۇغۇچىلاردا تىرىشچان، ئىقتىسادچىل بولۇش، ئاددىي - ساددىلىقنى قەدىرلەشتىن ئىبارەت ياخشى ئادەت ئاستا - ئاستا يوقىلىدۇ. نۇرغۇن ئوقۇغۇچىلار ياخشى كىيىنىشنى، ياخشى يېيىشنى ئويۇن - تاماشىغا بېرىلىشنى يوللۇق ئىش، دەپ قارايدۇ. ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى يۇقىرى ئىستېمالدىن بەھرىمەن بولۇشنى بەك بالدۇر قوغلىشىپ كەتسە، ئۇلارنىڭ روھىي ۋە ئەقلىي جەھەتتىن يېتىلىشىگە، ئېسىل مىجەز يېتىلدۈرۈشىگە تەسىر يېتىدۇ.

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى كەلگۈسىنىڭ ئىگىلىرى، ئۇلار پارتىيە، خەلقنىڭ كۈتكەن ئۈمىدىنى يەردە قويماي، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان كىشىلەردىن بولۇش ئۈچۈن، ئاددىي - ساددا ياشاشنى بىلىشى، ناچار ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ ئۆز تۇرمۇشنى ئۆزى ئورۇنلاشتۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. ياش - ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدە ئاددىي - ساددىلىقنى قەدىرلەش - ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ياشاشقا، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىشقا، مول ئىجابىي كىشىلىك ھاياتنى ئىلگىرى سۈرۈشكە، شۇنداقلا قولدىن ئىش كەلمەيدىغان سۆلەتۋازلاردىن بولۇپ قېلىشتىن ساقلىنىپ، رىقابەت كەسكىن بولىدىغان كەلگۈسى جەمئىيەتكە ماسلىشىشقا پايدىلىق شۇڭا، ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىدا ئاددىي - ساددا ياشاش، مەسىلىلەرنى توغرا تەھلىل قىلىش ۋە مۇستەقىل بىر تەرەپ قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈش «ئۆز كۈچۈمگە تايىنىپ بىرەر ئىشنى چوقۇم باشقا ئېلىپ چىقالايمەن» دەيدىغان ئىشەنچىنى تۇرغۇزۇش كېرەك.

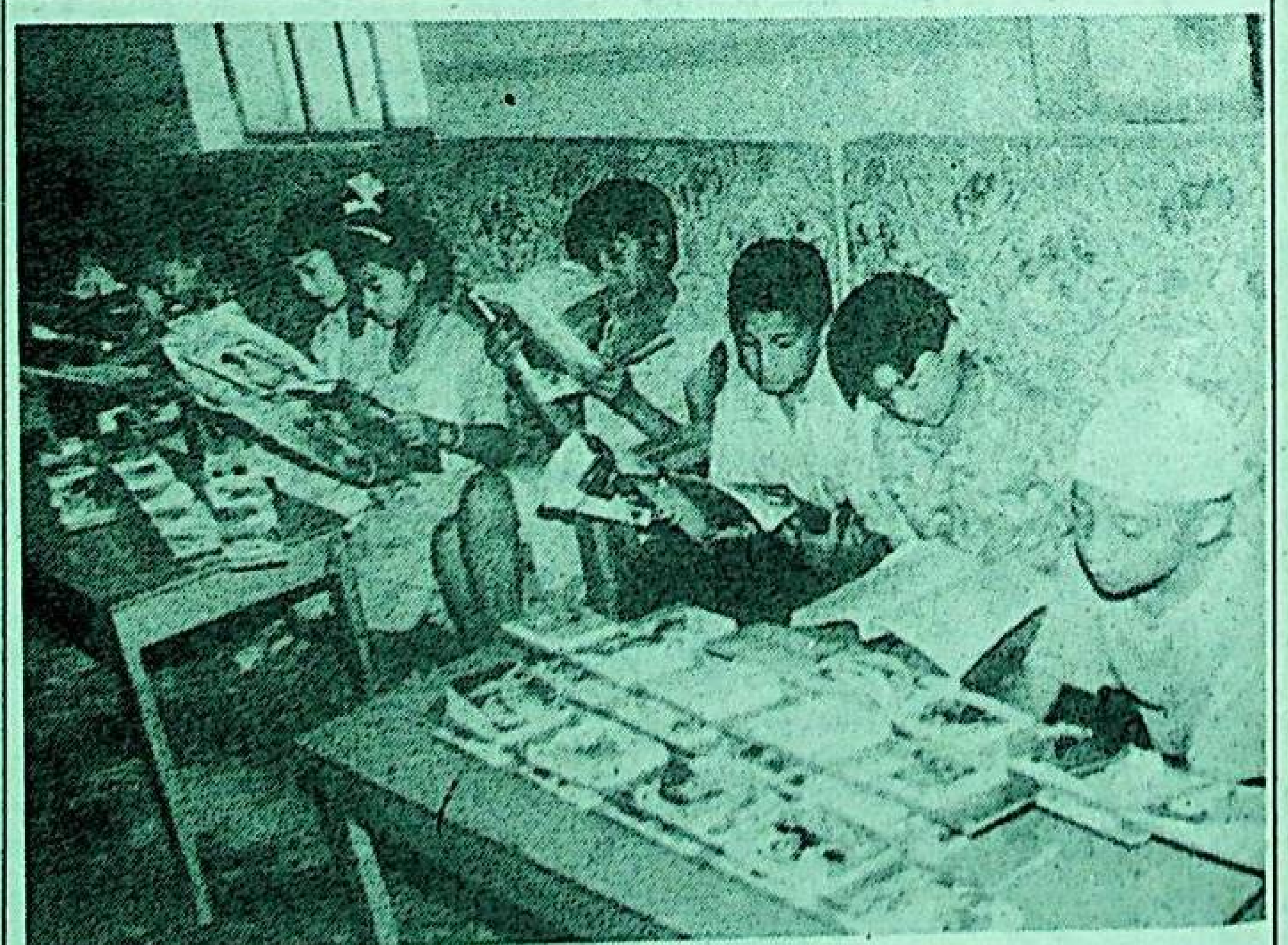

لوپ ناھىيىلىك كۇتۇپخانا مەخسۇس باللار قىرائەتخانىسى قۇرۇپ، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەدەنىي تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى. ھازىر بۇ باللار قىرائەتخانىسىدا 3200 پارچە ھەر خىل كىتاب، ئىككى خىل گېزىت - ژۇرنال بار. قىرائەتخانىدا كۈنىگە 280 بالا كىتاب، ژۇرنال كۆرىدۇ.

سۈرەتتە: ئۆسمۈرلەر كىتاب، ژۇرنال كۆرمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن فوتوسى

بەلكى ئىپىنىدىسىنى نامراتلىقنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان، ئۇنى يوقىتىشقا يۈزلىنىشلىك بولۇۋاتقان بىر مۇھىم ئامىل دېيىشكە بولىدۇ. بىرنەچچە يىلنىڭ ئالدىدا «شىنجاڭ گېزىتى»گە بىر خەنزۇ ئاپتورنىڭ بىر پارچە ماقالىسى بېرىلگەنىدى. بۇ ماقالىدە: «... ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ دۆڭكۆۋرۈك بازىرىدىكى مىللىيلارغا كېرەكلىك تۈرلۈك ماللار سودا سارىيى ئالدىدىكى رىشاتكىلاردا ئولتۇرغان توپ - توپ ئۇيغۇر يىگىتلىرىگە قاراپ ھەيران بولىمەن، ئۇلار شۇنچە كۈچتۈڭگۈر، تەمبەل بولسىمۇ، ئەشۇ يەردە ئەتىگەندىن كەچكىچە بىكار ئولتۇرىدىكەن...»، «... ئۈرۈمچىدە ئىچكى ئۆلكىلەردىن كېلىپ، كونا ھارۋىلىرىنى سۆرۈشۈپ كېرەكسىز نەرسىلەرنى يىغىپ سېتىش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىشلەمچىلەر نۇرغۇن. ئۇلارنىڭ ھەربىرى كۈنىگە نەچچە ئون يۈەن، بەزىلىرى ھەتتا 100 يۈەنلەپ پۇل تاپىدىكەن. ئەشۇ ئۇيغۇر يىگىتلىرى بىكار يۈرۈشكە رازى بولىدىكەنۇ، بۇنداق ئىشلارنى قىلىپ پۇل تېپىشنى خالىمايدىكەن...» دېگەن مەزمۇنلار بار. بۇ ئاپتورنىڭ يۇقىرىقى گەپلىرىدە بىرئاز بىر تەرەپلىمىلىك بار. ئۇ يەردە ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسىنى بىكارچى دېگىلى بولمايدۇ. ئۇلارنىڭ ئارىسىدا نى - نى پۇلدارلار، ئەتىگەندىن كەچكىچە دوللار بىلەن زايومنىڭ پېيىدە بولۇپ، شۇنىڭ بىلەن ئېتىشىدىغان تىجارەتچىلەرمۇ بار، ھەقىقەتەن ئۇ يەردە يەنە ئۇ يەر - بۇ يەردىن كېلىپ يىغىلىپ بىكار ئولتۇرىدىغانلارمۇ كۆپ. لېكىن قانداقلا بولمىسۇن بۇ ئاپتور ماقالىسىدە شۇنداق بىر پاكىتنى - بىكارچىلىقنى نومۇس، دەپ بىلمەيدىغان كىشىلىرىمىزنىڭ كۆپلۈكىنى، خۇدا ئاتا قىلغان كۈچ - قۇدرىتىگە تايىنىپ تېخىمۇ ياخشى كۈنگە ئېرىشىش ئۈچۈن تىرىشىپ تىرمىشىدىغانلارنىڭ ئازلىقىنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. بىكارچىلارنىڭ ئارىمىزدا كۆپلۈكى ھەممىمىزگە ئايان پاكىت، يېزىلىرىمىزدا دېھقانچىلىقنىڭ كۆكتات تېرىپ پۇل تېپىۋاتقانلار، بېسىپ كەتكەنلەر بار ئىكەن. شۇ يەرلىك دېھقانلار دائىم يازلىق كۆكتات باھاسىنىڭ ئۆسۈپ كېتىۋاتقانلىقىدىن زارلىنىپ تۇرۇپ، ياقا يۇرتلۇق بۇ كۆكتاتچى دېھقانلاردىن كۆكتات سېتىۋالىدىكەن، ئۆزلىرى ئەقلىنى ئىشلىتىپ بىرەر پارچە يەرگە يازلىق كۆكتات قىلىشنىڭ ئورنىغا «يازلىق كۆكتاتنىڭ جاپاسى تولا، بىز تېرىساق ھال چۈشۈپ كېتىدىكەن، پىت چۈشىدىكەن، ئۇلارنىڭكىدەك ئوخشىمايدىكەن» دەپ بۇ ئىشتىن قاچىدىكەن. ئازراق يېرىگە كۈزلۈك كۆكتات تېرىغانلىرى كۈزدە كۆكتاتلىرىنى يىغقاندا، بىر مەزگىل ساقلاپ باھاسى سەل ئۆرلىگەندە پارچە سېتىش بىلەن مەلىكە بولۇشنىڭ ئورنىغا كۈزدىكى كاسات بازاردا ئۇ ياقتىن يىغىپ بۇ ياقتىن ئېلىشقا توپ سېتىۋېتىپ قاراپ ئولتۇرىدىكەن. بۇ ئىشلارغا چىدىيالمىغان ئاغىنەم سەل - پەل دىنى، جىگىرى بار، دەپ قارىغان بەزى مەھەللىداشلىرىغا ئەقىل كۆرسىتىپ بېقىپتۇ، بىرەر ئىشنىڭ بېشىنى تۇتۇۋالسۇن، كۆزنى ئېچىپ پۇل تېپىشنىڭ، بىرنى ئىككى قىلىشنىڭ يولىنى ئۆگىنىۋالسۇن، دەپ پۇل قەرز بېرىپ يۆلەپ بېقىپتۇ، لېكىن، ئۇلارنىڭ ئىچ - ئىچىدىن مەنمۇ ئادەم بولغاندىكىن بىرەر ئىش قىلىپ ئۆزۈمنى ئوڭشاپ باقاي، دېگەن ئويى قايناپ چىقمىغاچقا، ئاغىنەمنىڭ ئۇرۇنۇشلىرى ھېچقانچە ئۈنۈم بەرمەپتۇ...

بۇ ئىشلار كاللىسى جايىدا ھەرقانداق ئادەمنى چوڭقۇر ئويغا سالىدۇ. بۇنداق ئەھۋال ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت. بىز ياشاۋاتقان نۇرغۇن جايلاردا ھەدېگەندىلا نامراتلىق، يوقسۇزلۇق يۇراپلا تۇرىدۇ. مىللىتىمىزنى تونۇشتۇرۇشقا توغرا كەلگەندە «ئەمگەكچان، باتۇر، چىداملىق» دېگەن سۈپەتلەرنى ئالدى بىلەن ئېغىزغا ئالىمىز. ئەمگەكچان ئاتا - بوۋىلىرىمىز تىكلىگەن ئەشۇ ئېسىل سۈپەتلىرىمىزگە بۈگۈنكى كۈندە تويا - چاڭ قونۇۋاتامدۇ - قانداق؟ غۇربەتچىلىك ئىچىدە ئۆتۈۋاتقان تۇرمۇشقا كۆنۈپ كېتىش، شۇنىڭغا رازى بولۇش، ھەرقانچە ئېغىر نامراتلىققىمۇ چىداپ، ئۇنى ئۆزگەرتىش ئويىدا بولماسلىق «چىداملىق» دېگەن ئەشۇ ئېسىل پەزىلىتىمىزنىڭ بۈگۈنكى كۈندىكى ئىپادىسىمىدۇ؟ نامراتلىق ئارىمىزدا چوڭقۇر يىلتىز تارتقان، شۇڭا ئۇنى ھە - ھۇ بىلەنلا ياكى نامراتلارغا گاھى - گاھىدا ئاز - تولا كونا - يېڭى كىيىم - كېچەك، تۆت تەڭگە پۇل ئىئانە قىلىپ قويۇش بىلەنلا تۈگىتىش ناھايىتى قىيىن. بىز ئادەتتە ئىچكى ئامىل 1 - ئورۇندا، تاشقى ئامىل 2 - ئورۇندا تۇرىدۇ، ئىچكى ئامىل ئۆزگىرىشنىڭ ئاساسى، دەپ قارايمىز، نامراتلارغا بېرىدىغان ئاز - تولا ياردىمىمىز بىلەنلا چەكلىنىپ قالماق، ئۇلارنىڭ روھىنى ئويغاتماق، كاللىسىنى يېڭىلىماق، نامراتلىقنى، ئۇنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان بىر ئامىل ھورۇنلۇق، دىتسىزلىقنى تۈگەتكىلى بولمايدۇ. يىغىنچاقلىغاندا، «ھورۇنلۇق نامراتلىق زاۋۇتىدۇر» (لى مىڭ) ئەقلىمىز، كاللىمىز زامانغا لايىق تەرەققىي قىلغاندىلا، نامراتلىقتىن ئىبارەت بۇ ئېغىر قالپاقنى چۆرۈۋېتىش يوللىرى ئۈستىدە دادىل ئىزدىنىدىغان بولىمىز.

ئارنا كۈندىكى پاراڭلار

ئارمىيىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا زور نەتىجە يارىتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا تىرىشىپ پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ئالدىدا مېڭىش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي قۇرۇلۇشنى ۋە گازارمىنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

— پۈتۈن ئارمىيىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇلۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئاڭلىقلىقى ۋە قەتئىيلىكى كۈچەيتىلدى.

— كوماندىر - جەڭچىلەرگە ۋەتەننى سۆيۈش، تۆھپە قوشۇش، ئىنقىلابىي كەسىپلىك تۇرمۇش قارىشى، كادىرلارنى ھۆرمەتلەش، ئەسكەرلەرگە كۆيۈنۈش، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش تەربىيىسى بېرىلىپ، توغرا غايە، ئېتىقاد، كەسىپلىك تۇرمۇش قارىشىنى تىكلەشكە يېتەكلەندى، پۈتۈن ئارمىيىدە جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھى ئەۋج ئالدۇرۇلدى.

— تەسىرى چوڭ بىر تۈركۈم ئۆلگىلار تىپلار يېتىشتۈرۈلدى ۋە تەشۋىق قىلىندى، ھەرقايسى قىسىملاردا غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق يېڭى كىشىلەر ئۈزلۈكسىز مەيدانغا كەلدى.

— پارتىيە ئىستىلى جەھەتتە پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە قانۇنچىلىق تەربىيىسىنىڭ سالمىقى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇلۇپ، قىسىملارنىڭ يۈكسەك دەرىجىدىكى بىرلىكىگە ۋە مۇكەممەل ھۆكۈمەت پەرمانى، ئارمىيە بۇيرۇقىنىڭ راۋان يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

— پەن - مەدەنىيەت تەربىيىسى ۋە ئارمىيىگىمۇ، يەرلىككىمۇ ياراملىق ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈشتە زور ئىلگىرىلەش بولۇپ، كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ ساپاسى ئۆستۈرۈلدى.

— كەسپىي ئەخلاق، ئىجتىمائىي ئەخلاق ۋە گۈزەل ئەخلاق تەربىيىسى ئوقۇتۇلۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت تېپلىرى يارىتىلدى.

— ئاخبارات - نەشرىيات خىزمىتىدە توغرا يۈنىلىشتە چىڭ تۇرۇلۇپ، سوتسىيالىستىك ئىدېئولوگىيىنىڭ ئىدىيە، جامائەت پىكرى بازىسىنى ئىگىلەش ناھايىتى ئۈنۈملۈك بولدى. ئارمىيىنىڭ گېزىت ئىدارىلىرى، كىتاب، ئۈن - سىن نەشرىيات ئىدارىلىرى ۋە قەرەللىك ژۇرنال ئورۇنلىرى ھەر يىلى 3 مىليوندىن كۆپرەك گېزىت -ژۇرنال، 70 مىليوندىن كۆپرەك قاپلىق ئۈن - سىن لېنتىسى ئىشلىدى-زور بىر تۈركۈم ئېسىل كىتابلار مەملىكەت بويىچە مۇكاپاتلاندى. يەتتە نەشرىيات ئىدارىسى مەركىزدىكى ئالاقىدار تارماقلار تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر نەشرىيات ئىدارىسى ياكى ياخشى نەشرىيات ئىدارىسى بولۇپ باھالاندى.

— زور بىر تۈركۈم ئەدەبىيات - سەنئەت، كىنو-تېلېۋىزىيە نادىر ئەسەرلىرى بارلىققا كەلتۈرۈلۈپ، قىسىملارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى بېيىتىلدى.

— ئارمىيە سىستېمىسى ئىككى قېتىم مەملىكەتلىك «بەش بىر قۇرۇلۇشى»نى باھالاشقا قاتنىشىپ، ئۇدا ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى ھەم تەشكىللەش خىزمىتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. ئارمىيە بويىچە 105 ئورۇن ۋە 30 شەخس مەملىكەت بويىچە ۋە ئارمىيە بويىچە مەدەنىيەت، تەنتەربىيە خىزمىتىدە ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالىنىپ، دۆلەتنىڭ ۋە ئارمىيىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

— ئىككىنى ھىمايە قىلىش، بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش پائالىيىتى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلدى، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىي بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى ۋە كۈچەيتىلدى. مەملىكەت بويىچە ئارمىيە-خەلق بىرلىكتە 47 مىڭدىن كۆپرەك مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇردى، ئىككىنى ھىمايە قىلىش بويىچە 136 دۆلەت دەرىجىلىك، 600 نەچچە ئۆلكە دەرىجىلىك نەمۇنىلىك شەھەر بارلىققا كەلدى.

— خەلق ئەسكەرلىرى، زاپاس مەجبۇرىيەت ئۆتەۋاتقان خادىملار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىشقا ئۇيۇشتۇرۇلدى ۋە سەپەرۋەر قىلىندى، مەملىكەت بويىچە 1 مىليون 200 مىڭدىن ئارتۇق لېي فېڭدىن ئۆگىنىش بويىچە خەلق ئەسكەرلىرى گۇرۇپپىسى ئاممىغا مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈپ، ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. 60 مىڭدىن ئارتۇق خەلق ئەسكىرى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئۆلگە كۆرسىتىش نۇقتىسى، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. 530 مىڭ «ياش خەلق ئەسكەرلىرى ئائىلىسى»، «خەلق ئەسكەرلىرى مەدەنىيەت كەچ كۇرسى» پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى تارقىتىش، شەھەر، يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھىم رول ئوينىدى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

«قارار» - تارىخي تەجرىبىلەرنىڭ ئىلمىي يەكۈنى، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ كوللېكتىپ ئەقىل - پاراسىتىنىڭ قىممەتلىك جەۋھىرى. پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ئېلىمىز پۈتۈن دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان تارىخىي بۇرۇلۇش ۋە ئىشلارنىڭ زور تەرەققىياتىنى بېشىدىن كۆچۈردى، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ مول نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. پارتىيە 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، يولداش جياڭ زېمىن

يەنىمۇ كۈچەيتىپ، جەمئىيەتنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن كۈچلۈك شەرق شامىلى يەتكۈزۈپ بەردى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار تېزدىن ھەرىكەتكە كېلىپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنى «قارار»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇشى، «قارار» نى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى؛ تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىشى ۋە ياخشىلىشى؛ ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەتنى بىر تۇتاش كۆرۈش نىشانى قىلىپ، بىرلىكتە ئورۇنلاشتۇرۇشى، بىرلىكتە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، بىرلىكتە تەكشۈرۈشى؛ ئومۇمىي نىشان ۋە تەلەپنى

ج ك پ 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى

(بېشى 1 - بەتتە)

پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، دۆلىتىمىزنى قۇدرەتلىك ،دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك زامانىۋى سوتسىيالىستىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت. بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىلدىكى ئاساسىي نىشانى پۈتكۈل مىللەتتە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئورتاق غايىنى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرىدىغان قەتئىي ئېتىقادنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش، ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتىن تەربىيىلىنىش، پەن، مائارىپ سەۋىيىسى، دېموكراتىيە، قانۇنچىلىق كۆزقارىشىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان پۇقرالار ساپاسىنىڭ كۆرۈنەرلىك ئۆسۈشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئىجابىي، ساغلام بولۇش، مەزمۇنلۇق بولۇش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئاساسىي تەلەپ قىلىنغان، مەدەنىيەت تۇرمۇش ساپاسىنىڭ كۆرۈنەرلىك ئۆسۈشى، ئىجتىمائىي كەيپىيات، جامائەت تەرتىپى، تۇرمۇش مۇھىتى ئاساسىي بەلگە قىلىنغان شەھەر، يېزا مەدەنىيەت دەرىجىسىنىڭ كۆرۈنەرلىك ئۆسۈشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش؛ مەملىكەت مىقياسىدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماس راۋاجلانغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ نىشانغا يېتىشتە ئالدى بىلەن بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىللىق خىزمەتلەرنى ئوبدان، چىڭ تۇتۇش، بولۇپمۇ ئومۇملۇقنى نەزەردە تۇتۇپ، ھازىرقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى كادىرلار بىلەن ئامما ئومۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىش كېرەك.

ئومۇمىي يىغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرىدۇ. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشىمىز ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇشىمىزنىڭ ئاخىرقى مەقستى كوممۇنىزمنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، پۈتۈن جەمئىيەتتە سوتسىيالىزمنى، كوممۇنىستىك ئىدىيە، ئەخلاقنى ئەستايىدىل تەشەببۇس قىلىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئىلغارلىق تەلىپىنى كەڭ دائىرىلىك بولۇش تەلىپى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، دۆلەتنىڭ بىرلىكىگە، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىغا، جەمئىيەتنىڭ ئالغا بېسىشىغا پايدىلىق ئىدىيە ۋە ئەخلاققا ئىلھام بېرىش ۋە ئۇنى قوللاش كېرەك. ئىدىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە ماركسىزم- لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى، بولۇپمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئارقىلىق پۈتۈن پارتىيىنى قوراللاندۇرۇپ، كادىرلار ۋە خەلقنى تەربىيىلەپ، ئالىيجاناب غايە ۋە توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇش لازىم؛ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى

چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى 1- ئورۇنغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈم بىلەن ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ ئەڭ ياخشى بىرلىشىشىنى تىرىشىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇش لازىم.

ئومۇمىي يىغىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئاممىۋى ئىش. ئاممىۋى مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش، كونا ئۆرپ-ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، جەمئىيەتنى ئۆزگەرتىش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئورگانىك بىرلىشىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ. شەھەر ئاھالىسىنىڭ ساپاسىنى ۋە شەھەرنىڭ مەدەنىيەت دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشنى نىشان قىلىپ، مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش؛ دېھقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ۋە سوتسىيالىستىك يېڭى يېزا قۇرۇشنى نىشان قىلىپ، مەدەنىيەتلىك كەنت، بازار بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش؛ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشنى مەقسەت قىلىپ، مەدەنىيەتلىك كەسىپ، ساھە يارىتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش كېرەك. زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا بارلىققا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئىلغارلارنى قەدىرلەيدىغان، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىدىغان كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش كېرەك. ھەر خىل مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش، شەكىلۋازلىققا قەتئىي قارشى تۇرۇش لازىم.

ئومۇمىي يىغىن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پارتىيىگە باغلىق، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشمۇ پارتىيىگە باغلىق. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ ۋە بىر تەرەپ قىلىپ، ئىككى قولدا تۇتۇشتا، ئىككى قول قاتتىق بولۇشتا باشتىن ئاخىرى چىڭ تۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەتنى بىرلىككە كەلگەن كۈرەش نىشانى قىلىپ، تەڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى، تەڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، تەڭ تەكشۈرۈشى كېرەك، ھەر قانداق ۋاقىتتا ئىقتىسادنىڭ بىردەملىك تەرەققىياتىنى دەپ مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىشقا بولمايدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، ھازىرقى تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرى سېلىنمىسىنىڭ ئومۇمىي مىقدارى ئازراق بولۇش، نىسبىتى تۆۋەنرەك بولۇشتەك مەسىلىلەرنى ھەقىقىي ھەل قىلىش كېرەك. سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولۇش، كەسپتە پىششىق بولۇش، ئىستىلدا دۇرۇس بولۇش تەلىپى بويىچە يۇقىرى سۈپەتلىك تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت، مائارىپ قوشۇنى بەرپا

مول نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. پارتىيە 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئارقىلىق پۈتۈن پارتىيىنى قوراللاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە ئاساسىي فاڭجېنىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى زورايتىپ، ئىجابىي ئىلگىرىلەش ۋە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتۇق، نۇرغۇن دەۋر روھىغا ئىگە ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر بارلىققا كەلدى، يارىتىلغان نۇرغۇن قىممەتلىك يېڭى تەجرىبىلەر ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىز شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئىجتىمائىي، مەنىۋى تۇرمۇش جەھەتتە يەنىلا نۇرغۇن مەسىلە مەۋجۇت، بەزىلىرى خېلى ئېغىر، ئۇلارغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىشىمىز ۋە ھەل قىلىشىمىز لازىم. «قارار»دا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئېچىۋېتىلگەن 18 يىلدىن بۇيانقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تەجرىبىلىرى چوڭقۇر يەكۈنلىنىپ، ئۇ تېخىمۇ سىستېمىلاشتۇرۇلدى، نەزەرىيىۋىلەشتۈرۈلدى؛ ساقلانغان مەسىلىلەر چوڭقۇر تەھلىل قىلىندى ۋە ھەل قىلىش تەسەۋۋۇرى، تەدبىرلىرى ۋە چارىلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى، ئۇ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشتە مۇھىم يېتەكچى رول ئوينىغۇسى. بۇ يىلدىن باشلاپ 2010-يىلىغىچە بولغان 15 يىل — جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىدا ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىل، بىز بۇ مەزگىلدە بەلگىلەنگەن ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلان بويىچە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئالغا بېسىشىغا تۈرتكە بولۇشىمىز لازىم. ۋەزىپە ئۇلۇغ ھەم مۇشكۈل. بۇ ماددىي مەدەنىيەتنى زور دەرىجىدە راۋاجلاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىپلا قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەتنىمۇ زور دەرىجىدە راۋاجلاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. «قارار» نىڭ تارىخىي خاراكتېرلىك تۆھپىسى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى، بولۇپمۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئىدىيىسىگە ئاساسەن، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن يېڭى تارىخىي شارائىتتا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قانداق ئېلىپ بېرىش مەسىلىسىگە توغرا جاۋاب بەرگەنلىكىدە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش توغرىسىدىكى نەزەرىيىنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى — پارتىيىمىزنىڭ ماركسىزمنىڭ ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەرىيىسىنى زور دەرىجىدە راۋاجلاندۇرغانلىقى ۋە ئۇنىڭغا غايەت زور تۆھپە قوشقانلىقى؛ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن شارائىتتا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قانداق ئېلىپ بېرىش توغرىسىدىكى يېتەكچى ئىدىيە ۋە بىر قاتار فاڭجېن، سىياسەتلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇشمۇ پارتىيىمىزنىڭ ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەرىيىسىگە قوشقان مۇھىم تۆھپىسى. قەتئىي تەۋرەنمەي «قارار» دىكى تەلەپلەر بويىچە ئىشلەيدىغان بولساق، بىر مەزگىل تىرىشىش ئارقىلىق چوقۇم پۈتۈن مەملىكەت مىقياسىدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىر-بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، ماس ھالدا راۋاجلىنىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللىنىدۇ.

پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى ماقۇللىغان «قارار»، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈرەش نىشانى قىلىپ، بىرلىكتە ئورۇنلاشتۇرۇشى، بىرلىكتە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، بىرلىكتە تەكشۈرۈشى؛ ئومۇمىي نىشان ۋە تەلەپنى چۆرىدەپ، كونكرېت پىلان تۈزۈپ، كەلگۈسى نىشان بىلەن باسقۇچلۇق ۋەزىپىنى بىرلەشتۈرۈپ، قۇرۇشقا، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىشى؛ ئومۇمىيلىقنى نەزەردە تۇتۇپ، زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ھازىر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى كادىرلار ۋە ئامما ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى پۇختا يۈكسەلدۈرۈشى لازىم.

بۇنىڭدىن تۆت يىل ئىلگىرى، پارتىيىنىڭ 14-قۇرۇلتىيى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى پۈتۈن پارتىيىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى قىلىپ بېكىتكەن. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرغاندى. پارتىيىنىڭ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىشقا دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدا قارار چىقاردى. پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4-ئومۇمىي يىغىنى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدا قارار چىقاردى، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5-ئومۇمىي يىغىنى خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9-بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010-يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى تۈزۈش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. بۇ قېتىمقى 6-ئومۇمىي يىغىن سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدا قارار چىقاردى. بۇنىڭ بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشى قەدەممۇقەدەم تېخىمۇ ئايدىڭلاشتى، تېخىمۇ بېيىدى، تېخىمۇ مۇكەممەللەشتى. بۇ پارتىيىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوبيېكتىپ قانۇنىيىتىگە بولغان تونۇشىنىڭ كۈندىن-كۈنگە چوڭقۇرلاشقانلىقىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى. يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا بولغان رەھبەرلىكىنىڭ كۈچلۈك ئىكەنلىكىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى. ئۇلۇغ سوتسىيالىستىك ۋەتىنىمىزنىڭ گۈزەل ئىستىقبالىغا بولغان ئىشەنچىمىزنىمۇ كامىللاشتۇردى.

پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنى كېلەر يىلى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنى ئېچىشنى قارارقىلدى. پارتىيىنىڭ 15-قۇرۇلتىيى ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە قۇرۇلتاي، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدىكى ئۇلۇغۋار ئىشنى يېڭى ئەسىرگە ئومۇميۈزلۈك يۈكسەلدۈرىدىغان تارىخىي خاراكتېرلىك قۇرۇلتاي، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشتەك ئەمەلىي ھەرىكىتى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشتەك ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق پارتىيە 15-قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىشى لازىم!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

ئالىيجاناب غايە ۋە توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇش لازىم؛ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇپ، ئۆزىنى قەدىرلەيدىغان، ئۆزىگە ئىشىنىدىغان، ئۆزىنى كۈچەيتىدىغان مىللىي روھنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك؛ جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھى توغرىسىدا چوڭقۇر تەربىيە ئېلىپ بېرىپ، تىرىشچانلىق- ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئىشلەپ، دۆلەتنى گۈللەندۈرىدىغان، بارلىق ئىشلارنى تىرىشچانلىق -ئىقتىسادچىللىق بىلەن بېجىرىدىغان ئىدىيىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش كېرەك؛ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى يادرو، كوللېكتىۋىزمنى پرىنسىپ، ۋەتەننى سۆيۈش، خەلقنى سۆيۈش، ئەمگەكنى سۆيۈش، پەننى سۆيۈش، سوتسىيالىزمنى سۆيۈشنى تۈپ تەلەپ قىلغان ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى، ئائىلىۋى گۈزەل ئەخلاق تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، جەمئىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ ئۆزئارا ياردەملىشىدىغان، باراۋەر، ئىناق بولغان، ئورتاق ئالغا باسىدىغان كىشىلىك مۇناسىۋەت شەكىللەندۈرۈش كېرەك. ياشلار-ئۆسمۈرلەرگە بولغان ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ كەلگۈسى غايە تۇرغۇزۇشىغا، ئېسىل پەزىلەت يېتىلدۈرۈشىگە ياردەم بېرىش كېرەك؛ قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنىڭ دېموكراتىيە قانۇنچىلىق كۆزقارىشىنى ۋە ھوقۇق مەجبۇرىيەت كۆزقارىشىنى كۈچەيتىپ، توغرا كەيپىياتقا يار-يۆلەك بولىدىغان، ناچار كەيپىياتلارنى تۈگىتىدىغان، ياخشى ئىشلارنى جارى قىلدۇرىدىغان، يامان ئىشلارنى جازالايدىغان ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

ئومۇمىي يىغىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈنساناپ ئېشىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش كېرەك. مەدەنىيەت ئىشلىرىنى خەلق ئاممىسىنىڭ تارىخ يارىتىش پائالىيىتىدە چوڭقۇر يىلتىز تارتقۇزۇش، مۇنەۋۋەر مىللىي مەدەنىيەت ۋە ئىنقىلابىي مەدەنىيەت ئەنئەنىلىرىگە ۋارىسلىق قىلىش ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇش، دۇنيا مەدەنىيىتىنىڭ مۇنەۋۋەر نەتىجىلىرىنى پائال قوبۇل قىلىش كېرەك. ئەدەبىيات- سەنئەتنى خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ھەممە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس-بەستە سايراش فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاساسىي مېلودىيىنى جارى قىلدۇرۇش، كۆپ خىل بولۇشنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك. ئاخبارات تەشۋىقاتىدا پارتىيىۋىلىك پرىنسىپىدا، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە، ئىتتىپاقلاشتۇرۇش، مۇقىملاشتۇرۇش، غەيرەتكە ئىلھام بېرىش، ئىجابىي تەشۋىقاتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى يېتەكچىلىكىنى مەھكەم ئىگىلەش كېرەك. پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەنلەردە ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، نەزەرىيىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىگە، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا خىزمەت قىلىش كېرەك. ئاخبارات، نەشرىياتچىلىقتا بولغان ماكرولۇق تەڭشەش، تىزگىنلەشنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى پائال يېتىشتۈرۈپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بىر قولدا گۈللەندۈرۈشنى، بىر قولدا باشقۇرۇشنى تۇتۇش كېرەك. مەدەنىيەت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى

بولۇش، ئىستىلدا دۇرۇس بولۇش تەلىپى بويىچە يۇقىرى سۈپەتلىك تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت، ماتارىپ قوشۇنى بەرپا قىلىش كېرەك. پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئەستايىدىل ئېلىپ بېرىپ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيىۋىلىك، پارتىيە ئىستىلى تەربىيىسى بېرىش كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى پۈتۈن جەمئىيەتتە ئۈلگىلىك رول ئوينىشى، پارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى پۈتۈن پارتىيىدە ئۈلگىلىك رول ئوينىشى كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىگە سىڭدۈرۈش، پارتكوملارنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى ۋە ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسى قاتارلىق خەلق تەشكىلاتلىرى تەڭ تۇتۇپ، باشقۇرۇش قوشۇلما كۈچ شەكىللەندۈرۈش كېرەك. دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ رولىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ماسلاشتۇرۇشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئومۇمىي يىغىن مەركىزىي كومىتېتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى قۇرۇشنى قارار قىلدى. ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەر شۇنىڭغا مۇناسىپ ئاپپارات قۇرسا بولىدۇ.

ئومۇمىي يىغىن «پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنى ئېچىش توغرىسىدا قارار»نى قاراپ چىقتى ھەم ماقۇللىدى. پارتىيىنىڭ 15-قۇرۇلتىيىنى كېلەر يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا بېيجىڭدا ئېچىشنى بېكىتتى. بۇ قېتىمقى يىغىن دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرى ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان، ئۆتكەنكىگە ۋارىسلىق قىلىپ، كەلگۈسىگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىلدە چاقىرىلغان زور ئەھمىيەتكە ئىگە يىغىن، شۇنداقلا پارتىيىمىزنىڭ مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى يېڭى ئەسىرگە قاراپ ئومۇميۈزلۈك سىلجىتىشىدىكى تارىخىي يىغىن.

ئومۇمىي يىغىن پارتىيە نىزامنامىسىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزاسى يولداش سۇن ۋېنشىڭنى مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزالىقىغا تولۇقلاشنى قارار قىلدى.

ئومۇمىي يىغىن پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ھەممە بىر نىيەتتە يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلەپ، پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنىڭ چاقىرىلىشىنى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئەلا نەتىجىلىرى بىلەن كۈتۈۋېلىشقا چاقىردى!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

سەنئەتنى گۈللەندۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى ئىجادىيەتتە

مۇھەممەت زۇنۇن
(شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ نازىرى)

سەنئەت ئىجادىيىتى- سەنئەتنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى. بۇنى سەنئەت ئىشلەپچىقىرىشنىڭ قانۇنىيىتى بەلگىلىگەن.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئەدەبىيات- سەنئەت خادىملىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ «ھەر يىلى خەلق ئاممىسى ياخشى كۆرىدىغان بىر تۈركۈم ئېسىل كىنو، تېلېۋىزىيە، تىياتىر، مۇزىكا، ئۇسسۇل، گۈزەل سەنئەت ۋە ئەدەبىيات ئەسەرلىرىنى بارلىققا كەلتۈرۈش لازىم. ئاساسىي مېلودىيىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان مەنىۋى مەھسۇلاتلارنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنى ساغلام بولۇپلا قالماستىن، بەدىئىيلىكى كۆپ خىل، جانلىق، جۇشقۇن، پىششىق بولۇشى، كۈچلۈك جەلپ قىلىش كۈچى ۋە تەسىرلەندۈرۈش كۈچىگە ئىگە بولۇشى، مەدەنىيەت بازارلىرىدىكى رىقابەتتە ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەيدىغان بولۇشى كېرەك» دېگەن يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى دەۋر روھىغا ۋە شىنجاڭنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئىگە ساغلام مەنىۋى مەھسۇلاتلار بىلەن تەمىن ئېتىپ، خەلقنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى ئۈزلۈكسىز بېيىتىپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى، گۈللىنىشىنى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا مۇھىم تۆھپە قوشتى؛ نۇرغۇن مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر ۋە نومۇرلار دۆلەت ئىچى ۋە خەلقئارادىكى چوڭ سەنئەت پائالىيەتلىرىدە مۇكاپاتقا ئېرىشىپ، ناخشا-ئۇسسۇل ماكانى بولغان شىنجاڭنىڭ شۆھرىتىنى نامايان قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن شان-شەرەپ كەلتۈردى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، «چەبىيات» مۇقامىنىڭ چەت ئەل سەھنىلىرىدە قالتىس ئالقىشلىنىپ دۇنياۋى شۆھرەتكە ئېرىشكەنلىكى، ياش ئۇسسۇلچى دىلنار ئابدۇللانىڭ 1990-يىلى 12-ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەت بويىچە تۇنجى نۆۋەتلىك ئۇسسۇل مۇسابىقىسىدە «مۇز تاغدىكى ئوت» ناملىق ئۇسسۇلنى ئورۇنداپ 1-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ھەم ياش سېرك ماھىرى روشەنگۈل ئەبەيدۇللانىڭ 1991-يىلى 5-ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەت بويىچە 3-نۆۋەتلىك سېرك مۇسابىقىسىدە «قارتا ئۇچۇرۇش» نومۇرىنى ئورۇنداپ «ئالتۇن شىر» مۇكاپاتىغا (1-دەرىجىلىك مۇكاپات) ئېرىشكەنلىكى؛ 1995-يىلى 16-مايدا مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئۆتكۈزگەن 5-نۆۋەتلىك «مەدەنىيەتلىك جۇڭخۇا مۇكاپاتى» بويىچە سەنئەت نومۇرلىرىنى باھالاش پائالىيىتىدە شىنجاڭ ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى ئورۇندىغان «تەڭرىتاغدىكى ھەسەن-ھۈسەن» ناملىق چوڭ تىپتىكى مىللىي مۇزىكىلىق ناخشا-ئۇسسۇل «مەدەنىيەتلىك جۇڭخۇا» يېڭى نومۇر مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنلىكى، شۇنىڭدەك شۇ يىلى 15-سېنتەبىردىن 23-سېنتەبىرگىچە شېنياڭ شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 4-نۆۋەتلىك سېرك مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ سېرك ئۆمىكى ئورۇندىغان «دارۋاز» ئويۇنى «ئالتۇن شىر» مۇكاپاتىغا ئېرىشكەنلىكى ھەم بۇ يىل 25-ئىيۇل خاربىندا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك ئوپېرا كۆرىكىدە شىنجاڭ ئوپېرا ئۆمىكى ئورۇندىغان تارىخىي ئوپېرا «مۇقام ئەجدادلىرى»نىڭ يەتتە تۈردە مۇكاپاتقا ئېرىشكەنلىكى سەنئەت تەرەققىياتىدا قولغا كەلتۈرگەن غەلىبىلەرنىڭ جانلىق پاكىتىدۇر.

نەتىجىلەردىن ئىپتىخارلانغىنىمىزدا شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەدەبىيات-سەنئەت قوشۇنى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش داۋامىدا ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، تۇرمۇشقا

چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئاممىسى ياخشى كۆرىدىغان ئەدەبىيات-سەنئەت ئەسەرلىرىنىڭ ئىجاد قىلىنىشىغا ئىلھام بېرىپ، خەلقنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىش كېرەك» دەپ كۆرسەتلدى. بۇ، ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەردىن ئاساسىي مېلودىيىنى ئەستايىدىل جارى قىلدۇرۇپ، يۇقىرى ئۆلچەمدە چىڭ تۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

قانداق قىلغاندا ئەدەبىيات-سەنئەت ئىجادىيىتىدە ئاساسىي مېلودىيىنى جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ؟

ئوخشاش بولمىغان دەۋر ئېسىل ئەسەرلەرگە مەزمۇن جەھەتتە ئوخشاش بولمىغان تەلەپلەرنى قويىدۇ. يولداش جياڭ زېمىن مەملىكەتلىك تەشۋىقات- ئىدىيە خىزمىتى يىغىنىدا سۆزلىگەن سۆزىدە ھازىرقى زامان ئەدەبىيات- سەنئەت ئىجادىيىتىدە «ئاساسىي مېلودىيىنى جارى قىلدۇرۇش» تەلىپىنى قويىدى. دەۋرىمىزنىڭ ئاساسىي مېلودىيىسى دېگەن نېمە؟ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق روھى ۋە سوتسىيالىزم ئىدىيىسى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا پايدىلىق بولغان ئىدىيە ۋە روھ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا، جەمئىيەتنىڭ ئالغا بېسىشىغا، خەلقنىڭ بەختلىك بولۇشىغا پايدىلىق بولغان روھ، ھالال ئەمگەك ئارقىلىق گۈزەل تۇرمۇش يارىتىدىغان ئىدىيە ۋە روھلارنىڭ ھەممىسى بىزنىڭ ئالغا بېسىشىمىزغا ۋە تەرەققىي قىلىشىمىزغا تۈرتكە بولىدىغان ئاساسىي مېلودىيىدۇر.

ھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەت-سەنئەت تارماقلىرى خەلق ئاممىسىنىڭ كۈنسېرى ئېشىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش، كىشىلەرنىڭ روھىغا، غەيرىتىگە ئىلھام بېرىش، ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئاساسىي مېلودىيىنى جارى قىلدۇرىدىغان ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىشنى زور كۈچ بىلەن پىلانلىشى ۋە ياخشى ئۇيۇشتۇرۇشى؛ خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش يۆنىلىشى ۋە «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس- بەستە سايراش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىجادىيەتنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىشى، چوڭ-چوڭ ئەدەبىيات- سەنئەت پائالىيەتلىرىنى كۆڭۈل قويۇپ ئۇيۇشتۇرۇپ ئىجادىيەت سۈپىتىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشى؛ ھەر يىلى خەلق ئاممىسى ياخشى كۆرىدىغان بىر تۈركۈم ئېسىل كىنو، تېلېۋىزىيە فىلىمى، ئەدەبىي ئەسەرلەر، تىياتىر، مۇزىكا، ناخشا- ئۇسسۇل، ئەلنەغمە ۋە گۈزەل سەنئەت ئەسەرلىرىنى مەيدانغا كەلتۈرۈشى كېرەك.

سەنئەت ئىجادىيىتىدە ئاساسىي مېلودىيىنى جارى قىلدۇرۇش بىلەن بىللە، كۆپ خىللاشتۇرۇشقىمۇ ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

تۇرمۇشىغا نىسبەتەن تاللىشى مىسلىسىز دەرىجىدە كۈچەيگەن، كىشىلەرنىڭ مەدەنىيەت ئىستېمالىدا يېڭىلىققا يۈزلىنىش، ئۆزگىچىلىككە ئىنتىلىش بولۇۋاتقان، يەنە بىر تەرەپتىن سەنئەت ئۆمەكلىرى ۋە سەنئەتكارلاردا سەھنە، ئېكران، بازار ھەم خېرىدار تالىشىدىغان جانلىق رىقابەت مۇھىتى ھەقىقىي تۈردە شەكىللەنمىگەچكە بىر مۇنچە سەنئەت ئۆمەكلىرى، ھەتتا داڭلىق سەنئەت ئۆمەكلىرىمۇ خەلقتىن ئايرىلىپ قېلىۋاتقان، مۇھىمى سەنئەت ئۆمەكلىرى ئېغىر ۋەزىيەتكە دۇچ كېلىۋاتقان ھازىرقى ۋەزىيەتتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سەنئەت ئىشلىرىنى ھەقىقىي گۈللەندۈرىمىز، پۈتكۈل زېھنىي كۈچىمىزنى يىغىپ بازار رىقابىتىدە ئۇزۇپ چىقىمىز، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىغا ماسلاشتۇرىمىز دەيدىكەنمىز، ھەر مىللەت ئەدەبىيات-سەنئەت خادىملىرى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش مەركەز قىلىنغان رېئال تۇرمۇشقا ھەر ۋاقىت كۆز تىكىپ، دەۋر دولقۇنىغا ئاتلىنىپ، يېڭى تېمىلارنى ئىجاد قىلىپ، ئىدىيىۋىلىك بىلەن بەدىئىيلىك، مەزمۇن بىلەن شەكىل بىرلەشتۈرۈلگەن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن پايدىلىق بولغان، ھەر مىللەت خەلقىگە ياقىدىغان، خەلققە، تۇرمۇشقا يېقىن، بەدىئىي سېھرىي كۈچكە ئىگە نادىر سەنئەت ئەسىرى ۋە نومۇرلىرىنى كۆپلەپ ئىجاد قىلىپ، ھەر مىللەت تاماشىبىنلىرىنىڭ ئېستېتىك زوقىغا تولۇق ھۆرمەت قىلىپ، ئۇلار ياقتۇرىدىغان بەدىئىي شەكىللەرنى تېپىپ چىقىپ، يۇقىرى بەدىئىي ماھارەت ۋە سۈپەتلىك ئويۇنلىرىمىز بىلەن تاماشىبىنلارنى جەلپ قىلىشىمىز، تاماشىبىنلار سېپىنى كېڭەيتىشىمىز، مەدەنىيەتنىڭ ئىستېمال ئۈنۈمى ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇشىمىز كېرەك.

3. سەنئەت ساھەسىدىكى ئىختىساس ئىگىلىرىنى بايقاش، تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش، ئىجادىيەت قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئىجادىيەتچىلەرنى قايناق تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى مەدھىيىلەيدىغان، بەدىئىي جەزبىلىككە ئىگە مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى تېخىمۇ كۆپ ئىجاد قىلىپ، مەزمۇنى مول، كۆپ قاتلاملىق، خىلمۇخىل سەنئەت ئەسەرلىرى ۋە نومۇرلىرى ئارقىلىق ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشقا ئىلھاملاندۇرۇش، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقى ۋە ئىجادچانلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ئۇلارغا ئىتتىپاقلاشقان، دېموكراتىك، دوستانە، تىنچ-ئازادە كەيپىيات ۋە مۇھىت يارىتىپ بېرىش كېرەك.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شىنجاڭدىكى ھەرقايسى مىللەتلەردىن بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئىجادىيەتچىلەر، كومپوزىتورلار، رېژىسسورلار، ئارتىسلار يېتىشىپ چىقتى، بۇ ئىش بىزنى ئىنتايىن

مەسىلىسى ھەل قىلىنغىنى يوق. شۇڭلاشقا، ھەرقايسى سەنئەت تۈرلىرىدىكى ياش ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش نۆۋەتتىكى ئىنتايىن مۇھىم ۋەزىپىمىز بولۇپ تۇرماقتا. ياش، ئىختىساسلىق سەنئەتكارلار سەنئەت ئىشلىرىمىزنىڭ كېلەچىكى، ئۈمىدى ۋە ۋارىسى. بىز سەنئەت تەربىيىسىنى زور كۈچ سەرپ قىلىپ ياخشى يولغا قويۇشىمىز، كۆپ خىل تۈر، كۆپ خىل قاتلام، كۆپ خىل يول، كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق زور بىر تۈركۈم ئىختىساسلىق سەنئەتكارلارنى - مۇنەۋۋەر كىنو سىنارىيىسى ۋە سەھنە ئەسىرى يازغۇچىلىرى، كومپوزىتورلار، رېژىسسورلار، ئارتىسلارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈشىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۇلارنى سەنئەت ئەمەلىيىتىدە تەربىيىلەشكە تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىشىمىز، ئۇلارغا ھەر خىل كۆرەكلەرگە قاتنىشىپ ئۆز ماھارىتىنى كۆرسىتىش پۇرسىتىنى يارىتىپ بېرىپ، تېزرەك تالانتىنى نامايان قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشىمىز لازىم.

يولداش جياڭ زېمىن مەملىكەتلىك تەشۋىقات- ئىدىيە خىزمىتى يىغىنىدا: «مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش - ئىنتايىن مۇرەككەپ ئەمگەك، بۇنىڭدا مۇتەخەسسىسلەر، ئالىملار ۋە ئەدەبىيات- سەنئەت خادىملىرىنىڭ ئىجادىي روھىنى جارى قىلدۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. بىز ئۇلارنىڭ جاپالىق ئەمگىكىگە ھۆرمەت قىلىشىمىز ۋە ئۇلارنىڭ جاپالىق ئەمگىكىنى ئاسرىشىمىز، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە، «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس-بەستە سايراش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىزدىنىش ۋە ئىجاد قىلىشقا ئىلھاملاندۇرىدىغان ياخشى مۇھىت ۋە كەيپىياتنى تىرىشىپ شەكىللەندۈرۈشىمىز لازىم» دەپ تەكىتلىدى. بىز سەنئەت قانۇنىيىتىگە ھۆرمەت قىلىشىمىز، سەنئەتكارلارنىڭ ئىجادىي ئەمگىكىگە ھۆرمەت قىلىشىمىز، ئىجادىيەت ئەركىنلىكى ۋە ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈشىمىز كېرەك. ئىجادىيەت قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت ئىجادىيەت خادىملىرىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىشىمىز، كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، كىنو سىنارىيىسى ۋە سەھنە ئەسىرى يازغۇچىلىرى، كومپوزىتورلار، رېژىسسورلارنى قايناق تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى مەدھىيىلەيدىغان، بەدىئىي جەزبىلىككە ئىگە نادىر ئەسەرلەرنى تېخىمۇ كۆپلەپ ئىجاد قىلىشقا ھەقىقىي ئىلھام بېرىشىمىز، ئۇلارنى

بېرىشىمىز، ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ھەر خىل ئەمەلىي قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ بېرىشىمىز، ئۇلارنىڭ ئاكتىپلىقى ۋە ئىجادچانلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارغا ئىناق دېموكراتىك، دوستانە، تىنچ- ئازادە كەيپىيات ۋە مۇھىت يارىتىپ بېرىشىمىز كېرەك.

شىنجاڭ — كۆپ مىللەتلىك رايون، ھەممە مىللەت ئۆزىگە خاس مەدەنىيەت ئەنئەنىسىگە ئىگە. ھەر مىللەت ئەدەبىيات- سەنئەتچىلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، مۇنەۋۋەر ئەنئەنىۋى مەدەنىيەتكە ۋارىسلىق قىلغان ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرغان ئاساستا باشقا قېرىنداش مىللەتلەر، شۇنداقلا چەت ئەللەرنىڭ مۇنەۋۋەر ئەدەبىيات جەۋھەرلىرىنى دادىل قوبۇل قىلىپ ۋە ئۇنى ئەينەك قىلىپ، دادىل يېڭىلىق يارىتىپ، سەنئەتنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە چىقىشقا جۈرئەت قىلىپ، كۈچلۈك دەۋر روھىغا ۋە روشەن مىللىي ئالاھىدىلىككە، يۇقىرى بەدىئىي سۈپەتكە ئىگە نادىر ئەسەر ۋە نومۇرلارنى ئىجاد قىلىپ سەنئەت بېغىنى رەڭمۇرەڭ گۈل-چېچەكلەر بىلەن بېزىشىمىز لازىم.

4. مەدەنىيەت ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كۆپ خىل يوللار بىلەن ئىجادىيەت فوندى توپلاپ، نۇقتىلىق سەنئەت ئىجادىيىتى تۈرلىرىگە يار-يۆلەك بولۇش لازىم.

مەدەنىيەت -سەنئەت ساھەسىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى داۋاملىق كۆپەيتىش، ئاپتونوم رايوندا ۋە ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردە سەنئەت ئىجادىيەت فوندى قۇرۇپ نۇقتىلىق سەنئەت ئىجادىيىتى ۋە ئويۇن قويۇش تۈرلىرىگە يار-يۆلەك بولۇش، جەمئىيەتكە، زاۋۇت، كان-كارخانىلار، مەرىپەتپەرۋەر سودا- سانائەتچىلەرگە يۈزلىنىپ، كۆپ خىل يوللار بىلەن مەبلەغ توپلاش، پىلان، مالىيە، باج، سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، ئەمگەك- كادىرلار ئىشلىرى قاتارلىق تارماقلار بىلەن بولغان ئالاقىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈش ئارقىلىق سەنئەت ئىجادىيىتىگە سېلىنىدىغان زورۇر مەبلەغنى كاپالەتلىك قىلىش، مەدەنىيەت-سەنئەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ شەرت- شارائىتىنى يەنىمۇ ياخشىلاش، ئېسىل، نەپىس ئەدەبىيات-سەنئەت ئەسەرلىرىگە، مىللەتنىڭ ئېسىل مەدەنىيەت ئەنئەنىسىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان مىللىي سەنئەت جەۋھەرلىرىگە يار-يۆلەك بولۇش ۋە مەبلەغ جەھەتتىن نۇقتىلىق ياردەم بېرىش، سەنئەت مۇكاپاتى تۈزۈمىنى ياخشىلاپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىجادىيەتنى گۈللەندۈرۈش، ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈشنى ئاساسىي مەقسەت قىلىپ قەرەللىك ياكى قەرەلسىز ھالدا سەنئەت تۈرلىرى، سەنئەت مۇئەسسەسىلىرىنىڭ دەرىجە، قاتلاملىرى بويىچە تۈرلۈك باھالاش، مۇكاپاتلاش پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ بېرىش، ئىجادىيەتتە گەۋدىلىك نەتىجىگە ئېرىشكەنلەر، ئەسىرى ۋە نومۇرى مەلۇم دەرىجىدە ئىجتىمائىي ئۈنۈم ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياراتقانلارنى ئالاھىدە مۇكاپاتلاش لازىم.

بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىش داۋامىدا ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، جاسارەت بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەپ، نۇرغۇن نادىر سەنئەت ئەسىرى ۋە نومۇرلارنى ئىجاد قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشقان بولسىمۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەدەبىيات-سەنئەت ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىي تەرەققىياتىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىش تەلىپىگە ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ كۈنسايىن ئېشىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى ئېھتىياجىغا ماسلىشالمايۋاتىدۇ. تۈرلۈك ژانىردىكى سەنئەت ئەسەرلىرى ۋە نومۇرلار سان-سۈپەت جەھەتتىن يەنىلا ئېھتىياجنى قاندۇرالمايۋاتىدۇ. بۇنىڭدىكى ئاساسىي سەۋەب سەنئەت ئىجادىيىتىنىڭ سەنئەت ئىشلەپچىقىرىشىدىكى ئاجىز ھالقا بولۇپ تۇرۇۋاتقانلىقىدا.

كۈنسېرى كەسكىنلىشىۋاتقان بازار رىقابىتىگە تاقابىل تۇرۇپ شىنجاڭنىڭ ئەدەبىيات-سەنئەت ئىشلىرىنى ھەقىقىي گۈللەندۈرىمىز دەيدىكەنمىز، «سەنئەت ئىجادىيىتىنى مەركەز قىلىش» ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، تۆۋەندىكى تۆت نۇقتىنى چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك:

1. ئەدەبىيات-سەنئەت ئىجادىيىتىنى گۈللەندۈرۈشتە، ئەدەبىيات-سەنئەتنى خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش يۆنىلىشى ۋە «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس-بەستە سايراش» فاڭجېنىدا، ئاساسىي مېلودىيىنى جارى قىلدۇرۇش بىلەن تېمىنى كۆپ خىللاشتۇرۇشنىڭ بىرلىكىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك.

پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدا: «خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا، ‹بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش› فاڭجېنىدا

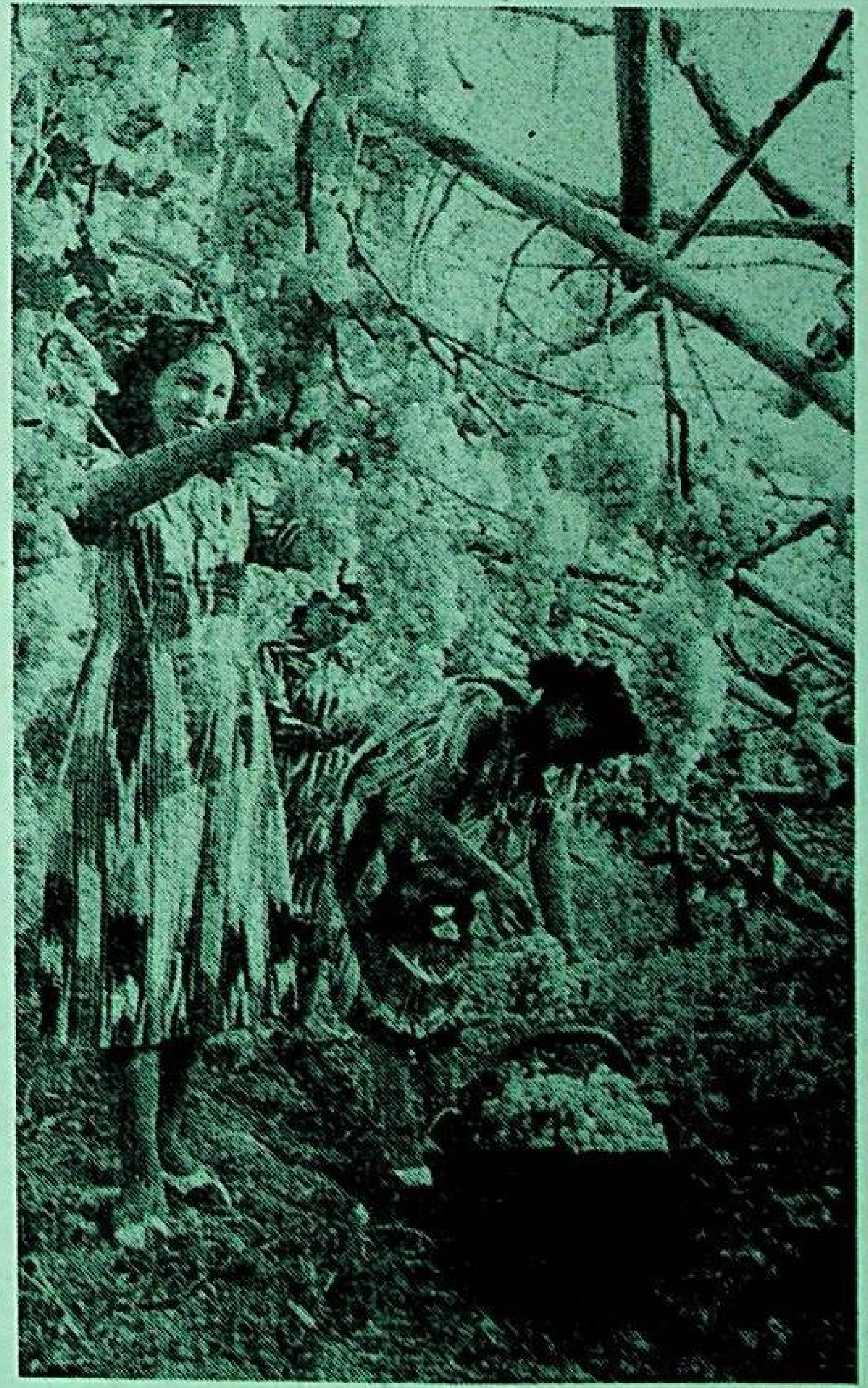

ئۈزۈمچى قىزلار

ئابلىكىم ئەمەت فوتوسى

بىلەن بىللە، كۆپ خىللاشتۇرۇشقىمۇ ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. بىز دەۋاتقان كۆپ خىللاشتۇرۇش بىر تەرەپتىن، ئاساسىي مېلودىيىنى جارى قىلدۇرىدىغان ئەسەرلەردىن تېما، شەكىل، ئۇسلۇب، ئىپادىلەش ئۇسۇلىنىڭ مول مەزمۇنلۇق، جانلىق بولۇشىنى، يەنە بىر تەرەپتىن، خەلق ئاممىسىنىڭ كۆپ تەرەپلىك، كۆپ قاتلاملىق مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. خەلق ئاممىسىنى تەربىيە ۋە ئىلھامغا ئىگە قىلىدىغان، كۆڭۈل ئېچىش ۋە گۈزەللىكتىن بەھرىمەن قىلىدىغانلىكى ئەسەرلەرگە تېگىشلىك ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «خەلق — ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەرنىڭ ئانىسى، ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەرنىڭ سەنئەت ھاياتى ئۇلارنىڭ خەلق بىلەن بولغان قان بىلەن گۆشتەك مۇناسىۋىتىدە ياشنايدۇ، ئېسىمىزدە بولسۇنكى، بۇ خىل مۇناسىۋەت ئۈزۈلۈپ قالسا ياكى بۇ خىل مۇناسىۋەتكە سەل قارالسا، سەنئەت ھاياتىمىز نابۇت بولىدۇ. خەلق سەنئەتكە موھتاج، سەنئەت خەلققە تېخىمۇ موھتاج. شۇڭا خەلق تۇرمۇشىدىن ماتېرىيال، باش تېما، سيۇژېت، تىل، ھېسسىيات ۋە گۈزەللىك ئېلىپ، خەلقنىڭ تارىختىكى قەھرىمانە روھىنى يارىتىش ئارقىلىق خەلقنى تەربىيىلەش كېرەك، بۇ، سوتسىيالىستىك ئەدەبىيات-سەنئەت ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ توپ يولى» دەپ كۆرسەتكەندى. شۇڭا، ھەر مىللەت ئەدەبىيات- سەنئەتچىلىرى ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، كۆز قاراشنى يېڭىلاپ، يېڭى تارىخىي دەۋردىكى خەلقنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلى، تۇرمۇش ئۇسۇلى ۋە تەپەككۇر ئۇسۇلى قاتارلىقلاردا بارلىققا كەلگەن ئۆزگىرىشلەرنى تېخىمۇ چوڭقۇر تونۇشى؛ قايناق تۇرمۇشقا تېخىمۇ چوڭقۇر چۆكۈپ، جانلىق، تەسىرلىك بەدىئىي ئوبرازلار ئارقىلىق ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى مەدھىيىلەيدىغان، مول ئىجتىمائىي تۇرمۇشنى ۋە خەلقنىڭ روھىي دۇنياسىنى، دەۋر رىتىمىنى، تارىخىي تەرەققىياتنىڭ يۈزلىنىشىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان بەدىئىي جەزبىلىككە ئىگە مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى تېخىمۇ كۆپ ئىجاد قىلىپ، مەزمۇنى مول، كۆپ قاتلاملىق، خىلمۇخىل ئەدەبىيات- سەنئەت ئەسەرلىرى بىلەن ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ يۈرەك ساداسىنى ھەققىي ئىپادىلەيدىغان، ھەر مىللەت خەلقى ياقتۇرىدىغان، يۇقىرى ئۆلچەم، يۇقىرى سۈپەتكە ئىگە بولغان، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئاساسىي مېلودىيە جارى قىلدۇرۇلغان ياخشى ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلغىلى بولىدۇ.

2. كۈچلۈك دەۋر روھىغا، روشەن مىللىي ئالاھىدىلىككە، يۇقىرى بەدىئىي سۈپەتكە ۋە تەسىرچانلىققا ئىگە بىر تۈركۈم بۆسۈش خاراكتېرىدىكى نادىر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىش، دائىم يېڭى نومۇرلارنى ئوتتۇرىغا چىقىرىپ، يېڭى تارىخىي دەۋر ۋە ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى تەرەققىياتىغا ماسلاشتۇرۇش — سەنئەتنى گۈللەندۈرۈش — راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى.

جەمئىيەتتە ئاممىۋى كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرى شىددەت بىلەن كۆپەيگەن، خەلق ئاممىسىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى ئۇسۇلىنىڭ كۈندىن-كۈنگە كۆپ خىللىششى بىلەن كىشىلەرنىڭ مەدەنىيەت

رېژىسسورلار، ئارتىسلار يېتىشىپ چىقتى، بۇ ئىش بىزنى ئىنتايىن خۇشال ۋە ئۈمىدۋار قىلىدۇ. لېكىن ھەرقايسى سەنئەت تۈرلىرىدە يەنىلا خەلق ئاممىسىنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشكەن، ۋەكىللىك خاراكتېرىگە، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش روھىغا ئىگە تالانتلىق ئىجادىيەتچىلەر، كومپوزىتورلار، رېژىسسورلار، ئارتىسلار كەمچىل بولماقتا. كۆپلىگەن سەنئەت ئۆمەكلىرىدە كونىلار بىلەن يېڭىلارنىڭ ئورۇن ئالمىشىشىدىن كېلىپ چىققان ئۈزۈكچىلىك

بېرىشىمىز، ئۇلارنى تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈشكە رىغبەتلەندۈرۈش ئۈچۈن سىياسەت جەھەتتە كۈچلۈك قوللىشىمىز، ماددىي جەھەتتە ئوبدان ئېتىبار

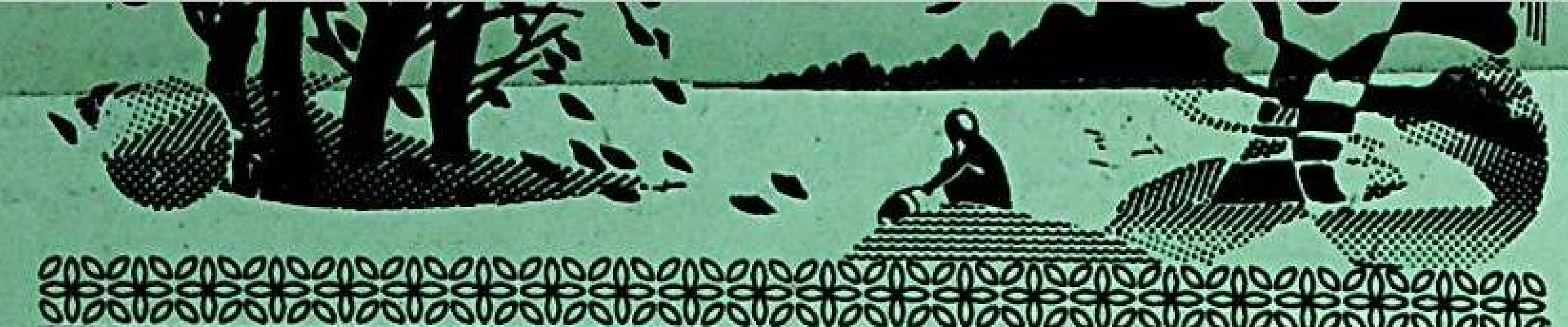

694 - سان

تامغىنى مۇختەر ئەپىرى ئىشلىگەن

كۈنچى

(ھېكايە)

ۋاڭ لىيەن

تېلېفون يەنە جىرىڭلىدى.

— ھەجەپ زېرىكتىما!، — دېدى لىيۇ خانىم تېرىكىپ، — قاراپ تۇرۇپ تېلېفوننىڭ قۇلى بولۇپ قالدىمغۇ!

ئۇ توقۇۋاتقان پوپايكىسىنى تاشلاپ قويۇپ، تۇرۇپكىنى قولىغا ئالدى:

— ۋەي، سىزگە كىم كېرەك؟

— زاۋۇت باشلىقى لىيۇ بارمىدۇ؟، — ئۇ تېلېفوندىن بىر ئايالنىڭ يۇمشاققىنە ئاۋازىنى ئاڭلاپ:

— يوق!، — دېدى غەزەپ بىلەن ۋە تۇرۇپكىنى «پاققىدە» تاشلاپ قويدى.

ئەمەلىيەتتە زاۋۇت باشلىقى لىيۇ تېخى يېڭىلا ھاجەتخانىغا كىرىپ كەتكەنىدى. لىيۇ خانىم ئايال زاتى تېلېفون كەلسىلا شۇنداق قىلاتتى. ئۇ ئاياللارنى ئۆچ كۆرەتتى، گويا ئۇلاردا بىر چىقماس ئۆچى باردەك.

زاۋۇت باشلىقى لىيۇ ناھايىتى ئالدىراش يۈرەتتى. سىرتقا خىزمەت بىلەن بىر چىقىپ كەتسە، 10 — 15 كۈنسىز قايتىپ كېلەلمەيدىغانلىقى ئادەتتىكى ئىش ئىدى. زاۋۇت باشلىقىنىڭ ئەتراپىدىن ئادەم ئۈزۈلمەيتتى، ئىشخانىسىغا ئەر-ئاياللار ئايىغى ئېسىلماي كىرىپ-چىقىپ تۇراتتى. لىيۇ خانىم كەچكىچە قازان بېشىدىلا ئايلىنىپ، بىرەر كاتتا سورۇنغا ئاياغ باسالماي، ئېرىنىڭ راھىتىنى كۆرەلمىگەنلىكىدىن ئۆكۈنەتتى. «ئۇنىڭ راھىتىنى قاراپ تۇرۇپ باشقا ئاياللار كۆرۈۋاتىدۇ» ئەر خەق دېگەن ئاچكۆز كېلىدۇ، ئۇمۇ جەزمەن سىرتتا باشقا خوتۇنلارنىڭ كەينىدىن يۈگۈرۈپ يۈرۈيدۇ، بولمىسا نېمىشقا ئۆيگە كېلىپلا، — ھەجەپ تويدۇم، ھەجەپ تويدۇم، نېمىدېگەن بىمەنىچىلىك، — دەپ قاقشاپ كېتىدۇ؟» دېگەن خىياللىرى ئۇنى ئارامىغا قويمايتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ بىر نەچچە قېتىم ئېرىنىڭ پېيىگە چۈشۈپ، كەينىدىن مارايمۇ باقتى، بىراق گۇمانلانغۇدەك بىرەر ئىش تاپالمىدى. ئەمما بىرەر ئايال ئۇلارنىڭ ئۆيىگە كېلىپ قالسا، قاپاقلىرى تۈرۈلۈپ، قۇيقى چېچى تىك

تۇرۇپ كېتەتتى-دە، ئۇ ئايال كەتكەندىن كېيىن ئېرى بىلەن سوقۇشۇپ، قولىغا چىققاننى چاقاتتى، خېتىمنى بەر، دەپ ئالەمنى مالەم قىلاتتى.

ئۇ ئېرىنىڭ قارىسىنى كۆرمىگىلى مانا بۈگۈن ئۈچ كۈن بولدى. ئۇ تېلېفوندا كۆرگەزمە ئېچىشقا تەييارلىق قىلىۋاتقانلىقىنى، كەچتە ئىشخانىدا يېتىپ قالىدىغانلىقىنى ئېيتتى. خوتۇنى ئېرىنىڭ بۇ گېپىگە ئىشەنمىدى، كەچتە بولسىمۇ ئۆيىنى تاپاي دېمىگىنىگە قارىغاندا، ئۇ جەزمەن بىرەر خوتۇننىڭ كەينىدىن چېپىپ يۈرۈيدۇ، دەپ ئويلىدى ئۇ. ئۇ ئويلىغانسېرى ئېرىنى ئۆزىگە ئۆچ بولۇپ كېتىۋاتقاندەك ھېس قىلىپ، ئەگەر مەن ئادەم ئەمەس، بىرەر نەرسە بولغان بولسام، ئۇ ئاللىقاچان ئەخلەت ساندۇقىغا تاشلىۋەتكەن بولاتتى، دېگەنلەرنى خىيالىدىن ئۆتكۈزدى.

تەقدىر ئۇلارنىڭ ئەر- خوتۇن بولۇشىنى پېشانىسىغا پۈتۈپ، نىكاھىنى قوشقانىكەن، ئۇ ئېرىنى چىڭ تۇتۇشى كېرەك، ھېچقانداق بىر ئايال زاتى ئۇنى ئۆزىگە قارىتىۋالمىسۇن، دەپ ئويلىمىسۇن. ئۇ ئېرىگە تايىنىپ ياشىمىسا قانداق قىلىدۇ. ئۇنىڭ نە چىرايى، نە ئىقتىدارى بولمىسا.

ئۇنىڭ خىيالى مۇشۇ يەرگە كەلگەندە، بەدەنلىرى تىكەنلىشىپ بىئارام بولدى-دە، ئېرىنىڭ ئىدارىسىگە بىر بېرىپ، ئاق -قارىسىنى ئايرىپ كەلمەكچى بولدى. ئۇ يولبويى يۈگۈرۈپ دېگۈدەك ماڭدى، زاۋۇت دەرۋازىسىدىن

كىرىپ، ئېرىنىڭ ئىشخانىسىغا يېقىنراق كەلگەندە قەدىمىنى ئاستىلىتىپ، پۇتىنىڭ ئۇچىدا مېڭىپ، ئىچىدە «قۇش»نى ئۈچۈرۈۋەتمەي، دەپ ئاۋايلاپ ئەتراپىغا قارىدى. ئىشخانىنىڭ چىرىغى يېنىق ئىدى، ئۇ تىنىقىنىمۇ چىقارماي، ئىشخانىدىكى ئاۋازغا قۇلاق سالدى.

— سىز يەنە باشقا جەھەتتىكى ئىشلارنى سۆزلەپ باقامسىز؟، — بۇ ئايالنىڭ ئاۋازى ئىدى.

چوقۇم ئايالنىڭ ئاۋازى! چۈنكى ئۇنىڭ قۇلىقى ئىنتايىن ئىتتىك، ئۇ خاتا ئاڭلاپ قالمىدى.

— بولىدۇ، لېكىن سىز كونكرېت قايسى جەھەتتىكى ئىشلارنى دەۋاتىسىز — بۇ ئۇنىڭ ئېرىنىڭ مۇلايىمغىنە ئاۋازى ئىدى.

«مانا، دېمىدىممۇ؟! مېنى ئالداپتۇ!»

يەنە ئاڭلاپ تۇرۇۋېرىشكە ئۇنىڭ تاقىتى قالمىدى-دە، شۇ جاينىڭ ئۆزىدىلا ئۇلارنىڭ كانىيىدىن ئالماقچى بولدى.

— ۋۇ، يۈزى قېلىن شەرمەندە! — دېدى ئۇ ئىشىكنى بىر تېپىپ ئېچىپ كىرگەن پېتى ۋارقىراپ، — يېرىم كېچىدە كېلىپ خەقنىڭ ئېرىنىڭ يېنىدا نېمە بار ساڭا، تازا بىر ئەدىپىڭنى بېرىپ قويمىسام، — ئۇ ئېتىلىپ بېرىپ ئۈستەل ئۈستىدىكى بىر بوتۇلكا پىۋىنى ئالدى.

— نېمە قىلىۋاتىسەن! ئۇ دېگەن گېزىتخانىنىڭ مۇخبىرى، مۇخبىرلىق قىلغىلى كەلگەن، — دېدى ئېرى

غەزەپلىنىپ.

ئايال مۇخبىر نېمە ئىش بولۇۋاتقانلىقىنى ئاڭقىرالماي تۇرۇپلا قالدى.

مىجەزى ئىنتايىن ئوسال بۇ ئايال بۈنچىلىك گەپلەرگە ئىششىنەمتى؟

— ۋالاقلىما!، — دېدى ئۇ تىترەپ تۇرۇپ — ۋۇ، ۋىجدانسىز، ئۇنى يەنە تېخى قانات ئاستىڭغا ئېلىۋاتامسەن، مۇھەببىتىڭلار چوڭقۇر ئوخشىمامدۇ؟!

ئۇ ئېرىنى بىرنى تەپتى - دە، ئاندىن ئايال مۇخبىرغا ئېتىلدى.

«ۋايجان!» دېگەن ئاۋاز بىلەن تەڭ، ئايال مۇخبىرنىڭ بېشىدىن چىققان قىپقىزىل قان يۈزىنى بويىۋەتتى. پىۋا بوتۇلكىسى كۇكۇم تالقان بولۇپ يەردە ياتاتتى، پىۋىنىڭ پۇرىقى تاماكا ئىسىنىڭ پۇرىقىنى بېسىپ كەتتى.

لىيۇ خانىم تۇتۇپ تۇرۇشقا ئېلىپ كېتىلدى. ئايال مۇخبىر ئۇنىڭ ئۈستىدىن قەستەن زىيانكەشلىك قىلىش جىنايىتى ئۆتكۈزدى، دەپ ئەرز قىلغانىدى. شەھەردىكى رادىئو ئىستانسىلىرى، گېزىتلەر، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى ئۇنىڭ بۇ ئىشنى بەس-بەستە خەۋەر قىلدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇ بىر مەھەل ھەممە قىزىقىدىغان ئاخبارات پېرسوناژىغا ئايلىنىپ قالدى، كوچا-كويلاردا، ئائىلىلەردە شۇنىڭلا گېپى بولۇپ، ئۇنىڭ نامى شەھەرگە پۇر كەتتى.

ئۇ پۇشايماندىن ئۆرتىنىپ، يۈرىكى قان- زەرداپقا تولغان ھالدا ئۆيىگە بۇرۇنراق قايتىپ كېتىشكە تەشنا بولۇپ تۇرغان كۈنلەردە، سوت مەھكىمىسى ئۇنىڭغا ئېرىنىڭ نىكاھتىن ئاجرىشىش توغرىسىدىكى ئەرزىنى يەتكۈزدى. ئۇ ئەمدى نېمىمۇ دېيەلىسۇن؟!

ئاۋات كوچىدا كىم كۆرسە، يىرگىنىدىغان يەنە بىر ساراڭ كۆپەيدى.

نىلۇفەر ھەسەن تەرجىمىسى

ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار قانۇن ساۋاتلىرىنى تىرىشىپ ئۆگىنىشى كېرەك

جياڭ زېمىن

سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشتا چىڭ تۇرۇش - يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ توپ ۋەزىپىسى ۋە پرىنسىپى، دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشتا چىڭ تۇرۇش دېگەنلىك پارتىيە رەھبەرلىكىدە دۆلەتنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى تىرىشىپ قانۇن ئىزىغا سېلىپ، قېلىپلاشتۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە ھەر خىل ۋاستە ۋە شەكىللەرنى قوللىنىپ دۆلەتنى باشقۇرۇش ئىشلىرىغا، ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا، ئىجتىمائىي ئىشلارنى باشقۇرۇشقا قاتنىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، قانۇنغا تايىنىش، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا قاتتىق بولۇش، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچىلارنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇپ، تۈرلۈك ئىشلارنىڭ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق يولى بويىچە ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك دېگەنلىكتۇر. بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش خەلق ئىگىلىكىنىڭ سىجىل، تېز، ساغلام راۋاجلىنىشىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە، دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشتا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئېلىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى. ھازىر دۆلەت ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدە بىرقاتار مۇھىم قانۇن ۋە نىزاملارنى تۈزۈپ چىقتۇق. قانۇننى ئىجرا قىلىش، ئەدلىيە ۋە قانۇن نازارەتچىلىكى خىزمىتىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتتۇق ۋە مۇكەممەللەشتۈردۇق. جايلار ۋە ھەر ساھە قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنى

ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ سىياسىي، ئىدىيە ۋە تەشكىلىي رەھبەرلىكى قاتارلىق جەھەتلەردىكى خىزمەتلەرنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىشىمىز ۋە ياخشىلىشىمىز كېرەك. پارتىيىنىڭ سىياسىي رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇشنىڭ بىر ئاساسىي تەرىپى - پارتىيىنىڭ تەشەببۇسلىرىنى قانۇنىي تەرتىپ ئارقىلىق دۆلەتنىڭ ئىرادىسىگە ئايلاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش، پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ پائالىيىتى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولى ئارقىلىق خەلق ئاممىسىنىڭ پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىغا تۈرتكە بولۇشتىن ئىبارەت. دۆلەتنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە قانۇنلىرى - خەلق ئىرادىسىنىڭ گەۋدىلەندۈرۈلۈشى، پارتىيىنىڭ تەشەببۇسلىرىنىڭ گەۋدىلەندۈرۈلۈشى. ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلارنى ئىجرا قىلىش - خەلقنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىش قىلىش، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. پارتىيە خەلققە رەھبەرلىك قىلىپ، ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلارنى تۈزۈپ چىققان، يەنە ئۆزلۈك ھالدا ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلار دائىرىسىدە پائالىيەت ئېلىپ بارىدۇ. قەتئىي قانۇن بويىچە ئىش كۆرىدۇ، دۆلەتنىمۇ قانۇن بويىچە باشقۇرىدۇ. بۇ پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئىرادە بىرلىكىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، قانۇنلارنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىنى ۋە مەركەزلىك نوپۇزىنى قوغداشتا مۇھىم ۋە چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ئېلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان توغرىسىدىكى تەكلىپ، 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنى تەكلىپكە ئاساسەن تۈزۈپ چىققان ئېلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى

بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا قانۇن ۋاستىسىنى توغرا تەتبىقلاش ئارقىلىق كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق بولسۇن ئۈچۈن پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرى رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىشتا زۆرۈر بولغان ھەر خىل قانۇن، قائىدە - نىزاملارغا دائىر ئاساسىي بىلىملەرنى، بولۇپمۇ ئىقتىسادىي قانۇن ۋە قائىدە - نىزاملارغا دائىر ئاساسىي بىلىملەرنى پىششىق ئىگىلىشى كېرەك.

قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، بارلىق پۇقرانىڭ قانۇن ئېڭى ۋە قانۇنچىلىق قارىشىنى كۈچەيتىش - سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئاساسىي قۇرۇلۇش، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭمۇ مۇھىم مەزمۇنى. بارلىق پۇقرا ئارىسىدا قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسىدە ئىككى بەش يىللىق پىلان يولغا قويۇلدى. پارتىيە ۋە دۆلەت قانۇنچىلىق تەشۋىقات تەربىيىسى بويىچە يەنە 9 - بەش يىللىق پىلانىنى داۋاملىق يولغا قويۇشنى قارار قىلدى. بۇ «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇشتىكى مۇھىم تەدبىر. بۇ خىزمەتنى ياخشى تۇتۇش ئېلىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا تۈرتكە بولۇش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش - پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىشنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتا ناھايىتى زور ئەھمىيەتكە ئىگە.

كادىرلار، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم قانۇن ساۋاتلىرىنى باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىشى كېرەك. بۇ ھەم كادىرلىرىمىزنىڭ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش، رەھبەرلىك قىلىش ئىقتىدارى ۋە باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشىنىڭ ئېھتىياجى، ھەم خەلق ئاممىسىنى قانۇننى ئۆگىنىشكە ...

لى پېڭ گۇاڭشىدا دۆلەت كارخانىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىككى توپ ئۆزگەرتىشتە چىڭ تۇرۇش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نەننىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ يېقىندا گۇاڭشىدا دۆلەت كارخانىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىنى كۈچەيتىشكە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى مۇستەھكەملەشكە مۇناسىۋەتلىك مۇھىم ئىش.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: باش شۇجى جياڭ زېمىن دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش توغرىسىدا كۆپ قېتىم مۇھىم يېتەكچى خاراكتېرلىك پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ھازىرقى گەپ ئۇنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە قالدى.

لى پېڭ گۇيلىننىڭ لياڭجاڭ خەلقئارا ئايرودرومىدا قاتناش باشلانغانلىقىنى تەبرىكلەش مۇراسىمىغا قاتناشقاندىن كېيىن بۇ يەرگە كەلگەن. لى پېڭ 10 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن 4 - كۈنىگىچە گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى جاۋ فۇلىن، ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمەتنىڭ رەئىسى چېڭ كېجېنىڭ ھەمراھلىقىدا ليۇ جۇ، نەننىڭدىكى دۆلەت كارخانىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈردى ھەم سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، ھەر جەھەتتىكىلەرنىڭ پىكىرلىرىنى ئاڭلىدى. كارخانىلارنىڭ يېڭى مەھسۇلاتلارنى يارىتىشى، ئىشلەپچىقىرىش - تىجارەتنى، بازار تەلىپى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كىرىم ئەھۋالى، كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئەھۋالى ۋە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ئەھۋاللىرىنى ئوقتىلىق ئىگىلىدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان بىز دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتى جەھەتتە بەزى سىناقلارنى ئېلىپ بېرىپ مەلۇم نەتىجىلەرگە ئېرىشتۇق. بەزى تەجرىبىلەرنى توپلىدۇق. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان «چوڭ كارخانىلارنى تۇتۇش، كىچىكلىرىنى قويۇۋېتىش» فاڭجېنى توغرا بولدى. كېلەر يىلى دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ چىڭ تۇتۇشىمىز لازىم. تېخىمۇ كۈچلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات سالمىقىنى زورايتىشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، دۆلەت كارخانىلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ خەندەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىپ، كارخانا باشقۇرۇشنى يەنىمۇ كۈچەيتىشى كېرەك. زىيان تارتىۋاتقان كارخانىلاردا بۇنىڭدىن كېيىن دەرىجىگە ئايرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلۇشى، كارخانىلارنىڭ زىياننى تۈگىتىشكە كارخانا ئۆزى مەسئۇل بولۇشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمىنى پەيدىنپەي ئورنىتىش لازىم.

لى پېڭ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشتا، ياخشى مېخانىزم بولۇشى، بازارلىق ياخشى مەھسۇلات بولۇشى كېرەك. بۇ يەردە ئاچقۇچ - ياخشى رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ بولۇشىدا. شۇڭا كارخانا رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيىۋىلىكى كۈچلۈك، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەيدىغان، ئىگىلىك باشقۇرۇشقا ماھىر ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىپ، كارخانىغا رەھبەرلىك قىلالايدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى زور كۈچ بىلەن يېتىشتۈرۈش ۋە تاللاپ ئۆستۈرۈش لازىم.

ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر دۆلەت كارخانىلىرى نۇرغۇن قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ، مەركەز بۇنىڭغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈۋاتىدۇ. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەردە تەخىرسىزلىك تۇيغۇسى بولۇشى كېرەك. لېكىن دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا خېلى ئۇزاق جەريان كېتىدىغانلىقىنى، ئۇنى ياخشىلاشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە ئىكەنلىكىنىمۇ كۆرۈش، بۇ ئىشنى پۇختا ئىشلەش لازىم. كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرۈشتە، قارىغۇلارچە سۈرئەت قوغلاشسا بولمايدۇ، مۇھىمى ئىككى توپ ئۆزگىرىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، بازارنى يېتەكچى قىلىشنى ھەقىقىي ئورۇندىشى لازىم.

شاڭخەي «جۇڭشەن» دوختۇرخانىسى بىرىنچى بولۇپ، پۈتۈن مەملىكەتتە يىراق مۇساپىلىك داۋالاش - دىئاگنوز قويۇش مەركىزى قۇردى. كومپيۇتېر تورىدىن پايدىلىنىپ شىزاڭ، شىنجاڭ، خېنەن قاتارلىق ئۆلكە - شەھەرلەردىكى 300 دىن ئارتۇق كېسەلگە «ئېكران ئالدىدا دىئاگنوز قويۇش»نى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇنداپ، كېسەللەرنى ۋاقتىدا داۋالىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

سۈرەتتە: دوختۇر ئېكران ئالدىدا تۇرۇپ جېجياڭلىق بىر كېسەلگە دىئاگنوز قويۇۋاتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى جاڭ سىچىڭ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش جىنايىتى ...

كۆچەيتتۇق ۋە مۇكەممەللەشتۈردۇق. جايلار ۋە ھەر ساھە قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنى يولغا قويۇپ، ئۈزلۈكسىز نەتىجىگە ئېرىشتى. ئومۇمىي خەلق ئارىسىدا قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. يۇقىرىلارنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق ئېڭى كۆرۈنەرلىك كۈچەيدى. لېكىن بىز شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئېلىمىز قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ھازىرقى ئەھۋالنى يۈكسەك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، يەنە نۇرغۇن پەرق بار، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى، مۇشكۇل ئىجتىمائىي سىستېما قۇرۇلۇشى، بۇ ئىشتا پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ داۋاملىق بوشاشماي تىرىشىشىغا توغرا كېلىدۇ.

يېڭى تارىخىي شارائىتتا پارتىيىمىزنىڭ دۆلەتنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىغا بولغان رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈشتە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ

ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9-بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسىدا ئېلىمىزنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇش ئومۇمىي پىلانى نامايان قىلىندى. بۇ ئۇلۇغۋار ئومۇمىي پىلاننى ئىشقا ئاشۇرۇش داۋامىدا شەك - شۈبھىسىزكى، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ. بىز سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىشنى تېزلىتىشىمىز. بۇ خىل يېڭى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە مۇقەررەر ھالدا ئۇنىڭغا باب كېلىدىغان مۇكەممەل سوتسىيالىستىك قانۇن - تۈزۈمنىڭ بولۇشىنى تەلەپ قىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، بىز چوقۇم ئېلىمىزنىڭ ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ قانۇنىيىتى بويىچە ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرگە ئۈنۈملۈك يېتەكچىلىك قىلالايدىغان ۋە ئۇنى قېلىپلاشتۇرالايدىغان، ئىقتىسادىي تەرتىپنى قوغدايدىغان، دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ھەرىكەتلىرىنى ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشكە ۋە باشقۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىدىغان قانۇنچىلىق سىستېمىسىنى تىرىشىپ بەرپا قىلىشىمىز ۋە ساغلاملاشتۇرۇشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سوتسىيالىستىك

باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئېھتىياجى، ھەم خەلق ئاممىسىنى قانۇننى ئۆگىنىشكە، قانۇننى تەتبىقلاشقا، قانۇنغا ئائىتلىق رىئايە قىلىشقا يېتەكلەشنىڭمۇ ئېھتىياجى، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىشنى تۈزۈمگە ئايلاندۇرۇش كېرەك. بۇ جەھەتتە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرى، كادىرلار مەكتەپلىرى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى ۋە قانۇنلارغا دائىر ئاساسىي بىلىملەرنى پارتىيە مەكتەپلىرى، كادىرلار مەكتەپلىرىنىڭ زۆرۈر دەرسلىكى قىلىشى كېرەك. قىسقىسى، كادىرلىرىمىز ئۈزلۈكسىز ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈش ئارقىلىق ئۆزلىرىنىڭ قانۇن بىلىم سەۋىيىسى ۋە قانۇن بويىچە ئىش قىلىش ئىقتىدارىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈشى كېرەك.

(يولداش جياڭ زېمىننىڭ 1996-يىل 8-ئاينىڭ 12- كۈنى «سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىغا دائىر ئاساسىي بىلىملەر» دېگەن كىتابقا يېزىپ بەرگەن كىرىش سۆزى)

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلەرنى قانۇن بويىچە قاتتىق جازالاش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت خادىملىرىنىڭ شەخسىي مەنپەئەتكە بېرىلىپ كۆز بوياMچىلىق قىلىش، خىيانەت قىلىپ قانۇننى بۇزۇش، قانۇنسىز نەزەربەنت قىلىش، قىيناپ سوراق قىلىش، قەستەن ئۇقرار قىلدۇرۇشتەك مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش، كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى -تەرۇز يەتكۈزۈش قىلمىشلىرى قانۇننى ئاياغ ئاستى قىلىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىغا نۇقسان يەتكۈزدى. شۇڭا بۇنداق جىنايەت ئۆتكۈزگەنلەرنى قانۇن بويىچە قاتتىق جازالاش لازىم.

ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى جاڭ سىچېڭ بۇ تەلەپنى يېقىندا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەت بويىچە تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ 5 -قېتىملىق قانۇن-ئىنتىزام تەپتىش خىزمىتى يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويدى.

ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قانۇن- ئىنتىزام تەپتىش نازارىتىنىڭ نازىرى چيۇشۇچاڭ يىغىندا تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، مەملىكەتتىكى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى قانۇندا بەلگىلەنگەن مەسئۇلىيىتىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ، شەخسىي مەنپەئەتكە بېرىلىپ كۆز بوياMچىلىق قىلىش، خىيانەت قىلىپ قانۇننى بۇزۇش، كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش دېلولىرىنى، ئۇقتىلىق دېلولار ۋە چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، قانۇن - ئىنتىزام تەپتىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى. بۇ يىل 1-ئايدىن 8-ئايغىچە مەملىكەتتىكى تەپتىش ئورگانلىرى كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىشقا دائىر 14 مىڭ 86 دېلونى بىر تەرەپ قىلدى.

بۇنداق دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش خەلقنىڭ ئارزۇسىغا ئۇيغۇن بولۇپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈممۇ ياخشى بولدى.

جاڭ سىچېڭ تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ قانۇن-ئىنتىزام تەپتىش خىزمىتىدىكى نەتىجىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: قانۇن - ئىنتىزام تەپتىش خىزمىتى تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدىكى چوڭ مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، تەپتىش خىزمىتىنىڭمۇ مۇھىم نۇقتىسى. بۇ خىزمەتنى ئالاھىدە كۈچەيتىش لازىم. ھازىر ئەدلىيە خادىملىرى، قانۇننى ئىجرا قىلىش خادىملىرىنىڭ خىيانەت قىلىش، قانۇننى بۇزۇش، شەخسىي مەنپەئەتكە بېرىلىپ كۆز بوياMچىلىق قىلىش جىنايى قىلمىشلىرى كۆپىيىپ قالدى. بۇ يىل 1-ئايدىن 8-ئايغىچە مەملىكەتتىكى تەپتىش ئورگانلىرى ئەدلىيە خادىملىرىنىڭ كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى- تەرۇز قىلىش، خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىشقا دائىر 2756 دېلونى، مەمۇرىي قانۇننى ئىجرا قىلىش خادىملىرىنىڭ كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىشقا دائىر 1636 دېلونى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. نۆۋەتتە بۇ ئىككى خىل جىنايەتكە دائىر چوڭ مۇھىم دېلولار كۆپەيمەكتە. بۇ يۈكسەك دەرىجىدە دىققىتىمىزنى قوزغىشى كېرەك. قانۇن - ئىنتىزام تەپتىش خىزمىتىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشىمىز لازىم.

جاڭ سىچېڭ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: تەپتىش ئورگانلىرى كىشىلىك ھوقۇققا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش، خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىش جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلەرنى جازالاشتا مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈشى كېرەك: 1) ئەدلىيە خادىملىرى، مەمۇرىي قانۇننى ئىجرا قىلىش خادىملىرىنىڭ خىيانەت قىلىپ قانۇننى بۇزۇش، شەخسىي مەنپەئەتكە بېرىلىپ كۆز بوياMچىلىق قىلىش دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك؛ 2) دۆلەت ئورگانلىرىدىكى خادىملارنىڭ خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، قانۇنسىز نەزەربەنت قىلىش، قىيناپ سوراق قىلىش، قەستەن ئۇقرار قىلدۇرۇشتەك پۇقرالارنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى ۋە دېموكراتىك ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى- تەرۇز يەتكۈزۈشكە دائىر جىنايى دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك؛ 3) دۆلەت خادىملىرىنىڭ خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىپ، دۆلەتكە ۋە خەلقنىڭ ھاياتى ۋە مال-مۈلكىگە ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن جىنايەت دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. بۇنداق جىنايەتلەرگە قارىتا تەپتىش ئورگانلىرى قانۇن بويىچە ئېغىرلىتىپ قاتتىق جازالاش فاكچىينى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، جىنايەت پاكىتلىرىنى ئۇزۇل- كېسىل تەكشۈرۈپ ئېنىقلىشى، ئەيىبلەشكە تېگىشلىكلىرىنى چوقۇم ئەيىبلىشى، قاتتىق بولۇشقا تېگىشلىكلىرىگە قاتتىق بولالمايدىغان، كۈچلۈك زەربە بېرەلمەيدىغان ئەھۋاللاردىن قەتئىي ساقلىنىشى كېرەك.

جەسەت تونۇش ئېلانى

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سائەت ئالتە ئەتراپىدا (بېيجىڭ ۋاقتى) دۆلەت يولى 312 - لىنىيىسىنىڭ 4160 كىلومېتىر ئورنىدا قاتناش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، بىر ئادەم ئۆلگەن، ئۆلگۈچى ئۇيغۇر، 65 ياش ئەتراپىدا بولۇپ، ئۈچىسىغا خورمارەڭ چاپان، قارا كۆك رەڭلىك ئىشتان كىيگەن، پۇتىدا كالاچلىق ئۆتۈك بار. ئۇنىڭ يېنىدىن مەمەت تۇرسۇن 9 - ئاينىڭ 19 - كۈنى نەزىرگە چاقىرغان، ئادرېسى ئۆمەر ئاخۇننىڭ ئۆيى دېيىلگەن باغاق چىقتى. ئەھۋال بىلگۈچىلەرنىڭ ئۈرۈمچى شەھىرى تىيانشان رايونلۇق قاتناش چوڭ ئەترىتى ياكى ئۇلانباي قاتناش ئەترىتى بىلەن ئالاقىلىشىشنى سورايمىز. ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2824359، 5811409

ئالاقىلەشكۈچى: **ليۇجاگىلىڭ، يۈەن چاڭجېڭ، ۋۇتۇەنجۈن.**

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» سىزنىڭ يېقىن دوستىڭىز ۋە سادىق مەسلىھەتچىڭىز بولۇشنى خالايدۇ

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورگان گېزىتى، ئۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تۈرلۈك فاڭجېن، سىياسەت، يولىيورۇقلىرىنى تەشۋىق قىلىشنى، ھەر ساھەنىڭ يېڭى مەھسۇلات ئۇچۇرى، يېڭى تېخنىكا ئۇچۇرى، سودا، مۇلازىمەت ئۇچۇرى قاتارلىق تۈرلۈك ئۇچۇرلارغا بولغان ئېھتىياجنى قاندۇرۇشنى ئۆزىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى قىلىدۇ. گېزىتىمىز ئاخبارات ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېڭى نۇقتىئىنەزەر، يېڭىچە ئىپادىلەش ۋاستىلىرى ۋە ئۆزگىچە ئۇسلۇب، جانلىق ۋە كۆركەم بەت لايىھەلىرى ئارقىلىق مۇشتەرىلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلىدۇ.

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئىقتىسادىي تۈس ئالغان ئىجتىمائىي خەۋەرلەرنى ئېلان قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ. گېزىتىمىز چىقىرىلغاندىن بۇيان تۈرلۈك ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنى، تۈرلۈك «قىزىق نۇقتا»لارنى سېزىرچانلىق نۇقتىدىن كۆزىتىپ، تۈرلۈك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنى ئاخباراتنىڭ ھەر خىل ژانىرلىرى ئارقىلىق چوڭقۇر يورۇتۇپ بېرىپ، مۇشتەرىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشىپ كەلدى. گېزىتىمىزنىڭ مۇھىم خەۋەرلەر، بازار ئۇچۇرلىرى، ئىقتىسادىي خەۋەرلەر، ئىجتىمائىي خەۋەرلەر، رەڭگارەڭ بازار، ئۇنىۋېرسال خەۋەرلەر، ئۇچۇر مۇلازىمىتى، ئالتۇن دىيارىمىزدا، جاھانغا نەزەر، تەڭرىتاغ گۈلزارى، خەلقئارا ئىقتىساد، بىلىم ۋە تۇرمۇش، تەرمىلەر، ئەدەبىي تەرجىمىلەر قاتارلىق مەخسۇس سەھىپىلىرى ۋە قىزىقارلىق مەخسۇس ستونلىرى بار. بۇ سەھىپە ۋە ستونلار سىزنى مول مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلەيدۇ. ئۇيغۇرچە «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» نوپۇزلۇق بولۇش، يېتەكلەش، بىلىمنى ئومۇملاشتۇرۇش، كۆركەم، جانلىق، قىزىقارلىق بولۇشنى داۋاملىق گەۋدىلەندۈرىدۇ، گېزىتىمىز پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرى قاتارىدا تارقىتىلىدۇ.

ھۆرمەتلىك مۇشتەرىلار، ئۇيغۇرچە «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى»گە ۋاقتىدا ۋە ئاكتىپ مۇشتەرى بولۇشىڭىزلارنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. گېزىتىمىز سىزنىڭ يېقىن دوستىڭىز، سەممىي ۋە سادىق مەسلىھەتچىڭىز بولۇشنى خالايدۇ.

ھازىر مۇشتەرى بولۇش ۋاقتى كەلدى، پۇرسەتنى كەتكۈزۈپ قويماڭ. پوچتا ۋەكالەت نومۇرى 150-50

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياغزىبىجاڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋاكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

ئۆكتەبر

12

شەنبە

ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلىشتىن

ئىلگىرى «قارار»نىڭ نۇسخىسى توغرىسىدا

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە سىرتىدىكى زاتلار، مۇتەخەسسىسلەر ۋە ئالىملاردىن پىكىر ئالدى

سۆھبەت يىغىنىغا جياڭ زېمىن رىياسەتچىلىك قىلدى ۋە سۆز قىلدى، لى پېڭ، چياۋشى، جۇرۇڭجى، خۇ جىنتاۋ قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى چاقىرىلىشتىن ئىلگىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى 9-ئاينىڭ 13 - كۈنى چۈشتىن كېيىن دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ مەركىزىي كومىتېتلىرىنىڭ، مەملىكەتلىك سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرىنى ۋە پارتىيە - گۇرۇھسىز ئۇقۇمۇشلۇق زاتلارنى تەكلىپ قىلىپ، جۇڭنەنخەيدىكى خۇەيرېنتاڭ زالىدا سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ج ك پ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسىگە سۇنۇشقا تەييارلانغان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدىكى قارارى (پىكىر ئېلىش نۇسخىسى)» توغرىسىدا پىكىر ئالدى.

سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن رىياسەتچىلىك قىلدى، لى پېڭ، چياۋشى، جۇرۇڭجى، خۇجىنتاۋ، دىڭ گۇەنگېن، ۋېن جياباۋ، ۋاڭ جاۋگو قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى.

جياڭ زېمىن سۆھبەت يىغىنىدا مۇنداق دېدى: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي جەھەتتە كېڭىشىش تۈزۈمى جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك سىياسىي تۈزۈلمىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، ئەمەلىيەت كوممۇنىستىك پارتىيە ۋە دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ بىردەك سىياسىي ئاساستا ئورتاق ئىشلار ئۈستىدە ھەمكارلىشىشنىڭ يېڭى دەۋردىكى ۋەتەنپەرلىك بىرلىك سەپىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، دۆلەتنىڭ ئۇزاق مەزگىل ئەمىنلىكى ۋە سىياسىي مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئۇلۇغ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سىلجىتىشتا ئىنتايىن پايدىلىق ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. بۇ يەردە ئولتۇرغان يولداشلار كۆپ يىللاردىن بۇيان پارتىيىمىز بىلەن ئورتاق ئىشلار ئۈستىدە ھەمكارلىشىپ كەلگەن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلگەن، چوڭقۇر قاراشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويغان، شۇڭا كۆپچىلىكنىڭ ھۆججەتنىڭ نۇسخىسى توغرىسىدا قىممەتلىك پىكىر بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بۇنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرى ج ك پ 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا قارار ماقۇللىغانىدى. ئون يىلدىن بۇيان، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىمىزنىڭ ئەمەلىيىتى زور دەرىجىدە راۋاجلاندى، بولۇپمۇ 14 - قۇرۇلتاي سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش ۋەزىپىسىنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن شارائىتتا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قانداق كۈچەيتىش يېڭى تارىخىي خاراكتېرلىك تېما بولۇپ قالدى. خىزمەت تېخىمۇ مۇشكۇللەشتى ۋە مۇرەككەپلەشتى. شۇڭا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى: يېڭى ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپىلەرگە ئاساسەن يەنە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى مەسىلىسى توغرىسىدا مۇناسىپ قارار چىقىرىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىدىيىسىنى يەنىمۇ بىرلىككە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

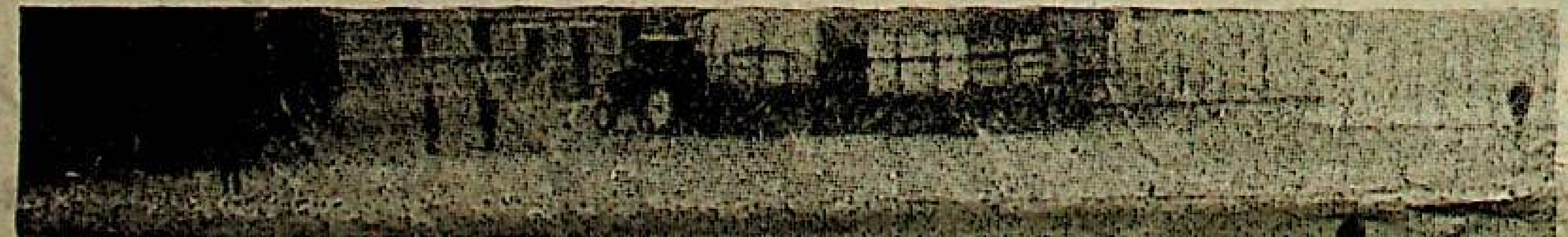

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى

(1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان)

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 7- ئومۇمىي يىغىنى 1996-يىل 10-ئاينىڭ 11-كۈنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. بۇ قېتىمقى ئومۇمىي يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن 101 كىشى قاتناشتى، 12 كىشى ئومۇمىي يىغىنغا سىرتتىن قاتناشتى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنىغا سىرتتىن قاتناشتى.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ بۇ قېتىمقى ئومۇمىي يىغىنىنىڭ مۇھاكىمە تېمىسى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى مۇھاكىمە قىلىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش سالمىقىنى زورايتىش، 6-ئومۇمىي يىغىن ئوتتۇرىغا قويغان تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىگە نازارەتچىلىك قىلىش، كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت. يىغىنغا مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ دائىمىي كومىتېتى رىياسەتچىلىك قىلدى. ئومۇمىي يىغىن ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى ۋېي جيەنشىڭنىڭ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن بەرگەن «پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرەيلى» دېگەن

نىشانى، ۋەزىپىسى، ئاساسىي فاڭجېنى ۋە مۇھىم تەدبىرلىرى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇلدى، ئۇ دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ پروگرامما خاراكتېرلىك ھۆججىتى. «قارار» دا: «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت - سوتسىيالىزم جەمئىيىتىنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نىشانى ۋە مۇھىم كاپالىتى» دەپ تەكىتلىنىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇلدى. 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشتا؛ پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9-بەش يىللىق پىلانىنى ئورۇنداپ ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا يېتىپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئومۇمىي يىغىندا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار پارتىيىلىك كادىرلارنى، ئالدى بىلەن

قىلىدىغان، بۇيرۇقنى ئىجرا قىلمايدىغان، چەكلەنگەن ئىشلارنى توسمايدىغان، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا زىيان يەتكۈزىدىغان ۋە ئۇنىڭغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان قىلمىشلارغا قارىتا پارتىيە ئىنتىزامىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش كېرەك.

ئومۇمىي يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە ئالدى بىلەن پارتىيىنى قاتتىق تۈزەپ، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش كېرەك. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە شەكىللەنگەن ئېسىل پارتىيە ئىستىلى- پارتىيىنىڭ نەزەرىيىسى، مەقسىتى، ئىلغارلىقى ۋە پاكلىقىنىڭ كونكرېت گەۋدىلىنىشى. پارتىيىنىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇش سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېتەكچى ئورۇندا تۇرىدۇ، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا تۈرتكىلىك ۋە ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئوينايدۇ.

ئومۇمىي يىغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ ئىستىلى پارتىيىنىڭ ھايات- ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك. پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە ئىستىلىنى [illegible] ۋارىسلىق قىلىشى ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. ھازىر، بولۇپمۇ پۈتۈن پارتىيىدە نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش ئىستىلىنى جارى [illegible]

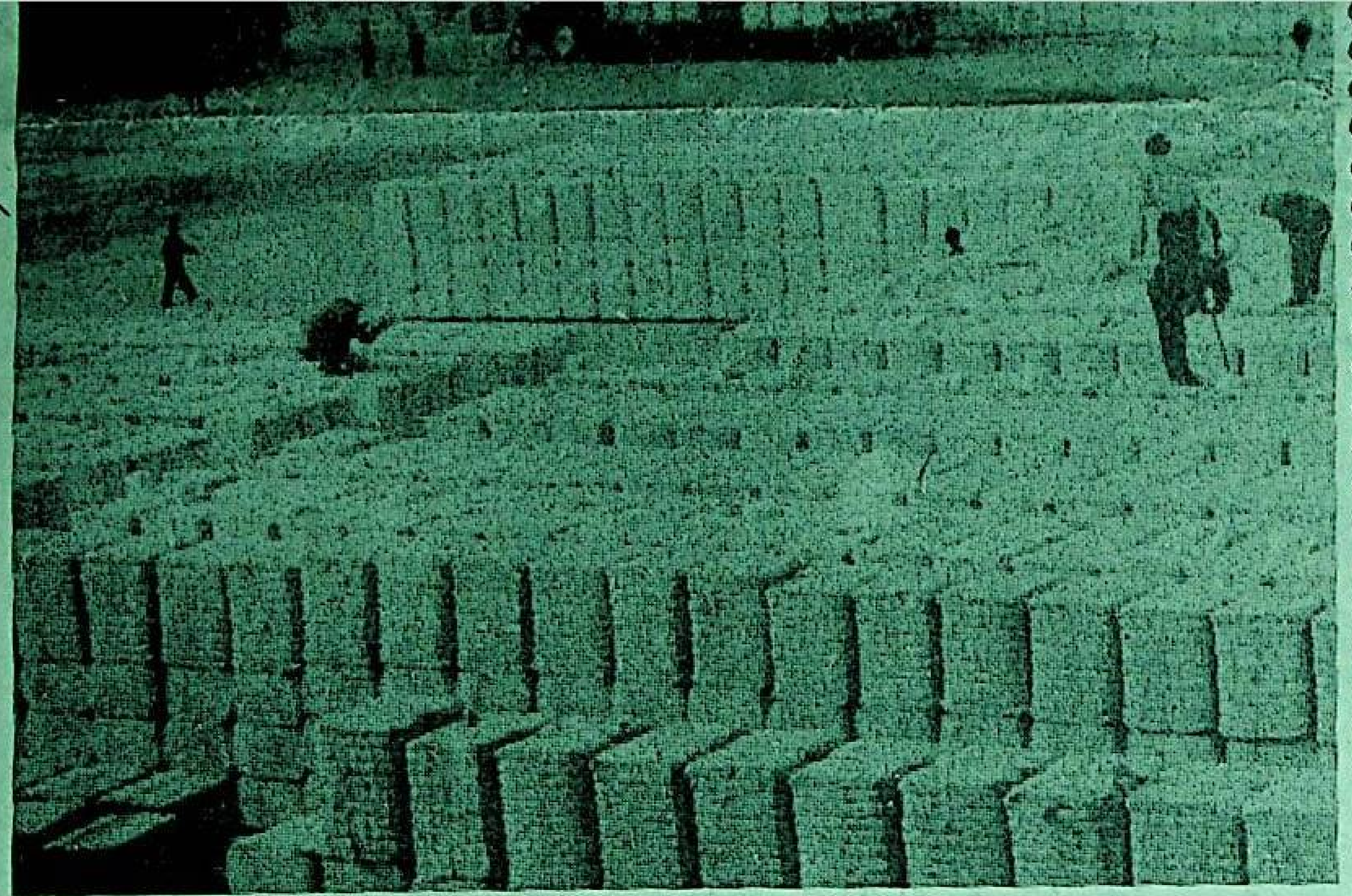

بۇ يىل 127 تۈەن ـ مەيداندىكى 60 مىڭ مودىن ئارتۇق كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىندى. ھازىرغا قەدەر 1100 تونىنا سۈپەتلىك ساپ پاختا تايلاپ قويۇلدى.

جۇ جيەن فوتوسى

قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرەيلى» دېگەن تېمىدىكى دوكلاتىنى قاراپ چىقتى ۋە ماقۇللىدى.

ئومۇمىي يىغىن پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 ـ ئومۇمىي يىغىنى ماقۇللىغان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مۇھىم مەسىلىلەر توغرىسىدىكى قارارى»، «پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15 ـ قۇرۇلتىيىنى ئېچىش توغرىسىدا قارار»نى بىردەك ھىمايە قىلدى، يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى بىردەك ھىمايە قىلدى. ئومۇمىي يىغىندا مۇنداق ھېسابلاندى: پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 ـ ئومۇمىي يىغىنى دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئاچقۇچلۇق مەزگىلىدە ئېچىلغان ئىنتايىن مۇھىم يىغىن. «قارار» دا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى دۇچ كەلگەن يېڭى ۋەزىيەت ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا تەھلىل قىلىندى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى،

دەرىجىلىك پارتكوملار پارتىيىلىك كادىرلارنى، ئالدى بىلەن رەھبىرىي كادىرلارنى 6 ـ ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ۋە چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇش» تىن ئىبارەت توپ فاڭجېننى باشتىن ئاخىر قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى بىر ـ بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، ماس ھالدا راۋاجلىنىدىغان قىلىش كېرەك. پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى 6 ـ ئومۇمىي يىغىننىڭ «قارارى» نىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇش ئەھۋالىنى نازارەت قىلىشى، تەكشۈرۈشى، «قارار» دا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ۋەزىپىلەرنىڭ ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ توغرا يۆنىلىشنى بويلاپ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. 6 ـ ئومۇمىي يىغىننىڭ «قارارى» غا خىلاپلىق

نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇش، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ئىسلاھات ئارقىلىق يېڭىلىق يارىتىش، كونىلىققا يېپىشىۋېلىشقا، ئالغا ئىلگىرىلىمەسلىككە، ساختىپەزلىك، يالغانچىلىق قىلىشقا، يالغان مەلۇم قىلىشقا، مۇبالىغە قىلىشقا، شەكىلۋازلىق قىلىشقا قارشى تۇرۇش؛ ئاممىا بىلەن زىچ ئالاقە باغلاش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، جان ـ دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، بيۇروكراتلىق، راھەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىككە قارشى تۇرۇش؛ تەنقىد ۋە ئۆز ـ ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھەر خىل ناچار ھادىسىلەرگە قارشى قەتئىي كۆرەش قىلىشقا جۈرئەت قىلىپ، باتۇرلۇق بىلەن كەمچىلىك ۋە خاتالىقنى تۈزىتىپ، پرىنسىپنى تەكىتلىمەيدىغان، ھەق ـ ناھەقنى ئايرىمايدىغان ياخشىچاقلىققا قارشى تۇرۇش؛ جاپا ـ مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، جاپا ـ مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىپ،

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

لى فېڭزى قازاقىستانلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز شى خۇڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز چۇفېڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى لى فېڭزى 10 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا دانارىكوۋ باشچىلىقىدىكى قازاقىستان چېگرا مۇداپىئە كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

لى فېڭزى مۇنداق دېدى: ئىككى تەرەپنىڭ پورت چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ يۇقىرى قاتلاملىق ئۇچرىشىشىنى دائىم ساقلىشى ئىنتايىن زۆرۈر، بۇ ھەم ئىككى تەرەپنىڭ كەسپىي ئالاقىسىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ ۋە كۈچەيتىدۇ، ھەم ئىككى تەرەپنىڭ ئىشەنچىسىنى كۈچەيتىپ، دوستلۇقنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىختىلاپلارنى تۈگىتىپ، ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشكىمۇ پايدىلىق. لى فېڭزى جۇڭگو شىنجاڭ ۋە قازاقىستان چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ ھەمكارلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، جۇڭگو ـ قازقىستان مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تېخىمۇ ئەلا مۇلازىمىلىق قىلىپ، جۇڭگو ـ قازاقىستان پورتىنى بىخەتەر، ئۈنۈملۈك، مەدەنىيەتلىك پورت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشىشنى ئۈمىد قىلدى.

دانارىكوۋ مۇنداق دېدى: قازاقىستان بىلەن جۇڭگونىڭ چېگرا مۇداپىئە قىسىملىرى ناھايىتى ئىناق، دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋەتتە ئىكەن. قازاقىستان ھەرقانداق تەشكىلات ۋە شەخسنىڭ قازاقىستان زېمىنىدا يەنە بىر دۆلەتكە قارشى مىللىي بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ.

27 ـ نۆۋەتلىك دۇنيا پوچتا كۈنى ۋە 1996 ـ يىللىق گېزىت ـ ژۇرنال تارقىتىش تەشۋىقات كۈنى پائالىيىتى 10 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى. مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئالاقىدار ئاخبارات، نەشرىيات ئورۇنلىرى بۇ قېتىمقى پائالىيەتكە قاتناشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز لى پېيفېڭ فوتوسى

مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇخبىرلىرى ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنى زىيارەت قىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز جاڭ جياچى خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش روھى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشتىكى تەجرىبىلىرىنى تەشۋىق قىلىش ئۈچۈن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئەۋەتكەن ئاخبارات ئوبزور بۆلۈمى ۋە ئاخبارات خەۋەرلىرى بۆلۈمىنىڭ مۇخبىرلىرى 9 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى ۋە 10 ـ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى ئالايىتەن بۇ ئىدارىگە كېلىپ مۇخبىرلىق قىلىشقا كىرىشتى. مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى پات ئارىدا «نۇقتىلىق زىيارەت خەۋەرلىرى» دېگەن پروگراممىسىدا ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى، «مەملىكەت خەۋەرلىرى، خەلقئارا خەۋەرلەر» پروگراممىسىدا ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىدىكى تەجرىبىلىرىنى خەۋەر قىلىدۇ.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى، تۆمۈر يول مىنىستىرلىكى 1994 ـ يىلى 8 ـ ئايدا بېيجىڭدا بىرلىكتە «ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ يېڭى دەۋردىكى ئىگىلىك تىكلەش روھى بويىچە دوكلات بېرىش يىغىنى» ئۆتكۈزگەنىدى. مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرى ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش جەھەتتىكى ئىش ـ پائالىيەتلىرىنى نۇقتىلىق خەۋەر قىلغانىدى. يېقىندا مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن مەركەزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئاخبارات ئورۇنلىرىدىن ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسى، جاڭجياگاڭ قاتارلىق ئۇن ئىلغار كوللېكتىپنىڭ يېڭى قىياپىتىنى تەشۋىق قىلىش بويىچە يەنە دولقۇن قوزغاشنى تەلەپ قىلدى. شۇڭا مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىگە ئالايىتەن ئىككى تۈركۈم مۇخبىر ئەۋەتتى.

مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇخبىرلىرى 9 ـ ئاينىڭ 26 ـ كۈنى سەيۋۇپۇ، تۇرپان، تۇزكۆل، سەيشى، ئۈرۈمچى غەربىي پويىز ئىستانسىسى قاتارلىق ئورۇنلاردا مۇخبىرلىق قىلدى، ئۈرۈمچىدىن بېيجىڭغا قاتنايدىغان 70 ـ قېتىملىق ئالاھىدە تېز پويىزدىمۇ مۇخبىرلىق قىلدى. ئۇلار يەنە ئۈرۈمچى تۆمۈر بول ئىدارىسى رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ بارلىق ئەزالىرى بىلەن سۆزلەشتى.

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

● ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۇي 10 ـ ئاينىڭ 9 ـ كۈنى شىنجاڭ 21 ـ ئەسىر تاۋار يەرمەنكە مەركىزىنىڭ قۇرۇلۇش مەيدانىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

● ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى 10 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈندىن 9 ـ كۈنىگىچە ئاپتونوم رايوندىكى ئورگان، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ ئىجتىمائىي سۇغۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتى خىزمىتى بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئاچتى.

● ئۈرۈمچى تۆمۈر يول شۆبە ئىدارىسىنىڭ پىچان تۆمۈر يول ئۆچاستكىسى 9 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنىگە قەدەر 1100 كۈن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىپ، بۇ ئۆچاستكا قۇرۇلغان 36 يىلدىن بۇيان بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بويىچە ئەڭ يۇقىرى رېكورت ياراتتى.

كۇچا ناھىيىسى چارۋىچىلىقنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى كالىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا قارىتىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

تۇيلاق ساداسى ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە
چارۋىچىلىق نازارىتى ھەمكارلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان چارۋىچىلىقنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى كالىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە كالا نەسلىنى ياخشىلاشقا قارىتىپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. نۆۋەتتە ناھىيە بويىچە كالا 66مىڭ 168 تۇياققا يېتىپ، ئومۇمىي چارۋا مالنىڭ 7.65 پىرسەنتىنى، چوڭ چارۋا مالنىڭ 53.5 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بۇنى 1980 - يىلغا سېلىشتۇرغاندا كالا ٪ 52.3، چوڭ چارۋا مال ئىچىدىكى نىسبىتى ٪ 6.9 كۆپەيدى. توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن يېتىشتۈرۈلگەن سىمىنتال كالىسى، شىنجاڭ قوڭۇر كالىسى قاتارلىق نەسلى ياخشىلانغان كالىلار ئومۇمىي كالىنىڭ 89.3 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

كۇچا ناھىيىسىنىڭ كالىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتى 1979 - يىلى يولغا قويۇلۇپ، 1984 - يىلى ئومۇمىيۈزلۈك كېڭەيتىش باسقۇچىغا كىرگەندى. شۇنىڭدىن بۇيان ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى سىمىنتال كالىسى قاتارلىق يەرلىك كالىلارنىڭ نەسلىنى ئۆزگەرتىشنى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. ناھىيىدە كالىچىلىق خىزمىتى ئىشخانىسى قۇرۇپ، كەسپىي خادىملارنى تولۇقلىدى، يىلدا بىر قېتىم ئېچىلىدىغان چارۋىچىلىق يىغىنىدا ھاكىم يېزا - بازار، مەيدان باشلىقلىرى بىلەن كالا نەسلىنى ياخشىلاش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، ۋەزىپە - كۆرسەتكۈچلەرنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. 1994 - يىلدىن بۇيان ئۇلار يەنە كالا نەسلىنى ياخشىلاشقا كېرەكلىك ئىسپېرما ۋە سۇيۇقلاندۇرۇلغان ئازوت گازى سېتىۋېلىشقا يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات مەبلىغىدىن مەخسۇس مەبلەغ ئاجرىتىپ بېرىپ، نەسلىچىلىك خىزمىتىنىڭ ئۈگۈشلۈق ئېلىپ بېرىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى. ناھىيە بويىچە ئۈچ يىلدىن بۇيان كالا نەسلىنى ياخشىلاشقا ئاجرىتىلغان ئوبوروت مەبلىغى جەمئىي 425 مىڭ يۈەنگە، بۇنىڭدىن بۇ يىل ئاجرىتىلغان مەبلەغ 200 مىڭ يۈەنگە يەتتى. شۇ ئاساستا بۇ ناھىيە ئىلغار چارۋىچىلىق تېخنىكىسىنى پائال كېڭەيتىپ، ئىنەكلەرنى توڭلىتىلغان ئىسپېرما ئارقىلىق ئۇرۇقلاندۇرۇش ئۇسۇلىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، تەكشۈرۈپ بېكىتىش، ئىسپېرما ماڭدۇرۇش، بوغازلىققا دىئاگنوز قويۇشتىن ئىبارەت «ئۈچ ئىشنى تۆز ئۈچەي ئارقىلىق ئېلىپ بېرىش»نى ئىشقا ئاشۇردى، نەسلى ناچار يەرلىك بۇقىلارنى شاللاش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، كالا نەسلىنىڭ چېكىنىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇش نۇقتىلىرىنى 1991 - يىلدىكى 26 دىن بۇ يىل 36 گە كۆپەيتىپ، يىل بويى ئۇرۇقلاندۇرۇشنى يولغا قويدى. قىش پەسلىنىڭ ئارام ئېلىش مەزگىلىنى قىسقارتىپ، ھەر بىر باش توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇلغان ئىنەكنى ئەسلىدىكى 300 دىن 329 غا، دېھقانچىلىق رايونلىرىدىكى ئىنەكلەرنى توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇش نىسبىتىنى ٪ 61.7 تىن ٪ 72 كە، بوغاز بولۇش نىسبىتىنى ٪ 72.8 تىن ٪ 74 كە يەتكۈزدى.

كالىنىڭ كۆپىيىشى، نەسلىنىڭ ياخشىلىنىشى كۇچا ناھىيىسىدىكى كالا باققۇچى ئائىلىلەرنى خېلى كۆپ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي مەنپەئەتكە ئىگە قىلدى. نەسلى ياخشىلانغان سىمىنتال شالغۇت كالىسىنىڭ 1 - ئەۋلادىنىڭ ئوتتۇرىچە گۆش مىقدارى 133 كىلوگرامغا، 2 - ئەۋلادىنىڭ 170 كىلوگرامغا، 3 - ئەۋلادىنىڭ 205 كىلوگرامغا يېتىپ، يەرلىك كالىلارنىڭ گۆش مىقدارىدىن ٪ 25، ٪ 60 ۋە ٪ 93 كۆپ بولدى. ئوخشاش بېقىلىش شارائىتىدا سىمىنتال 1 -، 2 - ئەۋلاد ئىنەكلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە سۈت مىقدارى يەرلىك ئىنەكلەرنىڭكىدىن ٪ 263 ۋە ٪ 375 ئېشىپ كەتتى.

كۇچا ناھىيىسى يېقىنقى نەتىجىلەرنى ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملەش ئاساسىدا، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە نەسلى ياخشىلانغان كالىلارنى ھازىرقىدىن بىر ھەسسە كۆپەيتىپ، 120 مىڭ تۇياققا يەتكۈزۈش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

*** ***

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۈچئۈن خۇيزۇ مىللىي يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى بىلەن تاغلىق رايون چارۋىچىلىقىنى تەڭ يۈكسەلدۈرۈپ، ياخشى نەتىجە ھاسىل قىلدى. ھازىر بۇ يېزىنىڭ چارۋا مېلى 65 مىڭ تۇياققا يېتىپ، بولتۇرقىدىن 3000 تۇياق ئاشتى.

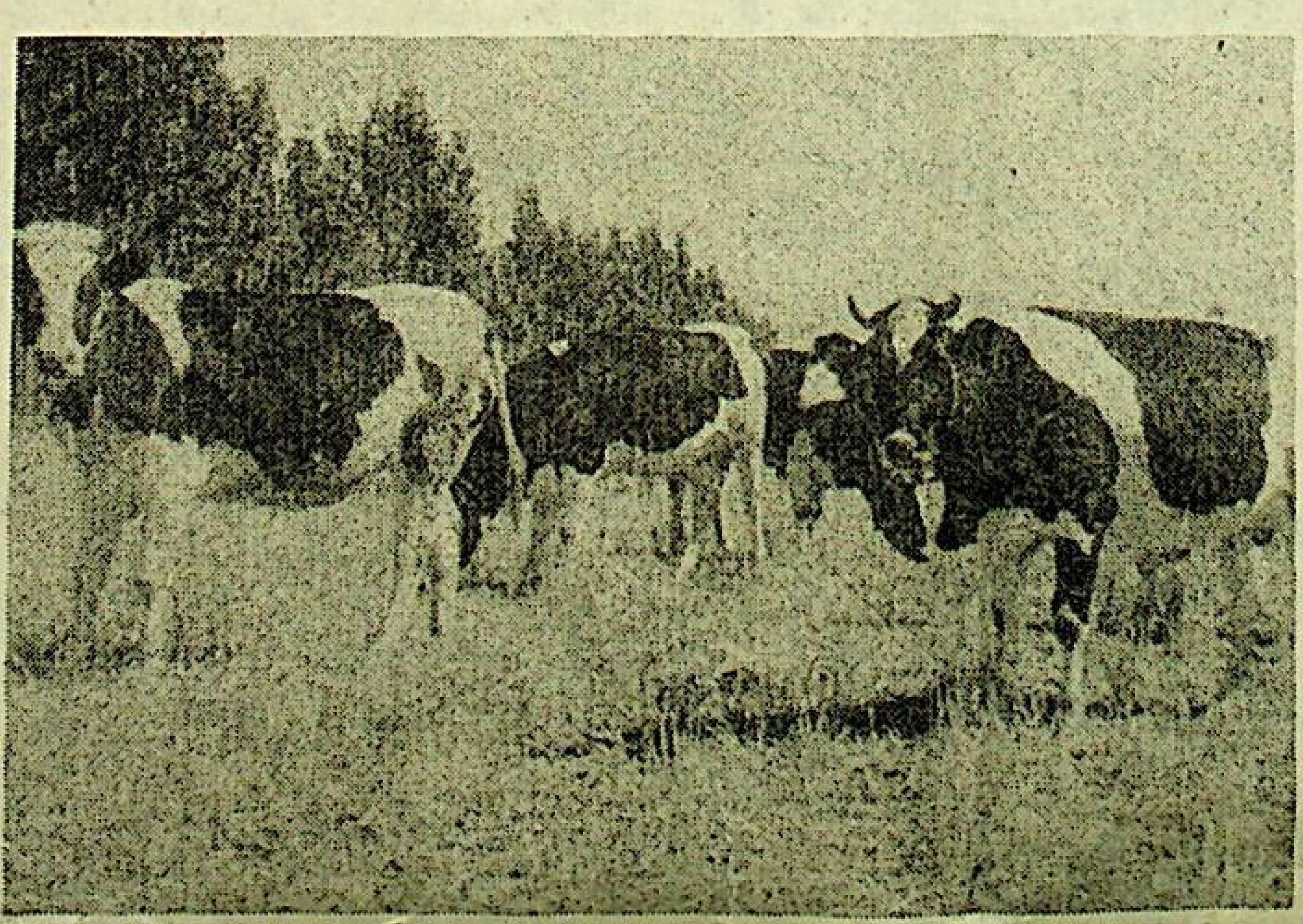

سۈرەتتە: بېقىلىۋاتقان نەسلى ياخشىلانغان ئىنەكلەردىن كۆرۈنۈش.

ئابدۇرېشىت مىجىت فوتوسى

سەيلى يېزىسىنىڭ چارۋا مېلى بولتۇرقىدىن 10 مىڭ تۇياق ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ياسىن ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسىنىڭ سەيلى يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، چارۋىچىلىققا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلىق ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكتىن، يېزا بويىچە ئومۇمىي چارۋا مال 39 مىڭ 986 تۇياققا يېتىپ، بولتۇرقىدىن 10 مىڭ تۇياق ئاشتى.

بۇ يېزا بۇ يىلنىڭ بېشىدا 14 كەنت مەسئۇللىرى بىلەن چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاش، يۇقۇملۇق كېسەللىكتىن مۇداپىئە كۆرۈش، تۆل ئېلىش، ئوت - چۆپ توپلاش قاتارلىق ئىش تۈرلىرى بويىچە مۇكەممەللەشتۈرۈش ئاساسىدا، يۇقۇملۇق كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە 90 مىڭ تۇياق (قېتىم) چارۋا مالنى تەكشۈرۈپ، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋاكسىنىسى سالدى. 9000 تۇياق كېسەل چارۋا مالنى داۋالاپ ساقايتتى. يېزا بويىچە ئىككى ئورۇندا ئۇرۇقلاندۇرۇش پونكىتى قۇردى، 658 ئورۇندا سىلوس بېسىش ئورنى ياسىدى، جەمئىي 700 مو يەرگە بېدە تېرىدى. يېزا بويىچە 9 - ئايغىچە ئالتە ئورۇندا چارۋىچىلىق فېرمىسى قۇرۇلدى. 100 تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مېلى بار ئائىلە 17 گە، 50 تۇياقتىن كۆپ چارۋا مېلى بار ئائىلە 27 گە، 30 تۇياقتىن

كۆچەتلەرنى ياشناتقان باغۋەن مېھنىتى

(زىيارەت خاتىرىسى)

تۇردى مەتنىياز، ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن (ئۆز مۇخبىرلىرىمىز)

بوستانلىق ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە
كۆكەرتىش كومىتېتى ھەمكارلاشتى

مېۋە - چېۋىلەر مەي باغلاپ، يېزا - قىشلاقلار جەننەت تۈسىگە كىرگەن ئېيۇلنىڭ ئاخىرقى كۈنلىرى ئىدى. خوتەندە مەشھۇر قەدىمكى تارىخقا ئىگە ياڭاق، ئەنجۈر دەرەخلىرى بارلىقىنى ئاڭلاپ بىر كۆرسەك دەپ يۇرەتتۇق، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا كىتاب تارقىتىش خىزمىتى يىغىنىنىڭ خوتەندە چاقىرىلىشى ھەممە يىغىن قاتناشچىلىرىنىڭ لايىقا يېزىسغا چىقىدىغانلىقى بىزنى پۇرسەتكە ئىگە قىلدى. خوتەن ناھىيىسىنىڭ لايىقا يېزىسىدىكى بىر كاتتا باغدا يىغىن قاتناشچىلىرى شەرىپىگە مەشرەپ ئويۇشتۇرۇلدى. داستىخانغا ھەر خىل مېۋىلەر كەلتۈرۈلدى.

- بۇ مېۋىلەر مۇشۇ بېغىمىزدىن چىقىدىغان مېۋىلەرنىڭ ھازىر پىشقانلىرىنىڭ بىر قىسمى، قېنى ئېغىز تېگىپ بېقىشسىلا، - دېدى ساھىبخانا.

باشقىلار نەغمە ئاڭلاپ، ئۇسسۇل كۆرگەچ مېۋىلەرگە ئېغىز تېگىۋاتقان، ناغرا - سۇناي ئاۋازى مەشرەپنى ئەۋجىگە چىقىرىۋاتقان پەيتتىن پايدىلىنىپ باغنى ئايلاندۇق، رەتلىك يوللار ئېلىنىپ، باغ ئىچى مېۋە تۈرلىرىگە قاراپ دائىرىگە ئېلىنغانىدى. يول ئۈستىدىكى باراڭ ئاستىدا سانجاق - سانجاق ئۈزۈملەر ساڭگىلاپ تۇراتتى. شاخ - شاخلاردا مېۋىسىنى كۆتۈرەلمەي قالغان كەمرىۋادەك ئالگىرات، ئالۇچىلار، ئالما، نەشپۈتلەر، ئەينۇلا، ئەنجۈر، ئانارلار، شاپتۇللار يوپۇرماقتىن تولا ئىدى. بىز باغنى ئارىلاپ بىر توپ يوغان ئەنجۈر دەرىخى قېشىغا كەلدۇق.

- ئوھوي! راستىنلا «ئەنجۈر پادىشاھى» ئىكەن. سانىسىزلىغان شاخلار تەرەپ - تەرەپكە يېيىلىپ ياتقان «ئەنجۈر پادىشاھى»نى زوق ۋە ھەيرانلىق ئىلكىدە كۆرۈۋاتقىنىمىزدا، يېنىمىزغا ئوتتۇرا ياشلاردىكى بىر باغۋەن كىشى كەلدى. بىز سالاملاشقاندىن كېيىن، سورىدۇق:

- بۇ بىر خاسىيەتلىك دەرەخ ئىكەن، خوتەندە «ئەنجۈر پادىشاھى» بار دەپ ئاڭلىۋىدۇق، مانا بۈگۈن بۇ باغدا كۆردۇق. بۇ ئەنجۈر دەرىخىنىڭ تارىخىغا قانچىلىك بولغاندۇ؟

كونىلارنىڭ ئېيتىشىچە ۋە ئېنىقلىشىمىزچە، 501 يىل بوپتۇ. بۇ ئەنجۈر دەرىخىنىڭ ئىگىلىگەن ئورنى 1.7 مو كېلىدۇ، كۈزدە 70 ئادەم بىر كۈندە ئاران كۆمۈپ بولىدۇ.

- يىلىغا قانچىلىك مېۋە بېرەر؟ - سورىدۇق بىز مەتروزى ئاخۇن ئىسىملىك بۇ باغۋەندىن.

- يىلىغا 30 مىڭدىن كۆپرەك ئەنجۈر ئالغىلى بولىدۇ، - دېدى مەتروزى ئاخۇن - بۇ ئەنجۈر دەرىخىنى كۆرۈش ئۈچۈن ھەر يىلى مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىن نۇرغۇن مېھمانلار كېلىدۇ. ئۇزاق تارىخقا ئىگە بولغانلىقى ۋە قوغداش قىممىتى بولغانلىقى ئۈچۈن ئەتراپىنى تۆمۈر رىشاتكىغا ئېلىپ قويدۇق. بىر قانچە كۈندىن كېيىن كېلىشكەن بولۇشىلا ئەنجۈر مېۋىسىگە

ئايرىپ رەتلەش، كېڭەيتىشنى چىڭ تۇتقان، مەخسۇس باشقۇرۇشقا ئادەم قويغان. 1990 - يىلىدىن باشلاپ ھۆددىگەرلىكنى يولغا قويۇپ، يىللىق كىرىمنى 50 مىڭ يۈەن قىلىپ بېكىتكەن، ھازىر باغقا قارايدىغان 12 دېھقان بار ئىكەن. ئۇلار مەتروزى ئاخۇننىڭ يېتەكچىلىكىدە ئىلمىي ئۇسۇلدا باغ باشقۇرۇپ، كۆچەتلەرنى تۇجۇپلەپ پەرۋىش قىلىپ، يېڭى سورت، تۈرلەرنى يېتىشتۈرۈپ بۇ باغنىڭ شۆھرىتىنى تېخىمۇ تاراتقان، خوتەننىڭ سەيلە - ساياھەت جەھەتتىكى بىر مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ قۇرۇپ چىققان.

يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باشلىقى مەتتۇرسۇن ئەبەيدۇللا بىزگە مۇنۇلارنى سۆزلەپ بەردى:

يۇرتىمىز مېۋە - چېۋە ماكانى، بىز ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ ئەۋزەللىكنى جارى قىلدۇرۇپ، خوتەنگە كەلگەن مېھمانلار، سەيلە - ساياھەتچىلەرنى كۆپرەك جەلپ قىلىش ئۈچۈن بۇ باغقا ئاز - تولا مەبلەغ سالدۇق. بەزى ئەسلىھەلەرنى تەييارلاپ باغچا تۈسكە كىرگۈزدۇق. باغنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن سىتېرىئولۇق يېزا ئىگىلىكى ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئۈزۈم تېلى ۋە مېۋىلىك دەرەخلەر ئارىسىغا زىرائەت، سەي - كۆكتاتنى كىرىشتۈرۈپ تېرىشنى يولغا قويدۇق. بۇ يىل باغدىن 68 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىش پىلانلانغانىدى، بۇ پىلاننىڭ ئورۇندىلىشىدا گەپ يوق. 1994 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە بېغىمىزدا 14 مىڭدىن كۆپرەك مېھمان كۈتۈۋېلىندى، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، تۆمۈر داۋامەت، ئىسمائىل ئەھمەد، سەيپىدىن ئەزىزى، ۋاڭ لېچۇەن، ئابلەت ئابدۇرېشىتلارنىڭ موبارەك قەدىمى يەتكەن بۇ بېغىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىستىقبالى تېخىمۇ ياخشى بولغۇسى.

بىز باغنى ئارىلاپ راستىنلا جەننەتكە ئوبراز

كۇنەس ناھىيىسىدە تېجەيدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى

مۇداپىئە قوغۇش، نول بىلىش، تولۇقلىرى
ئەي قىلىش، ئوت - چۆپ توپلاش قاتارلىق ئىش تۈرلىرى بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى، ھەمكارلىشىپ داۋالاش تۈزۈمىنى

تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مېلى بار ئائىلە 17 گە، 50 تۇياقتىن كۆپ چارۋا مېلى بار ئائىلە 27 گە، 30 تۇياقتىن كۆپ چارۋا مېلى بار ئائىلە 100 گە يەتتى.

ئابدۇرېشىت مەجىت فوتوسى

قاراقاش ناھىيىسىدە دېھقانلارغا تېرىقچىلىق تېخنىكىسى ئۆگىتىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھوشۇر زەيدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسى يېقىندا پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن بىر گۇرۇپپا تەشكىللەپ، يېزا، كەنتلەرگە ئەۋەتتى، ئۇلار كۇرس ئېچىپ دېھقانلارغا خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرىنىڭ ھەرقايسى پەسىللەردە ئۈنۈملۈك ئىشلىتىلىش ئۇسۇلى، ئوخشاش بولمىغان يەر، ئوخشاش بولمىغان تۇپراق شارائىتىغا قاراپ ئوغۇت بېرىش تېخنىكىسى، كېۋەز، بۇغداي، قوناق قاتارلىق زىرائەتلەرنى تېرىش، پەرۋىش قىلىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتتى. ئۇلار بىر ئاي مابەينىدە پەقەت پۇرچاقچى، قاراساي يېزىلىرىدىلا 2680 دېھقانغا ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتتى. ئۇلار ئۆگەنگەنلىرىنى ئەمەلىيەتتە ئىشلەتمەكتە.

كۆنەس ناھىيىسىدە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **رەخمەتجان ئەخمەت** خەۋەر قىلىدۇ: كۆنەس ناھىيىسىنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ بىرى بولغان ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا.

بۇ ناھىيە بولتۇر مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، 43 مىڭ دېھقان، چارۋىچى ۋە 172 مىڭ تۇياق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنىڭ ئۈچ يىللىق پىلانىنى تۈزۈپ، بۇنى ناھىيىنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ قاتارىغا كىرگۈزدى. ناھىيىنىڭ ھاكىمى، بىر مۇئاۋىن شۇجىسى ۋە سۇ ئىدارىسى، پىلان كومىتېتى، مالىيە ئىدارىسى، سەھىيە ئىدارىلىرىنىڭ مەسئۇللىرىدىن تەشكىللەنگەن ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى بۇ ئىشقا بولغان تەشكىلىي يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخسلەر جەمئىي 10 مىليون 490 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغان بۇ قۇرۇلۇش تۈرى ناھىيىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئۈچ يىلدا تۈگىتىش پىلانلاندى. بولتۇر باشلانغان قارابۇغرا يېزىسى، زېكتى ۋە تالدى بازىرىنىڭ ئىچىدىغان سۇ قۇرۇلۇشى يېقىندا ئاخىرقى باسقۇچقا كىردى. بۇ يىل ناھىيە بازىرى، بەشتۆپە، تورگۇن، ئالمالى يېزىلىرىنىڭ ئىچىدىغان سۇ قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا. يېقىندا، ناھىيە بويىچە 32 كىلومېتىر سۇ تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلۇپ بولدى، زېكتى بازىرىدا 400 كوب مېتىر سۇ سىغىدىغان، قارابۇغرا يېزىسىدا 50 كوب مېتىر، تالدى بازىرىدا 300 كوب مېتىر سۇ سىغىدىغان بېسىملىق سۇ مۇنارىسى ياسالدى. ھازىر كېلەر يىلى ئېلىپ بېرىلىدىغان قۇرۇلۇشلارنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرى جىددىي ئىشلەنمەكتە.

تۇرغان ئەترابىنى تومۇر رىشاتكىغا ئېلىپ قويىدۇق. بىر قانچە كۈندىن كېيىن كېلىشكەن بولۇشىلا ئەنجۈر مېۋىسىگە ئېغىز تېگىشەر ئىدىلە.

ئۇنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ باغنىڭ كۆلىمى 40 مو بولۇپ، 78 خىل مېۋە تۈرى بار ئىكەن، يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى باغنى ياخشى باشقۇرۇپ، ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 1984-يىلدىن باشلاپ باغدىكى مېۋە سورتلىرىنى ياخشىلاش، خىللىرىنى كۆپەيتىش، تۈرگە

ئېيتقىنى تەسىلبالى ئېختىمو ياخشى بولغۇسى.

بىز باغنى ئارىلاپ راستىنلا جەننەتكە ئوبراز بولغۇدەك گۈزەل باغ ئىكەن دېيىشتۇق. كەچ كىرىپ قالاي دېگەندى. كادانىڭ ياڭاق دەرىخى ئاستىدىكى سۇپىدا مەشرەپ بارغانسېرى قىزىۋاتاتتى. بىز باغۋەنلەرنىڭ ھالال ئەجىر-مېھنىتىدىن گۈللەپ - ياشنىغان بۇ باغنىڭ يەنىمۇ گۈللەپ، پۈتۈن مەملىكەتكە، دۇنياغا تونۇلۇشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈرۈپ بۇ باغدىن ئايرىلدۇق.

سۈرەتتە: باغۋەن مەتروزى ئاخۇن ئۈزۈم تاللىرى ئارىسىدا.

ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن فوتوسى

ئۇنىيارېيۈزى يېزىسى تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىم مەنبەسىنى كۆپەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى ئەخمىدى** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۇنىيارېيۈزى يېزىسى تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى بازار ئۆچۈرىغا قاراپ تەڭشەپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى چارۋا مال بورداش، ئۆي قۇشى بېقىش، پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈش، بورا توقۇش، سودا - سېتىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا پائال يېتەكلەپ، كىرىم مەنبەسىنى كۆپەيتىپ، ئائىلە ئىقتىسادىنى ياخشىلىدى.

بۇ يېزا 218 - دۆلەت تاشيولى لىنىيىسى بويىغا جايلاشقانلىق قولايلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرماسلىق شەرتى ئاستىدا، قوشۇمچە كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىشقا پائال يېتەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن 1993-يىلدىن بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ھېدىلىيۈزى، يېڭىمەھەللە، غوجاش يۈزى قاتارلىق كەنتلەردە كالا بورداش ئائىلىسىدىن 62 سى، قوي بوردايدىغان ئائىلىلەردىن 304 ى بارلىققا كېلىپ، ئۇلار بازارنى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2300 باش كالا، 21 مىڭ تۇياق قوي بىلەن تەمىنلەپ، 3 مىليون 100 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. بۆلۈكەي كەنتىدىكى دېھقانلار 3000 مو مېۋىلىك باغ بىنا قىلىپ، 30 مىڭدىن ئارتۇق توخۇ باقتى. تۆۋەن ئۇنىيار يۈزى كەنتىدىكى 126 ئائىلىلىك دېھقان پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈپ، ھەر مو يەردىن 1500 يۈەندىن 2000 يۈەنگىچە كىرىم قىلدى. يۇقىرى ئۇنىيار يۈزى كەنتىدىكى دېھقانلارنىڭ بىر قىسمى ئاشخانا، ماگىزىن، تىككۈچىلىك، رېمونتچىلىق كەسىپلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ، قوشۇمچە كەسىپتىنلا ئائىلىق ئوتتۇرىچە كىرىمنى 800 يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇنىڭ بىلەن ھازىر بۇ يېزىدىكى كۆپلىگەن ئائىلىلەرنىڭ ئائىلە ئىقتىسادىدا كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىش بولدى.

تامتوغراق يېزىلىق ئاشلىق پونكىتى كۈزلۈك ئاشلىق سېتىۋېلىشقا بالدۇر تەييارلىق كۆردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھادى دانى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاۋات ناھىيىسى تامتوغراق يېزىلىق ئاشلىق پونكىتى بۇ يىل كۈزلۈك ئاشلىق سېتىۋېلىش تەييارلىقىغا بالدۇر تۇتۇش قىلىپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن 60 نەپەر كادىر ئاجرىتىپ، يېزا تەۋەسىدىكى 18 كەنت، 55 مەھەللە - گۇرۇپپىغا ئاشلىق سېتىۋېلىش توختامى تۈزۈشكە ئەۋەتتى. ئۇلار ئاساسىي قاتلامغا بارغاندىن كېيىن، دېھقانلارغا يۇقىرىنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىشقا دائىر يېڭى سىياسەت - بەلگىلىمىلىرىنى تەشۋىق قىلىپ، قىسقىغىنا ۋاقىتتىلا 2180 دېھقان ئائىلىسى بىلەن كۈزلۈك ئاشلىق سېتىپ بېرىش - سېتىۋېلىش توختامى تۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ پونكىت 2180 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى سېمونت مەيدانىنى رېمونت قىلىپ، ئون ئوت ئۆچۈرۈش سايمىنى، 50 مىڭ تاغار، ئۈچ گىر، ئىككى ئاشلىق پرىيوم قىلىش ماشىنىسى، ئون غەلۋىر سېتىۋالدى. بىر ئاشخانا، ئىككى چايخانا، بىر يەسلىخانا، بىر ھەقسىز تاغار ياماش ئۆيى تەييارلىدى. تراكتور، ماشىنا، ئات - ئۇلاقلارغا قارايدىغانغا مەخسۇس ئۈچ خادىم ئاجراتتى.

لوپ ناھىيىسىنىڭ ھاڭيا يېزا باش خانىقا كەنتى كەنت باشقۇرۇشىدا گىلەم توقۇش كارخانىسى قۇرۇپ، نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرىدىن 27نى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنى ئۆز تۇرمۇشىنى قامداش شارائىتىغا ئىگە قىلدى.

سۈرەتتە: نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرى گىلەم توقۇماقتا.

ئەنۋەر ئابلىمىت فوتوسى

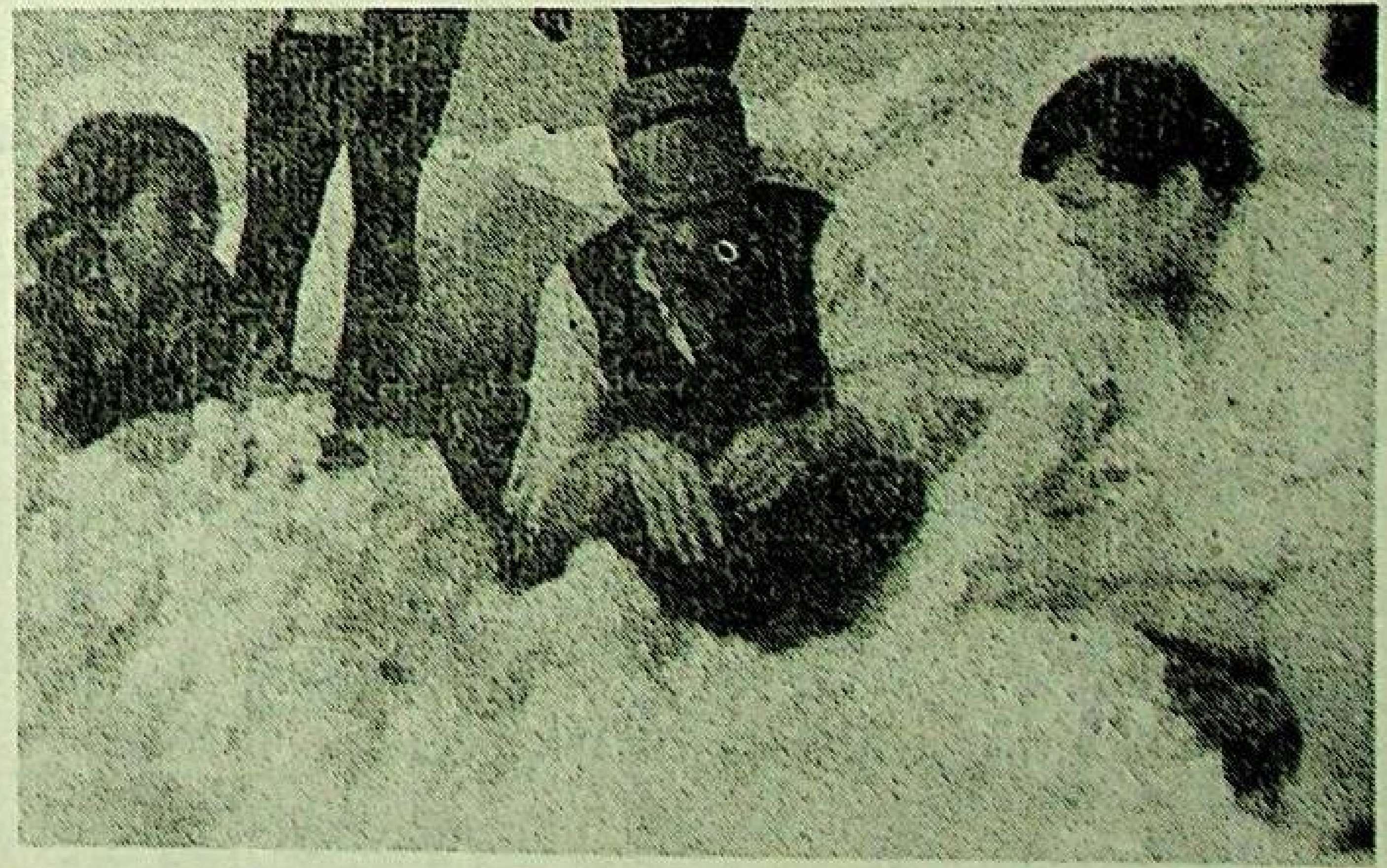

توقسۇ ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتىنىڭ مەسئۇللىرى پاختا سېتىۋېلىش باشلانغاندىن بۇيان، ھەرقايسى پاختا سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا بېرىپ، پاختا سېتىۋېلىش جەريانىدىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، پاختىكارلارنىڭ غەم-ئەندىشىسىنى تۈگەتتى.

سۈرەتتە: شىركەتنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى (ئوڭدا) پاختىكارلار بىلەن سۆھبەتلەشمەكتە.

نىياز ساتتار فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ قىزىلتاغ يېزىسى يېقىندا يېزا تەۋەسىدىكى ئىككى كەنتكە بەش كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تۇرۇبا ئورنىتىپ، 150 ئائىلىگە تۇرۇبا سۈيى ئىچىش شارائىتى يارىتىپ بەردى.

سايرا يۈسۈپ

△ قاراقاش ناھىيە زاۋا يېزا يابېشى كەنتىدىكى دېھقانلار بۇ يىل دېھقانچىلىقنىڭ ئارىسال ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ، 150 مو بوزيەر ئاچتى.

ئابلەت روزى

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ چوڭقۇرچاق يېزىسى 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 1914 ئېغىل - قوتاننى يېڭىلاپ، 1211 ئېغىل - قوتاننى ئۆزگەرتتى. 154 مىڭ 500 باغ قومۇش، 44 مىڭ 780 هارۋا كۆك يانتاق يىغىۋالدى.

ھېمىت كېرەم

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ستىل يېزىسى بۇ يىل 9 - ئاينىڭ بېشىغىچە 1050 مو بوز يەر ئاچتى، تۈت ئېرىق، ئىككى زەيكەش چاپتى، سەككىز يول ياسىدى.

مەمتىلى مەمتىمىن، قاسىم مەمەت

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى نىزامى

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 23 - يىغىنىدا ماقۇللاندى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئېلانى

(8 — 50)

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى نىزامى» 1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 23 - يىغىنىدا ماقۇللىنىپ، هازىر ئېلان قىلىندى.

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ «نىزام» پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ئىلهام بېرىش ۋە ئۇنى يېتەكلەش، يۆلەش، پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش، پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش، پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش مەقسىتىدە، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار قانۇن، نىزاملىرىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ «نىزام»دا ئېيتىلغان پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى ئاساس قىلغان، ئۆزى مەبلەغ توپلاش، ئىختىيارىي بىرلىشىش، ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك باشقۇرۇش، پايدا - زىيانغا ئۆزى ئىگە بولۇش پرىنسىپى بويىچە قۇرۇلغان، تېخنىكا ئېچىش، تېخنىكا ئۆتۈنۈش، تېخنىكا جەھەتتىن مەسلىهەت بېرىش، تېخنىكىلىق مۇلازىمەت قىلىش، يېڭى مەھسۇلات يارىتىش، ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش، يېڭى تېخنىكا كىرگۈزۈش، كېڭەيتىشنى ئاساسىي كەسىپ قىلغان ئىقتىسادىي گەۋدىلەرنى كۆرسىتىدۇ.

3 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى كوللېكتىپ ئىگىلىك، هەمكارلىق ئىگىلىك، پاي تۈزۈمىدىكى ئىگىلىك، خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى ۋە دۆلەت ئىلكىدىكى پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى، ئالىي مەكتەپلەر، كارخانىلار، كەسپىي ئورۇنلار قۇرغان دۆلەت ئىلكىدە بولغان پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ مۈلۈك هوقۇقى مۇناسىۋىتى ئېنىق، تەشكىلىي تۈزۈمى ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمى مۇكەممەل، هەرىكىتى قېلىپلاشقان بولۇشى كېرەك.

4 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەركىبىي قىسمى، ئۇنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتى ۋە يوللۇق ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتى دۆلەت قانۇنى

پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى قۇرۇش، يېتەكلەشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان ۋە گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى تەقدىرلىشى ۋە مۇكاپاتلىشى كېرەك.

ئىككىنچى باب قۇرۇش، ئېتىراپ قىلىش ۋە ئۆزگەرتىش

9 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى قۇرۇشتا قانۇن بويىچە كارخانا قۇرۇشنىڭ ئادەتتىكى شەرتلىرىنى هازىرلىغاندىن باشقا، يەنە تۆۋەندىكى شەرتلەرنى هازىرلاش كېرەك:

(1) مۇشۇ «نىزام»نىڭ 2 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولۇش؛

(2) دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتى، پەن - تېخنىكا سىياسىتىگە ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئومۇمىي تەلىپىگە ئۇيغۇن بولۇش؛

(3) پەن - تېخنىكا كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ماس كېلىدىغان ئالىي تېخنىكومدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ۋە ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانىغا ئىگە كەسپىي پەن - تېخنىكا خادىملىرى كارخانىدىكى مەخسۇس كەسپىي خادىملار (ئىشلەپچىقىرىش ئىشچىلىرى بۇنىڭغا كىرمەيدۇ) سانىنىڭ % 30 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىگەن بولۇشى، چەت - ياقا رايونلاردا ئۇن پىرسەنتتىن تۆۋەن بولماسلىقى؛ مەخسۇس كەسپىي خادىملارنىڭ خىزمەتتە بولمىغانلىق ئىسپاتى ياكى خىزمەت ئورنىنىڭ قوشۇلغانلىق ئىسپاتى بولۇشى كېرەك.

10 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى قۇرۇشتا شۇ جايدىكى ناهىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق هۆكۈمىتىنىڭ پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسى سالاهىيىتىنى ئېتىراپ قىلىشنى ئىلتىماس قىلىش لازىم؛ ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى يۇقىرى، يېڭى تېخنىكىلىق پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنى ئېتىراپ قىلىشقا مەسئۇل بولىدۇ. پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئىلتىماسنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 20 كۈن ئىچىدە ئېتىراپ قىلىش - قىلماسلىقنى قارار قىلىشى، ئېتىراپ قىلمىسا ئۇنىڭ سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈشى كېرەك.

دۆلەت بەلگىلىگەن ئالاهىدە ساهەگە كىرىدىغان پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسى قۇرۇشتا، ساهە مەسئۇل تارمىقىنىڭ ماقۇللۇقىنى ئالغاندىن كېيىن، ئاندىن ئېتىراپ قىلىش شەرت.

11 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى ئايرىش، قوشۇش، ئۆزگەرتىش ياكى تاقاشتا، قانۇن بويىچە ئالاقىدار رەسمىيەتنى ئۆتكەندىن باشقا، يەنە ئەسلى ئېتىراپ قىلغان تارماققا ئەنگە ئالدۇرۇش كېرەك.

12 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى بوغالتىرلىق، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك، ستاتىستىكا تۈزۈمىنى قانۇن بويىچە

ئاپتونوم رايون ئويۇشتۇرغان كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىنى ئۆتەش سالاهىيىتىنى باهالاشقا ياكى كەسپىي تېخنىكا سالاهىيىتى بويىچە مەملىكەتلىك بىر تۇتاش ئىمتىهانغا قاتناشسا بولىدۇ، ئۇلارنىڭ كەسپىي ۋەزىپىگە تەكلىپ قىلىنىشى ۋە تەمىناتىنى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسى ئۆزى بېكىتىدۇ.

20 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى ئېهتىياجغا قاراپ كەسپىي تېخنىكا خادىملىرىنى تەكلىپ قىلسا بولىدۇ، پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسىغا تەكلىپ قىلىنغان پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئارخىپىنىڭ باشقۇرۇلۇشى ۋە ستاژىنىڭ هېسابلىنىشى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە بولىدۇ.

21 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى دۆلەت ۋە ئالاقىدار تارماقنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىيات پىلانىدىكى تۈرنى ئۈستىگە ئېلىشنى ئىلتىماس قىلسا ۋە هاۋالىنى قوبۇل قىلسا بولىدۇ، ئېرىشكەن پەن تەتقىقات نەتىجىسىنى باهالاشنى ۋە پەن - تېخنىكا مۇكاپىتىنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

22 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى ئېهتىياجلىق ئالاهىدە ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرىنى ۋە ئۈسكۈنىلەرنى سېتىۋېلىش ياكى هەقلىق ئىشلىتىشنى ئالاقىدار تارماققا ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

23 - ماددا پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى قوللىشى كېرەك. پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى بانكا ياكى باشقا پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتىدىن قەرز پۇل ئىلتىماس قىلسا، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتى پائال قوللىشى كېرەك.

24 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ خادىملىرى چەت ئەلگە چىقىپ پەن - تېخنىكا تەكشۈرۈش، پەن - تېخنىكا ئالماشتۇرۇش ياكى سودا پائالىيىتى ئېلىپ بېرىشتا، شۇ جايدىكى پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىغا تەكشۈرتۈپ، ئالاقىدار تارماقنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىغا يوللايدۇ.

25 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى تاشقى سودا ۋە تېخنىكا - ئىقتىساد هەمكارلىقى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ئىلهاملاندۇرۇلىدۇ. پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى تاشقى سودا ۋەكالەت ئاپپاراتى تاللىسا، دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، چېگرا ئىچىدە شېرىكلەشكەن، هەمكارلاشقان كارخانا قۇرسا بولىدۇ؛ تەستىقتىن ئۆتكۈزۈپ چەت ئەلدە شېرىكلەشكەن، هەمكارلاشقان كارخانا، شېرىكسىز كارخانا قۇرسا، تارماق ئاپپارات ياكى سېتىش تور - نۇقتىلىرى تەسىس قىلسىمۇ بولىدۇ؛ ئېكسپورتتا كۆپرەك تاشقى پېرېۋوت تاپالايدىغان پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى ئالاقىدار تارماقنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈپ، ئىمپورت، ئېكسپورت تىجارەت هوقۇقى ۋە ئېكسپورت مەهسۇلاتىغا باج قايتۇرۇش هوقۇقىدىن بەهرىمەن بولسا بولىدۇ.

26 - ماددا ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى قۇرغۇچىلار شۇ جاينىڭ نوپۇس چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ.

چوڭ - چوڭ پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى قولغا كەلتۈرگەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن تۆهپە قوشقان پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانا خادىملىرى ۋە ئۇلارنىڭ جۈرىلىرى، شەرتكە توشقان پەرزەنتلىرى شەهەر نوپۇسىغا ئېتىبار بىلەن ئالدىن ئېلىنسا بولىدۇ.

27 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى قانۇن بويىچە كارخانىچىلار جەمئىيىتى، كەسىپداشلار جەمئىيىتى قۇرۇپ، كارخانىلارنىڭ مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا پەن - تېخنىكا ئالماشتۇرۇشى ۋە هەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرسە بولىدۇ.

تۆتىنچى باب قانۇن جاۋابكارلىقى

28 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانا سالاهىيىتىگە ساختىپەزلىك قىلىپ ئېرىشۋالغانلارنىڭ سالاهىيىتىنى ئەسلى ئېتىراپ قىلغان پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى سۈرۈك ئىچىدە ئۆزگەرتىدۇ؛ ياكى ئۇنىڭ پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسىلىق سالاهىيىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ.

29 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىدىن ناتوغرا رىقابەتلىشىپ ۋە قانۇنغا خىلاپ باشقا تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىپ، دۆلەت مەنپەئىتى، جامائەت مەنپەئىتى ۋە باشقىلارنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزگەنلىرىنى ئالاقىدار تارماق قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىدۇ.

30 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىدىن پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ ئېتىراپ قىلماسلىق ياكى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسىلىق سالاهىيىتىنى بىكار قىلىش قارارىغا ۋە ياكى ئالاقىدار مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ مەمۇرىي جازا قارارىغا قايىل بولمىغانلار قانۇن بويىچە مەمۇرىي جەهەتتىن قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا ياكى مەمۇرىي دەۋا قىلسا بولىدۇ.

31 - ماددا پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى، باشقا ئالاقىدار مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە ئۇلارنىڭ خادىملىرىدىن خىزمەت هوقۇقىدىن كەلسە - كەلمەس پايدىلانغان، خىزمەتتە بىپەرۋالىق قىلغان، نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز قىلغانلىرىنى ئالاقىدار تارماق قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىدۇ.

بەشىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

32 - ماددا بۇ «نىزام»نى كونكرېت تەتبىقلاش جەريانىدىكى مەسىلىلەرنى ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى چۈشەندۈرىدۇ.

33 - ماددا بۇ «نىزام» ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

4 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەركىبىي قىسمى، ئۇنىڭ قانۇنىي هوقۇق- مەنپەئەتى ۋە يوللۇق ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتى دۆلەت قانۇنى تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ.

پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن -تېخنىكا كارخانىلىرى ئىگىلىكنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، دۆلەتنىڭ تېخنىكا مەخپىيىتىنى ساقلىشى، كەسپىي ئەخلاققا رىئايە قىلىشى كېرەك، ئۇلارنىڭ دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە باشقىلارنىڭ مەنپەئەتىگە زىيان يەتكۈزۈشىگە يول قويۇلمايدۇ.

5-ماددا هەر دەرىجىلىك خەلق هۆكۈمەتلىرى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن -تېخنىكا كارخانىلىرى تەرەققىياتىنى ئۆز جايىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈپ، پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى پائال يۆلەپ ۋە يېتەكلەپ، مۇلازىمەت تەدبىرلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇشى كېرەك.

6 - ماددا ناهىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق هۆكۈمەتلىرىنىڭ پەن-تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى ئېتىراپ قىلىش، ئۇلارغا يېتەكچىلىك قىلىش، مۇلازىمەت قىلىش قاتارلىق باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ. ئۇنىڭ ئاساسىي مەسئۇلىيىتى:

(1) پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش پىلانىنى تۈزۈش ھەمدە ئۇنى يولغا قويۇشنى تەشكىللەش؛

(2) پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى ئېتىراپ قىلىش ۋە قايتا تەستىقلاش؛

(3) پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن تەتقىقات تۈرى ۋە تېخنىكا ئېچىش تۈرىنى تۇرغۇزۇش، پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى باهالاش ۋە مۇكاپاتلاشنى ئۇيۇشتۇرۇش؛

(4) پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىدىكى پەن-تېخنىكا خادىملىرىنىڭ كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانى ۋە ئۆزبېيە ئۆتەش سالاهىيىتىنى باهالاش خىزمىتىنى ئۇيۇشتۇرۇش؛

(5) پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ تېخنىكا ئېكسپورت قىلىش رەسمىيەتلىرى ۋە خادىملىرىنىڭ كەسپىي خىزمەت ئېهتىياجى بىلەن چېگرادىن چىقىش، چەت ئەلگە چىقىش رەسمىيەتلىرىنى بېجىرىشكە ياردەملىشىش؛

(6) پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنىڭ ستاتىستىكىسى، ئۇچۇر، مەسلىهەتچىلىكى ۋە ئىختىساسلىقلارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش خىزمىتىنى باشقۇرۇش.

7 - ماددا شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق هۆكۈمىتىنىڭ رەهبەرلىكىدە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار قانۇن، نىزاملىرىغا ۋە مۇشۇ «نىزام»غا ئاساسەن، بىڭتۇەن دائىرىسىدىكى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى ئېتىراپ قىلىش، ئۇلارغا يېتەكچىلىك قىلىش، مۇلازىمەت قىلىش قاتارلىق باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ. ئۇنىڭ پەن - تېخنىكا باشقۇرۇش ئاپپاراتى كەسپىي جەھەتتىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق هۆكۈمىتى پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ رەهبەرلىكىنى قوبۇل قىلىدۇ. بىڭتۇەننىڭ دىۋىزىيىلىرى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتىدە شۇ جايدىكى خەلق هۆكۈمىتىنىڭ نازارەتچىلىكى ۋە باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىدۇ.

8 - ماددا ناهىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق هۆكۈمەتلىرى ۋە ئۇنىڭ

ئەمگەگە ئالدۇرۇش كېرەك.

12 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى بوغالتىرلىق، ئىقتىسادىي تەپتىشلىك، ستاتىستىكا تۈزۈمىنى قانۇن بويىچە ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مالىيە، ستاتىستىكا مەلۇمات جەدۋىلىنى ۋاقتىدا يوللىشى كېرەك.

13 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى دۆلەتنىڭ ئەمگەككە ئائىت قانۇن، نىزاملىرىغا رىئايە قىلىشى، خادىم تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىشتە ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ۋە ئىجتىمائىي سۇغۇرتىنى يولغا قويۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پاراۋانلىق تەمىناتىنى ۋە باشقا قانۇنىي هوقۇق - مەنپەئەتىنى كاپالەتلەندۈرۈشى كېرەك.

ئۈچىنچى باب ئىلهام بېرىش ۋە يۆلەش

14 - ماددا تۆۋەندىكى خادىملارنىڭ پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسى قۇرۇشى ياكى پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىدا ئىشلىشىگە ئىلهام ۋە مەدەت بېرىلىدۇ:

(1) كارخانىلار، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ تەستىقىنى ئالغان خىزمەتتىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى؛

(2) ئىستېپا بەرگەن، چېكىنگەن، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان، كەسپىي بىلىمگە ئىگە خادىملار؛

(3) ئالىي مەكتەپ، تېخنىكومنى پۈتتۈرگەنلەر، ئاسپىرانتلار، چەت ئەلدە ئوقۇپ كەلگەنلەر؛

(4) خىزمەتتە بولمىغان كەسپىي بىلىمگە ئىگە باشقا خادىملار.

15 - ماددا پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى، ئالىي مەكتەپلەر، دۆلەت كارخانىلىرى ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى بىلەن بىرلىشىپ، بايلىق ۋە تېخنىكا ئېچىشىغا ئىلهام بېرىلىدۇ.

پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى دۆلەت كارخانىلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان تۈرلۈك كارخانىلارنى هۆددىگە ئالسا، ئىجارىگە ئالسا، قوشۇۋالسا، سېتىۋالسا بولىدۇ. قانۇندا ئايرىم بەلگىلىمە بارلىرى بۇنىڭ سىرتىدا.

16 - ماددا ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ قانۇنلۇق بىلىم - مۈلۈك هوقۇقى ياكى مەبلىغى ئارقىلىق پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرىغا مەبلەغ سېلىشى ۋە پاي قوشۇشىغا ئىلهام بېرىلىدۇ.

17 - ماددا پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى تەرىپىدىن ئېتىراپ قىلىنغان پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەلگىلىگەن باجدا ئېتىبار بېرىشتىن بەهرىمەن بولىدۇ. كېمەيتىلگەن، كەچۈرۈم قىلىنغان باج پۇلى پەن تەتقىقات، تېخنىكا ئېچىش ۋە كېڭەيتىلگەن تەكرار ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلىشى كېرەك.

18 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىلىرى يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا مەهسۇلاتلىرىنى يارىتىش ۋە ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلگەن ئەسۋاب، ئۈسكۈنىلەرنىڭ ئامورتىزاتسىيە نىسبىتىنى ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ بېكىتىشى بىلەن، ئاپتونوم رايونلۇق باج ئورگىنىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈپ ئۆستۈرسە بولىدۇ، ياراتقان يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا مەهسۇلاتى ئۈچۈن مۇناسىپ ئېتىبار بېرىشتىن بەهرىمەن بولسا بولىدۇ.

19 - ماددا پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى پەن - تېخنىكا كارخانىسىدا ئۇدا خىزمەت قىلغىنىغا بىر يىلدىن ئاشقان پەن - تېخنىكا خادىملىرى

33 - ماددا بۇ «نىزام» ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

ئېكسپورت تىجارەت هوقۇقى ۋە ئېكسپورت مەهسۇلاتىغا باج قايتۇرۇش هوقۇقىدىن بەهرىمەن بولسا بولىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قائىدىدە مەمۇرىي جەرىمانىنىڭ سوممىسىنى بېكىتىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 23 - يىغىنىدا ماقۇللاندى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئېلانى

(8 _ 49)

(1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى)

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ قائىدىدە مەمۇرىي جەرىمانىنىڭ سوممىسىنى بېكىتىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» 1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 23 - يىغىنىدا ماقۇللىنىپ، هازىر ئېلان قىلىندى.

1. بۇ «بەلگىلىمە» «جۇڭخۇا خەلق جۇمهۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ قائىدىدە مەمۇرىي جەرىمانىنىڭ سوممىسىنى بېكىتىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسىنى يولغا قويۇش مەقسىتىدە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق هۆكۈمىتى ۋە ئۈرۈمچى شەهەرلىك خەلق هۆكۈمىتى تۆۋەندىكى ئەهۋاللاردا قائىدە تۈزۈپ مەمۇرىي جەرىمانىنى بېكىتىشتە مۇشۇ بەلگىلىمىگە رىئايە قىلىشى كېرەك :

(1) قانۇن -نىزام چىقىرىلمىغان ئەهۋالدا ،قائىدە چىقىرىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش تەرتىپىگە خىلاپ قىلمىشلارغا مەمۇرىي جەرىمانە قويۇشنى بېكىتىشكە توغرا كەلگەندە؛

(2) قانۇن - نىزاملاردا باشقۇرۇش تەرتىپىگە خىلاپ قىلمىشلارغا مەمۇرىي جەرىمانە قويۇش كېرەك، دەپ بەلگىلەنگەن، لېكىن كونكرېت جەرىمانە سوممىسى بەلگىلەنمىگەنلىكتىن، كونكرېت جەرىمانە قويۇش هەققىدە بەلگىلىمە چىقىرىش زۆرۈر بولغاندا.

3. قائىدىدە غەيرىي تىجارەت پائالىيىتىدىكى قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارغا مەمۇرىي جەرىمانە قويۇشنى بېكىتكەندە پۇقرالارغا قويۇلىدىغان مەمۇرىي جەرىمانىنى 200يۈەندىن، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارغا قويۇلىدىغان مەمۇرىي جەرىمانىنى 1000يۈەندىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.تىجارەت پائالىيىتىدە قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارنى سادىر قىلغانلاردىن قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتى بارلىرىغا قويۇلىدىغان مەمۇرىي جەرىمانە قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنىڭ ئۈچ هەسسىدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى،ئەڭ كۆپ بولغاندا 30مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك؛ قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتى يوقلىرىغا قويۇلىدىغان مەمۇرىي جەرىمانە 10مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. يۇقىرىقى چەكلىمىدىن ئاشۇرۇشقا توغرا كەلگەنلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى بەلگىلەيدۇ.

4. بۇ «بەلگىلىمە» 1996- يىل 10-ئاينىڭ 1-كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

1996 - يىللىق مەملىكەتلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پوچتا ماركىلىرى توپلىمى كۆرگەزمىسىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىن ئەۋەتىلگەن بەش توپلام مۇكاپاتقا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىبىبۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئۇيۇشتۇرغان، گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ لەنجۇ شەهىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 1996 - يىللىق مەملىكەتلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پوچتا ماركىلىرى توپلىمى كۆرگەزمىسىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىن ئەۋەتىلگەن «ئاددىي ئادەم، جەڭچى، ئۇستاز» قاتارلىق بەش توپلام مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

بۇ قېتىمقى ماركا توپلىمى كۆرگەزمىسى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقى ۋە قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر قىلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلگەن. كۆرگەزمىگە 30 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە شەهەردىن ئەۋەتىلگەن 167 پارچە ماركا توپلىمى قاتناشتۇرۇلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىن ئەۋەتىلگەن ئالتە توپلام بار. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەر توپلىغان ماركا توپلاملىرى ئىچىدە ئۈرۈمچى شەهىرىدىن ئەۋەتىلگەن «ئاددى ئادەم، جەڭچى، ئۇستاز» ناملىق ماركا توپلىمى ئالتۇن مېدالغا، بايىنغولىندىن ئەۋەتىلگەن «نېفىت» ناملىق ماركا توپلىمى بىلەن قارامايدىن ئەۋەتىلگەن «كەپىدىن سارايغىچە» ناملىق ماركا توپلىمى كۈمۈش مېدالغا، شىخەنزىدىن ئەۋەتىلگەن «مەڭگۈلۈك دوست - هايۋانات ۋە ئىنسان» بىلەن ئۈرۈمچىدىن ئەۋەتىلگەن «ئايروپىلان- 90 - يىلى» ناملىق ماركا توپلاملىرى 3-لىككە ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىن بۇ قېتىمقى كۆرگەزمىگە قاتناشتۇرۇلغان توپلاملار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ماركا توپلاملىرى كۆرگەزمىسىگە قاتناشتۇرۇلغان، شۇنداقلا مۇتەخەسسىسلەر-نىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشىدىن ئۆتكەن. ئاپتونوم رايونىمىز بۇ قېتىم ماركا توپلاملىرىنىڭ مۇكاپاتلىنىشى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 10- بولدى.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 7- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى

(بېشى 1 - بەتتە)

تىرىشچان، ئىقتىسادچىل بولۇپ، بۇزۇش- چېچىشقا، ئىسراپ قىلىشقا، سۆلەتۋازلىق، ھەشەمەتچىلىكتەك چاكىنا ئىستىلغا قارشى تۇرۇش؛ پاك، تىرىشچان بولۇش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، پارتىيىنى ئومۇم ئۈچۈن قۇرۇپ، ئۈنۈملۈك ئەمەلىي ئىشلەپ، ئەپلەپ -سەپلەپ كۈن ئۆتكۈزۈش، خىزمەتنى قولىنىڭ ئۇچىدا ئىشلەش، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ كۆمۈچىگە چوغ تارتىش، ھوقۇق- پۇل سودىسى قىلىش قاتارلىق پاسسىپلىق، چىرىكلىك ھادىسىلىرىگە قارشى تۇرۇش كېرەك.

پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرىنىڭ پارتىيىنىڭ ئىستىلى قۇرۇلۇشى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا باشلامچىلىق، ئۈلگىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى ئىنتايىن مۇھىم. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن يېڭى ۋەزىيەتتە كوممۇنىزم ئېتىقادىنى چىڭتىش، كوممۇنىستىك ئەخلاقنى ئۆز ئەمەلىيىتىدە كۆرسىتىش، سىياسىي جەھەتتىكى قەتئىيلىك ۋە ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتىكى پاكلىقتا چىڭ تۇرۇش كېرەك. ئۆزى ئۈلگە بولۇش، پاك، ئىنتىزامچان بولۇش، باشقىلاردىن ئىشلەشنى تەلەپ قىلغانلىكى ئىشنى ئالدى بىلەن ئۆزى ئىشلەش، باشقىلارنىڭ قىلىشنى چەكلىگەنلىكى ئىشنى ئۆزى قەتئىي قىلماسلىق كېرەك.

ئومۇمىي يىغىندا مۇنداق دەپ ھېسابلاندى: چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى قانات يايدۇرۇش – پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئىنتايىن مۇھىم خىزمەت. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ھازىرقى يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ پايدىلىق پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش ئىرادىسى ۋە ئىشەنچىسىنى كۈچەيتىشى، رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. مەركەز ئورۇنلاشتۇرغان چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشقا دائىر تۆرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇشى، مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان «تېخىمۇ پۇختا بولۇش، تېخىمۇ چوڭقۇر بولۇش، تېخىمۇ ئۈنۈملۈك بولۇش» دېگەن تەلەپنى ئىشقا ئاشۇرۇشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، يۈزەكى تۈزەش بىلەن تۈپتىن تۈزەشنى تەڭ يولغا قويۇش، ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەشنىڭ ئۈنۈملۈك مېخانىزمى ۋە فاكچېنى ئۈستىدە ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىشى كېرەك. پارتىيىۋىلىك، پارتىيە ئىستىلى، پارتىيە ئىنتىزامى تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش ۋە پارتىيە ئىنتىزامى، دۆلەت قانۇنىغا ئەمەل قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى؛ ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ھەم چىرىكلەشكەنلەرنى قاتتىق جازالىشى، ھەم تۈزۈلمە، قانۇن، سىياسەت، باشقۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە ساقلانغان مەسىلىلەرنى پەيدىنپەي ھەل قىلىپ، پاسسىپلىق، چىرىكلىك ھادىسىلىرىنىڭ يۈز بېرىشىدىن باشتىن باشلاپ مۇداپىئە كۆرۈشى؛ نازارەتچىلىك مېخانىزمىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ھەم پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىكنى ئۈنۈملۈك كۈچەيتىشى، ھەم ھەر تەرەپنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى، بولۇپمۇ ئاممىنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى؛ رەھبىرىي كادىرلار شۇنىڭدەك ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىغا بولغان نازارەتچىلىك ۋە باشقۇرۇشنىمۇ كۈچەيتىشى؛ ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش قاتارلىق نازارەت قىلىش ئورگانلىرىنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدىكى رولىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرى ۋە ئىقتىساد باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي ئادا قىلىشقا ھەيدەكچىلىك قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھەرقايسىسىنىڭ ئۆز ئىشىغا مەسئۇل بولىدىغان، تەڭ تۇتۇپ ئورتاق باشقۇرىدىغان ۋەزىيەتنى يەنىمۇ شەكىللەندۈرۈشى كېرەك.

ئومۇمىي يىغىندا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۆزلىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرىنىڭ بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىي ساپاسى ۋە ئىدىيە، ئەخلاق سەۋىيىسىنى ھەقىقىي تۈزدە ئۆستۈرۈشى، سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك، ئىنتىزامى قاتتىق، ئىستىلى دۇرۇس، كەسپتە پىششىق ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشى كېرەك.

ئومۇمىي يىغىن پۈتۈن پارتىيىنى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە پارتىيە 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتەك ئەلا نەتىجىلىرى ئارقىلىق پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15- قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىشقا چاقىردى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە سىرتىدىكى زاتلار، مۇتەخەسسىسلەر ۋە ئالىملاردىن پىكىر ئالدى

(بېشى 1 - بەتتە)

كەلتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇشتا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى مەھكەم ئىگىلەپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىللە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، ھازىرقى بىر قاتار تەخىرسىز مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىپ، تىرىشىپ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش زۆرۈر بولۇپ قالدى، دەپ ھېسابلايدۇ.

جياڭ زېمىن تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ھۆججەتلىرىنى تەييارلاش خىزمىتى 2-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا باشلانغانىدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ھۆججەت تەييارلاشنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىنى: ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىش، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە، ئىدىيىنى ئازاد قىلىشتا، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇش، يېڭى ئەھۋاللارنى سىياسىي ۋە ئومۇمىيلىق جەھەتتىن تەھلىل قىلىش، يېڭى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ ئۇنى دۆلىتىمىزنىڭ بۈگۈندىن كېيىنكى 15 يىللىق ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئۇلۇغۋار پىلانى بىلەن ماسلاشتۇرۇش ئارقىلىق ھۆججەتنى ھەم ئىدىيىۋىلىككە، نەزەرىيىۋىلىككە، ھەم قاراتمىلىققا ۋە مەشغۇلاتچانلىققا ئىگە بولغان تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، خىزمەتلەرگە تۈرتكە بولۇش رولىنى ئوينايدىغان قىلىپ بېكىتتى.

دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار مەركىزىي كومىتېتلىرى ۋە مەملىكەتلىك سودا-سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرىدىن فېي شياۋتوڭ، لېي جيېچوڭ، لۇجاشى، ۋۇجيېڭ، ۋەن گوچۈەن، سەي زېمىن، جىڭ شۇفىڭ، فىڭ چىگيۈەن، ياڭ جىگېلار سۆھبەت يىغىنىدا سۆز قىلدى. ئۇلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئومۇمىي يىغىن ئېچىپ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش مەسىلىسىنى مەخسۇس مۇزاكىرە قىلىشنى قارار قىلغانلىقى ئىنتايىن مۇھىم، ئىنتايىن ۋاقتىدا بولدى. ئۇلار مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۈگۈندىن كېيىنكى 15 يىل جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك گۈللىنىشى ئىشقا ئاشۇرۇلىدىغان ئاچقۇچلۇق مەزگىل، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9-بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010-يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانى توغرىسىدىكى تەكلىپنى تۈزۈپ چىققاندىن كېيىن سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا قارار چىقارغانلىقى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا، مەملىكەت خەلقىنىڭ ئارزۇسىغا ئۇيغۇن. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بۇ قېتىمقى ئومۇمىي يىغىنى ۋە چىقارغان قارارىنىڭ دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئوينايدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. ئۇلار يەنە سۆزلىرىدە ھۆججەتنىڭ نۇسخىسى توغرىسىدا نۇرغۇن ياخشى پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى بەردى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى شۇ كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى يەنە ئالاقىدار مۇتەخەسسىس، ئالىملارنى جۇڭنەنخەيدىكى خۇەيرېنتاڭ زالىغا تەكلىپ قىلىپ سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ ئۇلاردىن 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارار نۇسخىسى توغرىسىدا پىكىر ئالدى. سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ رىياسەتچىلىك قىلدى، يىغىنغا دىڭ گۈەنگېن، ۋېن جياباۋ قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرى قاتناشتى. سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشقان ئالاقىدار مۇتەخەسسىس، ئالىملار ھۆججەتنىڭ نۇسخىسى توغرىسىدا ناھايىتى ياخشى پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى بەردى.

جەسەت تونۇش ئېلانى

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سائەت ئالتە ئەتراپىدا (بېيجىڭ ۋاقتى) دۆلەت يولى «312» لىنىيىسىنىڭ 4160 كىلومېتىر ئورنىدا قاتناش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، بىر ئادەم ئۆلگەن، ئۆلگۈچى ئۇيغۇر، 65 ياش ئەتراپىدا بولۇپ، ئۇچىسىغا

نازارەتچىلىك مېخانىزمىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ھەم پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىكنى ئۈنۈملۈك كۈچەيتىشى، ھەم ھەر تەرەپنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى، بولۇپمۇ ئاممىنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى؛ كادىرلارغا بولغان دائىملىق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، بولۇپمۇ كادىرلارنى كۆرسىتىش، تەكشۈرۈش، مۇزاكىرە قىلىپ بەلگىلەش قاتارلىق ھالقىلارنى ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇپ، كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش، تەربىيىلەش، باشقۇرۇش، نازارەت قىلىشنى بىر پۈتۈن ئورگاننىڭ گەۋدىگە ئايلاندۇرۇشى؛ پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ رەھبىري كادىرلىرىنى پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە دۆلەت كارخانىلىرى ۋە كەسپىي ئورۇنلاردىكى

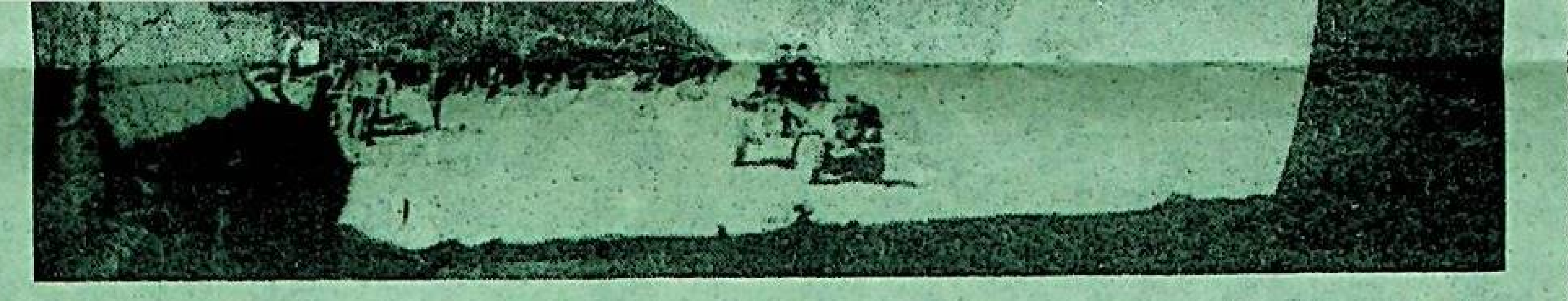

ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 2385 مېتر كېلىدىغان لىيۇپەنشەن تونىلى ئاخىرقى يول ئۇلىنى تۈزەش باسقۇچىغا كىردى، 11-ئايدا رەسمىي قاتناش باشلىنىشى مۇمكىن، بۇ تونىل «312» دۆلەت يولىغا جايلاشقان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

دۆلەت يولى «312» لىنىيىسىنىڭ 4160 كىلومېتر ئورنىدا قاتناش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، بىر ئادەم ئۆلگەن، ئۆلگۈچى ئۇيغۇر، 65 ياش ئەتراپىدا بولۇپ، ئۇچىسىغا خورمارەڭ چاپان، قارا كۆك رەڭلىك ئىشتان كىيگەن، پۇتىدا كالاچلىق ئۆتۈك بار. ئۇنىڭ يېنىدىن مەمەت تۇرسۇن .9 - ئاينىڭ 19 - كۈنى نەزىرگە چاقىرغان، ئادرېسى ئۆمەر ئاخۇننىڭ ئۆيى دېيىلگەن باغاق چىقتى. ئەھۋال بىلگۈچىلەرنىڭ ئۈرۈمچى شەھىرى تيانشان رايونلۇق قاتناش چوڭ ئەترىتى ياكى ئۇلانباي قاتناش ئەترىتى بىلەن ئالاقىلىشىشنى سورايمىز. ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2824359، 5811409

ئالاقىلەشكۈچى: **لىيۇجاڭلىڭ، يۈەن چاڭجېڭ، ۋۇتۇەنجۈن.**

كارخانىلارنىڭ دارۋازلىرىمىزنىڭ «جىننىس» دۇنيا رېكورتىنى بۇزۇشىغا ياردەم بېرىشىنى سورايمىز

كانادانىڭ دۇنياغا داڭلىق «پەلەك شاھزادىسى» جېيى كوكلون 1995-يىل 10-ئاينىڭ 28-كۈنى پولات ئارغامچىغا دەسسەپ، چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ سەنشيا بوغۇزىنى 53 مىنۇت ئون سېكۇنتتا توغرىسىغا كېسىپ ئۆتۈپ، جىننىس دۇنيا رېكورتى يارىتىپ، پۈتۈن دۇنيانى زىلزىلىگە سالدى.

كوكلون 40 يىلدىن بۇيان ئۆزى ياراتقان رېكورتنى ئۆزى بۇزۇپ تاشلاپ، بوشلۇقتا يۈرىدىغان «دۆلدۈل»دەك ئۆزگىچە رېكورت يارىتىپ كەلدى. ئۇنىڭغا جەڭ ئېلان قىلىدىغان ئادەم چىقمىدى.

شىنجاڭ سېرك ئۆمىكىنىڭ ياش ئارتىسى ئادىل ھوشۇر مۇنداق دېدى: «بىزنىڭ جۇڭگودا چەت ئەللىكلەر 1-بولۇپ جىننىس دۇنيا رېكورتىنى ياراتتى. مەن بۇنىڭدىن بىئارام بولۇۋاتىمەن»، «مەن بۇنىڭغا قايىل ئەمەس... مەن ئۇنىڭدىنمۇ ياخشى ماڭىمەن.» ئادىل كوكلون ياراتقان «جىننىس دۇنيا رېكورتى»غا جەڭ ئېلان قىلىپ، چوقۇم ئۇنىڭدىن ئېشىپ چۈشۈشكە، جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئۈچۈن شان-شەرەپ قازىنىشقا بەل باغلىدى! بۇ نېمە دېگەن ئالىيجاناب ۋەتەنپەرۋەرلىك روھ، مىللىي غۇرۇر - ھە!

خېلى يۇقىرى نوپۇزغا ئىگە بىر مۇخبىر ئۇنىڭغا باھا بېرىپ مۇنداق دېدى: «كوكلون سەنشيادىن ئۆتتى، لېكىن ئۇ بۇ ئىشقا ناھايىتى كۆپ پۇل خەجلىگەن. ئۇنىڭ نامايان قىلغىنى يالغۇز جاسارەت ۋە ئەقىل- پاراسەتلا ئەمەس، بەلكى قۇدرەتلىك ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچ».

داڭلىق تاۋار ماركىسى، داڭلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتى بار، كىشىنى روھلاندۇرىدىغان نام - شۆھرەت قازانغان دۇكىنى بار كارخانىچىلار! ئادىلغا ياردەم قولۇڭلارنى سۇنۇڭلار، كۆڭلۈڭلارنى ئىپادىلەڭلار. دارۋاز ئادىلنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈپ، جىننىس رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلىشى ئۈچۈن بىر ئۈلۈش كۈچۈڭلارنى قوشۇڭلار، ئادىل بىلەن بىرلىكتە تارىخ سەھىپىسىدىن ئورۇن ئېلىشقا تىرىشىڭلار.

بىز يۈكسەك شان-شەرىپىمىز، كەڭ دائىرىلىك ئېلانلىرىمىز، قويۇق ئاممىۋى مۇناسىۋىتىمىز ئارقىلىق كارخانىڭلارنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە كارخانىڭلارنىڭ ئوبرازىنى تىكلەشكە مەدەت بېرىمىز.

مەبلەغ توپلاش ئۇسۇلى: 1. مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرىغا دارۋاز ئادىلنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىنى نەق مەيداندا خەۋەر قىلىش، بىۋاستە كۆرسىتىش، سىنئالغۇغا ئېلىپ قويۇش ھوقۇقى سېتىلىدۇ.

2. نەق مەيداندا كۆرۈش، سەيلە-ساياھەت گۇرۇپپا-ئۆمەكلىرىنى تەشكىللەش ۋەكالەتلىك ھوقۇقىنىڭ خېرىدارلىقى سېتىلىدۇ.

3. نەق مەيداندا كۆرۈش بېلىتىنى سېتىش ئارقىلىق مەبلەغ توپلىنىدۇ.

4. دارۋاز ئادىلنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈش مۇناسىۋىتى بىلەن مەخسۇس ئىشلىنىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ بەلگىسىنى ئىشلىتىش ھوقۇقى سېتىلىدۇ.

5. دارۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتكەنلىكىنى تېلېۋىزوردا كۆرسىتىش، گېزىتتە خەۋەر قىلىش، رادىئودا ئاڭلىتىش ۋە نەق مەيدانغا لوزۇنكا ئېلانى ئېسىش خېرىدار چاقىرىپ سېتىلىدۇ، (شىنجاڭ لۇيگاڭ كىنو- تېلېۋىزىيە مەركىزىنىڭ ئېلان بۆلۈمى نەق مەيدانغا لوزۇنكا ئېلان ئېسىش ھوقۇقىنى سېتىۋالدى)

6. «دارۋازنىڭ سەرگۈزەشتىسى» ناملىق كىنو ياكى تېلېۋىزىيە فىلىمىنى ئىشلەش ھوقۇقى، كىنو لېنتىسىنى تارقىتىش ھوقۇقى سېتىلىدۇ.

7. نەق مەيداندىكى باشقا شەكىلدىكى ئېلان ھوقۇقى خېرىدار چاقىرىپ سېتىلىدۇ.

8. دارۋازنىڭ سەنشيادىن كېسىپ ئۆتكەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇيۇشتۇرۇلغان، تەسىر پەيدا قىلغان باشقا سودا ھەرىكەتلىرىدىن پايدىلىنىش ھوقۇقى سېتىلىدۇ...

مەبلەغ توپلىغان، مەبلەغ چىقىرىپ ھەمكارلاشقان ئورۇن ۋە كارخانىلارغا جاۋاب قايتۇرۇش ئۇسۇلى:

جاۋاب قايتۇرۇش ئۇسۇلى جانلىق بولىدۇ، ئۇنى ئىككى تەرەپ كېڭىشىپ بېكىتىدۇ. ئاساسلىقى: ئاخبارات ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ رەھمەت ئېيتىلىدۇ؛ نەق مەيداننى كۆرۈش بېلىتى ۋە خاتىرە بۇيۇملىرى تەقدىم قىلىنىدۇ؛ نەق مەيداندا ئېلان بېرىلىدۇ؛ شار، قاتتىق جىسىم مودېلى ئارقىلىق ئېلان بېرىشكە بولىدۇ؛ ئەھۋالغا قاراپ سەھنىدە ئولتۇرۇشقا، يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەرلەر بىلەن كۆرۈشۈشكە ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ؛ ئادىل سەنشيادىن ئۆتۈش ئالدىدا ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈش، سۈرەتكە چۈشۈش، ئۇنى ئۇزىتىپ قويۇش، ئۇ سەنشيادىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكەندە ئالدىغا چىقىپ گۈل تۇتۇش، كۆرۈشۈش، قۇچاقلىشىش، خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشۈش، دارۋاز ئۆز قولى بىلەن بايراق چىقىرىش قاتارلىقلار ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ. سەنشيادىن ئۆتۈش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغاندىن كېيىن، ئېسىل تارىخىي خاراكتېرلىك ھۆججەتلىك سۈرەتلەر توپلىمى نەشر قىلىنىدۇ. ھەمكارلاشقان بارلىق ئورۇنلار بۇ سۈرەتلەر توپلىمىغا كىرگۈزۈلۈپ، ئۇلارنىڭ ساقلىشى ئۈچۈن بېرىلىدۇ.

ئىككى ئىنتايىن ياخشى ئېلان پۇرسىتى - يەنە ئىككى تۈرلۈك «دۇنيا بويىچە ئەڭ» رېكورتى يارىتىش.

1. ئۈچار ئەجدىھاغا تەقلىد قىلىنغان، ئۇزۇنلۇقى 600 مېتر كېلىدىغان غايەت زور پلاكات ئېلان بوشلۇقتا تارتىلىدۇ. بۇ يېڭى «دۇنيا بويىچە ئەڭ» بولىدۇ.

2. ھازىر دۇنيادا ئەڭ چوڭ ئېلاننىڭ 285 مېتر ئېگىزلىكتە ئىكەنلىكىنى، ھەر بىر خېتىنىڭ ھەجمىنىڭ 6.7 مېتر ئىكەنلىكىنى بىلىمىز. سەنشيانىڭ جەنۇبىي قىرغىقىغا ئېسىلىدىغان تەخمىنەن 400 مېتر ئېگىزلىكتىكى غايەت زور ئاسما پلاكات ئېلانى شۈبھىسىزكى، يەنە بىر «دۇنيا بويىچە ئەڭ» بولىدۇ.

كارخانىڭىز، تاۋار ماركىڭىز، نامىڭىز دۇنيادىكى مۆجىزىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلۈپ، ئادىلنىڭ سەنشيانى كېسىپ ئۆتۈشىگە مەدەت بولىدۇ. بۇ نېمە دېگەن تارىخىي ئەھمىيەتلىك ئىش-ھە! يۇقىرىدىكى ئىككى «دۇنيا بويىچە ئەڭ» ناملىق ئېلاننى چىقىرىشقا خېرىدار چاقىرىلىدۇ. بۇ ناھايىتى كەم ئۇچرايدىغان ياخشى پۇرسەت. قېنى، كىم مۇشۇنداق كارامەتنى كۆرسىتىشكە جۈرئەت قىلالايدۇ!

مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىن ياردەم مەبلىغى توپلاش باش ئورنى:

جۇڭگو شىنجاڭ ئۈرۈمچى شەھىرى «قىزىل بايراق» يولى 113- نومۇرلۇق قورۇ «شەھەر رېستورانى»نىڭ 19- قەۋىتىدىكى مەجلىسخانا، پوچتا نومۇرى: 830002، تەييارلىق كۆرۈش باشقارما ئىشخانىسىنىڭ تېلېفون نومۇرى (0991) 1921 2309911، فوتو تېلېگراف: (0991) 2301818

ھېساب ئاچقان بانكا: ئۈرۈمچى شەھەرلىك پەن-تېخنىكا شەھىرى ئىناۋەتلىك قەرز كوپېراتىپى، بانكا نومۇرى 976، پۇل ئالغۇچى ئورۇن: شىنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتى

خەلق پۇلى ھېساباتى نومۇرى: 42 - 247

جۇڭگو شىنجاڭ دارۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىگە تەييارلىق كۆرۈش ئورنىنىڭ باش قوماندانى: مجىت (شىنجاڭ سېرك ئۆمىكىنىڭ باشلىقى)

دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش قوماندان: جياڭ مىڭزۇ (سىچۈەن ئۆلكىسى ۋەنشەن شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى)

دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش قوماندان: نى جىڭچۈەن (شىنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى)

جۇڭگو شىنجاڭ دارۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىنى ئۇيۇشتۇرغۇچى ئورۇن:

سىچۈەن ئۆلكىسى ۋەنشەن شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، شىنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتى

جۇڭگو شىنجاڭ دارۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىنى ئۈستىگە ئالغان ئورۇن: شىنجاڭ سېرك ئۆمىكى، ۋەنشەن شەھىرى فىڭجې ناھىيىلىك تەنتەربىيە كومىتېتى

جۇڭگو شىنجاڭ دارۋازنىڭ سەنشيادىن كېسىپ ئۆتۈشىگە ھەمكارلاشقان ئورۇنلار:

جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا- سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى

ئۈرۈمچى ئىقتىساد رادىئو ئىستانسىسى، ئۈرۈمچى «شەھەر رېستورانى»، «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» ئىدارىسى

(مەملىكەت ئىچى- سىرتىدىن مەبلەغ چىقىرىپ ياردەملەشكەن ئورۇنلار ۋە كارخانىلار تىزىمغا ئېلىنىدۇ)

شىنجاڭ سېرك ئۆمىكى، شىنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتى

باش لايىھىلىگۈچى: **نى جىڭچۈەن**

مەسلىھەتچى: **مجىت**

باياناتى: «مەزكۇر لايىھىنى لايىھىلىگۈچى ئەقلىي مۈلۈك ھوقۇقىغا ئىگە، ھەقلىق ئىجازەت ئالماي تۇرۇپ، ئۇنىڭ ھوقۇقىغا دەخلى-تەرۇز يەتكۈزۈشكە بولمايدۇ. بۇ قېتىمقى سەنشيادىن ئۆتۈش پائالىيىتىنىڭ قانۇن مەسلىھەتچىسى: شىنجاڭ سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى «شىنلىيەن» قانۇن ئىشلىرى بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئادۋوكات فۇلېي.

ۋەتەننى قىزغىن سۆيىمەن

(نەسىر)

ئېلى توختى

گــۈزەل ئــەخلاق ھەققىدە گەپ بولۇنسا، كىشىلەر كۆز ئالدىغا ئىنتايىن كۆپ ئۆلچەملەرنى كــەلتۈرىدۇ. بۇلار ئىچىدە قەدىمدىن تارتىپ كىشىــلــەر نــەزەرىدە ئەڭ قىممەتلىك، ئەڭ قەدىرلىك بولۇپ كېلىۋاتقىنى، بايلىق ـ مەرتىۋە ئالدىدا يولدىن ئازماسلىق، دۆلەتمەن بولغاندا چىرىكلەشمەسلىك؛ نامراتلىق ئالدىدا تەۋرىنىپ قالماسلىق، ھەرۋاقىت ئاۋۋال ئەلنىڭ غېمىنى يېيىش؛ باتۇرلۇق، پىداكارلىق، ئىشچانلىق، پاك-دىيانەتلىك بولۇش، ئۆز نەپسىدىن ۋاز كېچىپ، جــان ـ دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش قــاتــارلــىقلار بولسىمۇ، مەن ۋەتەننى قىزغىن سۆيۈشنى ئەڭ يارقىن، ئەڭ قىممەتلىك ئەخلاق دەپ قارايمەن!

× × ×

بىر پىشىل يوپۇرماق باھار تۇسىنى ئۆزىدە نامايان قىلالايدۇ، لېكىن ئۇ، شېخى ۋە مۇنبەت تۇپراقتىن مەھرۇم بولىدىكەن، شۇ ھامان قۇرۇپ غازاڭ بولىدۇ. بىر تامچە سۇ قۇياشنى ئەكس ئــەتتــۈرەلەيدۇ، لېكىن ئۇ دەريا ـ دېڭىزدىن ئــايرىــلــىدىــكەن، شۇ زامات مەۋجۇتلۇقىنى يوقىتىدۇ. مەن بىر يوپۇرماق، بىر تامچە سۇ، بىر مايسا. ۋەتەن ـ ئىللىق، مۇنبەت تۇپراق، تۈگىمەس، قۇرىماس ئۇلۇغ ئوكيان، مەن نەپەس ئېلىۋاتقان ھاۋا ۋە ماكان. شۇڭا ئۆزۈمگە دائىم: ئۆزۈڭنىڭ قەدىردان ۋەتەن بىلەن چەمبەرچەس باغلىنىشلىق ئىكەنلىكىڭنى ئۇنتۇما، ۋەتەننىڭ ساڭا نېمە بەرگەنلىكىنى سورىماي، ئۆزۈڭنىڭ نېمە قىلىپ بەرگەنلىكىڭنى سورا! ۋەتەندىن ئــالغىنىڭ قانچىلىك بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، تىرىشقىن ـ تىرماشقىن يۈز ھەسسىلەپ، مىڭ ھــەسســلــەپ قايتۇرۇشقا دائىما! ۋەتەن مەن ئــۈچــۈن ھاياتلىق مەنبەسى، گۈزەل ئارزۇ ـ تىلەك، بەخت ـ سائادەت مۇجەسسەملەنگەن پاناھگاھ! ئەگەر بارلىق گۈزەل ئەخلاق، ئالىي پەزىلەت ئۇنىڭدىن چەتنەيدىكەن، قىممىتىنى ۋە ئــەھمىيىتىنى يوقىتىدۇ. ئۇ ئۇلۇغ ۋەتەن، شــۇ ئــىللــىق ، مۇنبەت تۇپراق بىلەن زىچ باغلانغاندىلا، تاڭ شەپىقىدەك يارقىن نۇرلىنىدۇ، كەڭ تارقىلىدۇ، چەكسىز ھاياتىي كۈچى، رولىنى نامايان قىلىدۇ.

× × ×

ئــۇلۇغ پېشۋالىرىمىزدىن سۇن جۇڭشەن ئەپەندى: «ئادەم بولۇشتىكى ئەڭ زور ئىش-ۋەتەننى قانداق سۆيۈشنى بىلىش» دېگەنىدى. مــاۋزېــدۇڭ «بەشنى سۆيۈش» نى ئوتتۇرىغا قويغاندا، «ۋەتەننى قىزغىن سۆيۈش»نى ئەڭ بېشىغا ئالغانىدى. دېڭ شياۋپىڭ: «مەن جۇڭگو خــەلقىنىڭ ئوغلى، مەن ۋەتەن ۋە خەلقىمنى چوڭقۇر سۆيىمەن» دېگەن. دېمەك، ئادەم ئۆزى ئــۈچــۈن يــاشىمايدۇ، بەلكى ۋەتىنى ئۈچۈن يــاشايدۇ. دۆلىتىنى سۆيمىگەن بىر مىللەتتىن ھېچقانداق ئۈمىد كۈتكىلى بولمايدۇ، شۇنداقلا ۋەتەنپەرۋەرلىك روھى بولمىغان بىر ئارمىيىدىمۇ ھېــچقانداق جەڭگىۋارلىق بولمايدۇ. ۋەتەننى قىزغىن سۆيۈش بىر خىل چوڭقۇر مۇھەببەت بــولــۇپلا قــالماستىن، بەلكى گۈزەل ئەخلاق مىزانى. كىشىلەر ھەمىشە بىرەر سىياسىي پارتىيە، بىــرەر گــۇرۇھ، بىــرەر مــىلــلــەتنىڭ سۈز ـ ھەرىكىتىنى ئۆلچەشتە ۋەتەننى قىزغىن سۆيۈش-ســۆيمەسلىك، ۋەتەننى گۈللەندۈرۈشكە تۆھپە قــوشۇش ـ قوشالماسلىقنى ئەخلاق ئۆلچىمى قــىلىدۇ؛ بىر دۆلەتنىڭ ئىجتىمائىي ئەخلاقىغا خــەلقىنىڭ ۋەتەن سۆيۈش قىزغىنلىقىغا قاراپ باھا بېرىدۇ. مېنىڭچە، گۈزەل ئەخلاقنىڭ ئەڭ ئاساسى، ئەڭ مىغىزلىق مەنىسىمۇ شۇ!

× × ×

بۈگۈنكى دۇنياغا نەزەر سالىدىغان بولساق، دۇنيا تازىمۇ داۋالغۇش ئىچىدە تۇرماقتا. ۋەتىنىمىز پــۇرســەتنــى غــەنــيــمــەت بــلــىپ، «تۆتنى زامــانىــۋىــلاشتۇرۇش» قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت مۇستەھكەم ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش باسقۇچىغا دادىل قەدەم تاشلىماقتا. ۋەتەننى قىزغىن سۆيۈشتىن ئىبارەت يارقىن، گۈزەل ئەخلاق يۈز مىليونلىغان ھەر مىللەت خەلقنى ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشقا ئىلــھام بېــرىــدىــغان بايراق بولۇپ، «تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش» تىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ قۇدرەتلىك مەنىۋى كۈچىگە ئايلانماقتا، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئەڭ گەۋدىلىك، ئەڭ نېگىزلىك بۇ پەزىلىتى دۇنيا خەلقىنى ئۆزىگە جەلپ قىلماقتا! شۇڭا بىز ئەجدادلىرىمىز ئەينى چاغلاردا «ئەڭ گۈزەل ئەخلاق» بايىدا يالقۇنجاتقان مــەشــئــەلنىڭ تېخىمۇ كۈچلۈك، تېخىمۇ ئۇلۇغ يــالقــۇنلــىشــى ئۈچۈن شام بولۇپ يېنىشىمىز، كۆيۈشىمىز كېرەك.

× × ×

مــەن ۋەتــىــنــىــمــنــى سۆيىمەن، ۋەتىنىمنىڭ بۈگۈننى سۆيىمەن، كەلگۈسىنى تېخىمۇ قىزغىن سۆيىمەن!

ۋەتىنىم

سادادەتجان ھاجى

ۋەتىنىم كۆكنى سۆيگەن تاغلىرىڭدىن،
قەلبىمگە ئىشەنچ ئېلىپ ياشاپ كەلدىم.

ئىككى شېئىر

ئايىسىمە ئىدرىس

ئوقۇتقۇچى

پەن بېغىنىڭ باغۋىنى بولۇپ،
ھۆسن قوشار مەكتەپ ھۆسنىگە.
قان ـ تەر تۆكۈپ بىر ئۆمۈر ئۇنىسىز،
گۈل چېكىدۇ ئەۋلاد قەلبىگە.

پۈتۈن مېھرى سىڭىپلا كەتكەن،
كەلگۈسىنىڭ ئۈمىدلىرىگە.

يېڭى مەكتەپ

يېشىلغىنە ياتاق گۈللىرى،
كۆلۈپ تۇرار مەيدانلار ئارا.
تال چىۋىقنى ئويىنار ئات قىلىپ،

پۇل، مال ـ دۇنيا بىر كۈنلۈك، ئىلىم، ھۈنەر ئۆمۈرلۈك.

ھۆسن خەتتى قۇدرەت قۇربان يازغان

ۋەتەن ھەققىدە غەزەل

مۇھەممەت مۇسا

خۇشناۋا بۇلبۇل ئۆزۈم، مەنچۇن گۈزەل بوستان ۋەتەن،
شۇڭقار بولۇپ قاقسام قانات ئاچقاي قۇچاق ئاسمان، ۋەتەن.

نەگە بارسام تاشلىرىڭمۇ بولغۇسى ياستۇق ماڭا،
جانلىرىمنى يايرىتار زەپ گۈل ـ گىياھ، رەيھان، ۋەتەن.

مەن سېنىڭسىز بىر دەقىقە ياشىشىم مۇمكىن ئەمەس،
ساپ ھاۋايىڭ تەنلىرىمگە جان بېرەر ھەرئان، ۋەتەن.

سۆيگۈ ـ مېھرىڭ يۈرىكىمدە جۇش ئۇرار دولقۇن كەبى،
شۇ سەۋەبلىك شەرىپىڭگە پۈتىمەن داستان ۋەتەن.

مىڭ تەشەككۈر بەرگىنىڭگە ئايىماي تۇز ـ نان ۋەتەن.

تەڭدىشىڭ يوق بۇ جاھاندا، سەن سۆيۈملۈك مەن ئۈچۈن،
«سەن مۇقەددەس قىبلىگاھىم» دەيدۇ بۇ ۋىجدان، ۋەتەن.

ئانا يۇرت ـ مۇقام دىيارى قوينىدا قوۋناق ھايات،
دەۋرىمىزگە قۇت تىلەيدۇ بىر ئەمەس مىڭ جان، ۋەتەن.

ئىسلاھاتنىڭ گۈدۈگىنى ياڭرىتىپ، شانلار قۇچۇپ،
باستى ئالغا، ئەلنى ھەيران قالدۇرۇپ كارۋان، ۋەتەن.

ئەي ۋەتەن، سۆيگەن ئانامسەن ئاش يەنە سانسىز داۋان،
قالمىسۇن دىللاردا مەڭگۈ زەررىچە ئارمان، ۋەتەن!

قۇچىقىڭدا چىن بەختنىڭ پەيزىنى سۈردۈم خۇشال،

كېلۇر

مۇسا ئەھەت

تىنچ ـ ئىناقلىق بولسا ئەلدە، ئەلگە ھېسابسىز شان كېلۇر.
مىڭ ئەسىر ياتقان قاقاسنىڭ قوينىغا بوستان كېلۇر.

يار قىلىپ چىن مەرىپەتنى ئىشقىنى بەرسە ئاڭا،
چاقنىتىپ كۆزنى جۇلاسى، كۆكتىن گۈزەل چولپان كېلۇر.

گەر ئىلىمدىن ئۆزگە يار تۇتساڭ ھەۋەسنىڭ دەشتىدە،

دىل پىغان سەھراسىدا كۆز يېشىڭ قىيان كېلۇر.

يىغلىساڭ ئەل دەردىگە، مۇڭداش بولۇپ پاك قەلبىگە،
ئەل، ئاۋام مېھرى ساڭا مەۋجى بىر ئوكيان كېلۇر.

مېھنىتىڭنى سىڭدۈرۈپ، ياسساڭ باغۇ ئىرەم،
گۈل ـ گىياھلار نازلىنىپ، بۇلبۇل كويى ـ داستان كېلۇر.

قان -تەر تۆكۈپ بىر ئۆمۈر ئۈنسىز،
گۈل چېكىدۇ ئەۋلاد قەلبىگە.

تۇرار كۈنلەپ دوسكا تۈۋىدە،
كۆمۈلەر بور توزانلىرىغا .
قايتا-قايتا سۆزلەپ هارماستىن،
چىراغ ياقار قاراڭغۇ دىلغا.

ئېھتىرامى گۈل - غۇنچىلارنىڭ،
تاۋلاپ تۇرار ئىرادىسىنى.
بالىلارغا ئۇلۇغ ئانىدەك ،
ھەردائىما سۇنار قولىنى.

ساختا شۆھرەت، مىننەت، تامالار،
تاشلىيالماس سايە كۆڭلىگە.

پىشلىغىنە يانتاق گۈللىرى،
كۆلۈپ تۇرار مەيدانلار ئارا.
تال چىۋىقنى ئۇيىنار ئات قىلىپ،
تەنەپپۇستا بەخىباش باللار،
يامىشىدۇ قىڭغايغان گارغا،
ئۇلار شۇنداق كۆڭلىنى ئاچار.

بور بولمىسا خەت يېزىپ يەرگە،
ئىنتىلىدۇ ئىلىم نۇرىغا.
ۋايىسمايدۇ ھېچكىم بىر ئېغىز،
گۈل چەككەنچە ھايات - يولىغا.
سۇۋاقلىرى چۈشكەن سىنىپتا،
بىر توپ ئۇماق، چاقناق يۇلتۇزلار،
جاسارەتكە تولماقتا بۇندا،
پەپىلىنىپ باغۋەن قولىدا.

ۋەتىنىم كۆكتىكى سۆيگەن تاغلىرىڭدىن،
قەلبىمگە ئىشەنچ ئېلىپ ياشاپ كەلدىم.
زوق ئېلىپ گۈزەل يايلاق، باغلىرىڭدىن،
سەن ئۈچۈن بارلىقىمنى ئاتاپ كەلدىم.

تەر تۆكۈپ باغرىڭغا مەن ئەجىر قىلدىم،
كۆكتە نۇر چاچقان بەخت يۇلتۇزۇمسەن.
ھەقىقىي يورۇقلۇقنى سەندە بىلدىم،
شەپەقسەن، قۇياشىمسەن، كۈندۇزۇمسەن.

ۋەتىنىم سېنى سۆيۈش بەختىم مېنىڭ.
ئارمىنىم كۆلەر سەندە جىلۋە قىلىپ.
ئاقلايمەن ئۈمىدىڭنى مەڭگۈ سېنىڭ،
ئىشقىڭدىن يۈرىكىمگە سۆيگۈ ئېلىپ.

ۋەتەن سۆيگۈسى

ياسىن ئىسمائىل

ئانا جانىم سۆيۈملۈك ۋەتەن،
سۆيگۈ - مېھرىڭ قەلبىمدە پەۋەس.
بولغاچقا سەن ماڭا باش پاناھ،
قەددىم تاغدەك تۇرار زەبەردەس.
بەختىم ئۈچۈن بول مەڭگۈ ئامان،
مېھرى ئۇتلۇق بۈيۈك پاسبان.

ھەممىمىزنىڭ جەننىتى ئۆزۈڭ،
بەخش ئېتىسەن دىللارغا خۇشلۇق.
باغرىڭدىكى ھەربىر مەنزىرە،

يۈرىكىمدە قوزغار ھەۋەس - زوق.
بەختىم ئۈچۈن بول مەڭگۈ ئامان،
مېھرى ئۇتلۇق بۈيۈك پاسبان.

ئىپارھىدى چاچار دىماققا،
يېشىل چىمەن گۈزەل باغلىرىڭ.
غورۇرۇمغا قوشىدۇ غورۇر،
مەرد ئوغلاندەك ھەيۋەت تاغلىرىڭ.
بەختىم ئۈچۈن بول مەڭگۈ ئامان،
مېھرى ئۇتلۇق بۈيۈك پاسبان.

دەريالىرىڭ شاقىراپ تىنماي،
تارىخىڭدىن سۆزلەيدۇ قىسسە.
بېشىم كۆككە تاقاشماس نىچۈن،
ھەر دەقىقەڭ مەنىلىك ئۆتسە؟!
بەختىم ئۈچۈن بول مەڭگۈ ئامان،
مېھرى ئۇتلۇق بۈيۈك پاسبان.

پەخىرلىنىپ ياشايمەن شۇڭا،
نامىڭ بىلەن ئەي ئەزىز ۋەتەن .
ھاياتتىكى شادلىق، غەم - قايغۇم،
تەقدىرداشتۇر قىسمىتىڭ بىلەن.
بەختىم ئۈچۈن بول مەڭگۈ ئامان،
مېھرى ئۇتلۇق بۈيۈك پاسبان.

يۈرىكىمدە ئويغۇتار سۆيگۈ،
قۇچىقىڭدا ئۆتكەن ھەرمىنۇت.
ساڭا پەرزەنت بولۇپ ئۆتكىنىم،
مېنىڭ ئۈچۈن پۈتمەس ئامەت - قۇت.
بەختىم ئۈچۈن بول مەڭگۈ ئامان،
مېھرى ئۇتلۇق بۈيۈك پاسبان.

زىكرى قىلىپ نامىڭنى دائىم،
ياشاپ كەلدىم بەختىڭنى كۆزلەپ.
مەغرۇر ياشاپ ئۆتكىن ئەبەدىي،
تاغلىرىڭدەك قەددىڭنى تىكلەپ.
بەختىم ئۈچۈن بول مەڭگۈ ئامان،
مېھرى ئۇتلۇق بۈيۈك پاسبان.

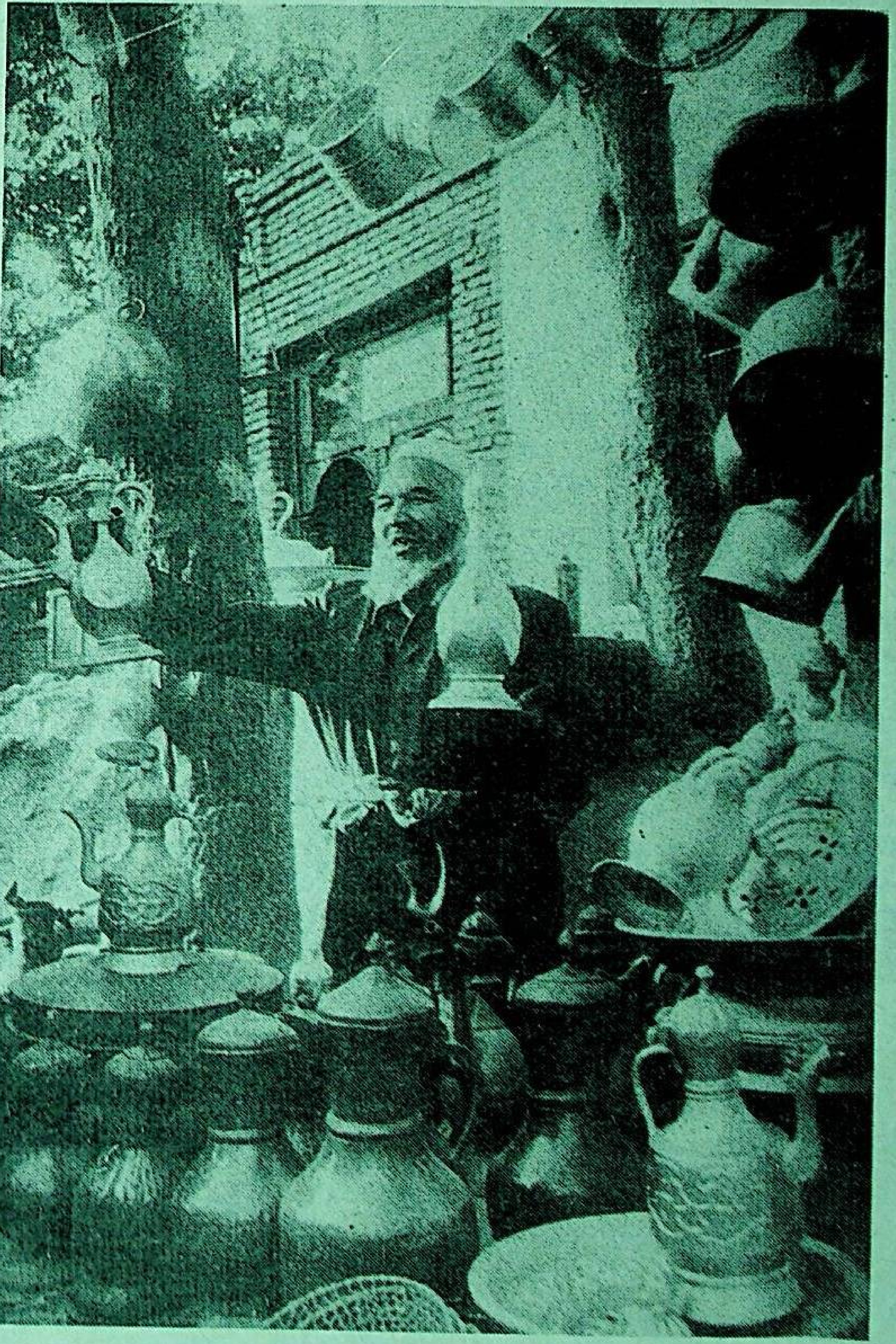

خېرىدار چاقىرىش
نۇردۇن ئابدۇسەمەت فوتوسى

شېئىرلار

ماخمۇت مۇھەممەت

يادىكار

يادىكار قالدى ماڭا،
ئالتۇن قەلەم سەندىن ئاتا.
ھەمدە خىسلەت، يۈكسىلىش
تاپماق ئىلىم -پەندىن ئاتا.

قەرزدارىڭمەن ئەبەد،
باققان جاپايىڭ ھەققىگە.
قايتۇرارمەن بىر ئۆمۈر،
جان كەتسىمۇ تەندىن ئاتا.

يادىكارىڭ مېھرىنى،
دىلغا تاڭدىم مەڭگۈگە.
تۆھپە، ئەجرىنى كۆرۈپ،
سەن رازى بول مەندىن ئاتا.

دىلبىرىم - سەنئەت

چالغىنى تەمبۇرنى شوخ،
ناخشاڭغا مەن قالدىم كۆيۈپ.
ناخشىنىڭ كۈچى بىلەن،
سەنئەتنى مەن قالدىم سۆيۈپ.

ياشلىقىمدىن باشلىدىم،
سەنئەت سۆيەرلىك يولىنى.
چىڭ تۇتۇپ ئەل ئىشقىدا،
ئۇستازلىرىمنىڭ قولىنى.

ئۆتتى ئۆرلەشتە ئۆمۈر،
قالدى ھوسۇللۇق ئىزلىرىم.
شۇڭا دەيمەن زوقلىنىپ،
سەنئەت - ئۆمۈرلۈك دىلبىرىم.

ئۆلمەيدۇ ئەجداد

كۆن نۇرى باقى جاھانغا،
تەڭرىتاغ باقى ئەبەد.
بۇ ھاياتنىڭ بەزمىسىگە،
خەلقىمىز ساقى ئەبەد.

ئات سېلىپ جەڭلەردە ئەجداد،
قالدۇرۇپ چۆللەردە ئىز،
يېگى بىر دەۋران ياراتتى،
يايرىدۇق گۈلشەندە بىز.

كۆن نۇرى ھەم تەڭرىتاغدەك،
بار ئۇلۇغ ئەجدادىمىز.
بىزدە بار ئىمكان، جاسارەت،
ياشنىغاي ئەۋلادىمىز.

باغۋەن

مەمتىمىن بارى

بىر ئاددىي ئىنسان ئۇ كۆكسى-قارنى كەڭ،
پاكلىق ھەم ئۇلۇغلۇق مۇجەسسەم ئاڭا.
كۆڭلىنىڭ ئاقلىقى قەلبىدىن ئايان،
پەزىلەت بابىدا يېگانە دۇنيا.

قەلبلەر تۆرىدىن ئالغان ئۇ ئورۇن،
ئەڭ ئېغىر، شەرەپلىك بولغاچ خىزمىتى.
مەرىپەت يولىدا دۇردانە چېچىپ،
بىر ئۆمۈر چاپسىمۇ ھارمايدۇ ئېتى.

باغۋەن ئۇ كۆچەتنى پەرۋىش قىلغۇچى،
ئېزىتقۇ، خەتەردىن ئاسراپ تىنچ-ئامان.
گۆدەكلەر دىلىغا نۇرۇقلار چېچىپ،
كەلگۈسى ئۈچۈن ئۇ مول ئاساس سالغان.

رۇبائىيلار

ئىزىز سايىت

ۋەتەن ئۇلۇغ، ۋەتەن مۇقەددەس،
يېتىلدىممەن ئۇندا زەبەردەس.
شۈكقار بولۇپ ئۆرلەيمەن مەڭگۈ،
ۋەتەن مېھرى قەلبىمدە پەۋەس.

× ×

ئىجتىھات كەمرىنى باغلىساڭ بەلگە.
يارامىلىق ئەۋلاد بوپ ياقىسەن ئەلگە.
ئەجرىڭدىن شان قۇچۇپ ئۆرلىسەڭ دائىم،
تۇغۇلغان دىيارنى ئورايسەن زەرگە.

× ×

ئىلىم سۆيگەن ئوقۇتقۇچىمەن،
سەبىي دىلنى يورۇتقۇچىمەن.
مۇنبىرىدە ئىلىم - ھېكمەتنىڭ
ھەقىقەتنى تونۇتقۇچىمەن.

× ×

ئىلىمگە باغلىساڭ چوڭقۇر ئىشتىياق.
قەلبىڭنى يورۇتار بولۇپ نۇر - چىراغ.
زېھنىمەي ئىزدىنىپ قىلساڭ تەپەككۇر،
ھاياتتا بىر ئۆمۈر تاپىسەن روناق.

× ×

ياشلىقنىڭ ئوغرىسى ھاۋايى - ھەۋەس،
بېرىلىپ ئۇنىڭغا بولما ھەمنەپەس.
ياشاشنىڭ مەنىسىن چۈشەنسەڭ پەقەت،
ئاشىدۇ چىن مېھرىڭ ھاياتقا پەۋەس.

× ×

كەمتەرلىك كىشىگە ئالىي پەزىلەت،
قوشىدۇ كىشىلىك ھاياتقا زىننەت.
ئەل بىلەن تەقدىرداش بولۇپ ياشىساڭ،
تاپىسەن مەڭگۈلۈك ئورۇن ۋە ھۆرمەت.

× ×

تىرناقچە شان قۇچۇپ غادايما ھەرگىز،
غادايساڭ ئەل - يۇرتقا بولمايسەن ئەزىز.
ئۇستاز تۇت ئەل - يۇرتنى ئۆمۈر بويى سەن،
شۇندىلا ھاياتىڭ ئۆتىدۇ لەزىز.

× ×

ئىگىلىسەڭ ئىلىم - ھېكمەتنى،
ئاتاقلار ساڭا نۇسرەتنى.
پۇشايمانغا قالمايمەن دېسەڭ،
ياشلىقىڭدا چىڭ تۇت پۇرسەتنى.

× ×

ياشلىق چېغىڭ ئالتۇندەك چېغىڭ،
لاۋۇلدىغان يالقۇندەك چېغىڭ.
ئەجرىڭدىن گۈل چەكسەڭ زېرىكمەي،
ياشنار گۈللەپ ھاياتلىق بېغىڭ.

جياڭ زېمىن شۋېتسارىيە فېدېراتسىيەسىنىڭ رەئىسى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا زىيارەتكە كەلگەن شۋېتسارىيە فېدېراتسىيەسىنىڭ رەئىسى، قوشۇمچە فېدېراتسىيە جامائەت ئىقتىسادىي مىنىستىرى ران پاسكال دېلامىرا بىلەن سۆھبەتلەشتى، ئىككى تەرەپ ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دېلامىرا جياڭ زېمىننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگودا رەسمىي زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن شاڭخەي ئارقىلىق بېيجىڭغا كەلگەندى، بۇ شۋېتسارىيە دۆلەت باشلىقىنىڭ جۇڭگودا تۇنجى قېتىم زىيارەتتە بولۇشى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو، شۋېتسارىيە خەلقلىرى ئەنئەنىۋى دوستلۇققا ئىگە. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، شۋېتسارىيە جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى ئەڭ بۇرۇن ئېتىراپ قىلغان ھەم ئۇنىڭ بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان دۆلەتلەرنىڭ بىرى. 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى، بولۇپمۇ 90-يىللاردىن بۇيان، ئىككى تەرەپنىڭ يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ بېرىش - كېلىشلىرى كۆپىيىپ، بۇ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

دېلامىرا مۇنداق دېدى: شۋېتسارىيە جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، چۈنكى جۇڭگو دۇنيا ئىشلىرىدا كۈنسايىن مۇھىم رول ئويناۋاتىدۇ، شۋېتسارىيە جۇڭگونىڭ جەمئىيەت تەرەققىياتى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات جەھەتتە كىشىنى قايىل قىلىدىغان مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرگەنلىكىنى كۆردى.

دېلامىرا مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى ھازىر ياخشى بولۇپلا قالماستىن، يىراق كەلگۈسىدىن قارىغاندىمۇ، تەرەققىيات ئىستىقبالى ئىنتايىن كەڭ بولىدۇ. ھازىرقى جەمئىيەتتە سانائەت تەرەققىياتىدىن باشقا 3-كەسىپ بارغانسېرى مۇھىم رول ئويناۋاتقان، شۋېتسارىيە جۇڭگونىڭ قۇرۇلۇشقا قاتنىشىشنى، جۇڭگو بىلەن پۇل مۇئامىلىسى، سۇغۇرتا ۋە پەن-تېخنىكا قاتارلىق ساھەلەردە ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى خالايدۇ.

سۆھبەتتە مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا يەنە ئاسىيا ۋەزىيىتى، ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىقى ۋە ياۋروپا - ئاسىيا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى قاتارلىق ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر توغرىسىدا كۆز قاراشلىرىنى ئالماشتۇردى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى جياڭ زېمىن «خەلق» سارىيىنىڭ شەرقىي دەرۋازىسى ئالدىدىكى مەيداندا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، دېلامىرانىڭ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالغاندى.

لى پېڭ ئاۋستىرىيە زۇڭلىسى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئاۋستىرىيە زۇڭلىسى فرانتىس ۋىرانىتسكى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دېدى: زۇڭلى جانابلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى خىزمەت زىيارىتى جۇڭگو بىلەن ئاۋستىرىيىنىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ.

لى پېڭ ۋىرانىتسكىنىڭ جۇڭگوغا يەنە بىر قېتىم زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى، ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز بۇ يىل 3-ئايدا مەنگۇدا ئۆتكۈزۈلگەن ئاسىيا، ياۋروپا يىغىنىغا قاتناشتۇق، ئىككى تەرەپ ئۇبدان ئۇچراشتۇق».

لى پېڭ مۇنداق دېدى: بۇ يىل جۇڭگو بىلەن ئاۋستىرىيىنىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىغا 25 يىل بولدى. بۇ 25 يىلدا ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى ھەمكارلىقىدا ئىلگىرىلەش بولدى، ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى دائىم كۆرۈشۈپ تۇردى، ئىككى تەرەپلىك مەسىلە ۋە خەلقئارا مەسىلىلەردە ئورتاق تونۇشقا ئىگە بولدۇق. ئۆزئارا چۈشىنىش ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتى. جۇڭگونىڭ بەزى ئۆلكىلىرى بىلەن ئاۋستىرىيىنىڭ بەزى ئوبلاستلىرىمۇ كەڭ دائىرىلىك ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇپ خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى، بۇ قېتىم ئاۋستىرىيە كارخانىچىلىرىدىن تەشكىللەنگەن چوڭ ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ زۇڭلى جانابلىرى بىلەن بىللە جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكى ئىككى دۆلەت كارخانىچىلىرىنىڭ بىۋاستە ئۇچرىشىشىغا، چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا، تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ھەمكارلىشىشقا پايدىلىق.

ۋىرانىتسكى مۇنداق دېدى: مەن لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ئاۋستىرىيە-جۇڭگو مۇناسىۋىتىگە بەرگەن ئىجابىي باھاسىغا قوشۇلىمەن، ئاۋستىرىيە-جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئالدى بىلەن جۇڭگو رەھبەرلىرىنىڭ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىگە ئەھمىيەت بەرگەنلىكى ۋە ئۇنى قوللىغانلىقىنىڭ نەتىجىسى، ئىككى دۆلەتنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا ئىككى تەرەپنىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى ھەمكارلىقىنىڭ جەزمەن تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

شۇ كۈنى كەچتە لى پېڭ ۋىرانىتسكى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

دوستانە كۆرۈشۈش

● گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 10 - ئۆكتەبر دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا 2 - نۆۋەتلىك خەلقئارا مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىلمىي يىغىنىغا قاتناشقان قىسمەن ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش تەلىپى بويىچە مەمۇرىي باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ۋە ئاپپارات ئىسلاھاتىنى داۋاملىق ئېلىپ بارىدۇ.

● گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بىلەن ئاۋستىرىيە زۇڭلىسى فرانتىس ۋىرانىتسكى 9-ئۆكتەبر چۈشتىن كېيىن دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن، جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك مۇخبىرلار بىلەن كۆرۈشتى.

● گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 9 - ئۆكتەبر دياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا 47-نۆۋەتلىك خەلقئارا ئالەم قاتنىشى بىرلەشمىسى يىغىنىغا ھەم 4 - نۆۋەتلىك ئالەم بوشلۇقى ئاپپاراتلىرى مۇنبىرى يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن بېيجىڭغا كەلگەن ھەرقايسى ئەل ئالەم قاتنىشى ئىدارىلىرىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

چاۋبىن جىنگو ئىبادەتخانىسنى تاۋاپ قىلىشقا ئېھتىياتچانلىق بىلەن مۇئامىلە قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ تېلېگراممىسى. ياپونىيە باش ۋەزىرى چاۋبىن لۇڭتەيلاڭ ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ باش شتابىدا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا جىنگو ئىبادەتخانىسىنى تاۋاپ قىلىش قاتارلىق ياپونىيىگە ئاۋارىچىلىك كەلتۈرىدىغان نازۇك مەسىلىلەرگە ئېھتىياتچانلىق بىلەن مۇئامىلە قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا بىر مۇخبىر ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى «جىنگو ئىبادەتخانىسىنى رەسمىي تاۋاپ قىلىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش»ۋە دياۋيۈي ئارىلى مەسىلىسىنى پارتىيىنىڭ سايلام رىقابىتى پروگراممىسىغا كىرگۈزدى، سىز بۇ ئىككى مەسىلىگە قانداق مۇئامىلە قىلىسىز؟ دەپ سورىدى.

چاۋبىن مۇنداق دېدى: كىشىلەرنى ئاۋارىچىلىك كەلتۈرىدىغان ئىشلاردا باش ۋەزىر بولۇش سۈپىتىم بىلەن ئىنتايىن ئېھتىياتچانلىق بىلەن ئىش قىلىمەن.

دياۋيۈي ئارىلى مەسىلىسى توغرىسىدا چاۋبىن مۇنداق دېدى: ئىككى دۆلەتنىڭ ئورتاق قارشى ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ئومۇمىي مۇناسىۋىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان مەسىلە پەيدا قىلماسلىق. كېلەر يىلى ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرغانلىقىنىڭ 25 يىللىقى،ئۇ مۇھىم يىل، ھەر خىل قاتلاملار بولۇپمۇ يۇقىرى قاتلامدىكىلەر ئالاقىلىشىپ

ئىسرائىلىيە زۇڭتۇڭى بىلەن ئەراپات تۇنجى قېتىم ئۇچراشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 8-ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭتۇڭى ۋېيتسمان بىلەن پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 8-كۈنى ئىسرائىلىيىدە تۇنجى قېتىم ئۇچراشتى. ئىككى تەرەپ سۆھبەت ئارقىلىق پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى تەكىتلىدى.

ئۇچرىشىش ئىسرائىلىيىنىڭ قەسرىيەدىكى ۋېيتسمانىنىڭ ئۆيىدە ئۆتكۈزۈلدى. بۇ ئەراپاتنىڭ ئىسرائىلىيىگە قىلغان تۇنجى قېتىملىق ئاشكارا زىيارىتى، ئۆتكەن يىل 11-ئايدا ئىسرائىلىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى رابىن قەستكە ئۇچراپ ئۆلگەندىن كېيىن، ئەراپات تېلئاۋىۋدا مەخپىي زىيارەتتە بولۇپ، رابىننىڭ ئائىلىسىدىن ھال سورىغاندى. ئەراپات ئۇچرىشىش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: تىنچلىق پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ بىردىنبىر تاللىشى، ئەۋلادلىرىمىزنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن ئىككى تەرەپ تىنچلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە داۋاملىق كۈچ چىقىرىشى كېرەك. ئۇ يەنە ئىككى تەرەپنىڭ ئىمزالانغان تىنچلىق كېلىشىمىگە ئەمەل قىلىشىنى تەكىتلىدى.

ۋېيتسمان: تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكۈزۈش پاراسەتلىكلەرنىڭ تاللىشى، دېدى ۋە بۇ قېتىمقى ئۇچرىشىشنىڭ ئىسرائىلىيە - پەلەستىن تىنچلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى بىلەن ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 6 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن تەرەپ يېڭى بىر نۆۋەتلىك سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ھارپىسىدا ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ زىيارەتكە كەلگەن ئامېرىكا دۆلەت

كۆرسەتتى: كونكرېت ئەھۋالغا ئاساسەن، بولۇپمۇ ئۆتكەن ئايدا ئىسرائىلىيە-پەلەستىن ھەربىي - ساقچىلىرى ئوتتۇرىسىدا قوراللىق توقۇنۇش يۈز بەرگەندىن كېيىنكى يېڭى ۋەزىيەتتە، ئىسرائىلىيە - پەلەستىن

ئۇچرىشىش ھارپىسىدا ئىسرائىلىيە زوڭتۇڭى نېتانىياخۇ زىيارەتكە كەلگەن ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى بۇ يەردە سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ، ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ئوتتۇرىسىدىكى پەلەستىن ئاپتونومىيىسىنى كېڭەيتىش توغرىسىدىكى ۋاقىتلىق كېلىشىمنى يولغا قويۇشقا ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا كۆز قاراشلىرىنى ئالماشتۇردى.

كرىستوف سۆھبەتتىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دەپ دېدى: قوراللىق توقۇنۇش يۈز بەرگەندىن كېيىنكى يېڭى ۋەزىيەتتە، ئىسرائىلىيە - پەلەستىن ۋاقىتلىق كېلىشىمنى يولغا قويۇش جەريانىدا بىخەتەرلىك ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئالاقىدار بولغان مەسىلىلەرگە مۇۋاپىق «تۈزىتىش كىرگۈزۈش» كە بولىدۇ. بىراق، بۇنداق «تۈزىتىش كىرگۈزۈش» ئىسرائىلىيە- پەلەستىن ۋاقىتلىق كېلىشىمى رامكىسى ئىچىدە ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك. كرىستوف: بۇ نۇقتىدا نېتانىياخۇ ماڭا ۋەدە بەردى، دېدى.

ئىسرائىلىيە زۇڭتۇڭى ۋېتسمان (ئوتتۇرىدا) بىلەن پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەراپات (سولدا) 10 - ئاينىڭ 8 - كۈنى قەسرىيەدىكى ۋېتسماننىڭ ئۆيىدە تۇنجى قېتىم كۆرۈشتى. ئىككى تەرەپ سۆھبەتتە پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى تەكىتلىدى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ئەنگلىيە دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ باشقۇرۇلىدىغان بومبا ئورۇنلاشتۇرۇلغان «ئېكسېد» ناملىق قوغلىغۇچى پاراخوتى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى چىڭداۋدىكى مەلۇم ھەربىي پورتقا كېلىپ، چىڭداۋدىكى بەش كۈنلۈك دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى.

△ «روسىيە خەۋەرلەر» گېزىتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن بىر تەرەپتىن ئىشلەش، يەنە بىر تەرەپتىن يۈرەك ئوپېراتسىيىسىگە تەييارلىنىش ئۈچۈن، ئۆتكەن شەنبە كۈنى مەركىزىي دوختۇرخانىدىن شەھەر ئەتراپىدىكى «بارۋىخا» ساناتورىيىسىگە يۆتكىلىپ كەلگەن.

△ ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرىنىڭ 2 - قېتىملىق دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى يىغىنى بۈگۈن بارىلوچتا ئېچىلدى، يىغىنغا 32 دۆلەتنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى قاتناشتى.

△ موزامبىك «خەۋەرلەر» گېزىتىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، موزامبىك ساقچى دائىرىلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى ماپۇتو شەھىرى ئەتراپىدا يىغىۋېلىنغان 260 نەچچە قورالنى كۆيدۈرۈۋەتكەن.

△ فرانسىيەدە چىقىدىغان «نوپۇس ۋە جەمئىيەت» ئايلىق ژۇرنىلىنىڭ يېڭى سانىغا كۆچۈرۈپ بېسىلغان بىر ئالاقىدار ئاپپاراتنىڭ دوكلاتىدا مۆلچەرلىنىشىچە، دۇنيا نوپۇسى 2025 - يىلى 8 مىلياردتىن ئېشىپ كېتىدىكەن.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كرايىشنىكنىڭ سېرب ۋەكىللىك ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمىغا قاتناشمىغانلىقىنىڭ سەۋەبلىرى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 6 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياسىتىنىڭ ئەزاسى، سېرب رەھبىرى گرايىشنىك مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى سېرب تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىغا سۆھبەت بايان قىلغاندا مۇنداق دېدى: سېرب ۋەكىلىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستى بىلەن پارلامېنت ۋەكىللەر پالاتاسىنىڭ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمىغا قاتناشمىغانلىقىغا ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلىدىغان جاينىڭ «بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلالمايدىغان»-لىقى سەۋەب بولدى.

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ئومۇمىي سايلىمىدىن بۇيان سېرب رەھبىرى قايتا-قايتا سۆھبەت بايان قىلىپ، ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلىدىغان جاي، قەسەم مەزمۇنىغا ھەم مۇسۇلمانلار رەھبىرى ئىزەتبېگوۋىچنىڭ «بوسنىيە - گېرتسېگوۋىناغا ۋەكالىتەن يۇگوسلاۋىيە بىلەن ئۆز ئالدىغا سۆھبەتلەشكەن» لىكىگە نارازىلىق بىلدۈرگەنىدى. سېرب رەھبىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: سارايېۋو شەھىرىدە يىغىن ئاچقاندا سېرب ۋەكىللىرىنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلغىلى بولمايدۇ، قەسەم سۆزىدىكى «بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنانىڭ پۈتۈنلۈكىگە سادىق بولۇش» دېگەن سۆز «سېربلار گەۋدىسىنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى كۆزگە ئىلمىغانلىق»، ئىزەتبېگوۋىچنىڭ «بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنانىڭ بىردىنبىر ۋەكىلى بولۇۋېلىشى»، «ھەيئەت رىياستىدىكى سېربلار ۋە خورۋات ۋەكىللىرىنىڭ ئورنىنى كۆزگە ئىلمىغانلىق».

كرايىشنىك مۇنداق دېدى: شۇنداق بولسىمۇ سېرب ۋەكىللىرى تېزدىن بىرلەشمە ئاپپارات قۇرۇپ، نۆۋەتتە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى خالايدۇ.

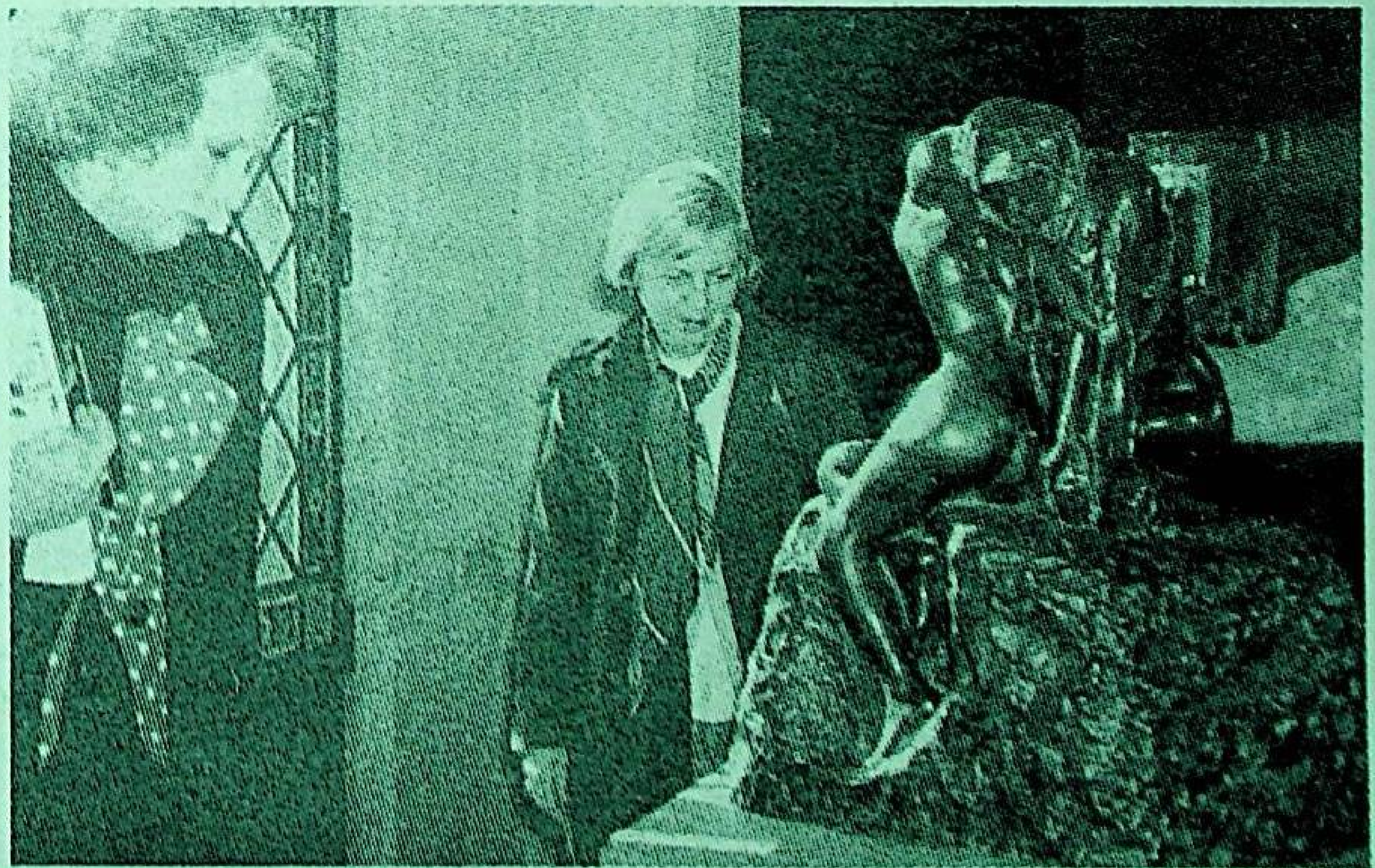

فرانسىيە رېئالىزمچى ھەيكەلتىراش رودەننىڭ ھاياتىنىڭ ئاخىرىدىكى بىر تۈركۈم ئەسەرلىرى 10 - ئاينىڭ 7 - كۈنى پارىژدىكى رودەن مۇزېيىدا فرانسىيىلىك تاماشىبىنلار بىلەن تۇنجى قېتىم يۈز كۆرۈشتى. بۇ داڭلىق ئەسەرلەرنى گېرمانىيىلىك سانائەت ماگناتى، يىغىپ ساقلىغۇچى ئوۋگوستېس 20 - ئەسىرنىڭ بېشىدا رودەندىن سېتىۋالغان ھەم مازىرغىچە ساقلاپ كەلگەن.

سۈرەتتە: رودەننىڭ كۆرگەزمە قىلىنغان ئەسەرلىرىدىن بىرى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مۇناسىۋەتلىك قىلىسىز؟ دەپ سورىدى.

چاۋېن مۇنداق دېدى: كىشىلەرنى ياپونىيىدىن گۇمانلاندۇرىدىغان ياكى ياپونىيىگە يىللىقى،ئۇ مۇھىم يىل، ھەر خىل قاتلاملار بولۇپمۇ يۇقىرى قاتلامدىكىلەر ئالاقىلىشىپ تۇرۇشى كېرەك.

ۋيېتنامدا ۋە ھىندونېزىيىدە توپ مەيدانى زوراۋانلىق ۋەقەسى يۈز بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ۋيېتنامدا ۋە ھىندونېزىيىدە يېقىندا ئۆتكۈزۈلگەن پۇتبول مۇسابىقىسىدە زوراۋانلىق ۋەقەسى يۈز بەردى.

چەت ئەل رادىئولىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى خېنىيدا ئۆتكۈزۈلگەن ۋيېتنام مەملىكەتلىك پۇتبول مۇسابىقىسىنىڭ ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە مۇسابىقىلەشكەن ئىككى تەرەپنىڭ توپنى بەك قوپال ئويۇنغانلىقى تۈپەيلىدىن بىر نەچچە تەنھەرىكەتچى يارىلانغان، پۇتبول مۇسابىقىدە رېپېرى توققۇز قېتىم سېرىق ياكى قىزىل بەلگە چىقارغان.

خۇجىمىن شەھەرلىك ساقچىلار كوماندىسى ئۈچكە قارشى بىر نەتىجە بىلەن تۈگىتا ئۈلكىلىك كوماندىغا ئۇتتۇرۇپ قويغاندىن كېيىن، مەزكۇر كوماندىنىڭ ئەزالىرى ئۆزمەغلۇبىيىتىنى رېپېرىگە دۆڭگەپ قويغان. باش رېپېرى تاياق يېگەن، ساقچى تەرەپ زوراۋانلىقتىن ساقلىنىش ساقچىلىرىنى ئەۋەتىپ ئارىلىشىشقا مەجبۇر بولغان.

مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى ھىندونېزىيىدە مەملىكەتلىك بىرلەشمە مۇسابىقىنىڭ يېرىم ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلگەندە، ئىككى تەرەپ توپ مەستانىلىرى بىر- بىرىگە تاش ئېتىشقان ھەم قارشى تەرەپنىڭ قاتناش قوراللىرىغا ھۇجۇم قىلغان، مۇسابىقىدىن كېيىن مىڭدىن كۆپرەك توپ مەستانىسى پويىز ئىستانسىسى ئەتراپىدا مۇشلاشقاچقا ئىككى ئادەم ئېغىر يارىلانغان.

ھىندونېزىيە ساقچى دائىرىلىرىنىڭ ئاشكارىلاپ قويۇشىچە، چاتاق چىقارغان توپ مەستانىلىرى 1300 گە يەتكەن، ساقچى دائىرىلىرى تەخمىنەن 600 ساقچى چىقارغان، مۇسابىقىدىن كېيىن توپ مەستانىلىرى بەزى ئاپتوموبىللارنى پاچاقلىۋەتكەن، ئىككى نەپەر توپ مەستانىسى يارىلىنىپ دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىلغان. بۇ ۋەقەدە ئون نەپەر توپ مەستانىسى قولغا ئېلىنغان.

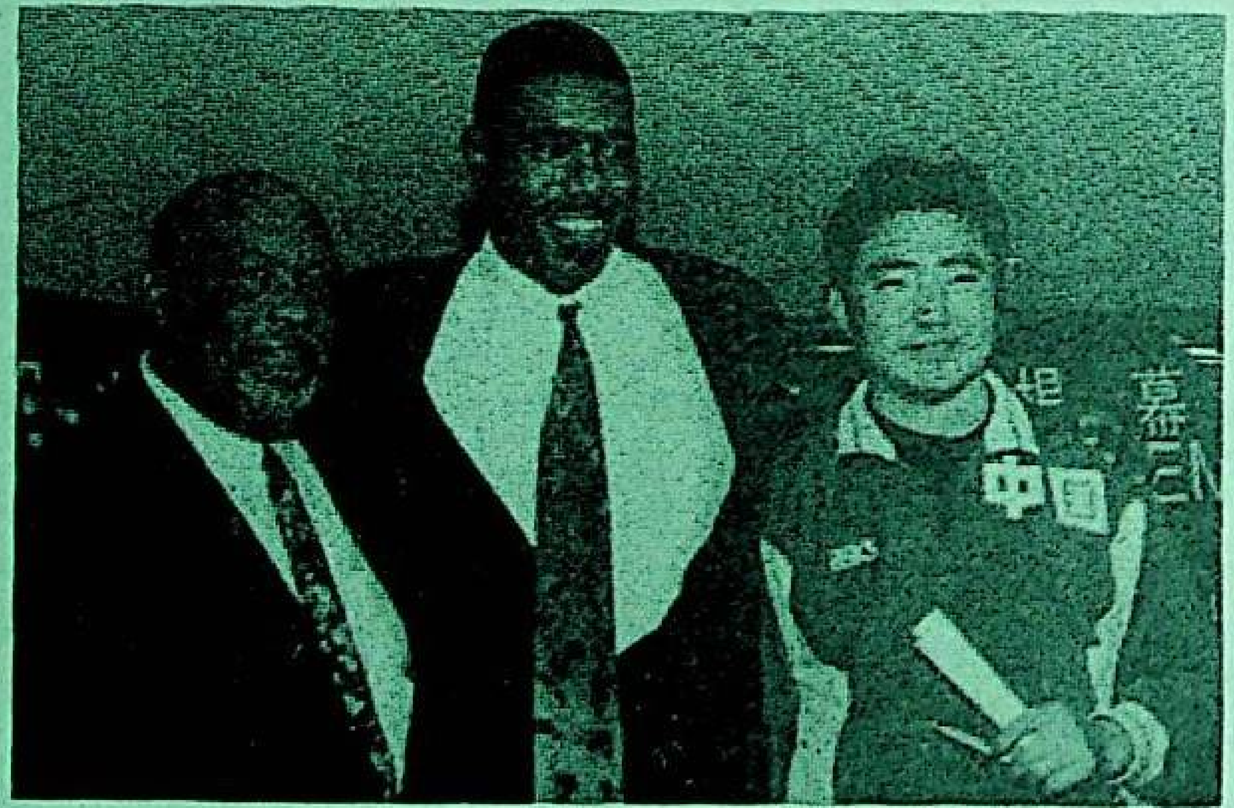

مەملىكەتلىك ئەرلەرنىڭ كەسپىي ۋاسكېتبول بىرلەشمە مۇسابىقىسى (CNBA)غا ماھىر تاللاش مۇراسىمى 10 - ئاينىڭ 4 - كۈنى بېيجىڭدىكى «لىدۇ» مېھمانخانىسىدا ئۆتكۈزۈلدى. ئامېرىكىنىڭ NBA كوماندىسىدىن تەكلىپ قىلىنغان 32 كەسپىي ۋاسكېتبولچىسى بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي، جىلىن، خېنەن، گۇاڭدۇڭ، قاتارلىق ئون كۇلۇبنىڭ ۋاسكېتبول كوماندىسىغا مەدەت بېرىدۇ.

سۈرەتتە: بېيجىڭ ۋاسكېتبول كۇلۇبىنىڭ تېرېنېرى سۇن فېڭۋۇ (ئوڭدا)، يېڭىدىن تەكلىپ قىلىنغان ئامېرىكىلىق تېرېنېر گىئورگى (سولدا) ۋە تاللانغان ئامېرىكا NBA كوماندىسىدىكى داڭلىق ئارقا بېك مېكې مىگى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈرلۈك نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

新疆日报 （维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 13 - كۈنى (يەكشەنبە) (بۇ سان تۆت بەت)

ئاپتونوم رايون يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشى بويىچە تۇنجى قېتىم تەجرىبە ئالماشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش ئۈچۈن تىرىشايلى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون شىخو شەھىرىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت سىستېمىسى بويىچە تۇنجى قېتىم تەجرىبە ئالماشتۇرۇش نەق مەيدان يىغىنى ئاچتى. 9-ئۆكتەبىردىن 12-ئۆكتەبىرگىچە داۋاملاشقان بۇ نەق مەيدان يىغىنىدا تەجرىبىلەر ئالماشتۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىشلىرىنى يېزا ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرۇش ئورنىغا قويۇلدى.

تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر شىخو، ماناس، سانجى، مىچۈەن، ئۈرۈمچى ناھىيىسى، دۇڭشەن رايونى، ئۈرۈمچى شەھىرىدە نەق مەيداننى كۆرۈش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشنىڭ يېزا ئىگىلىكنى گۈللەندۈرۈشنىڭ زۆرۈر شەرتى، شۇنداقلا يېزا ئىگىلىكى زامانىۋىلاشقانلىقىنىڭ مۇھىم بەلگىسى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتتى. بۇ جەھەتتە، قەشقەر ۋىلايىتى ناھايىتى ياخشى تىپ، قەشقەر ۋىلايىتى يېقىنقى ئون نەچچە يىلدىن بۇيان مەۋقەنى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى مەمۇرىي باشقۇرۇشتىن يېزا ئىگىلىكى، ئېنېرگىيە، قاتناش، ترانسپورت، پىششىقلاش، سېتىش، يۆتكەش بىر گەۋدە قىلىنغان كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش تورىنى كېڭەيتىشكە قارىتىپ، يېزا ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە پەيدىنپەي سىستېمىلاشقان، كەسىپلەشكەن يېڭى قۇرۇلما شەكىللەندۈردى. قەشقەر ۋىلايىتىدە يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇش مۇلازىمەت ئىقتىدارى كەسپىي ئائىلىلەرگىچە كېڭەيدى. بۇلتۇر قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە دېھقانچىلىق ماشىنا-سايمانلىرىنى باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش شەكلى ئارقىلىق ياراتقان ئومۇمىي كىرىمى 380 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يېتىپ، 1990-يىلىدىكىدىن 180 مىليون يۈەن، يەنى بىر ھەسسە يېقىن ئاشتى. ئاقسۇ شەھىرىگە قاراشلىق قاراتال يېزىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى پونكىتى 1988-يىلىدىن بۇيان ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشنىڭ يېزىلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا ئىگىلىگەن ئورنىنى توغرا تونۇشقا يېتەكلەپ، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەملەپ، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش كەسپىنى سەككىزگە تەرەققىي قىلدۇردى، ئۇلار بۇلتۇر مۇلازىمەت كەسپىدىن قىلىنغان ئومۇمىي كىرىمنى 3 مىليون 600 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 1990-يىلىدىكىدىن 3 مىليون 548 مىڭ يۈەن، ساپ پايدىنى 163 مىڭ 700 يۈەن ئاشۇردى. بۇ پونكىت بۇلتۇر 8-ئايدا ۋە بۇ يىل 10-ئايدا مەملىكەت بويىچە ئىككى قېتىم يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئاكتىپ مۇلازىمەت قىلىشتىكى ئىلغار ئورۇن بولدى.

بۇ قېتىمقى تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش تەسەۋۋۇرى مۇزاكىرە قىلىنغان، 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى تەرەققىيات نەتىجىلىرى يەكۈنلەنگەن مۇھىم يىغىن بولدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت خىزمىتى دۇچ كەلگەن يېڭى ۋەزىيەت ئۈستىدە توختالغاندىن كېيىن، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېپىدىكى يولداشلارنىڭ يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىنى بولغان تونۇشنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئىشلەپ، پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي، ئۈستۈنلۈكنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا يېڭى نەتىجىگە ئېرىشىشنى ئۈمىد قىلدى.

سۈزۈك سۇدەك پاك قەلب

— ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى جىڭ گوياۋ توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ جايىن، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز خۇجىنشېڭ

مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرى

بىز بۇ يەردە ئاشقازىنىنىڭ بەشتىن تۆت قىسمى ئېلىۋېتىلگەن، مۇئاۋىن ۋىلايەت دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىر جىڭ گوياۋ ۋە ئۇنىڭ ئايالى ۋاڭ يۈچىڭنىڭ تەسىرلىك ئىش-پائالىيەتلىرىنى تونۇشتۇرىمىز. ئۇلار سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ 1-سېپىدە جاسارەت بىلەن ئېلىشىپ، ئېغىر كۈنلەردە ياخشى ھەمراھلاردىن بولۇپ، ئىسسىق قېنى ۋە چوڭقۇر مۇھەببىتى ئارقىلىق خالىس تۆھپە قوشۇپ، ئاجايىپ نەتىجە ياراتتى.

جىڭ گوياۋ ئالتاي ۋىلايەتلىك سۇ-ئېلېكتر باشقارمىسىنىڭ سابىق باشلىقى، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق سىياسىي كېڭەش ئالتاي ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قابادىكى خېشەنكو ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ باش قوماندانى.

ھاۋا ئوچۇق كۈنى قابا دەرياسىنىڭ بىر تەرىپىدىكى تاغ ئېغىزىغا چىقىپ قارىسىڭىز، 40 مېتر ئېگىزلىكتىكى تاش-بېتوندىن ياسالغان چوڭ توسما شىددەتلىك ئېقىۋاتقان دەريانىڭ قاپ بېلىدىن توسۇپ تۇرغانلىقىنى، ئېگىز سۇ چۈشۈرگۈچنىڭ سۇ بۆلگۈچ ماشىنا ئۆيى كىگانت ئادەمدەك مەغرۇر قەد كۆتۈرۈپ تۇرغىنىنى، سۇ ئامبىرىدىكى سۇنىڭ قۇياش نۇرىدا جولانىپ تۇرغانلىقىنى كۆرىسىز...

ئەنە! جىڭ گوياۋ ئىش ئورنىنى تەكشۈرۈشكە

جىڭ گوياۋ 50-يىللاردا چىڭشۈيدىن شىنجاڭغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن كەلگەن بولۇپ، ئۇزاقتىچە ئاساسىي قاتلامدا يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللاندى. جاپالىق شارائىتتا ئۇزاق ئىشلەپ ئاچ-توق يۈرۈپ، ئاشقازان يارىسى كېسەللىكىگە گىرىپتار بولدى. 1972-يىلى شاڭخەيدە داۋالانغاندا، ئاشقازىنىنىڭ بەشتىن تۆت قىسمى ئېلىۋېتىلدى. ئوپېراتسىيەدىن كېيىن ئۇنىڭ سالامەتلىكى تولۇق ئەسلىگە كەلمىگەن بولسىمۇ، بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىگە قايتىپ كېلىپ، بۇرۇلتوقاي سۇ ئامبىرى قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابىنىڭ باش قوماندانلىقىنى ئۈستىگە ئالدى.

بۇ دەل «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»نىڭ ئاخىرقى مەزگىلى ئىدى. سىياسىي ۋەزىيەت مالىمان، ئىقتىسادىي قىيىنچىلىق ئېغىر، خىزمەت ئىشلەش تولىمۇ قىيىن، تۇرمۇش ئىنتايىن جاپالىق ئىدى. جىڭ گوياۋ سالامەتلىكى بىلەن ھېسابلاشماي، قوماندانلىق ئورنىدىن ئايرىلماي پىداكارلىق بىلەن ئىشلىدى. مەبلەغ جەھەتتە قىيىنچىلىق كۆرۈلسە، تەرەپ-تەرەپكە چېپىپ يۈرۈپ مەبلەغ، ماتېرىيال، خام ئەشيا ھەل قىلدى؛ تېخنىكىلىق مەسىلىلەرنى قېتىرقىنىپ ئۆگەندى، بىلمىگەننى باشقىلاردىن سوراپ يۈرۈپ مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. 2000 دىن ئارتۇق خەلق ئىشچىسى بىلەن ھالاۋەتتىمۇ، جاپادىمۇ بىللە بولدى. يەتتە يىل كۈرەش قىلىش ئارقىسىدا ئاخىرى سىغىمچانلىقى 200 مىليون كۇۋادرات مېتر كېلىدىغان سۇ ئامبىرى ۋە بىر سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى پۈتتۈرۈلۈپ، تۆۋەن ئېقىندىكى نەچچە ئون يېزىنىڭ 10 مىڭ مودىن ئارتۇق ئوتلىقىنى سۇغىرىشقا لازىملىق سۇ مەسىلىسى ھەل قىلىندى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كىشىنىڭ ھاياتىدا نەچچە قېتىم ئېلىشىش بولىدۇ؟

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

بۈگۈن گېزىتىمىزدە ئېلان قىلىنغان «سۈزۈك سۇدەك سادىق قەلب» سەرلەۋھىلىك تەپسىلىي خەۋەر سىزنى: كىشىلىك ھاياتنىڭ قىممىتى نېمە؟ ئادەم ھاياتنى زادى قانداق ئۆتكۈزسە ئەھمىيەتلىك بولىدۇ؟ دېگەن مەسىلىلەر ئۈستىدە چوڭقۇر ئويلىنىشقا ئېلىپ بارىدۇ.

جىڭ گوياۋ پەن-تېخنىكا خادىمى، مۇئاۋىن ۋىلايەت دەرىجىلىك كادىر. ئاشقازىنىنىڭ بەشتىن تۆت قىسمى ئېلىۋېتىلگەن. ئۆپكە كېسىلىگە گىرىپتار بولغان كىشى. ئۇ خاتىرجەملىكنى، راھەت تۇرمۇشنى تاللىۋالسا تامامەن بولاتتى، لېكىن ئۇ قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىشنى، تۆھپە قوشۇشنى تاللىۋېلىپ، يايلاقتىكى خەلققە سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇپ بېرىپ، چېگرا رايوننىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاش ئۈچۈن گەۋدىلىك تۆھپە قوشتى. بۇ قانداق روھ؟ بۇ پرولېتارىياتنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى ۋە دۇنيا قارىشى ئاساس قىلىنغان كوممۇنىستىك روھ، كىشىلىك دۇنيادا قارىشىنىڭ مەركەزلىك گەۋدىلىنىشى. پارتىيە ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتى، دۆلەتنىڭ شان-شەرىپى، گۈللىنىشى، قۇدرەت تېپىشى ئۈچۈن كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە بارلىق ۋەتەنپەرۋەر، ئىرادىلىك، ئاق كۆڭۈل كىشىلەر ھەمىشە جاپادا ئالدىدا تۇرۇپ، ھەققانىيەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسىتىپ، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ كەلدى. مانا بۇ ئەڭ ئالىيجاناب كىشىلىك تۇرمۇش پەلسەپىسى، مەنىۋى يۈكسەكلىك.

كىشىلىك ھاياتتىكى ئېلىشىشلاردا ھەممىدىن ئاۋۋال كىم ئۈچۈن؟ دېگەن مەسىلە بار. كىم ئۈچۈن ئېلىشىش، نېمە ئۈچۈن ئېلىشىش دېگەن مەسىلە دەل ئىككى خىل دۇنيا قاراشنى ئايرىيدىغان توپ چېگرا بۆلگۈچ. ھازىر بىز ئېكسپىلاتاتسىيە قىلغۇچى سىنىپلارنىڭ چىرىك كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى، دۇنيا قارىشىنىڭ تەسىرىنى ۋە ئۇنىڭ زەھىرىنى كۆرۈشتىن ... ھوشيار بولۇشىمىز كېرەك؛ بەزىلەر قاقتى-سوقتى قىلىشىڭلا كويىدا يۈرىدۇ. تۆھپە قوشۇش

قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن پارتىيە گېزىت-ژۇرناللىرىنى تارقىتىش تېلېفون يىغىنىدا مۇنۇلار تەكىتلەندى:

«شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جولپىلك قەشقەردىن خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە ۋىلايەتلىك ئىقتىساد كومىتېتى 10-ئاينىڭ 8-كۈنى چۈشتىن كېيىن، بىرلىكتە 1997-يىللىق پارتىيە گېزىت-ژۇرناللىرىنى تارقىتىش تېلېفون يىغىنى چاقىردى. يىغىندا «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئالاھىدە تەكىتلەندى.

چىڭ تۇتۇپ، پارتىيە گېزىتىنى تارقىتىشنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، كۆرسەتكۈچنى قاتلاملارغىچە بۆلۈپ، ناھىيە، يېزا، بازارلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 1997-يىللىق تىراژنىڭ 1996-يىللىق تىراژى ئاساسىدا مۇقىم ئېشىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. كارخانا سېخلىرى، گۇرۇپپىلىرى، ھەربىي قىسملار، بىكتۈەننىڭ لىيەن-دۈيلىرى، مەكتەپ، مېھمانخانا، يېزا-بازار

جۇڭلىنىپ تۇرغانلىقىنى كۆرىسىز...
ئەنە! جىك گوياۋ ئۆز ئورنىنى تەكشۈرۈشكە كەلدى، ئۇ قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە. قاراڭ، ئۇ كېتىۋېتىپ قورسىقىنى پات-پات تۇتۇۋالاۋاتىدۇ، ئېھتىمال قورسىقى ئۇجۇپ ئاغرىۋاتقان بولسا كېرەك.
— ئۇ كېسەل تۇرۇپ قەيسەرلىك بىلەن ئىشلەۋاتىدۇ، — دېدى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ سۈپەت تەكشۈرۈش ئىنژېنېرى نىك يولا، — قوماندان جىك گوياۋ پۈتۈن زېھنى كۈچىنى چېگرا رايوننىڭ سۇ قۇرۇلۇشى ئىشلىرىغا بېغىشلىغان، ئۇ ئېگىز تونىغا كۆپ ئۆمرىنى بېغىشلىۋەردى.
— بۇلار سەپداشلىرىنىڭ جىك گوياۋ توغرىسىدىكى تەرىپلىرى.

روھ! بۇ پرولېتارىياتنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى ۋە دۇنيا قارىشى ئاساس قىلىنغان كوممۇنىستىك روھ، كىشىلىك دۇنيادا ئەڭ پاك، ئەڭ ئالىيجاناب ئەخلاقىي پەزىلەت.
جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى مەقسەت قىلغان، جان-دىلى بىلەن خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەيدۇ. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇۋاتقان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى يولغا قويۇلۇۋاتقان شارائىتتا، پارتىيىنىڭ بۇ مەقسىتى ئۆزگەرمەيدۇ، ئۆزگەرتىشمۇ مۇمكىن ئەمەس. يېڭى دەۋردە پارتىيىمىز ئىچىدىن كۆڭ فەنسىن قاتارلىق بىر تۈركۈم خەلقنىڭ سادىق چاكارلىرى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى، نەمۇنىچىلار بارلىققا كەلدى. «يېڭىسىزدىكى كۆڭ فەنسىن» دەپ ئاتالغان يولداش جىك گوياۋ بىزنىڭ ئۆگىنىشىمىزگە ئەرزىيدىغان يەنە بىر ئۈلگە.
«ئادەمنىڭ ھاياتىدا نەچچە قېتىم ئېلىشىش بولىدۇ؟» بۇ ئىبىلمىز تەنتەربىيە ئەزىمەتلىرىنىڭ ھەيۋەتلىك قەسىمى، شۇنداقلا پرولېتارىياتنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى ۋە دۇنيا

ۋە ئۆلۈك زەھەرنى كۆرۈشىدۇ، ئۇنىڭدىن ھوشيار بولۇشىمىز كېرەك. بەزىلەر قاقتى-سوقتى قىلىشنىڭلا كويىدا يۈرىدۇ، ئۆچىيە قوشۇش دېگەننى بىلمەيدۇ، بەزىلەرنىڭ ھېچقانداق ئىش بىلەن چاتىقى يوق، ئۇلارنىڭ ئىنقىلابىي ئىرادىسى ئاجىزلاپ كەتكەن؛ بەزىلەر كۈن ئۆتكۈزۈشنىڭلا كويىدا يۈرىدۇ، «نە ئىش بار بۇ دۇنيادا»، يەپ-ئىچىشتىن باشقا دېگەنگە ئېتىقاد قىلىدۇ؛ بەزىلەرنىڭ ئەخلاقى بۇزۇلدى، ئۇلار نە ئىززەت-ھۆرمەت، نە غۇرۇر، دۆلەت غۇرۇرى دېگەننى بىلمەيدۇ؛ ئىنسانىيەتچىلىك قىلىپ، ھەتتا خىيانەتچىلىك، ئوغرىلىق، ئەتكەسچىلىك، قاتىللىق قىلىۋاتىدۇ. خەتەرلىك يولدا ماڭماقتىدۇ. رەقەبپەرەسلىك، پۇلپەرەسلىك، ئۇچىغا چىققان شەخسىيەتچىلىكنى ئاساس قىلغان قىممەت قارىشى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشقا ئىنتايىن زىيانلىق، شۇڭا بىز بايرىقىمىز روشەن ھالدا ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇشىمىز ۋە ئۇنى چەكلىشىمىز كېرەك.
ئۈلگىنىڭ كۈچى بىر ئەمەس. ھەر بىر كىشى ئەينەك ئالدىدا تۇرۇپ چوڭقۇر ئويلىنىشى، ھاياتىدا نېمىنى تاللايدىغانلىقىنى ئايرىشى كېرەك!

مۇشتىرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئالاھىدە تەكىتلەندى.
يىغىندا قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى يولداش لى جۈندى مۇنداق دېدى: «شىنجاڭ گېزىتى» پارتىيىنىڭ لوشيىن، فاڭجېن، سىياسەت ۋە نەزەرىيىسىنى تەشۋىق قىلىشتەك مۇھىم ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئالغان، بۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاۋازىنى يەتكۈزۈپ، بىزنى مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مۇھىم خەۋەر ۋە ئۇچۇرلار بىلەن تەمىنلەيدۇ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا جامائەت پىكرىنى يېتەكلەش ۋە تەربىيە بېرىش رولىنى ئوينايدۇ. شۇڭا ھەرقايسى ناھىيىلەر مۇشۇ مۇھىم نۇقتىنى

... كارخانا سېخلىرى، كوئوپېراتىپلىرى، ھەربىي قىسىملار، بىكەتلىرى، لېن-دۈيلىرى، مەكتەپ، مېھمانخانا، يېزا-بازار پارتكوملىرى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ھەممىسى پارتىيە گېزىتىگە مۇشتىرى بولۇشى كېرەك.
ۋىلايەتلىك پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جۇجۇنرۇڭ يىغىندا پارتىيە گېزىتى، پارتىيە ژۇرنىلىغا مۇددىتىدىن بۇرۇن مۇشتىرى قوبۇل قىلىش، ئۇتقانلىق مۇشتىرى قوبۇل قىلىشنى تەلەپ قىلدى ھەم رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللەپ، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ھەققىي چىڭ تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، 1997-يىللىق پارتىيە گېزىتى، پارتىيە ژۇرنىلىنى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەيدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مۇھەممەت ئىسلام 10 مىڭ مو بوز يەرنى كۆكەرتىشنى ھۆددىگە ئالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم كادىر مۇھەممەت ئىسلام يېقىندا 3 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، كېلىنى ھۆرمەم بىلەن ئاۋات ناھىيىلىك توغراق ئورمانچىلىق مەيدانىنىڭ ئىقتىسادىي ئورمان بازىسى قىلىنىدىغان 10 مىڭ مو بوز يېرىنى كۆكەرتىپ يېرىشنى ھۆددىگە ئالدى. بۇ ئائىلە ئاۋات ناھىيىسى بويىچە ئەڭ كۆپ يەر ھۆددىگە ئالغان، ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەڭ كۆپ مەبلەغ سالغان ئائىلە بولۇپ قالدى.
مۇھەممەت ئىسلام ئىلگىرى ئاۋات ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق بۆلۈمىنىڭ ۋە ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى بولۇپ ئىشلىگەن، كېيىن «مول ھوسۇل» 3-مەيدانىغا يۆتكىلىپ، شۇ يەردىن پېنسىيىگە چىققانىدى. بۇ پېشقەدەم كادىر دەم ئېلىشقا چىققاندىن كېيىنمۇ ئۆز كەسپىگە بولغان مۇھەببىتىنى سۇسلاشتۇرۇپ قويمىدى. ئائىلىسىدىكىلەرگە باشلامچىلىق قىلىپ، قانۇن يول قويغان دائىرىدە ئېچىش خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن پائال شۇغۇللاندى. كۆپ تەرەپلىمە مەبلەغ توپلاپ، چوڭ تىپتىكى كومباين، توپا قىرىش، توپا ئىتتىرىش، يەر ئاغدۇرۇش ماشىنىلىرىنى سېتىۋېلىپ، تەكرار ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، ئائىلە ئىقتىسادىي كىرىمىنى كۆپەيتتى. 1992-يىلى بۇ ناھىيىدە قۇرۇلغان «يېشىل كارخانا»نىڭ بوز يەر ئېچىش ۋەزىپىسىنى ھۆددىگە ئېلىپ، بۇ جەھەتتە مول تەجرىبە توپلىدى.
بۇ يىل 5-ئايدا ئاۋات ناھىيىلىك توغراق ئورمانچىلىق مەيدانى ئىقتىسادىي ئورمان بازىسى قىلىنىدىغان 10 مىڭ مو بوز يەرنى كۆكەرتىشنى ھۆددىگە بېرىش ئىشىنى تەكرار كېڭىشىپ، مۇھەممەت ئىسلام ئائىلىسىنى قانۇنىي ۋەكىللىككە ئىگە خېرىدارلىققا تاللىدى. بۇ ئائىلە ماشىنا، تراكتورلىرىنى ئىشقا سېلىپ، 9-ئاينىڭ بېشىغا قەدەر ئالدىنقى باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشنى پۈتتۈرۈپ، يۇرۇشلەشكەن 8000 مو ئۆلچەملىك سالا ئېتىزنى كېلەر يىلى ئەتىيازدا تېرىغۇدەك قىلىپ تەييارلاپ قويدى.

چىكگىل ناھىيىسىنىڭ تاغلىق رايونى چارۋىچىلىق مەيدانىدا بىر قىسىم چارۋىچىلار ئاچقان كۆچمە دۇكانلار تارقاق ئولتۇراقلاشقان چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش لازىمەتلىرى سېتىۋېلىشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى.
سۈرەتتە: چارۋىچى روشەنگۈل (ئوڭدىن 1-كىشى) ئاچقان كۆچمە دۇكاندا 1000 خىلدىن ئارتۇق تاۋار بولۇپ، كۈندىلىك كىرىمى 300—400 يۈەنگە يېتىدۇ.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى گەنۋەر فوتوسى

گۈلئاۋات خەلقى ئۇنىڭدىن رازى

— ئۆلگىلىك پوچتا-تېلېگراف خادىمى مەھەممەت مۇگار توغرىسىدا

ئەركىن پالتى

«پوچتا-تېلېگراف لوگىكىسى»

ئاملىق مۇكاپاتلىق ماقالە

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى ھەمكارلاشتى

ھەر بىر ئادەمنىڭ ياشاش لوگىكىسى، ئېتىقادى ۋە كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ئوخشاش بولمايدۇ. بەزىلەر قەلبىگە ئۇلۇغۋار پىلانلارنى پۈكۈپ، چەكلىك ھاياتىدا خەلق ئۈچۈن ئەھمىيەتلىك ئىشلارنى قىلىپ، ھايات مۇساپىسىدە ئۆچمەس ئىز قالدۇرىدۇ. ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى گۈلئاۋات يېزىلىق پوچتا- تېلېگراف پونكىتىنىڭ مەسئۇلى، پېشقەدەم كومپارتىيە ئەزاسى مەھەممەت مۇگار ئۆز كەسپىگە ئىشتىياق باغلاپ، باش چۆكۈرۈپ ئىشلەپ، ئابونتلارنىڭ قەلبىدىن ئورۇن ئالغان تۆھپىكارلارنىڭ بىرى.
مەھەممەت مۇگار ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى، جام، قىزىل يېزىلىق پوچتا- تېلېگراف پونكىتلىرىدا 14 يىل مانتيور بولۇپ، پۈتۈن ناھىيىنىڭ پوچتا سىم يولى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تۆھپە قوشقان، تەشكىل 1984-يىلى 7-ئايدا ئۇنى ناھىيە بويىچە ئەڭ چەت، شارائىتى قولايسىز ھەم ناچار گۈلئاۋات يېزىلىق پوچتا- تېلېگراف پونكىتىغا مەسئۇل قىلىپ يۆتكىدى. ئۇ بۇ يەرگە كەلگەندىن كېيىن پونكىتتا خادىم ئاز، ئىش كۆپ، ۋەزىپە ئېغىر ئەھۋالدا پونكىتنىڭ ئومۇمىي خىزمەتلىرىنى ئۈتۈشقا بىرلەشتۈرۈپ ئىنچىل ھالدا ھەم مانتيور، ھەم تىجارەتچى، ھەم پوچتالىيونلۇق ۋەزىپىسىنى جان كۆيدۈرۈپ ئىشلىدى، ھەممە ئىشتا باشلامچى بولدى.
گۈلئاۋات يېزىسىدا پوچتا يوللانمىلىرىنى يەتكۈزۈش دائىرىسى كەڭ بولۇپ، 100 نەچچە كىلومېتىر دائىرىدىكى يېزا ئورگىنى، 12 كەنت، 58 مەھەللە قاتارلىق ئورۇنلاردىن باشقا يەرلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چاشلىق چارۋىچىلىق فېرمىسىغىچە پوچتا يوللانمىلىرى تارقىتىلىدۇ. مەھەممەت مۇگار مۇشۇنداق ئۇزۇن مۇساپىلىك دائىرىنى پىيادە بېسىپ، پوچتا يوللانمىلىرىنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئۆيىگە ئاپىرىپ بېرىپ، گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىپ، ئابونتلارنى رازى قىلىپ كەلدى، خەت تونۇمايدىغان، ساۋاتسىز كىشىلەرگە ئېرىنمەستىن كەلگەن خەت- چەكلەرنى ئوقۇپ بەردى ھەم باشقا جايغا ئەۋەتمەكچى بولغان خەت-چەك، پوسۇلكا ۋە خالتىلىرىغا ئادرېس يېزىپ بەردى. يېزا دائىرىسىدىكى سىم يوللىرىنى تەكشۈرۈپ، تېلېفون- تېلېگراف ئالاقىسىنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئۇ ھەر يىلى گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىنىدىغان پەيت يېتىپ كەلگەندە ئاكتىپ تەشۋىقاتچى، ياخشى تەشكىللىگۈچى بولۇپ، ئىدارە- جەمئىيەت، مەكتەپ، كەنت، مەھەللىلەرگىچە بېرىپ ياكى ئالاقىلىشىپ، ئاممىغا گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتىرى بولۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى تەشۋىق قىلدى، ئۇلارنى مۇشتىرى بولۇشقا سەپەرۋەر قىلدى، بۇ ئارقىلىق ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئۇيغۇرچە ۋە خەنزۇچە يېزىقتىكى 17 خىل گېزىت، 58 خىل ژۇرنالغا مۇشتىرى قوبۇل قىلىپ، ھەر ئايدا 13 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق گېزىت- ژۇرنال تارقاتتى، ئۇنىڭدىن باشقا يىلدا 100 مىڭ 700 پارچىدىن ئارتۇق خەت-چەك، پوسۇلكا قوبۇل قىلىپ، 12 مىڭ 200 پارچىدىن كۆپرەك خەت-چەك، پوسۇلكا تارقىتىپ، يىللىق ۋەزىپىنى ئۈدا ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ كەلدى.
مەھەممەت مۇگارنىڭ جاپالىق ئەجرى بىلەن گۈلئاۋات يېزىلىق پوچتا- تېلېگراف پونكىتى ناھىيە بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى، ئۆزى ئون نەچچە يىلدىن بۇيان ئىزچىل ھالدا يېزا ۋە ناھىيە بويىچە «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر پوچتا خادىمى» بولۇپ باھالاندى، يېزا بويىچە ئۈچ قېتىم «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى. ھازىر ئۇ ياشىنىپ قالغان بولسىمۇ، قىران مەزگىللىرىدىكىدەك تولۇپ تاشقان شىجائەت بىلەن ئابونتلارغا قىزغىن مۇلازىملىق قىلماقتا.

«ئۆلگار پونكت ـ يېتىملىقومدا»

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرسۇن ئىمىن

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلەت جۇمە

ـ «مىڭ ئاڭلىغاندىن بىر كۆرگەن ئەلا» دەپتىكەن، ـ دېدى قاغىلىق ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، ئىدارە پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتىنىڭ مۇدىرى مۇھەممەت مەمەت-ئىبغىزدا دېگەننى ئەمەلىيەتتە كۆرمىسەك، ئىسپاتلىمىساق بولمايدۇ. قىلغان ئىشلىرىمىز كۆپتۈرۈلۈپ كەتسە، گېزىتكە چىققاندىن كېيىن يەرگە قاراپ قالىدىغان ئىشلار بولىدۇ. ئەمەلىيەتنى كۆرەيلى، بىزنىڭ ئىلغار پونكىتلىرىمىزنىڭ بىرى ـ يېتىملىقومدا، مەن سىلەرنى شۇ يەرگە باشلاپ باراي.

ـ توغرا، شۇنداق قىلايلى. ئات ئۈستىدە گۈل كۆرگەندىن ئەمەلىيەتنى كۆرگىنىمىز ياخشى، ـ دېدۇق بىز رازىمەنلىك بىلەن.

بۇ يىل 8-ئاينىڭ ئاخىرى بىز مۇھەممەت مەمەت، ناھىيىلىك يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتىنىڭ باش كاتىپى، ئۈنىۋېرسال مۇلازىملىق شىركىتىنىڭ جىڭلىسى مەتېلى مەتتىمىن قاتارلىق بىر قانچە كىشىنىڭ ھەمراھلىقىدا ناھىيە بازىرىنىڭ غەربىي تەرىپىگە جايلاشقان يېتىملىقوم يېزىسىغا باردۇق.

ـ يېتىملىقوم سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ خىزمەت بىناسى مۇشۇ، ـ دېدى مۇھەممەت مەمەت يول بويىغا سېلىنغان ئالدى تەرىپى پارپۇر خىش بىلەن زىننەتلەنگەن ئۈچ قەۋەتلىك بىنانى كۆرسىتىپ.

بىنانىڭ ئالدىغا كېلىپ ماشىنىدىن چۈشتۇق. بىنانىڭ 2-قەۋىتىگە چىقساق، كارىدوردا 20 نەچچە ئادەم بازار باشقۇرۇش راسخوتى تۆلەۋاتقانىكەن. پونكىتتىكى خادىملارمۇ ئۆز ئىشلىرى بىلەن ناھايىتى ئالدىراش ئىدى. پونكىت باشلىقى تۇرسۇنجان رەھمەتۇللا بىلەن كارىدوردا كۆرۈشۈپ قالدۇق. ئۇ بىزنى قىزغىن كۈتۈۋالدى.

ـ مانا بۇ يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ ئىسمىلىكى، تەۋەلىكى، ئايلىق تاپاۋىتى، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك بازار باشقۇرۇش راسخوتىنى ئاشكارىلاش سەھنىسى، ـ دېدى مۇھەممەت مەمەت تىجارەتچىلەرنىڭ ئىسمىنى، رەسىمىنى قوشۇپ جەدۋەللەشتۈرۈپ ئېسىپ قويۇلغان جاھازىلارنى كۆرسىتىپ.

بىز يىغىن زالى ۋە بىر قانچە ئىشخانىلارنى ئايلاندۇق. بۇ ئىشخانىلارغا يەنە بۇ پونكىتنىڭ يېزىلغان سىخبىللار، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ «بىرگە قارشى تۇرۇپ، ئۈچنى قوغداش»، «پاك ـ دىيانەتلىك بولۇش، مالىيە تۈزۈمىنى مۇستەھكەملەش ھەققىدىكى ۋەدىنامە، ئۆگىنىش تەسىراتى ماقالىلىرىنى ئېسىش سەھنىسى قاتارلىق 14 سىخېما، سەھنە، قارا تاختاي گېزىتلىرى ۋە جاھازلار كۆڭۈلدىكىدەك كۆركەم ئورۇنلاشتۇرۇلۇپتۇ. ئۆگىنىش زالىغا دوسكا، پارتا ـ ئورۇندۇق ھەم باشقا كېتەرلىك ئەسلىھەلەر تولۇق تەقلەپ قويۇلۇپتۇ.

پونكىت باشلىقى تۇرسۇنجان رەھمەتۇللانىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، 1992 ـ يىلدىن ئىلگىرى بۇ پونكىتنىڭ خىزمىتىدە بەزى مەسىلىلەر ساقلانغان، بازار باشقۇرۇش ئەھۋالىمۇ ئانچە ياخشى بولمىغانىكەن. كېيىن پونكىتنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى تەرتىپكە سېلىنىپ، ياش، قابىلىيەتلىك خادىملار سېلىنىپتۇ. ئۇلار دەسلەپكى قەدەمدە بازارلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، خىزمەتچى خادىملار ۋە يەككە سودا ـ سانائەتچىلەرنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، دادىل ئىسلاھ قىلىپ، خىزمەتلەرنى تەرتىپكە سالاپتۇ ھەمدە بىر يۈرۈش ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى تۈزۈپ يولغا قويۇپتۇ. بۇنىڭ بىلەن پونكىتتىكى خادىملارنىڭ روھىي قىياپىتى ۋە خىزمەت ئۇسلۇبىدا زور ئۆزگىرىشلەر بوپتۇ. ئۇلار يەككە سودا ـ سانائەتچىلەرنى تېزىپلاپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئاساسىدا، ئۇلارنىڭ مەنپەئەتىنى ئاكتىپ قوغداپتۇ. ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق ئۆز قوشۇنىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى تىكلەپ، تەشكىل ۋە ئاممىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشىپتۇ. پونكىت مالىيە باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان تالونلارنى مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزىتىشنى تۈزۈملەشتۈرۈپتۇ. ھۆكۈمەتنى ئالداپ، ئاممىنى باسىدىغان ئىشلاردىن ساقلىنىپ، باشقۇرۇش ھەققى تۆلەشكە تېگىشلىك بىرمۇ ئادەمنى چۈشۈرۈپ قويماپتۇ. يەككە سودا-سانائەتچىلەرنى تىزىملاش، كىنىشكىسىنى ئالماشتۇرۇش، تىجارەت ئورنىنى ئالماشتۇرۇش قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئىشلاردا پرىنسىپ، بەلگىلىمىلەرنى ئاساس قىلىپ ئىش بېجىرىپتۇ. بۇنىڭ بىلەن يەككە تىجارەتچىلەر بەلگىلەنگەن ۋاقىتتا پونكىتقا كېلىپ ئۆزلۈكىدىن راسخوت تاپشۇرىدىغان، بېغىنلارغا ۋاقتىدا كېلىپ قاتنىشىدىغان، تۆرلۈك پائالىيەتلەرگە ئاكتىپ ئاۋاز قوشىدىغان كەيپىيات شەكىللىنىپتۇ. شۇڭا، بۇ پونكىت ھەر يىللىق پىلان ـ كۆرسەتكۈچلەرنى تولۇق ياكى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ كېلىۋېتىپتۇ. پونكىت خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشتە، ئالدى بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە كەسپىتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشنى ئالاھىدە چىڭ تۇتۇپتۇ. ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، بۇ پونكىتتىكى خادىملار ئورۇن ئالماشتۇرۇپ بېرىش، باشقۇرۇش ھەققى تۆلىمەسلىك، چەكلەنگەن مەھسۇلاتلارنى بىر تەرەپ قىلىپ بېرىش ۋە باشقا رەسمىيەتلەرنى سۈرۈشتۈرمەسلىك تەلىپى بىلەن باشقىلار تەرىپىدىن بېرىلگەن 37 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل ۋە كۆپ قىممەتلىك سوۋغا ـ سالامنى، مېھماندارچىلىقنى رەت قىپتۇ. ئازغان ياشلارنى ھالال ئەمگەككە تايىنىپ، توغرا يولدا مېڭىشقا يېتەكلەشكە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئازغان، تۇرمىدىن قويۇپ بېرىلگەن، چىقىش يولى تاپالمىغان ياشلار ھەم بىر قىسىم دېھقانلاردىن 150 نەچچىنى تىجارەت سېپىگە قوشۇپ، ئۇلارغا دۇكان ئورنى، مەبلەغ ھەل قىلىپ بېرىپتۇ. رىغبەتلەندۈرۈش كىنىشكىسى تارقىتىپ خادىملار كېچىنى-كۈندۈزگە ئۇلاپ، بىر نەچچە كۈن ئۇدا ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈپ ئېنىقلاش ئارقىلىق 21 مىڭ يۈەنلىك كۆپرەك ساختىنى قولغا چۈشۈرۈپ، قانۇنلۇق بازار سودىسى ۋە دۆلەت مەنپەئەتىنى قوغداپتۇ. قىممىتى 20 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان زەھەرلىك بويۇم ئەتكەسچىلىكى دېلوسىنى پاش قىلىپ، قانۇن ئورگانلىرىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا سۇنۇپتۇ. پونكىتتىكى خادىملار ئالتۇن تېپىۋالسىمۇ كۆز قىرىنى سالماسلىق روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، قىممىتى 50 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان پۇل ۋە نەرسە-كېرەكلەرنى تېپىۋېلىپ ئىگىلىرىگە تاپشۇرۇپتۇ. ئوغرىلىق، يانچۇقچىلىق ئىشلىرىنى پاش قىلىپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا يوللاپ بېرىپتۇ. ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، 12 قېتىملىق ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئاپتۇ.

ـ بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بىز مۇنداق يەتتە ئىشنى قىلدۇق، ـ دېدى يېتىملىقوم يەككە ئەمگەكچىلەر مەركىزىي جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئابدۇقادىر قاسىم پونكىت باشلىقى تۇرسۇنجاننىڭ ئەھۋال تونۇشتۇرۇشىغا قوشۇمچە قىلىپ، ـ بىرىنچىدىن، بۇ يىللىق كىنىشكا ئالماشتۇرۇش خىزمىتىنى بالدۇر ۋە سۈپەتلىك تاماملىدۇق؛ ئىككىنچىدىن، 7000 يۈەن نەق پۇل، 150 قۇر كىيىم-كېچەك، 50 تونىنا كۆمۈر ئىئانە توپلاپ، نامراتلارغا ۋە قىيىنچىلىقى بار مەكتەپلەرگە ياردەم قىلدۇق. يېقىندا يەنە بىز 2000 يۈەن ئىئانە توپلاپ، نۇقتىلىق ئىككى نامرات ئائىلىگە كالا ئېلىپ بەردۇق؛ ئۈچىنچىدىن، كەسپىي خادىملار ۋە يەككە تىجارەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ 3900 يۈەنلىك گېزىت ـ ژۇرنالغا مۇشتىرى قىلدۇق؛ تۆتىنچىدىن، بۇ يىللىق كۆچەت تىكىش، كۆكەرتىش ۋەزىپىسىنى نەتىجىلىك ئورۇندىدۇق؛ بەشىنچىدىن، بازارلارنى بىر نۆۋەت رەتلەپ، قاتناش بېكىتى ئالدىدىكى يولنى راۋانلاشتۇردۇق؛ ئالتىنچىدىن، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئەتىنى قوغداش ۋە ساختا، ناچار تاۋارلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، نورمال بازار تەرتىپىنى ھەقىقىي تۈردە قوغدىدۇق؛ يەتتىنچىدىن، ئىلگىرىكى، كۆلىمى 3000 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان بازارنى كېڭەيتىپ ياساپ، 5000 كۋادرات مېترغا يەتكۈزدۇق.

خېجىڭ ناھىيىسى ئاممىۋى خاراكتېرلىك دولقۇن قوزغاپ، زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكى ئاپىتىنى ۋاقتىدا تىزگىنلىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: خېجىڭ ناھىيىسى بىكتۇەن ۋە يەرلىك ئورۇنلارنىڭ زىچ ماسلىشىشى ئارقىسىدا، ئاممىۋى خاراكتېرلىك زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكىنى يوقىتىش دولقۇنى قوزغاپ، زىيانداش ھاشارات ئاپىتىنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى.

1993-يىلى زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكى يەنجى ناھىيىسىدىن خېجىڭ ناھىيىسىگە يۆتكىلىپ، بىر نەچچە يىل ئىچىدە ناھىيىنىڭ ئورمانچىلىقىغا زور زىيان كەلتۈردى. 1994-يىلىدىن بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە ناھىيە بويىچە زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكى پەيدا بولغان ئورمان كۆلىمى 35 مىڭ موغا، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئورمان كۆلىمى 8000 موغا يەتتى. زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكى 254 ئورمان بەلبېغى، 132 ئورمان بۆلىكىنى ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراتتى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئورمانچىلىق تارماقلىرى دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، بىر قاتار پىلان، تەدبىرلەرنى تۈزۈپ، قاتلاممۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. ناھىيىدە تېرەك كېپىنىكىنى يوقىتىش، ئالدىنى ئېلىش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى، يېزا- بازار، مەيدان ۋە كەنتلەردە رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرىنى تەسىس قىلدى. ئۈچ قېتىم چوڭ يىغىن ئېچىپ، ئاممىنى زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكىنى يوقىتىش ۋە ئالدىنى ئېلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. ناھىيە، يېزا-بازار، مەيدان مەسئۇللىرى بىلەن مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. ناھىيە مۇشۇ تۈر ئۈچۈنلا 1 مىليون 217 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى دېھقانچىلىق دورىسىدىن 7.5 توننا، يېزا- بازار، مەيدانلار تۆت توننا تەييارلاپ، ئورمانلارغا 2150 ماشىنا (قېتىم) دورا چاچتى. بۇ ناھىيە يەنە زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكىنى يوقىتىش ـ ئالدىنى ئېلىش بويىچە 18 قارار كۇرس ئېچىپ، تېخنىك، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىدىن بولۇپ 10 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى. نەتىجىدە، ناھىيە بويىچە ھازىرغىچە زەھەرلىك تېرەك كېپىنىكى يوقىتىلغان ۋە ئالدى ئېلىنغان كۆلەم 88 مىڭ موغا، يوقىتىش ۋە ئالدىنى ئېلىش نىسبىتى % 92 كە يەتتى.

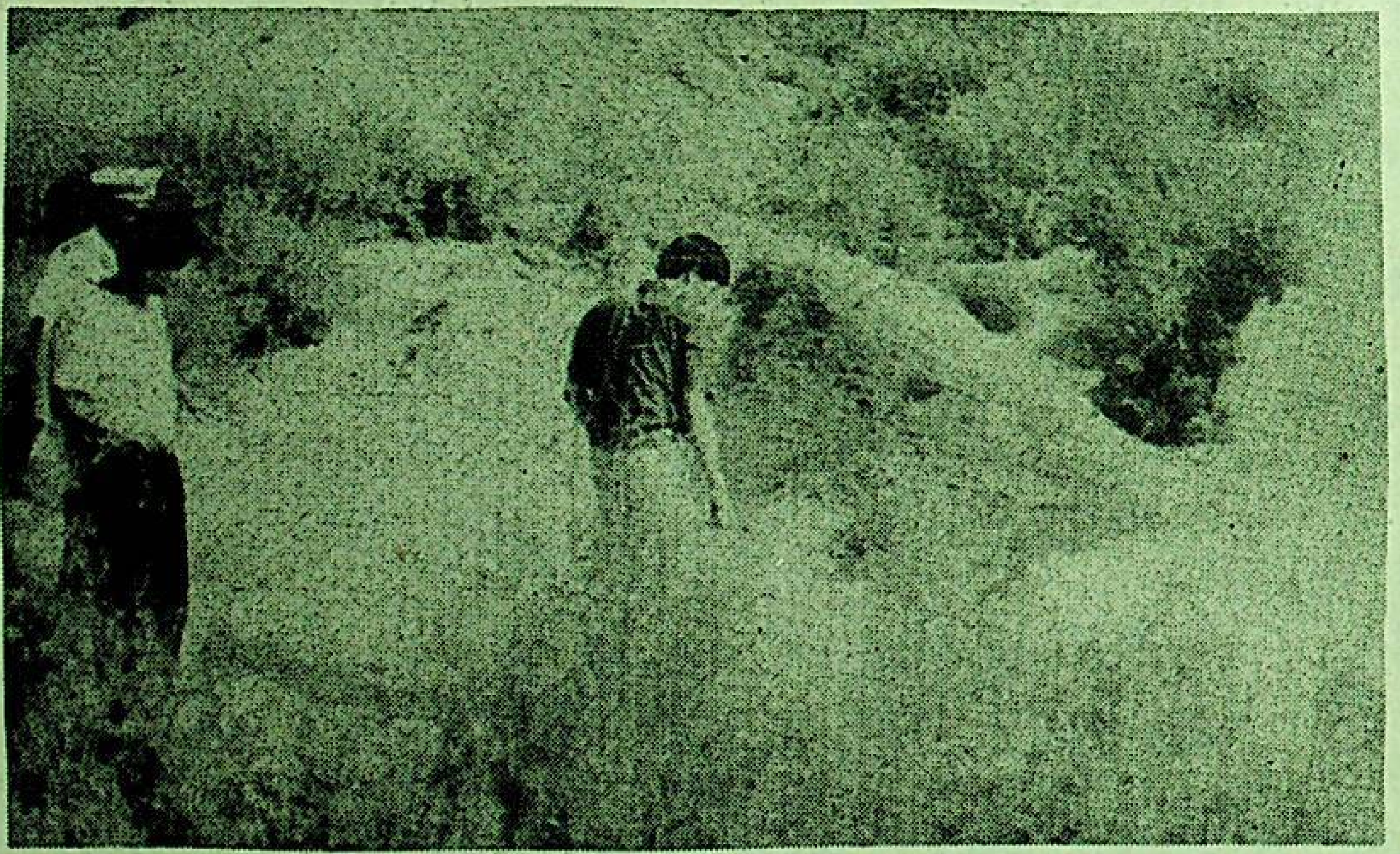

چىرا ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى يېقىندا زىيانداش ھاشارات پەيدا بولغان 21 مىڭ مو يۇلغۇنلۇققا ئىسلاپ يوقىتىش دورىسى چېچىپ، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

سۈرەتتە: خادىملار يۇلغۇنلارغا دورا چاچماقتا.

توختىروزى **قۇربان** فوتوسى

كۇچا ناھىيىسى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ۋاقتىدا يىغىۋېلىپ، دۆلەت خەزىنىسىگە تاپشۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردى تاھىر** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا كۇچا

بۇ ئورۇنلار ئۆتكەن يىلى دۆلەت خەزىنىسىگە تاپشۇرمىغان خام چوت سىرتىدا يىغىۋالغان

بىر يېغىن زالى ۋە بىر قانچە ئىشخانىلارنى ئايلاندۇق. بۇ ئىشخانىلارغا يەنە بۇ پونكىتنىڭ تەۋەلىك سىخېمىسى، رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى، ئۆتتەن مۇداپىئە كۆرۈش گۇرۇپپىسى، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئەتىنى قوغداش گۇرۇپپىسى، پاك-دىيانەتلىك بولۇشقا نازارەت قىلىش گۇرۇپپىسى، ھەيئەت ئەزالىرىنىڭ ئىسملىكى

مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان تالونلارنى قانۇن-بەلگىلىمە بويىچە باشقۇرۇپتۇ. تالون ئېلىش، ئىشلىتىش، يىغىش، ھېسابات قىلىش ئىشلىرىنى تەرتىپكە سېپتۇ. خىزمەتلەرنى ۋاقتىدا خۇلاسىلەپ، يۇقىرىغا دوكلات قىلىپ تۇرۇش، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ساقلانغان

ئورنى، مەبلەغ ھەل قىلىپ بېرىپتۇ. رىغبەتلەندۈرۈش كىنىشكىسى تارقىتىپ بېرىپ، رەسمىيەت ھەققى ئېلىش جەھەتتە ئېتىبار بېرىپتۇ. كەسپىي ساھەدىكى 50 نەچچە قېتىملىق تۈرلۈك چوڭ-كىچىك ماجىرالارنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىپتۇ. قانۇنسىز پاختا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىش يىپ ئۇچىدىن خەۋەر تېپىپ، پونكىتتىكى

كۋادرات مېتىر كېلىدىغان بازارنى كېڭەيتىپ ياساپ، 5000 كۋادرات مېترغا يەتكۈزدۇق. بۇنىڭ بىلەن يەككە تىجارەتچىلەر كۆپىيىپ 380 نەچچە ئائىلىگە يېتىپ، يېزىمىزنىڭ بازار سودىسى يەنىمۇ جانلاندى.

بۇ پونكىت يۇقىرىدىكى نەتىجىلىرى بىلەن ھەر يىلى ئۇدا ناھىيە بويىچە، ئىككى قېتىم ۋىلايەت بويىچە، بىر قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار پونكىت، خادىملاردىن 25 كىشى ناھىيە، ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار شەخس بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلىنىپتۇ.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردى تاھىر** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا كۇچا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاپ، مالىيىدىكى قالايمىقانچىلىقنى تۈگىتىش مەقسىتىدە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئادەم ئاجرىتىپ بىر رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرغاندى. ئۇلار ناھىيە بويىچە ئۇقتىلىق بولغان ھەم خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ سوممىسى بىر قەدەر كۆپ بولغان سودا-سانائەت، يەر باشقۇرۇش، سۇ ئىشلىرى، ج خ ئىدارىسى، مائارىپ، ئەدلىيە قاتارلىق 142 ئورۇننى ئۇقتىلىق تەكشۈرۈپ، بۇ ئورۇنلار ئۆتكەن يىلى دۆلەت خەزىنىسىگە تاپشۇرمىغان خام چوت سىرتىدا يىغىۋالغان 15 مىليون 470 مىڭ يۈەننى، مالىيە ئىنتىزامىغا خىلاپ مەبلەغدىن 570 مىڭ يۈەننى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ چىقتى. بۇنىڭدىن 150 مىڭ يۈەننى دۆلەت خەزىنىسىگە تاپشۇردى، مالىيە بەلگىلىمىسىگە خىلاپ ھالدا قالايمىقان يىغىۋېلىپ، قالايمىقان چىقىم قىلىپ ئىشلەتكەن 230 مىڭ يۈەن پۇلنى مۇيەييەنلەش قىلىپ، بەلگىلىمە بويىچە مالىيىگە قايتۇرۇۋالدى.

تاشيول ئەزىمەتلىرى

دۆلەتكە 35 مىڭ يۈەن مەبلەغ تېجەپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىلىك تاشيول ئاسراش ئەترىتىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ناھىيە بازىرى ئازادلىق يولىنىڭ 15 مىڭ كۋادرات مېتىر قىسمىنى رېمونت قىلىش جەريانىدا 35 مىڭ يۈەن مەبلەغ تېجىدى.

ئازادلىق يول لىنىيىسى ناھىيە بازىرىدىكى ئاساسلىق چوڭ كوچىلارنىڭ بىرى بولۇپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، چوڭ رېمونت قىلىنمىغاچقا، قاتناش راۋانلىقىغا تەسىر يەتكەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بۇ يولنى رېمونت قىلىش، راۋانلاشتۇرۇشنى 1996-يىلىدىكى مۇھىم ئىش قاتارىغا قويىدى. قۇرۇلۇشنى ئۈستىگە ئالغان ناھىيىلىك تاشيول ئاسراش ئەترىتىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ ئىشلەش، تېجەشلىك بولۇش ئاساسىدا قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى ئۆلچەم بويىچە ئىشلىتىپ، ئىسراپ قىلمىدى. ئەسلىدىكى توپا-شېغىلنى ئېلىۋېتىپ، يېڭىدىن شېغىل ياتقۇزدى، ئىش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ۋاقىتنى، مەبلەغنى تېجەش بويىچە ئەمگەك مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇردى. نەتىجىدە، 7-ئاينىڭ ئاخىرىدىن 8-ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە پىلاندىكى يول پۈتۈنلەي رېمونت قىلىنىپ، ماي ياتقۇزۇلدى، پىلاندىكىدىن 35 مىڭ يۈەن ئاز سەرپ قىلىندى.

△ مۇڭغۇلكۈرە تاشيول ئۇچاستكىسىنىڭ «8-مارت» داۋبەنىدىكى 12 ئايال ئىشچى 18 كىلومېتىر يول ئاسراش ۋەزىپىسىنى ئىرىشىپ سۈپەتلىك ئورۇنداپ، قاتناشنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى.

نۇرگۈل تۇرسۇن

قىسقا خەۋەرلەر

△ پىچان ناھىيىلىك تاشيول ئەترىتى كەلكۈندە ۋەيران بولغان لەمجىن چوڭ كۆۋرۈكنى ياساش ئۈچۈن 15 توننا سېمونت ياردەم قىلدى.

مەھەممەتجان غوجەخمەت

△ قاغىلىق تاشيول باش ئۇچاستكىسى قۇرۇلۇش ئەترىتىنىڭ ئىشچىسى راھىلەمنىڭ قاغىلىق ناھىيىلىك پاختا-چىگە شىركىتى قوچچا ياغ زاۋۇتىدىكى يولدىشى مامۇتجان يېقىندا ئېغىر كېسەل بولۇپ قېلىپ داۋالىنىشتا قىيىنچىلىققا ئۇچرىغاندا، بۇ ئەترەتتىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئىككى سائەت ئىچىدىلا 850 يۈەن يىغىش قىلىپ، ئۇنىڭغا ياردەم قىلدى.

زورىگۈل مەمتىمىن

ئاتۇش تاشيول باش ئۇچاستكىسى يەر تەۋرەشتە ئۆيى ئۆرۈلۈپ كەتكەن 22 تاشيول ئىشچىسىغا 70 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، ئۇلارنىڭ ئۆي سېلىۋېلىشىغا ياردەم بەردى.

سۈرەتتە: باش ئۇچاستكا رەھبەرلىرى ئىشچىلارنىڭ يېڭىدىن سالدۇرۇۋاتقان ئۆيلىرىنى كۆرمەكتە.

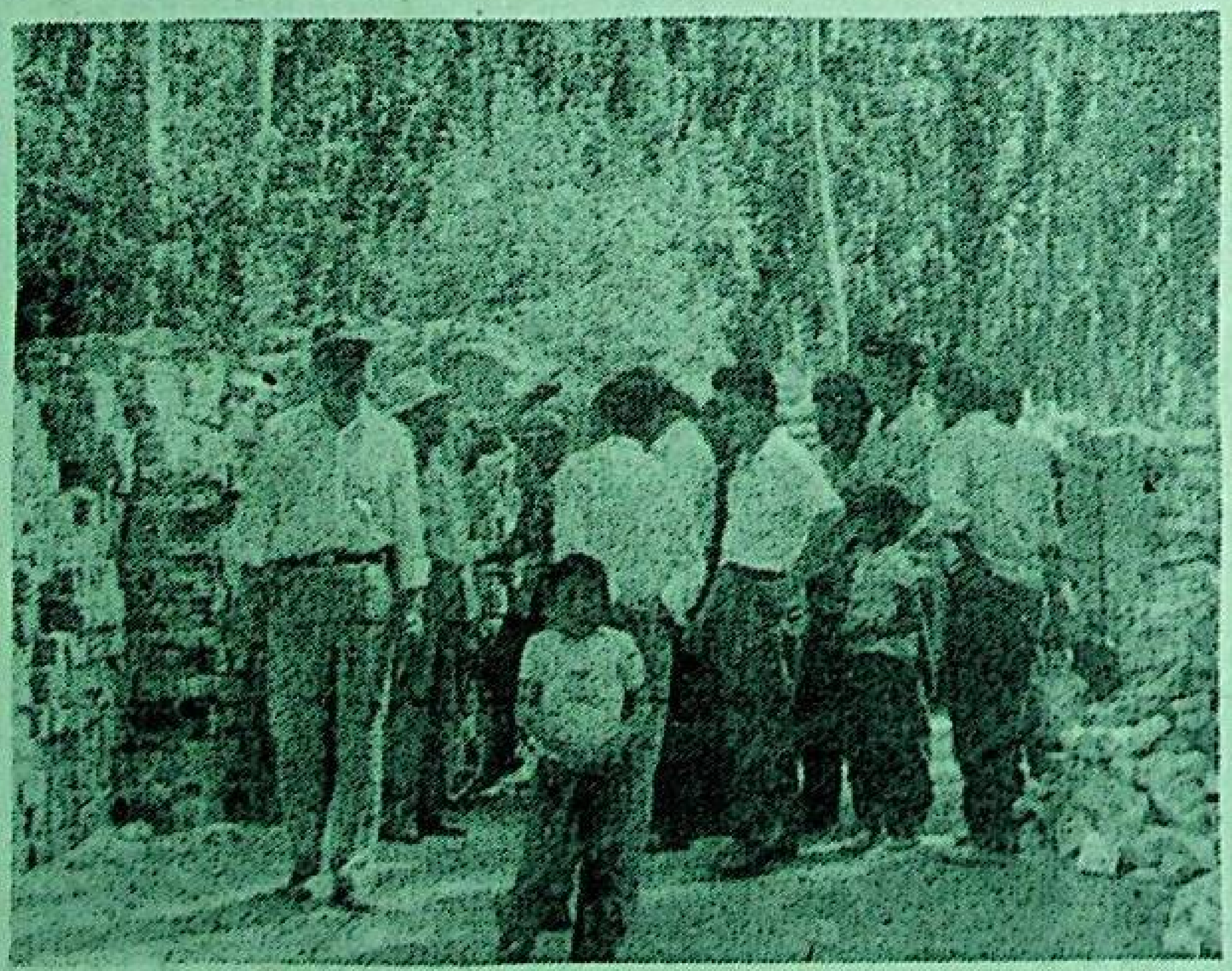

يالقۇن قادىر، شۇشاۋېيۇ فوتوسى

ئۈرۈمچى شەھىرىدە چارۋاماللارغا ئىشلىتىلىدىغان دورا بازارلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى

ئۈرۈمچى ساداسى نامىلىق ئۇيغۇرچە ژۇرنال

چارۋىچىلىق نازارىتى مەھكىمىسى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەد نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك مال دوختۇرلۇق كارانتىن-ئوتلاق باش پونكىتى چارۋامالارغا ئىشلىتىلىدىغان دورا بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلارنىڭ مەنپەئەتىنى قوغدىدى.

بۇ يىل 5-ئايدىن بۇيان، ئۈرۈمچى شەھەرلىك مال دوختۇرلۇق كارانتىن-ئوتلاق باش پونكىتى ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى چارۋامالاردىكى ھەر خىل كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدىغان دورا ۋە يەم-خەشەك بازارلىرىنى تەكشۈرۈپ، ساختا، ناچار دورىلارنى ساتقان «چۆەنجۈك» دورا تىجارەت ئورنى بىلەن «شىنمۇ» دورا تىجارەت ئورنىنىڭ ساختا، ناچار دورا ۋە ۋاكسىنىسىنى مۇسادىرە قىلدى. «چۆەنجۈك» تىجارەت ئورنىنىڭ تىجارەت كىنىشكىسىنى ئەمەلدىن قالدۇردى.

بۇ باش پونكىت بازارلارنى تەكشۈرۈش بىلەن بىللە، ئۆزىنىڭ دورا ئىسكىلاتىنى تەكشۈرۈپ، ئۈنۈمىنى يوقاتقان ۋە ۋاقتى ئۆتۈپ كەتكەن دورىلارنى ئېنىقلاپ بىر تەرەپ قىلدى. يېقىندا بۇ باش پونكىت تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرگەن ئومۇمىي قىممىتى 110 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك بولغان ۋاقتى ئۆتۈپ كەتكەن، ئۈنۈمىنى يوقاتقان چارۋامال كېسەللىكلىرىنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدىغان ۋاكسىنا، دورا ۋە ناچار دورىلارنىڭ ھەممىسىنى كۆيدۈردى.

ئاقتام يېزىسى ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە مەدەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن راخمان** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاقتام يېزىسى ئاشلىق، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرماسلىق شەرتى ئاستىدا، تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە كۈچلۈك مەدەت بەردى. ئۇلارنىڭ ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرى تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت: 1) بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنىڭ كەنت، يېزا، ناھىيە خاراكتېرلىك مەجبۇرىي ئەمگەك ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلىش؛ 2) كەنتلەر كۈچ تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ ئېغىل-قوتان، يەم-خەشەك ئامبارلىرىنى سالدۇرۇپ بېرىش؛ 3) ئۇلارنىڭ چارۋا مېلىدا كېسەللىك كۆرۈلسە، ھەقسىز داۋالىتىپ بېرىش؛ 4) يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتىدىكى خادىملار ئۇلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋامال بورىشىغا تېخنىكا جەھەتتىن ھەقسىز مۇلازىمەتلىك قىلىش؛ 5) سىلوس بېسىش، قوناق شېخى تالقانداش، ئوت-چۆپ تەييارلاش ئىشلىرىغا كەنت بىر تۇتاش كۈچ تەشكىللەپ بېرىش.

توقسۇ ناھىيىسىدە بۇ يىل 1-ئايدىن 9-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 4100 تۇياق ئىنەك سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇلۇپ، ۋەزىپە ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

سۈرەتتە: ئۇرۇقلاندۇرۇلىدىغان ئىنەكلەردىن كۆرۈنۈش.

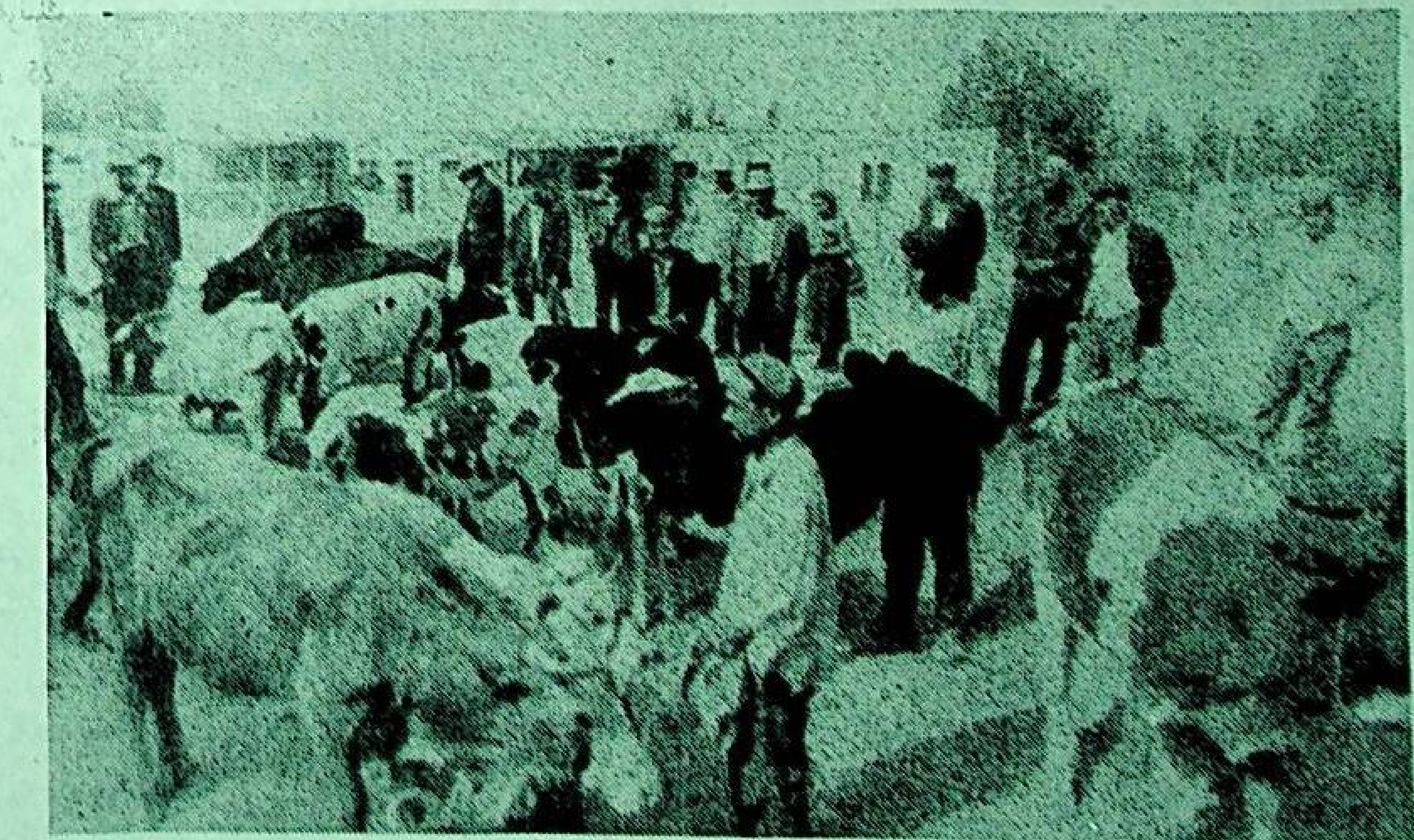

نىياز ساتتار فوتوسى

كەسكىن رىقابەت ئالدىدا

— مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى مۇسابىقىسىنى كۆرگەندىن كېيىن

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىلھام ئىمىن

1996 - يىللىق «داۋىي لوگىقىسى» مەملىكەتلىك ئات ئويۇنى مۇسابىقىسى 9 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ئۈرۈمچى ئۈچتاش بەيگە مەيدانىدا ئاخىرلاشتى. شىنجاڭ كوماندىسى بىلەن شاڭخەي كوماندىسى ئىككىدىن ئالتۇن مېدال ئېلىپ، مۇسابىقىدە تەسىس قىلىنغان تۆت ئالتۇن مېدالنى تەڭ «بۆلۈشۈۋالدى».

ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئېسىدە بولسا كېرەك، 1993- يىلى ئۆتكۈزۈلگەن 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ ئات ئويۇنى مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ ئات ئويۇنى كوماندىسى بۇ تۈردىكى تۆت ئالتۇن مېدالنىڭ ھەممىسىنى قولغا كەلتۈرۈپ بىر مەھەل زىلزىلە پەيدا قىلغانىدى. ئۇ چاغدا باشقا ئۆلكىلەر شىنجاڭ ئات ئويۇنى كوماندىسىنىڭ بۇنچىلىك كۈچلۈك ئىكەنلىكىنى ئويلاپ يېتەلمىگەنىدى. شىنجاڭ كوماندىسى مۇسابىقىدە ياخشى نەتىجە قازىنىش ئۈچۈن، نۇرغۇن پۇل خەجلەپ، قىرغىزىستاندىن ياراملىق ئاتلارنى سېتىۋالغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە قىرغىزىستانغا بېرىپ، سەۋىيىسى يۇقىرى تېرېنېرلارنىڭ يېتەكچىلىكىدە جاپالىق مەشق قىلغانىدى. 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدىن كېيىن، بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭدۇڭ، ئىچكى موڭغۇل قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەر شىنجاڭدىن ئۆگىنىپ، ھەدەپ سىرتتىن ئات كىرگۈزدى. يۇقىرى سەۋىيىلىك تېرېنېرلارنى تەكلىپ قىلىپ، ئىلمىي مەشق ئېلىپ باردى. بېيجىڭ، شاڭخەي قاتارلىق ئۇرۇنلار تېخى ئىچكى موڭغۇل ۋە شىزاڭدىن تەنھەرىكەتچى كىرگۈزدى. شىنجاڭ كوماندىسىنىڭ تېرېنېر ۋە تەنھەرىكەتچىلىرىمۇ بۇ جەرياندا بىكار ياتمىدى. ئۇلارمۇ رەقىبلىرىنىڭ ئەھۋالىدىن خەۋەر تېپىپ، مەشقنى كۈچەيتتى. لېكىن، رەقىبلىرىنىڭ ئىلگىرىلىشى ناھايىتى تېز بولدى. گەرچە شىنجاڭ كوماندىسىنىڭ ئاتنى ئۇسسۇل قەدىمىدە ماڭغۇزۇش تۈرىدىكى ئۇستۇنلۇكى ئىچكىرى ئۆلكىلەرنىڭكىدىن بىر قەدەر يۇقىرى ئورۇندا تۇرسىمۇ، ئاتنى توساقتىن ئاتلىتىش تۈرىدىكى ئۇستۇنلۇكى چېكىنىپ كەتتى. بۇ تۈردە كەم [illegible]

مېتىر ۋە 1.30 مېتىر كېلىدىغان توساقتىن ئاتنى بىمالال سەكرىتىپ ئۆتەلەيدىغان تەنھەرىكەتچىلەر بۇ قېتىمقى مۇسابىقىدە ئاتنى مۇشۇ ئېگىزلىكتە سەكرىتىشتە كەتكۈزۈپ قويدى. بولۇپمۇ كۆپ قېتىم مەملىكەت بويىچە چېمپىيون بولغان داڭلىق تەنھەرىكەتچى جېگىس ئاتلاش ئەڭ ئاسان بولغان 3 - توساقتىكى ياغاچنى چۈشۈرۈۋېتىپ، تۆت نومۇر كەتكۈزۈپ قويدى. گەرچە ئۇنىڭ سەرپ قىلغان ۋاقتى رەقىبىدىن ئاز بولسىمۇ، تارتىلغان ئاشۇ تۆت نومۇرى سەۋەبلىك چېمپىيونلۇقنى شاڭخەي ماھىرى باگېنغا «بېرىپ قويدى»

بۇ قېتىمقى مۇسابىقە ئارقىلىق شىنجاڭ ئات ئويۇنى كوماندىسى رەقىبلىرىنىڭ ئەھۋالىنى چۈشەندى. ئۆزلىرىنىڭ يېتەرسىزلىكلىرىنى تېپىپ چىقتى. بۇ شىنجاڭ كوماندىسىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى مەشق ۋە مۇسابىقىگە پايدىلىق. شىنجاڭ كوماندىسى 10 - ئايدىن باشلاپ قىرغىزىستان، قازاقىستان قاتارلىق دۆلەتلەرگە مەشق ۋە مۇسابىقە قىلىش ئۈچۈن بارىدۇ. قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، پۈتۈن زېھنى بىلەن 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە تەييارلىق قىلىدۇ. شىنجاڭنىڭ 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تاپشۇرغان «ئالتە ئالتۇن مېدالنى قولغا كەلتۈرۈش، يەتتە ئالتۇن مېدال ئېلىشقا تىرىشىش» ۋەزىپىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا شىنجاڭ ئات ئويۇنى كوماندىسىنىڭ ئۈستىگە ئالغان ۋەزىپىسى ھەممىدىن مۇشكۈل ۋە شەرەپلىك. بىز بۇ كوماندىنىڭ تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، يېتەرسىزلىكلەرنى تېپىپ چىقىپ، جاپالىق مەشق قىلىش ئارقىلىق، 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە تېخىمۇ ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىلەكداشمىز.

تۇرپان شەھەرلىك ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش دوختۇرخانىسى ئۆز رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىپ خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھەرلىك ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش دوختۇرخانىسى داۋالاش بىلەن ئالدىنى ئېلىشنى بىرگەۋدە قىلغان مۇلازىملىق خىزمىتىنى ئاساسىي قاتلاملارغا يۈزلەندۈرۈپ خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئانا - باللارنىڭ ساغلاملىقى ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلماقتا.

تۇرپان شەھەرلىك ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش دوختۇرخانىسى ئەسلىدىكى ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش پونكىتى ئاساسىدا، بۇلتۇر ئەتىيازدا ئۆزگەرتىپ قۇرۇلغان دوختۇرخانا بولۇپ، رەسمىي ئىشقا كىرىشكەن بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، كەسپىي خادىملار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، داۋالاش ئەسلىھەلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە داۋالاش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق، ئانا - باللارنىڭ يېڭىچە ئۇسۇلدا تۇغۇت قوبۇل قىلىش ھەمدە بوۋاقلارنى داۋالاش ئىشلىرىنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يېزىلارغا قارىتىپ، 8000 دىن ئارتۇق ھامىلدار ئايالنىڭ تۇغۇتتىن بۇرۇنقى، تۇغۇتتىن كېيىنكى سالامەتلىكىنى تەكشۈرۈپ، يېڭىچە تۇغۇت قوبۇل قىلىش نىسبىتىنى يېزىلاردا 98 % كە، شەھەردە 100 % كە يەتكۈزدى. 7000 دىن ئارتۇق ئۆسمۈر - بالىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى. تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق توي قىلىشتىن بۇرۇنقى ساقلىقنى ساقلاش، پىلانلىق تۇغۇت، تازىلىق جەھەتلەردىكى تەربىيىنى ياخشى ئىشلىدى. ئاساسىي قاتلاملاردىكى تۇغۇت دوختۇرلىرىغا بولغان كەسپىي يېتەكچىلىك

بايىنغولىن ئوبلاستى يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، يەردىن ئۈنۈملۈك پايدىلاندى

يەر ۋە تەرەققىيات

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئۆمەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەتنىڭ «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن بۇيان، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى يەر باشقۇرۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، دۆلەتنىڭ يەر ھەققىدىكى تۈپ سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يەر بازىرىنى يېتىلدۈرۈش، يەر بايلىقى بىلەن يەر مۈلكىنى باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ۋە ئاپپارات، قوشۇن قۇرۇلۇشى جەھەتلەردە ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ ئوبلاستتا يەر باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرى 1988 - يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان، دۆلەتنىڭ «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە «ئاپتونوم رايوننىڭ «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى يولغا قويۇش چارىسى» قاتارلىق قانۇن - نىزام ۋە قېلىپلاشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى ھۆججەت، بەلگىلىمىلەرنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە قاتلاممۇ قاتلام تەشۋىق قىلىپ، يەرنى قانۇنغا تايىنىپ باشقۇردى. يەرباشقۇرۇش تارماقلىرىنى تەسىس قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا، كەنت دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تورىنى شەكىللەندۈردى. يەر باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ كادىرلار شتاتىنى تولۇقلاپ، مەبلەغ، كىرەكلىك ئەسلىھەلەر جەھەتلەردە يېقىندىن ياردەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت شارائىتىنى تىرىشىپ ياخشىلىدى. يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقىقىي ئاسراش پرىنسىپى بويىچە قۇرۇلۇش قىلىنىدىغان يەرلەرنى بېكىتىپ، پىلانلىق ئىشلىتىشنى چىڭ تۇتتى. بۇنىڭدا ئالدى بىلەن يەرلەرنى خەرىتىلەشتۈرۈپ، ئەستايىدىل ھېسابلاپ، ئومۇمىي يەر كۆلىمى ۋە يەر تۈرلىرى ھەققىدە ئېنىق سانلىق مەلۇمات تۇرغۇزدى. ئوبلاست بويىچە 1985 - يىلدىن 1987 - يىلىغىچە 28 مىڭ مو دېھقانچىلىق يېرى قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلگەنىدى. يەر باشقۇرۇش خىزمىتى كۈچەيتىلگەنلىكتىن، 1988 - يىلدىن 1990 - يىلىغىچە پەقەت 2732مو يەر ئىشلىتىلىپ، قۇرۇلۇشقا يەر ئىگىلەش نىسبىتى پىلاندىكىدىن 90.2 % تۆۋەنلەپ، قالايمىقان قۇرۇلۇش قىلىش قاتتىق تىزگىنلىنىپ، تېرىلغۇ يەرلەر ئۈنۈملۈك قوغداپ قېلىندى.

يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى يەنە، يەر بازارلىرىنى يېتىلدۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىپ، يەر سودىسى ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇردى، قانۇنلۇق، ئوچۇق - ئاشكارا يەر بازىرى بەرپا قىلدى. 1993 - يىلى 4 - ئايدا، باغراش ناھىيىسى تۇنجى بولۇپ، يەر ئىشلىتىش ھوقۇقى تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، يەرلەرنى چەكلىك مۇددەت بىلەن ئۆتۈنۈپ بېرىش ئارقىلىق شۇ يىللا مالىيە سوممىسىنى 400 مىڭ يۈەنگە، بۇلتۇر 1 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇلتۇر ئوبلاست بويىچە يەرلەرنى چەكلىك مۇددەت بىلەن ئۆتۈنۈپ بېرىشتىن كىرگەن كىرىم 7 مىليون 870 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 31.24 % ئاشتى.

بۇ ئوبلاست يەنە قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى باشقۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرۈش، كۆللەشتۈرۈش، ئىلمىيلاشتۇرۇش ئىزىغا سېلىپ، دۆلەتنىڭ قۇرۇلۇش تۈرى ۋە چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى تۈر قۇرۇلۇشلىرىغا ئالدىن يەر تەستىقلاپ بەردى. 1990 - يىلدىن بۇيان، بۇ ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى يەر ئىشلىتىش تۈردىن 111نى بېجىردى. بۇنىڭ ئىچىدە گوۋۇيۈەن بىر تۈرنى، ئاپتونوم رايون 32 تۈرنى، ئوبلاست 78 تۈرنى تەستىقلىدى.

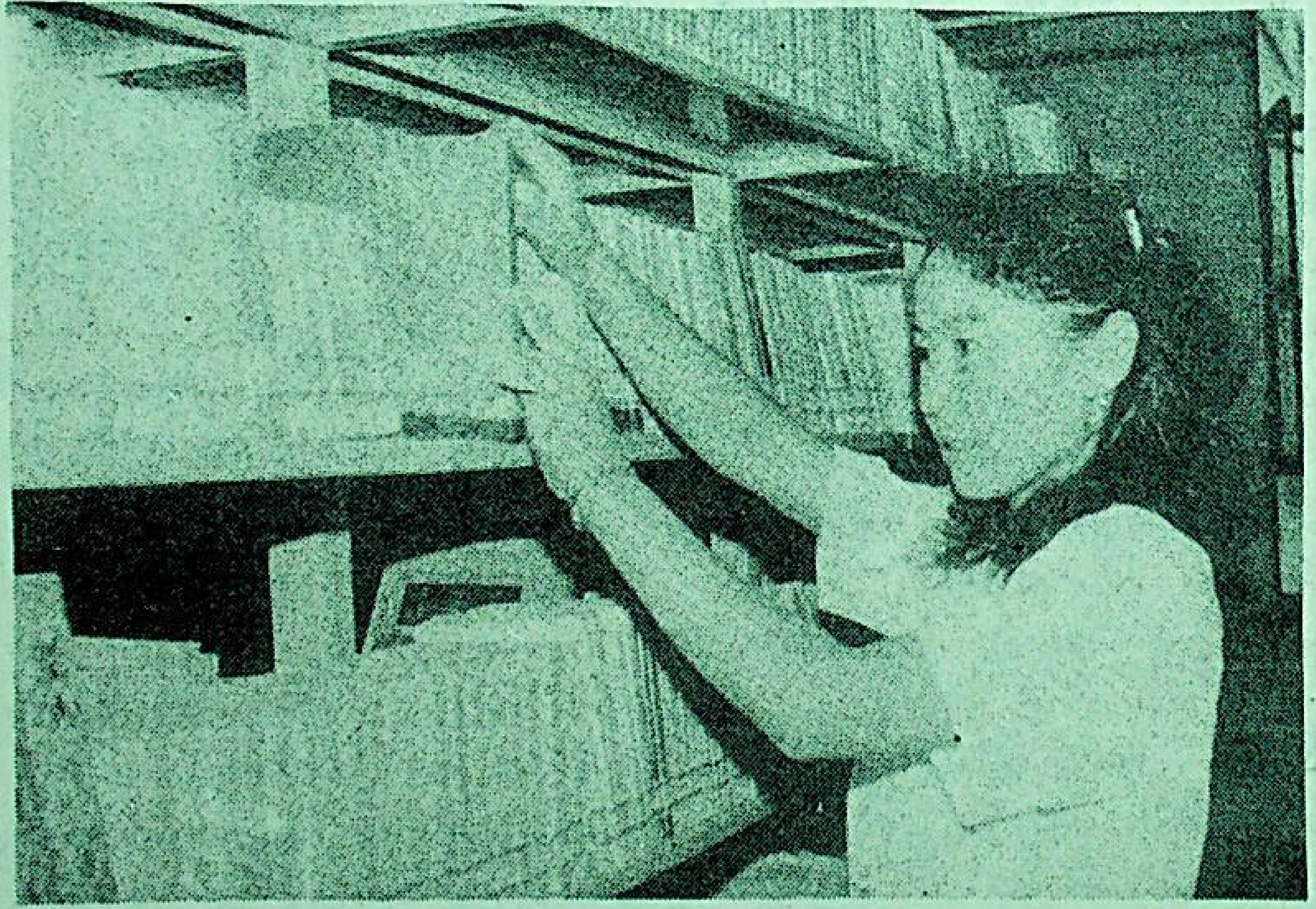

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق كۇتۇپخانىنىڭ خىزمەتچىسى خەيرنگۈل ئاسىم خىزمەتكە قاتناشقان بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئۆز كەسپىگە قىزغىن ئىشتىياق باغلاپ، كىتاب ئارىيەت ئالغۇچىلارغا ئىللىق مۇئامىلە قىلىپ، تەشكىلنىڭ ۋە ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشىپ كەلمەكتە.

سۈرەتتە: ئۇ كىتاب - ژۇرناللارنى رەتلىمەكتە. ئەخمەتجان ھوشۇر فوتوسى

ئالدىراشلىق ئىچىدە ئۆتۈۋاتقان كۈن ۋە تۈنلەر

ئابدۇراخمان توختى

بۇ يىل 10 - ماي كېچە سائەت 12 دىن ئاشقان چاغ، غۇلجا شەھىرىنىڭ ئاسمىنى

قېتىمقى ھەرىكەتتە ئومۇميۈزلۈك ھۇجۇمغا ئۆتۈپ، ما XX باشلىق زەھەرلىك چېكىملىك

سائەت بەش بولغاندا كادىر - ساقچىلار ئۇلارنىڭ قارشىلىقىنى يېڭىپ، ئۇ XX نى تورغا

ئۈستۈنلۈكى چىقىپ كەتتى. بۇ ئۇردە كەم سەۋىيىسىنى ياخشى جارى قىلدۇرالىسا شۇ ئالتۇن مېدالغا ئېرىشەلەيدۇ. پۇرسەت ھەممىگە ئوخشاش، گەپ شۇ پۇرسەتنى قانداق تۇتۇشتا.

بۇ قېتىمقى مۇسابىقىنىڭ نەتىجىسىدىن قارىغاندا، شىنجاڭ كوماندىسىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى يەنىلا بىر قەدەر يۇقىرى. لېكىن، مۇسابىقە جەريانىدا ئۆز تېخنىكىسىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، كۆتۈلمىگەن ئەھۋاللارغا قارىتا تېز ئىنكاس قايتۇرۇش جەھەتلەردە يەنىلا يېتەرسىزلىك مەۋجۇت. ئادەتتە ئېگىزلىكى 1.20

سۈرئىتىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق، ئانا - بالىلارنىڭ ساغلىقىنى ساقلاش جەھەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتتى. دوختۇرخانا رەھبەرلىكى داۋالاش، ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن 15 تىببىي خادىمنى نۆۋەت بىلەن شىنجاڭ تىببىي ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارغا ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى. 150 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ 90 - يىللارنىڭ ئىلغار سەۋىيىسىگە ئىگە داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى كىرگۈزدى. ئانا - بالىلار ئامبۇلاتورىيىسى، تۇغۇت قوبۇل قىلىش ئۆيى ۋە بوۋاقلار بالىنىستى تەسىس قىلىپ، ئانا - بالىلارنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرۈش،

دوختۇرلارغا بولغان كەسپىي يېتەكچىلىكنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىرگە، 17 قارار كۇرس ئېچىپ، يېزىلاردىكى 1100 دىن ئارتۇق ئايالنى «ئۈچ سۈيەت قورۇلۇشى» بويىچە تەربىيىلىدى. دوختۇرخانىدا ئاۋۋال تەكشۈرۈپ، ئاۋۋال داۋالاش ئاندىن ھەق ئېلىش چارىسىنى قوللىنىپ، كېسەل كۆرسىتىشكە قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئاياللار ھامىلدار بولۇپ ئۈچ ئايدىن باشلاپ ۋە بوۋاقلار تۇغۇلۇپ 42 كۈنگىچە ئۇلارنىڭ ئائىلىسىگە بېرىپ ھەقسىز مۇلازىملىق قىلىشنى تۈزۈملەشتۈردى.

ئاشقان چاغ، غۇلجا شەھىرىنىڭ ئاسمىنى بۇلۇتلۇق بولۇپ، مېيىن شامالدا دەرەخ يوپۇرماقلىرىنىڭ شىلدىرلىشىدىن باشقا ھېچقانداق شەپە ئاڭلانمايتتى. ستولبالاردىكى لامپوچكىلار جىمىرلاشتىن توختىغان، ئەل ئۇيقىغا كەتكەنىدى. شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئابلەت سەمەت پىلان بويىچە كادىر - ساقچىلارنى باشلاپ ۋەزىپە ئىجرا قىلىشقا ئاتلاندى. رازۋېتچىكلار كېچىلىك ۋەزىپىنىڭ تۈنجى قەدىمىنى قارادۆڭ يېزىسىنىڭ دۆڭ كوچىسىدا ئولتۇرۇشلۇق زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىسى ما XX (ئايال)دىن باشلىدى. قارادۆڭ يېزىسىنىڭ دۆڭ كوچىسى زەھەرلىك چېكىملىككە قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىدىكى مۇھىم نۇقتا ئىدى. چۈنكى بۇ ئورۇن كىشىلەر تەرىپىدىن «كىچىك يۈننەن» دەپ نام ئالغان، زەھەرلىك چېكىملىك چەككۈچى ۋە ئېلىپ ساتقۇچىلارنىڭ قارا ئۇۋىسى بولۇپ قالغانىدى. زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئابلەت سەمەت خېلى بۇرۇنلا ئىنچىكە كۆزىتىش ۋە تەكشۈرۈش ئارقىلىق، يېتەرلىك دەلىل - ئىسپاتلارنى قولغا كەلتۈرگەنىدى. شۇڭا ئۇ بۇ

ئۆتۈپ، ما XX باشلىق زەھەرلىك چېكىملىك چەككۈچى ۋە ئېلىپ - ساتقۇچى توققۇز جىنايەتچىنى بىر يولىلا قولغا چۈشۈردى. ما XX نىڭ ئېرى زەھەرلىك چېكىملىك چېكىپ زەھەرلىنىپ ئۆلگەندىن كېيىن، ما XX يالغۇز گۇاڭجۇغا بېرىپ خىروئىن يۆتكەپ كېلىپ، زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقىنىغا بىر يىلدىن ئاشقان بولسىمۇ، ھەر قېتىم توردىن چۈشۈپ قېلىپ تۇتۇق بەرمەي كەلگەنىدى. ئۇ شۇ كېچىسى 12 گرام خىروئىن بىلەن قولغا چۈشتى.

قارادۆڭ تەۋەلىكىدىكى چارلاش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، ئابلەت سەمەت نىشان بويىچە «خەنزۇ» بازىرى، دۆلەتباغ، ئايدۆڭ، سۇدەرۋازا قاتارلىق ئورۇنلارنى چارلاش جەريانىدا، «ئالغا» كوچا 8 - قورۇدا ئولتۇرۇشلۇق زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىسى ما XX نى قولغا چۈشۈردى. ئۇ سوراق جەريانىدا ئۆزى خىروئىن چەككەندىن باشقا يەنە تۆت گرام خىروئىننى ساتقانلىقىنىمۇ ئىقرار قىلدى. كېيىن كادىر - ساقچىلار ئىشخانىدا قاتتىق - قۇرۇق غىزالىنىپ ھەرىكەتنى داۋاملاشتۇردى. بۇ قېتىمقى كېچىلىك چارلاش ھەرىكىتىدە كادىر - ساقچىلارنىڭ ھەربىر قەدىمى ئوڭۇشلۇق بولۇۋەرمىدى. ئۇلار نىشاننى ئۈركۈتۈپ قويماسلىق ئۈچۈن شەپە چىقارماي ۋە قول چىرىغىمۇ ياندۇرماي، مەھەللىمۇ مەھەللە، يۇقىرى - تۆۋەن پىيادە چېپىپ يۈرۈپ چارلاش ئېلىپ باردى. قاتتىق چارچىسىمۇ، قىلچە ۋايسىمىدى. ئۇلارنىڭ ئۇيقۇسىز ئۆتكۈزگەن 3 - كېچىسىمۇ ئاخىرلىشاي دەپ قالغانىدى.

كېچە سائەت ئۈچتىن ئاشقاندا، ئابلەت سەمەت كادىر - ساقچىلارنى باشلاپ، ئىلگىرى كۆپ قېتىم زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللانغان ۋە تۇتۇق بەرمەي كېلىۋاتقان سۇدەرۋازا تەۋەلىكىدە ئولتۇرۇشلۇق ئۆ XX نىڭ ھويلىسىنى قورشاۋغا ئالغاندىن كېيىن، دەرۋازىنى قاقتى.

- كىم؟ - ئۆيى ئىچىدىن بىر ئايال كىشىنىڭ ئاۋازى ئاڭلاندى.

- بىز ساقچى، ئىشىكنى ئېچىڭلار!

ئون مىنۇت ئۆتكەندىن كېيىن ئىشىك ئېچىلىپ، كەتمەن، گۈرجەك ۋە تۆمۈر كالتەكلەر بىلەن قوراللانغان بەش، ئالتە كىشى چىقتى. ئىككى قىز ۋە ئۇنىڭ ئاپىسى ئەسەبىلىك بىلەن ئاغزىنى بۇزۇپ ساقچىلارنى تىل - ئاھانەتكە كۆمۈۋەتتى، ساقچىلار ئاسمانغا قارىتىپ ئوق ئۈزسىمۇ ئۇلارنىڭ ئاغزى بېسىلمىدى. سەھەر

قارشىلىقىنى يېڭىپ، ئۆ XX نى تورغا چۈشۈردى.

مۇئاۋىن ئەترەت باشلىقى ئابلەت كادىر - ساقچىلارغا يېتەكچىلىك قىلىپ «قاتتىق زەربە بېرىش» كۆرىشىنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا ئېلىپ بېرىلغان بۇ قېتىمقى كېچىلىك چارلاش ھەرىكىتىدە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى بىلەن شۇغۇللانغان جىنايەتچىدىن يەتتىنى مەلۇم مىقداردىكى زەھەرلىك چېكىملىك بىلەن قولغا چۈشۈردى.

ئابلەت سەمەت 1981 - يىلى ج خ سېپىگە كىرگەن. ئۇ 1989 - يىلدىن بۇيان، مەخسۇس زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىگە زەربە بېرىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللاندى ھەم بۇ جەرياندا 200 دىن ئارتۇق دېلونى پاش قىلىپ، رەھبەرلىك ۋە ئاممىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئابلەت سەمەت 1990 - يىلدىن 1995 - يىلىغىچە غۇلجا شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى تەرىپىدىن بەش قېتىم «ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. 1993 - يىلى ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق ج خ ئىدارىسى تەرىپىدىن «2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى» دەپ ئەنگە ئېلىندى. 1993 - ۋە 1994 - يىللىرى ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى تەرىپىدىن ئىككى قېتىم «ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى. ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى تەرىپىدىن ئۇدا ئىككى قېتىم «ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى. ئۇنىڭ باشچىلىقىدىكى زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىگە قارشى تۇرۇش ئەترىتىمۇ، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى تەرىپىدىن ئىككى قېتىم ۋە ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى تەرىپىدىن ئىككى قېتىم «ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى ھەمدە ئىلى ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى تەرىپىدىن كوللېكتىپ ھالدا بىر قېتىم «ئۈچىنچى دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى» دەپ ئەنگە ئېلىندى.

- بۇ خىزمەتنى ئىشلەۋاتقىنىمغا خېلى يىللار بولۇپ قالدى، گەرچە دائىم جىددىيچىلىك ئىچىدە ئۆتسەممۇ، ھەرگىز پۇشايمان قىلمايمەن، زىيانداشلارنى يوقىتىش مەن ئۈچۈن شەرەپ، - دېدى ئۇ زىيارىتىمىزنىڭ ئاخىرىدا قولۇمنى قىسىپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ گەۋدىلىك بەستىدىن ۋە يوغان قاپقارا كۆزلىرىدىن قەيسەرلىكى چىقىپ تۇراتتى.

قاراقاش ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسى «مائارىپنى گۈللەندۈرۈش ئېتىزى» بەرپا قىلدى

قاراقاش ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسى مائارىپ سېپىنىڭ ئىقتىسادىي ھۇلىنى مۇستەھكەم قۇرۇش ئۈچۈن، ئۆز ئىگىدارچىلىقىدا بوزيەر ئېچىپ، «مائارىپنى گۈللەندۈرۈش ئېتىزى» بەرپا قىلىش ئارقىلىق پۈتۈن ناھىيىنىڭ مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن پۇختا ئاساس ياراتتى.

قاراقاش ناھىيىسى - جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە ئۈچ چوڭ ناھىيىنىڭ بىرى، ناھىيىنىڭ دائىرىسى كەڭ، ئاھالىلىرىنىڭ ئولتۇراقلىشىشى شالاڭ، ئوقۇتۇش شارائىتى بىر قەدەر ناچار ئىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسى رەھبەرلىكى ئەتراپلىق ئىزدىنىپ، بوزيەر ئېچىپ، «مائارىپنى گۈللەندۈرۈش ئېتىزى» بەرپا قىلىش توغرىسىدا ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە دوكلات سۇندى. ناھىيە رەھبەرلىكى بۇ ئىشقا جىددىي قاراپ، ئۇلارنىڭ دوكلاتىنى تېزلىك بىلەن تەستىقلىدى. مائارىپ ئىدارىسى مائارىپ سېپىدىكى بىر قىسىم ئەمگەك كۈچلىرىنى تەشكىللەپ، 22 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 1996 - يىلى 2 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ئىككى دانە توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىنى ئىشقا سېلىپ، ناھىيىدىن 50 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى كاۋاك، يېگىيەر، قاراساي قاتارلىق يېزىلاردىن دەسلەپكى قەدەمدە 1618 مو بوزيەر ئېچىپ، «مائارىپنى گۈللەندۈرۈش ئېتىزى» بەرپا قىلدى، بۇ يىل كۈزدە بۇ يەرلەردىن 900 مو يەرگە كۈزگى بۇغداي تېرىدى. قالغان قىسمى ئالما، ئانار، نەشپۈت، ئۈزۈم تېلى قاتارلىق مېۋىلىك كۆچەت تىكىشكە تەقلەپ قويۇلدى. بۇ يېڭىدىن بەرپا قىلىنغان «مائارىپ ئېتىزى» يۈرۈشلىشىپ ئىشلەپچىقىرىش راۋاجلانسا، 3 - يىلىغا بارغاندا، بۇ يەردىن يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2 مىليون يۈەن كىرىم قىلغىلى ۋە ناھىيە مائارىپ ئىشلىرىنىڭ يىللىق خىراجىتىنىڭ خېلى بىر قىسمىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز

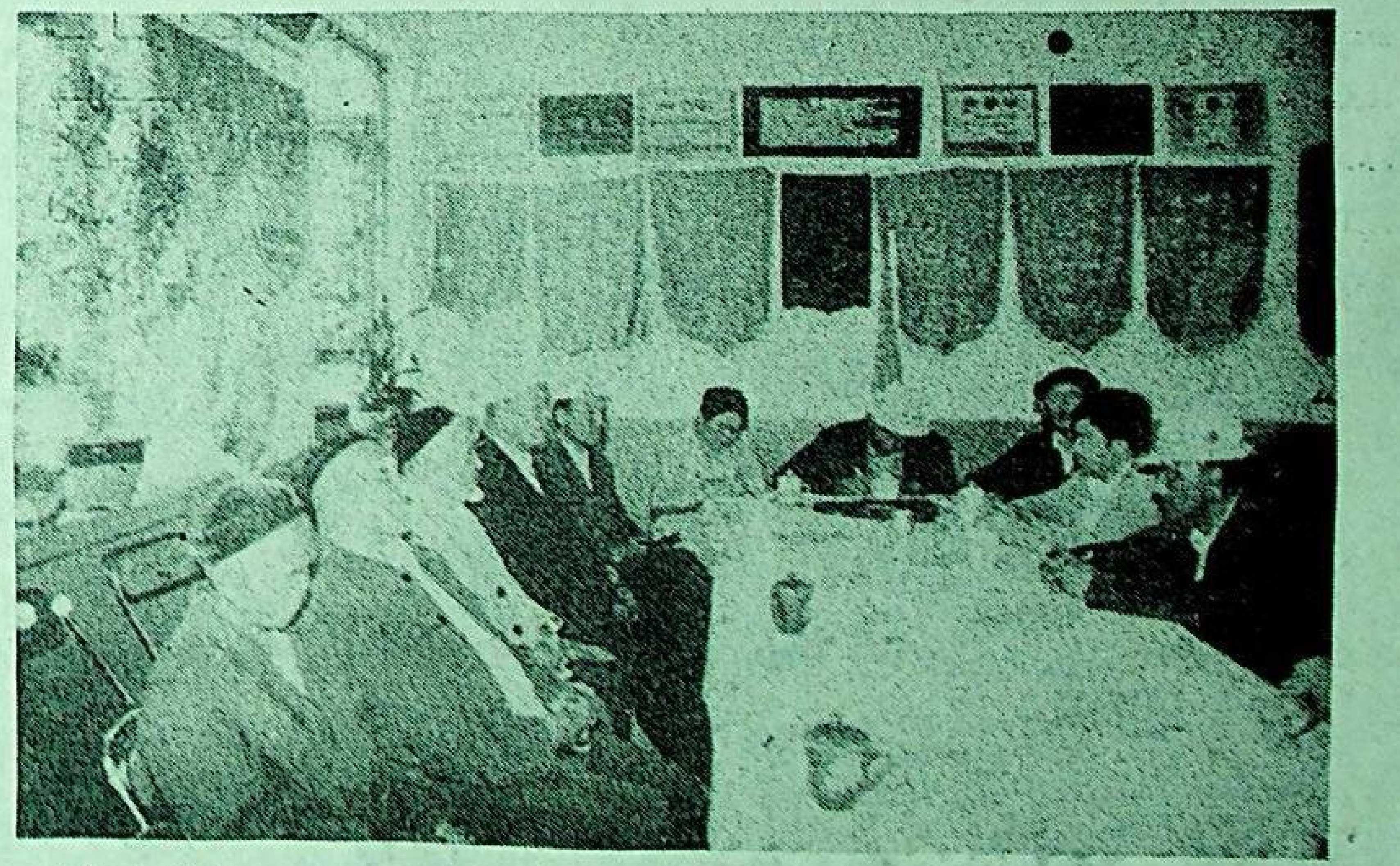

تېكەس ناھىيىسىدىكى تېكەس بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دىنىي زاتلارغا بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى ئىزچىل كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرماقتا.

سۈرەتتە: دىنىي زاتلارغا مەركەزنىڭ مۇھىم ھۆججەتلىرىنىڭ روھى يەتكۈزۈلمەكتە.

پولات ئامانيار فوتوسى

قۇمقۇسار يېزىسىدا ئاممىۋى مەدەنىيەت خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مەكىت ناھىيىسىنىڭ قۇمقۇسار يېزىسىدا ماددىي مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ مەنىۋى مەدەنىيەت خىزمىتىمۇ زور تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يۇقىرى دەرىجىلىك مەدەنىيەت تارماقلىرىنىڭ قوللىشى، يېزا تەۋەسىدىكى دېھقانلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى ئارقىسىدا يېزا ئىقتىسادى بىلەن ئاممىۋى مەدەنىيەتنى تەڭ قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇرۇشنى يېزا خىزمىتىنىڭ مۇھىم كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ ھەقىقىي ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار 1990 - يىلدىن باشلاپ 500 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ 1540 كۋادرات مېترلىق بىر ئۇنىۋېرسال مەدەنىيەت مەركىزى قۇرۇپ، ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. مەدەنىيەت ئىشلىرى ئۈچۈن 22 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ تۈرلۈك ئاممىۋى پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

بۇ يېزىنىڭ ئاممىۋى مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى گەۋدىلىك بىر ئالاھىدىلىكى شۇكى، دېھقان رەسساملار كونىسىرى كۆپىيىپ باردى. ئۇلار ئۆز ئىجادىيىتىدە قويۇق مىللىي پۇراقتا، يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە بولغان يېزا تۇرمۇشىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ، ئۆزلىرىنىڭ تۇرمۇش تەسىراتلىرىنى ئۆز ئەسەرلىرىگە سىڭدۈردى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىمۇ دېھقان رەسسام، ھەۋەسكارلارنىڭ قىزىقىشىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئۇلارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈشكە زور كۈچ چىقاردى. 1980 - يىلدىن باشلاپ ھەر يىلى ئۈچ قېتىم دېھقان رەسساملارنى تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ ناھىيە، قەشقەر ۋىلايىتى ۋە ئۈرۈمچىدىن داڭلىق رەسساملارنى تەكلىپ قىلىپ، رەسىم ئىجادىيىتىگە ئىشتىياق باغلىغان ھەۋەسكارلارنى تەربىيىلىدى. بۇ يېزىدىكى 30 غا يېقىن رەسسام سىزغان 400 پارچىدىن ئارتۇق ئەسەرنىڭ 200 پارچىسى ناھىيىدە، 42 پارچىسى ۋىلايەتتە، 25 پارچىسى ئاپتونوم رايوندا ئۆتكۈزۈلگەن رەسىم كۆرگەزمىسىگە، 16 پارچىسى مەملىكەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن رەسىم كۆرگەزمىسىگە قويۇلدى. 30 پارچىسى ھەرقايسى گېزىت - ژۇرناللارغا بېسىلدى.

يۇقىرىقىدەك نەتىجىلەرگە ئاساسەن، بۇ يېزا يۇقىرى دەرىجىلىك مەدەنىيەت تارماقلىرى تەرىپىدىن «دېھقان رەسساملار يۇرتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. يېزىلىق مەدەنىيەت مەركىزىمۇ 1995 - يىلى قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە مەدەنىيەت پونكىتلىرىنى باھالاش پائالىيىتىدە «1 - دەرىجىلىك ئۈلگىمىگە يەتكەن ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

رەيھانگۈل تۇرغۇن

پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش قۇرۇلۇشى تۈزۈملىشىش ئىزىغا سېلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج ك پ نىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگىنى پارتىيە ئىچىدىكى قائىدە - نىزام قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش قۇرۇلۇشىنى پەيدىنپەي تۈزۈم، قانۇن ئىزىغا سالدى.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇلىنىڭ تونۇشتۇرۇشىغا قارىغاندا، ج ك پ 14 - قۇرۇلتىيىدا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش نىشانى ئوتتۇرىغا قويۇلغاندىن بۇيان ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىغا ئەگىشىپ، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى تۈپ ئاساسىدىن تۈزەش سالمىقىنى زورايتىپ، پارتىيە ئىچىدە بىر قاتار قائىدە - نىزاملارنى تۈزۈپ چىقىپ، يەنە بىر تۈركۈم مۇھىم قائىدە - نىزاملار تۈزۈلۈۋېتىپتۇ.

پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش جەھەتتە، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يوليورۇقىنىڭ روھى ۋە پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىكنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ناھىيە (باشقارما) دىن يۇقىرى پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى نازارەت قىلىشنى مۇھىم تۈۋرۈكى قىلغان، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنى نازارەت قىلىشنى ئۈنۈملۈك دائىرىسى قىلغان، ئامىمىنىڭ ئىنكاسى كۆپلۈك، جەمئىيەتتە تەسىرى زور مەسىلىلەرنى نازارەت قىلىشنى مۇھىم مەزمۇنى قىلغان، ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرىدا فۇنكسىيىسىنى كۈچەيتىشنى نازارەت قىلىش سالمىقىنى زورايتىشنىڭ مۇھىم يولى قىلغان. پارتىيە ئىچىدە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلىش، رەھبىرىي كادىرلار دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنى ئۆتكۈزۈش، قوبۇل قىلىنغان سوۋغاتنى تىزىملاش، كىرىمنى مەلۇم قىلىش، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇشىغا دائىر بىر قاتار قائىدە - نىزاملارنى تۈزۈپ چىققان.

پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە جازالاش بەلگىلىمىسى جەھەتتە مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى سەككىز تۈرلۈك پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە جازالاش بەلگىلىمىسىنى ئېلان قىلغان، بۇلار سىياسىي، ئىقتىساد، ئەخلاق، ئېغىر دەرىجىدىكى بىيۇروكراتلىق، تاشقى ئىشلار ئىنتىزامى، ھۆكۈمەت ئىشى ئىجرا قىلىشقا توسقۇنلۇق قىلىش، جەمئىيەت تەرتىپىنى باشقۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەرگە چېتىلىدىكەن.

ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ تەرتىپى جەھەتتە، شىكايەت ۋە ئەرز قىلىش، دېلولارنى تەكشۈرۈش، دېلولارنى قاراپ چىقىشتىن تارتىپ، كادىر باشقۇرۇش، ئورگان خىزمىتى قاتارلىق جەھەتلەرگىچە ئەمەل قىلىنىدىغان قائىدە - نىزاملارنى تۈزۈپ چىققان. بۇلار ئىچىدە ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلغانلىرىدىن «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ دېلولارنى تەكشۈرۈش خىزمەت نىزامى»، «پارتىيىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ دېلولارنى قاراپ چىقىش خىزمەت نىزامى»، «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ شىكايەت، ئەرز قىلىشنى قاراپ چىقىش خىزمەت نىزامى»، «ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ پاش قىلغان، شىكايەت قىلغانلارنى قوغداش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» قاتارلىقلار بار ئىكەن.

تونۇشتۇرۇشقا قارىغاندا، بۇ قائىدە - تۈزۈملەرنىڭ چېتىلىش دائىرىسى بىر قەدەر كەڭ، قاراتمىلىقى بىر قەدەر كۈچلۈك، بەلگىلىك مەشغۇلاتچانلىقى بولۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە ۋە پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش قۇرۇلۇشىدا مۇھىم رولىنى جارى قىلدۇرۇۋېتىپتۇ. ھازىر پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامنى ئۆگىنىش پائالىيىتى پارتىيە ئىچىدە ئومۇميۈزلۈك قانات يايغان.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇلى: تۈزۈم قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى داۋاملىق تېزلىتىپ، چىرىكلىشىش ئەھۋاللىرىنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئېلىپ ھەم ئۇنى چەكلەپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئېلىمىزدە ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بەرپا قىلىنغان 40 يىلدا شانلىق نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

جياڭ چۈنيۈن دۆلەت زېمىنىنى كۆكەرتىشنى تېزلىتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى، دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى، جۇڭگو خەلق ئاۋىئاتسىيە باش ئىدارىسى، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ھاۋا ئارمىيىسى يېقىندا بېيجىڭدا ئېلىمىزدە ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بەرپا قىلىنغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن بىرلەشمە يىغىن ئۆتكۈزدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بىيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈننىڭ يىغىنغا ئەۋەتكەن تەبرىك خېتىدە تەكىتلەپ مۇنداق دېيىلدى: ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بەرپا قىلىش ئېلىمىزدە كۆكەرتىشنى تېزلىتىشنىڭ مۇھىم يولى،ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بەرپا قىلىشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش - ئېلىمىزنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىي ئورنىنى كۈچەيتىشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، جايلار ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بىنا قىلىشنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشى، ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بەرپا قىلىشنىڭ سۈپىتىنى ۋە ئۈنۈمىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى، ئېلىمىز زېمىنىنى كۆكەرتىشنى تېزلىتىشى كېرەك.

يىغىندا ئورمانچىلىق مىنىستىرى شۈي يۇفاڭ ئېلىمىزدە ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بىنا قىلىش ئىشىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: ھازىر 26 ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندىكى 931 ناھىيە، شەھەر ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ مەشغۇلات قىلغان يەر كۆلىمى 380 مىليون مودىن ئېشىپ كەتتى. ئورمان بولغان يەر كۆلىمى130 مىليون مودىن ئېشىپ، دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان بىنا قىلىنغان سۈنئىي ئورمان يەر كۆلىمىنىڭ تۆتتىن بىر قىسمىنى ئىگىلىدى، ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بىنا قىلىش ئېلىمىزنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتىنى 0.9 پوئېنت ئۆستۈردى.

ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بەرپا قىلىشنى ئورمان بىنا قىلىشنىڭ باشقا شەكلى بىلەن سېلىشتۇرغاندا ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىش سۈرئىتى تېز بولىدۇ، ئەمگەك كۈچىنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ، تەننەرخى تۆۋەن،سېلىنىدىغان مەبلەغ ئاز، بىر ئايروپىلان بىلەن كۈنىگە 40 - 50 مىڭ مو يەرگە ئۇرۇق چاچقىلى بولىدۇ، بۇ 5000 ئەمگەك كۈنى سەرپ قىلىپ بەرپا قىلىنغان ئورمان كۆلىمىگە تەڭ كېلىدۇ. ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بىنا قىلغاندا يەر شەكلى مۇرەككەپ، ئادىمى شالاڭ چەت - ياقا جايلارنى تېز كۆكەرتكىلى بولىدۇ.

ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بىنا قىلىش قۇملىشىپ كېتىشنى تىزگىنلەشتە مۇھىم رول ئوينايدۇ. غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون 1958 - يىلدىن باشلاپ ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بىنا قىلىپ، قۇمنى تىزگىنلەشنى داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى. ھازىرغىچە 12 مىليون يەرنى ياخشىلاپ 7 مىليون 950 مىڭ مو يەردىكى ئورمانلىق، چاتقاللىقنى ساقلاپ قېلىپ قۇملۇقنىڭ كېڭىيىشىنى توسۇپ قالدى. ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇق چېچىپ ئورمان بىنا قىلىش ئارقىلىق تۇتاش كەتكەن يېشىل بوستانلىق بارلىققا كېلىپ، ئېلىمىزنىڭ كەڭ كەتكەن رايونلىرىدا سۇ مەنبەسىنى، سۇ، تۇپراقنى ساقلاش، قۇم-بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش قاتارلىق جەھەتلەردە غايەت زور ئېكولوگىيىلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇ ئورمانزارلىقلار شۇ جايدىكى دېھقانلارغا كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ بېرىپ، دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىنى تېزلەتتى.

سۈزۈك سۇدەك پاك قەلب

(بېشى 1 - بەتتە)

جىڭ گوياۋ 1988-يىلى ئالتاي ۋىلايەتلىك سۇ-ئېلېكتر باشقارمىسىنىڭ باشلىقى بولدى. ئۇ سەپداشلىرى بىلەن «2817» چارۋىچىلىق ئوتلاق قۇرۇلۇش تۈرى، ئېلېكتر ئىستانسىسى، سۇ ئامبىرى، سۇ باشلاش ئۆستىڭى قاتارلىق بىر تۈركۈم سۇ ئىنشائاتى ۋە سۇ ئېلېكتر قۇرۇلۇشى تۈرلىرىنى ئىشلەپ، چېگرا رايوننىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاشقا گەۋدىلىك تۆھپە قوشتى.

90-يىللارغا كەلگەندە، چوڭ تىپتىكى كارخانىسى - شەنشى ئۆلكىلىك سۇ قۇرۇلۇش ئىدارىسى خېرىدار بولۇپ ئۈستىگە ئالدى. قۇرۇلۇشتا سۈپەت باشقۇرۇش ئۆتكىلى چىڭ تۇتۇلغان، قاتتىق سۈپەت نازارەتچىلىكى يولغا قويۇلغان بولغاچقا، توسمىنىڭ ئۇلى ۋە پۈتۈن قۇرۇلمىلىرى سۈپەتلىك، ئۆلچەمگە لايىق بولۇپ پۈتكۈزۈلدى.

ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇلۇشىدا جىڭ گوياۋ ۋە قوماندانلىق شتابىدىكى «بىر بەن ئادەم» تۆرلۈك چارە - تاماللار بىلەن كىرىمنى ئاشۇرۇش، چىقىمنى

كۈرەش قىلدى. ئۇ قورسىقىنىڭ مۇجۇپ ئاغرىغىنىغا، قاتتىق بورانغا قارىماي، جاسارەت بىلەن دامبىنىڭ ئۈستىگە چىقىپ قوماندانلىق قىلدى، سوغۇقتا توڭلاپ غال-غال تىترەپ كەتسىمۇ ئىش ئورنىدىن ئايرىلمىدى، يامغۇر دامبىغا تەھدىت سالغاندا،ئۇ خەتەرلىك ئەھۋالنى تەكشۈرۈپ، دامبىنىڭ غەربىدىكى تاغ قىيامىنىڭ ئېگىز يېرىدىن كەلكۈننى قويىۋېتىپ، دامبىنى ساقلاپ قالدى، تۆۋەنكى ئېقىندىكى خەلقنىڭ ھاياتى، مال- مۈلكىنى ساقلاپ قالدى، قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا

ئىشتىن ئىنتايىن خىجىل ئىدى. لېكىن ئائىلىسىدىكىلەر، بولۇپمۇ ئايالى ئۇنىڭ خىزمىتىنى ئىزچىل قوللاپ كەلدى. ئايالى ۋاڭ يۈچىڭ ھەمىشە: «جىڭ گوياۋ كومپارتىيە ئەزاسى، شۇڭا خەلق ئۈچۈن كۆپرەك ئىشلىشى، كۆپرەك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشى كېرەك» دەيتتى.

جىڭ گوياۋ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. ئامىمنىڭ ھالىغا يەتتى. 1993-يىلى ئۇلار پۇل ۋە ستولبا چىقىرىپ، چىبار يېزىسىنىڭ خىلاداس كەنتىدىكى % 80 ئائىلىگە توك سىمى تارتىپ بەردى؛ 1995-يىلى يەنە بۇ يېزىنىڭ چارۋىچىلىق كەنتىگە ئۈچ كىلومېتىر

مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى لى سۇلېيغا «مەملىكەت بويىچە كەسىپ ئەخلاق ئۈلگىسى» دەپ نام بېرىشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بۈگۈن بېيجىڭ شەھەرلىك ئاممىۋى قاتناش باش شىركىتىنىڭ

مېدالىغا ئېرىشكەن، كومپارتىيە ئەزاسى لى سۇلېي، 15 يىلدىن بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، «ئىش ئورنىدا تۆھپە قوشۇپ، باشقىلارغا ھېسداشلىق قىلىپ»، ئادىي خىزمەت ئورنىدا ئادەتتىن

باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بۈگۈن بېيجىڭ شەھەرلىك ئاممىۋى قاتناش باش شىركىتىنىڭ ئاپتوبۇس بېلەتچى ساتقۇچىسى لى سۇيىڭغا «مەملىكەت بويىچە كەسپىي ئەخلاق ئۈلگىسى» دەپ نام بېرىشنى، مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا يولداش لى سۇيىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات - يايدۇرۇشنى قارار قىلدى.

مەملىكەت بويىچە «1 - ماي» ئەمگەك

ئورنىدا تۆھپە قوشۇپ، باشقىلارغا ھېسداشلىق قىلىپ»، ئاددىي خىزمەت ئورنىدا ئادەتتىن تاشقىرى ياخشى نەتىجىلەر ياراتتى. ئۇنىڭ ئالىيجاناب پەزىلىتى ۋە نەمۇنىلىك ئىش - پائالىيىتى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ۋە جۇڭگو ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلغانلىق ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرغانلىق بولۇپ، ئېلىمىز ئىشچىلار سىنىپىنىڭ قىياپىتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى.

شياڭگاڭنىڭ ئۆتمۈشى، ھازىرقى ئەھۋالى ۋە كەلگۈسىنى ئومۇمىيۈزلۈك تونۇشتۇرۇپ شەرھلەپ بېرىدىغان كىتاب - «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىشى» دېگەن كىتابنى تۈنجى قېتىم تارقىتىش مۇراسىمى شياڭگاڭدا ئۆتكۈزۈلدى. شىنخۇا نەشرىياتى نەشر قىلغان بۇ بىر يۈرۈش كىتاب، مۇرەككەپ خەت يېزىقىدا نەشر قىلىنغان بولۇپ، مەملىكەت ئىچى - سىرتىدا تارقىتىلىدۇ.

سۈرەتتە: شىنخۇا نەشرىياتىنىڭ باشلىقى ژېيۈشاڭ تۈنجى تارقىتىش مۇراسىمىدا سۆز قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

قوشتى.

90-يىللارغا كەلگەندە، چوڭ تىپتىكى ئاشلىق مىس كېنىنىڭ تېپىلىشىغا ئەگىشىپ قابا دەرياسى بويىدىكى تاغ ئېغىزىغا ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇش ۋەزىپىسى سۇ - ئېلېكتر قۇرۇلۇشى كۈنتەرتىپكە قويۇلدى. 1992-يىلى سۇ - ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشى باشلىنىپ ئۇنىڭغا قوماندانلىق قىلىش يەنە جىڭ گوياۋنىڭ زىممىسىگە چۈشتى.

بۇ چاغدا ئۇ 60 ياشنىڭ قارىسىنى ئېلىپ قالغان بولۇپ، سالامەتلىكى ناچارلىشىپ كەتكەنىدى. لېكىن ئۇ چېگرا رايون خەلقىگە بەخت يارىتىدىغان بۇ قۇرۇلۇشتا نەپرى-نەپرى ئىشنى سۈرۈشتۈرۈپ ئولتۇرمىدى، پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئىشلەپ، «كىشىلىك ھاياتنىڭ قىممىتى خەلق ئۈچۈن، ۋەتەن ئۈچۈن ئەجىر سىڭدۈرۈشتە» دېگەن ئەمەلىي ئادا قىلىشقا تىرىشتى.

– بىر قۇرۇلۇشنى ياخشى قىلىشتا تۆت شەرتنى ھازىرلاش كېرەك، – دەيدۇ جىڭ گوياۋ چۈشەندۈرۈپ، «ياخشى لايىھە، ياخشى قۇرۇلۇش ئەترىتى، ياخشى باشقۇرۇش-ماسلاشتۇرۇش، ياخشى تاشقى مۇھىت بولۇشى كېرەك». شۇڭا ئۇ قۇرۇلۇشنى باشلاشتىن ئىلگىرى قۇرۇلۇشقا خېرىدار چاقىرىش، خېرىدار بولۇش، ئوچۇق-ئاشكارا، ئادىل رىقابەتلىشىشنى يولغا قويىدۇ. بۇ قۇرۇلۇشنى سۇ- ئېلېكتر مىنىستىرلىكىنىڭ 1-دەرىجىلىك

«بىر بەن ئادەم» تۇرلۇك چارە - ئاماللار بىلەن كىرىمنى ئاشۇرۇش، چىقىمنى تېجەش ئۈچۈن تىرىشتى. جۈملىدىن ئۆزلىرى ئاپتوموبىل كالونى قۇرۇپ، سېمونت ۋە پولات ماتېرىياللارنى توشىدى ھەم خىراجەتنى تېجەپ قالدى؛ ئۇلار خالىسانە ئەمگەكنى يولغا قويۇپ، ئۆزلىرى كۆكتات تېرىپ 40 كىشىنىڭ يىل بويى يەيدىغان كۆكتات مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلدى؛ ئىش ئورنىدا ھاراق ئىچىشكە رۇخسەت قىلمىدى. جىڭ گوياۋنىڭ ئاشقازان كېسىلى بولغانلىقتىن ناھايىتى ئاز تاماق يەيتتى، گۆش قورۇمىلىرىنى يېيەلمەيتتى. شۇنداق بولسىمۇ، ئايرىم تاماق ئەتكۈزۈپ يەپ باقمىدى. كەچقۇرۇنلۇقى ئاشقازىنى ئاغرىپ بىئارام بولۇپ كەتكەن چاغلىرىدا ئازراق پېچىنە يەۋېلىپلا يېتىپ قالدى...

1994-يىلى 5-ئايدا قابا دەرياسىغا سەل كەلدى، شىددەتلىك كەلكۈن دامبا ئۈستىگە قىستاپ كەلدى، مۇبادا يار كېتىپ قالسا 17 كەنت سۇ ئاستىدا قالاتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بوران چىقىپ، يامغۇر يېغىپ، سوغۇق بولۇپ كەتتى، جىڭ گوياۋ پاختىلىق پەلتۇنى كىيىۋېلىپ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، خېيىم-خەتەردىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1-سېپىدە

ساقلاپ قالدى، تۇۋەندىكى ئېقىندىكى خەلقنىڭ ھاياتى، مال- مۈلكىنى ساقلاپ قالدى، قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

قۇرۇلۇشنىڭ تازا ئاچقۇچلۇق پەيتىدە ئۇ يەنە ئۆپكە كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قالدى، سەل شامالداپ قالسىلا قىزىتمىسى ئۆرلەپ كېتەتتى، لېكىن ئۇ كېسەل ئازابىغا بەرداشلىق بېرىپ، كېچىنى كۈندۈزگە ئۇلاپ ئىشلىدى.

1994-يىلى 8-ئايدا ئۇدا بەش كۈنگىچە ئۇنىڭ قىزىتمىسى چۈشمىدى، ئىش ئورنىدىكى دوختۇرلار ئۇنىڭغا ھەر كۈنى ئاسما ئوكۇل ئۇرسىمۇ پايدىسى بولمىدى، ئۇ شۇنداق ئەھۋالدىمۇ خىزمەتنى قەتئىي داۋاملاشتۇردى. بۇ يەرگە خىزمەت تەكشۈرۈش ئۈچۈن كەلگەن ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ليۇ چۈەنجىن بۇيرۇق بىلەن ئۇنى ئارام ئالدۇردى ھەم ۋىلايەتلىك دوختۇرخانىغا ئېلىپ باردى. ئۇ قىزىتمىسى يېنىشى بىلەنلا ئىش ئورنىغا قايتىپ كەلدى.

جىڭ گوياۋ چارۋىچىلىق رايونىدا، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنىڭ 1-سېپىدە ئاشۇنداق جاپالىق كۆرەش قىلىپ ياشلىق باھارىنى چېگرا رايونغا تەقدىم قىلدى. ئۇ يىل بويى سىرتتا ئىشلەپ، بالا- چاقىلىرىنىڭ، كېسەلچان ئايالىنىڭ ھال - ئەھۋالىدىن خەۋەر ئېلىشقا ۋاقىت چىقىرالمىدى. ئۇ بۇ

خىللاداس كەنتىدىكى % 80 ئائىلىگە توك سىمى تارتىپ بەردى؛ 1995-يىلى يەنە بۇ يېزىنىڭ چارۋىچىلىق كەنتىگە ئۈچ كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىگمەس ئۆستەڭ چېپىپ بېرىپ، خەلققە بەخت سۈيى يەتكۈزۈپ بەردى. قازاق چارۋىچىلار بۇنىڭغا چىن قەلبىدىن تەشەككۈر ئېيتىپ، جىڭ گوياۋنى كەنتكە مېھمان بولۇپ كېتىشكە تەكلىپ قىلغان بولسىمۇ ئۇ ئۇنىمىغان. ئۇ يېنىدىكى يولداشلارغا: «ھازىر چارۋىچىلارنىڭ خېلى قىيىنچىلىقى بار، بىز پۇقرالارنىڭ نەرسىسىنى خالىغانچە يەۋېرىشكە بولمايدۇ» دەيتتى.

جىڭ گوياۋنىڭ چېگرا رايوننىڭ سۇ قۇرۇلۇشىغا قوشقان تۆھپىسى ۋە ئۇنىڭ ئالىيجاناب روھى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىشەنچىسىگە ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشتى. ئۇ كۆپ قېتىم ۋىلايەت، ئوبلاست بويىچە ئىلغار خىزمەتچى ۋە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالاندى. 1993-يىلى شەرەپ بىلەن ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى دېگەن نامغا ئېرىشتى. ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ليۇ چۈەنجىن ۋىلايەتتىكى كادىرلار ۋە پەن-تېخنىكا خادىملىرىدىن يولداش جىڭ گوياۋدىن ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى. ئۇنى يېنىمىزدىكى كۆك فەنسېن! دەپ تەرىپلىدى.

دېمىسىمۇ جىڭ گوياۋ بۇ شەرەپكە مۇناسىپ.

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» سىزنىڭ يېقىن دوستىڭىز ۋە سادىق مەسلىھەتچىڭىز بولۇشنى خالايدۇ

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورگان گېزىتى، ئۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تۈرلۈك فاڭجېن، سىياسەت، يوليورۇقلىرىنى تەشۋىق قىلىشنى، ھەر ساھەنىڭ يېڭى مەھسۇلات ئۇچۇرى، يېڭى تېخنىكا ئۇچۇرى، سودا، مۇلازىمەت ئۇچۇرى قاتارلىق تۈرلۈك ئۇچۇرلارغا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشنى ئۆزىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى قىلىدۇ. گېزىتىمىز ئاخبارات ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېڭى نۇقتىئىنەزەر، يېڭىچە ئىپادىلەش ۋاستىلىرى ۋە ئۆزگىچە ئۇسلۇب، جانلىق ۋە كۆركەم بەت لايىھىلىرى ئارقىلىق مۇشتىرىلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلىدۇ.

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئىقتىسادىي تۈس ئالغان ئىجتىمائىي خەۋەرلەرنى ئېلان قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ، گېزىتىمىز چىقىرىلغاندىن بۇيان تۈرلۈك ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنى، تۈرلۈك «قىزىق نۇقتا»لارنى سېزىگۈرلۈك نۇقتىدىن كۆزىتىپ، تۈرلۈك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنى ئاخباراتنىڭ ھەر خىل ژانىرلىرى ئارقىلىق چوڭقۇر يورۇتۇپ بېرىپ، مۇشتىرىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشىپ كەلدى. گېزىتىمىزنىڭ مۇھىم خەۋەرلەر، بازار ئۇچۇرلىرى، ئىقتىسادىي خەۋەرلەر، ئىجتىمائىي خەۋەرلەر، رەڭگارەڭ بازار، ئۇنىۋېرسال خەۋەرلەر، ئۇچۇر مۇلازىمىتى، ئالتۇن دىيارىمىزدا، جاھانغا نەزەر، تەڭرىتاغ گۈلزارى، خەلقئارا ئىقتىساد، بىلىم ۋە تۇرمۇش، تەرمىلەر، ئەدەبىي تەرجىمىلەر قاتارلىق مەخسۇس سەھىپىلىرى ۋە قىزىقارلىق مەخسۇس ستونلىرى بار. بۇ سەھىپە ۋە ستونلار سىزنى مول مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلەيدۇ. ئۇيغۇرچە «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» نوپۇزلۇق بولۇش، يېتەكلەش، بىلىمنى ئومۇملاشتۇرۇش، كۆركەم، جانلىق، قىزىقارلىق بولۇشنى داۋاملىق گەۋدىلەندۈرىدۇ، گېزىتىمىز پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرى قاتارىدا تارقىتىلىدۇ.

ھۆرمەتلىك مۇشتىرىلار، ئۇيغۇرچە «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى»گە ۋاقتىدا ۋە ئاكتىپ مۇشتىرى بولۇشىڭىزلارنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. گېزىتىمىز سىزنىڭ يېقىن دوستىڭىز، سەممىي ۋە سادىق مەسلىھەتچىڭىز بولۇشنى خالايدۇ.

ھازىر مۇشتىرى بولۇش ۋاقتى كەلدى، پۇرسەتنى كەتكۈزۈپ قويماڭ. پوچتا ۋەكالەت نومۇرى 150-50

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

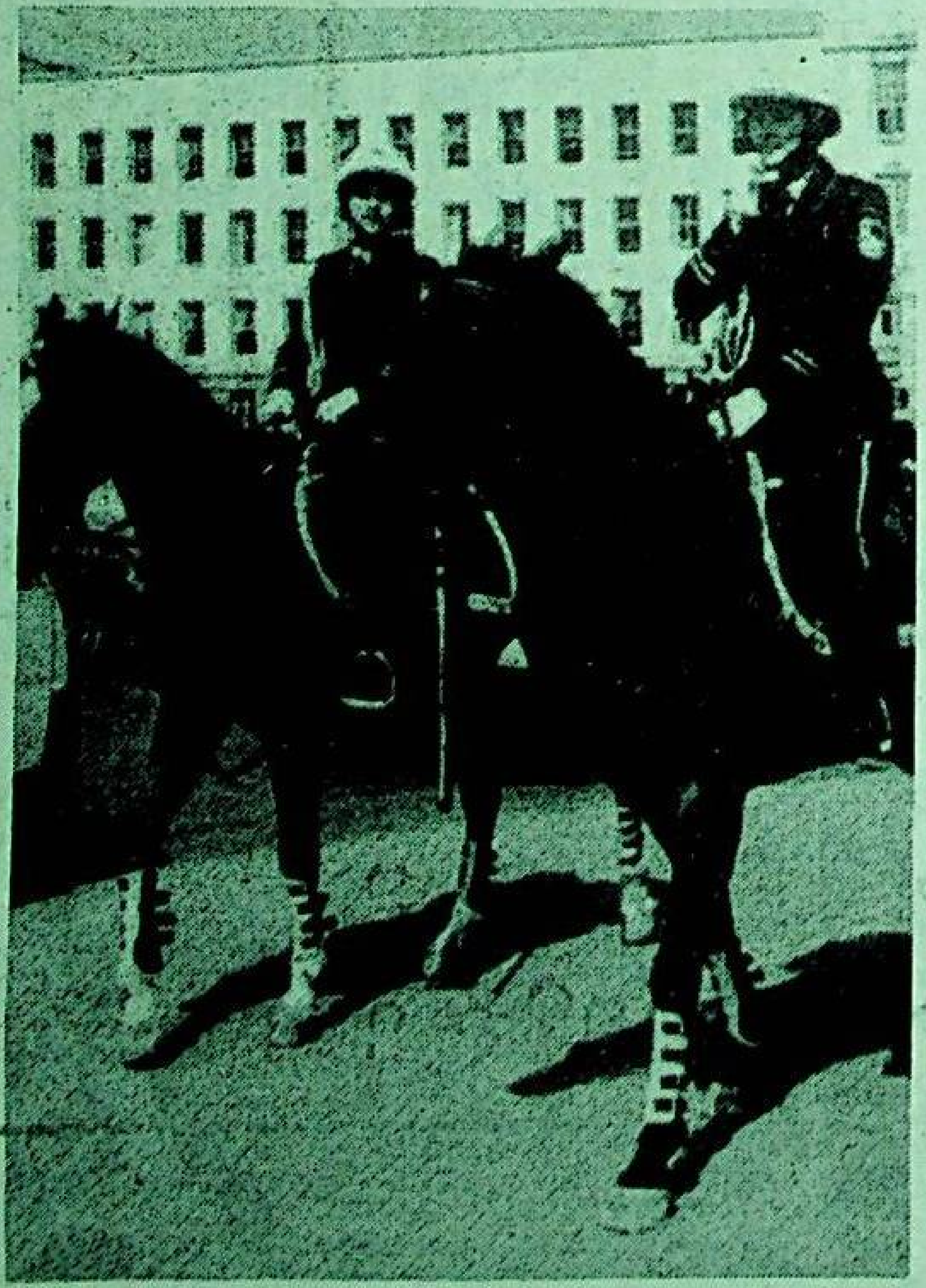

دالىيەن قىزلار ئاتلىق ساقچى ئەترىتىنىڭ ئەزالىرى كوچىلاردا چارلاش ئېلىپ بارماقتا. يېقىندا قۇرۇلغان دالىيەن قىزلار ئاتلىق ساقچى ئەترىتى - ئېلىمىزدىكى تۇنجى قىزلار ئاتلىق ساقچى ئەترىتى، بۇلار ئالتە كىشىدىن تەشكىللەنگەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 22 ياش.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

新疆日报
（维文）

1996 - يىل
ئۆكتەبر
14
دۈشەنبە

ئاپتونوم رايون ئاچقان پاختا خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلار تەكىتلەندى:

ئىشەنچنى تۇرغۇزۇپ، پاختىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: نۆۋەتتە مەملىكەت بويىچە پاختىدا تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدا ئۆزگىرىش بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، ئاپتونوم رايونىمىز پاختىچىلىقنى داۋاملىق تەرەققىي قىلدۇرالامدۇ - يوق؟ 10 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئاخىرلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق پاختا خىزمىتى يىغىنى بۇ مەسىلىگە جاۋاب بەردى. يىغىندا پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، پاختىچىلىقنى بوشاشماي تەرەققىي قىلدۇرۇش تەكىتلەندى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ئەسقەت كەرىمباي، جاڭ يۇنچۇەن، دەلىلقان مامىقان قاتارلىقلار قاتنىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىز پاختىچىلىقىنىڭ تەرەققىياتىغا بولغان قاراشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. پاختىچىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا مۇھىم ئورۇننى ئىگىلەيدۇ، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى نېفت سانائىتىنىڭكىدىن قالسىلا 2- ئورۇندا تۇرىدۇ. پاختا نۆۋەتتە ناھىيىلەر ئىقتىسادىنىڭ ئاساسىي تۈۋرۈكى، دېھقانلارنىڭ مۇھىم كىرىم مەنبەسى بولۇپ قالدى، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىدىكى ئاساسلىق يولى، ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئوبيېكتىپ تەلىپى بولۇپ قالدى.

مەملىكەت بويىچە پاختىچىلىقنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ھازىر شىنجاڭ پاختىچىلىق رايونى، چاڭجياڭ دەرياسى ۋادىسى پاختىچىلىق رايونى، خۇاڭخې دەرياسى ۋادىسى پاختىچىلىق رايونى شەكىللەندى. يېقىندا ئېچىلغان مەملىكەتلىك پاختا خىزمىتى يىغىنىدىن مەلۇم بولۇشىچە، دۆلەت بۇنىڭدىن كېيىن چاڭجياڭ دەرياسى ۋادىسى پاختىچىلىق رايونىنى مۇقىملاشتۇرىدىكەن، شىنجاڭ پاختىچىلىق رايونىنى تەرەققىي قىلدۇرىدىكەن. باقمىچىلىق تەرەققىياتىدىن قارىغاندا، خۇاڭخې دەرياسى ۋادىسى پاختىچىلىق رايونىدا چېكىنىش بولۇۋېتىپتۇ. چاڭجياڭ دەرياسى ۋادىسى پاختىچىلىق رايونىدىمۇ پاختا ھوسۇلى كەملەپ كېتىۋېتىپتۇ. ئاپتونوم رايونىمىز بولسا، كېيىنكى تېرىلغۇ كۆلىمى يىلدىن يىلغا كۆپىيىپ، پاختا ھوسۇلى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇننى ئىگىلەپتۇ. بۇلتۇر يۆتكەپ بېرىلگەن پاختا مىقدارى مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي پاختا مىقدارىنىڭ 80 پىرسەنتىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلەپ، دۆلەتنىڭ مەملىكەت بويىچە پاختىدا تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياجنى تەڭشەپ تىزگىنلەيدىغان كۈچلۈك ۋاستىسى بولۇپ قاپتۇ. شۇڭا دۆلەت شىنجاڭ پاختىچىلىقىنىڭ ئورنى ۋە رولىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەرمەكتە.

پاختا خىزمىتى يىغىنى ئاياغلىشىش ئالدىدا، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۇنچۈەن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: چوقۇم ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرۈپ، 2000 - يىلغا بارغاندا يىللىق پاختا ئومۇمىي مىقدارىنى 1 مىليون 500 مىڭ تونىغا يەتكۈزۈش نىشانىدىن تەۋرەنمەسلىك لازىم. كېلەر يىللىق پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدا كۆلەمنى مۇقىم كېڭەيتىش بىلەن بىللە، پەن- تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، ئاساسىي ھۇجۇمنى بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ، ئومۇمىي ھوسۇلنى يەنە 1-مىليون دەن ئاشۇرۇشقا تىرىشىش لازىم. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. مۇئاۋىن رەئىس دەلىلقان مامىقان مەملىكەتلىك پاختا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى شاڭخەيدە داغدۇغىلىق باشلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي، 12- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. شاڭخەي خۇڭكو تەنتەربىيە مەيدانى بۈگۈن ناخشا- ئۇسسۇل دېڭىزىغا، پۈتۈن مەملىكەتتىكى دېھقان قېرىنداشلارنىڭ شادلىق دېڭىزىغا ئايلاندى. مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىنىڭ باشلىنىش مۇراسىمى بۇ يەردە داغدۇغىلىق ئۆتكۈزۈلدى.

مۇسابىقىنىڭ باشلىنىش مۇراسىمىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، شاڭخەي شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى خۇاڭ جۈي، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دوڭ يىنچۇ، دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋۇشياۋزۇ ۋە مەركەز مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرى، ئامما تەشكىلاتلار، ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون، ئازادلىق ئارمىيە قاتارلىق تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

3- نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ رەئىسى، شاڭخەي شەھىرىنىڭ باشلىقى شۈي كۇاڭدې قارشى ئېلىش سۆزى قىلىپ مۇنداق دېدى: مەملىكەتلىك دېھقانلار تەنتەربىيە مۇسابىقىسى شاڭخەيدىن ئىبارەت بۇ زامانىۋىلاشقان چوڭ مەركىزىي شەھەرگە جۇشقۇن ھاياتىي كۈچ بېغىشلىدى، شاڭخەي خەلقى بارلىق كۈچى بىلەن ياخشى ساھىبخانا بولىدۇ. يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ليۇجاڭ باشلاش نۇتقى سۆزلىدى، 3- نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، جۇڭگو دېھقانلار تەنتەربىيە جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى شياۋپېڭ مۇسابىقە باشلاش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلدى.

سائەت ئونچىدىن 50 مىنۇت ئۆتكەندە، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەن يولداش جياڭ چۈنيۈن «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ 3- نۆۋەتلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ھازىر باشلاندى» دەپ جاكارلىدى.

باشلىنىش مۇراسىمىدىن كېيىن «دېھقانلار ئاساس، يۇقىرىلار ئۆزلۈكسىز ئارقىلىق ياشايدۇ» ئاساسىي تېما قىلىنغان چوڭ تىپتىكى سەنئەت- تەنتەربىيە ئويۇنى ئوينالدى.

يېزا ئىگىلىك 9 - شىسى يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشتا ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇردى. ئۇلار بۇ يىل 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىپ، كۆلەمنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشتا نەتىجە ياراتقان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى.

سۈرەتتە: مۇتەخەسسىسلەر گۇرۇپپىسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش ئۈستىدە.

چېن بىڭ فوتوسى

باش شۇجى خوتەندىكى ئىككى مەكتەپكە ئۈن- سىن ئۈسكۈنىسى ھەدىيە قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ پېي خەۋەر قىلىدۇ: 10- ئاينىڭ 9- كۈنى چۈشتىن كېيىن، خوتەن سىفەن مەكتىپىنىڭ مۇدىرى كامال تۇرۇپ بىلەن ۋىلايەتلىك 2- ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇدىرى ۋاڭ دېيەنچېڭ خۇشال - خۇرام ھالدا ئىككى يۈرۈش ئۈن- سىن ئۈسكۈنىسىنى تاپشۇرۇۋالدى. بۇ باش شۇجى جياڭ زېمىن نامرات رايوندىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە ھەدىيە قىلغان سوۋغات ئىدى.

(رەڭلىك تېلېۋىزور، سىنئالغۇ، فوتو ئاپپارات، لازېر نۇرلۇق تېلېۋىزىيە پىلاستىنكا ئاپپاراتى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)نى مەملىكەت بويىچە ئون نامرات رايوندىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپكە ھەدىيە قىلىشنى ھاۋالە قىلغانىدى.

10- ئاينىڭ 9- كۈنى خوتەن شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن 400 نەپەر ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچى ۋە كادىر قاتناشقان سوۋغات قوبۇل قىلىش مۇراسىمىدا، ئىككى مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچى-

باش شۇجى جياڭ زېمىن 9- ئاينىڭ 27- كۈنى دۆلەت مائارىپ

ئوقۇغۇچىلىرى بەس- بەستە سۆزگە چىقىپ، تىرىشىپ ئۆگىنىپ،

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا بىلەن تەمىنلەش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز ياڭ فېن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم ئۆزگەرتىپ، ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان مەركەز زاۋۇتلىرىنى پاختا بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى

ئۆز مۇخبىرىمىز ياڭ فەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكەتلىك پاختا خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھى ۋە ھازىرقى پاختا بىلەن تەمىنلەش ئەھۋالىدىكى يېڭى ئۆزگىرىشكە ئاساسەن، پاختا بىلەن تەمىنلەش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى ئوڭۇشلۇق ئىلگىرى سۈردى.

دۆلەت 1996 - يىلدىن ئېتىبارەن دۆلەت پىلانى يېتەكچىلىكىدە تەمىنلەش ۋە ئېھتىياجنى بىۋاسىتە يۈزلەندۈرۈشتىن ئىبارەت قوش يۆنىلىشلىك تاللاش يولىغا قويۇلغان توقۇمىچىلىق پاختىسى ئارقىلىق تەمىنلەش چارىسىنى يولغا قويۇشنى ھەمدە مال زاكاز قىلىش يىغىنى ئېچىش ئۇسۇلى ئارقىلىق تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج پىلانىنى ماسلاشتۇرۇشنى قارار قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا بىلەن تەمىنلەش ئۇسۇلىدىمۇ مۇناسىپ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پاختا - چىگە شىركىتى بىلەن بىڭتۇەن پاختا - چىگە شىركىتى مەملىكەتلىك مال زاكاز قىلىش يىغىنىغا بىۋاسىتە قاتنىشىدۇ. ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركەتلىرى مەملىكەت بويىچە پاختا بازارلىرىغا بىۋاسىتە كىرمەيدۇ.

ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىنكى پاختا بىلەن تەمىنلەش ئۇسۇلىنى يۈرۈشلەشتۈرۈش ئۈچۈن دۆلەت پاختا بىلەن تەمىنلەش باھاسىنى باشقۇرۇش شەكلىنى ئۆزگەرتىپ، ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان مەركەز باشقۇرىدىغان ھۆكۈمەت باھاسىنى ھۆكۈمەت يېتەكچى باھاسىغا ئۆزگەرتىشنى بەلگىلىگەن. ھەجىم ئىچىدە يۇقىرى - تۆۋەن تەڭشەپ تۇرۇشنى قارار قىلدى. بۇنىڭغا ئاساسەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەملىكەت بويىچە پاختا بىلەن تەمىنلەش - تەلەپ ۋەزىيىتىنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىش ئاساسىدا، پاختىنى توشۇيدىغان ئارىلىق يىراق، كىراسى يۇقىرى بولغان ئەمەلىي ئەھۋالنى نەزەردە تۇتۇپ، پاختىنىڭ مەملىكەتلىك مال زاكاز قىلىش يىغىنىدىكى رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش، پاختىنى يۆتكەپ سېتىش سۈرئىتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىز يۆتكەپ بېرىدىغان پاختىنىڭ تەمىنلەش باھاسىغا دۆلەت بەلگىلىگەن يۇقىرى - تۆۋەن تەڭشەش دائىرىسىدە جانلىق، زۇرۇر بولغان باھا تەڭشەش ئۇسۇلىنى قوللىنىشنى قارار قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشىغا يار - يۆلەك بولۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون مۇزاكىرە قىلىپ «ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنى پاختا بىلەن تەمىنلەشنى ياخشىلاش توغرىسىدا ۋاقىتلىق چارە» تۈزۈپ چىقىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنى پاختا بىلەن تەمىنلەش چارىسىنى يەنىمۇ ياخشىلاپ، ناھىيە دەرىجىلىك پاختا - چىگە شىركەتلىرىنىڭ بىۋاسىتە تەمىنلەش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئاپتونوم رايون ئىچىدە توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرىنى پاختا بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەيدۇ. بۇنداق بولغاندا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى توقۇمىچىلىق زاۋۇتلىرى پاختا بىلەن تەمىنلەشتە باھادىن بەھرىمەن بولىدۇ. تەمىنلەش بىلەن تەلەپ توختام بويىچە باشقۇرۇلىدۇ.

پارتىيە مەكتىپىدە ئۇزۇن سەپەر ناخشىلىرىنى ئېيتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇرېشىت ئابدۇللا خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ پارتىيە مەكتىپى 10 - ئاينىڭ 9 - كۈنى قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر غەلبىسىنىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. شىنجاڭ ھەربىي رايون سەنئەت ئۆمىكى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى ھەم ئەينى يىللاردا قىزىل ئارمىيىگە قاتناشقان پېشقەدەم كادىرلار مۇسابىقىنى كۆردى.

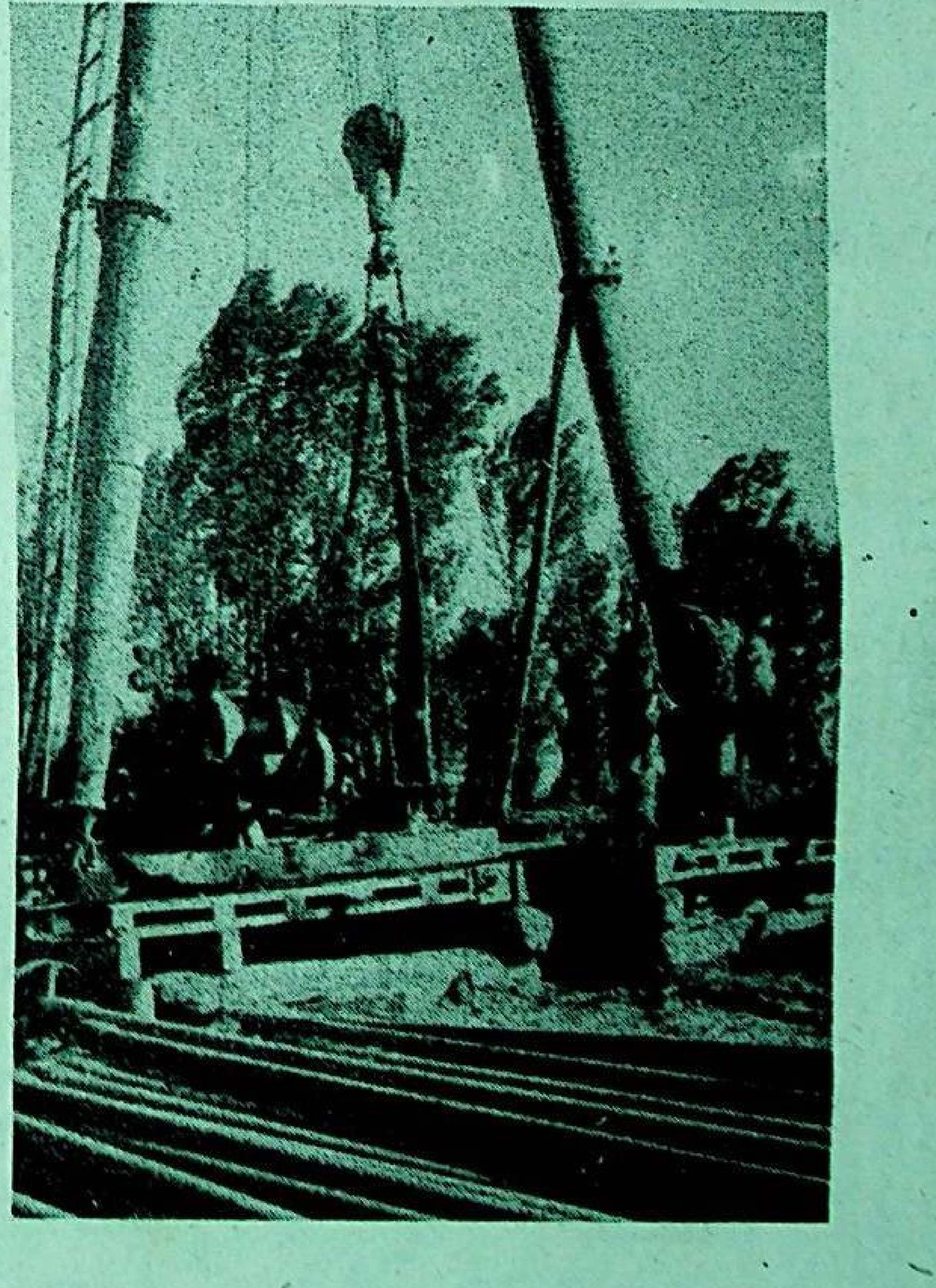

يېزا ئىگىلىك 6 - شىنىڭ «كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى» دېھقانچىلىق مەيدانى بۇ يىل 550 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، يېڭىدىن تۆت ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىپ، يەر سۇغىرىش ۋە ئاھالىنىڭ ئىچىدىغان سۇ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلدى. چىن كەيمىڭ فوتوسى

ئاتۇش شەھىرىدە 21 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان ئائىلىسى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئالىيە ئاتاۋۇللا خەۋەر قىلىدۇ: ئاتۇش دېھقانلىرىنىڭ تۇرمۇشى يېقىنقى يىللاردا كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، ھاللانغان دېھقانلار ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىرگەن دېھقان ئائىلىسى 21 مىڭدىن كۆپرەككە يېتىپ، ئومۇمىي دېھقان ئائىلىسىنىڭ 79.2 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

ھەر نوپۇسقا 1.4 مودىن تېرىلغۇ يەر توغرا كېلىدىغان ئاتۇشتا نوقۇل ھالدا دېھقانچىلىققا تايىنىپلا باي بولۇش تەس ئىدى. ئاتۇش دېھقانلىرى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، بازارغا يۈزلىنىپ، ئائىلىسىدىكى ئەمگەك كۈچلىرىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، دېھقانچىلىق بىلەن سودىغا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، ئائىلە ئىگىلىكىنى يىلدىن يىلغا يۈكسەلدۈردى. ئۇلار ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇش ئاساسىدا باقمىچىلىق، باغۋەنچىلىك قاتارلىق ئۇستۇنلۇككە ئىگە كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىپ كىرىمىنى ئاشۇردى. شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىمۇ تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ، دېھقانلارنىڭ سودا ۋە قوشۇمچە كەسىپ بىلەن دادىل شۇغۇللىنىشىغا مەدەت بەردى. ئىلگىرى 100 يۈەنگىمۇ قۇربى يەتمەيدىغان دېھقانلار ئىچىدىن 100 مىڭ يۈەنلىك، ھەتتا مىليون يۈەنلىك ئائىلىلەر بارلىققا كەلدى. شەھەرلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىدىكى ئۆزگىرىشكە ئاساسەن، ئۇلارنى ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاشقا يېتەكلىدى. بىر نەچچە يىل ئىچىدە بۇرۇنقى پاكار، ئاددىي، رەتسىز، كېسەك، ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۆيلەرنىڭ ئورنىنى خىش، ياغاچ قۇرۇلمىلىق، ئايۋان - سارايلىق، پېشايۋانلىرى يۈرۈشلەشكەن كۆركەم، ئازادە يېڭى ئۆيلەر ئىگىلىدى. شەھەر بويىچە دېھقانلارنىڭ يېڭىدىن سېلىنغان ئومۇمىي ئۆي كۆلىمى 2 مىليون 209 مىڭ 331 كۋادرات مېترغا، بۇنىڭغا سېلىنغان مەبلەغ 60 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى.

ئاپتونوم رايون چېگرا باشقۇرۇش رايونلىرىنىڭ دائىرىسىنى قايتىدىن بېكىتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇناسىۋەتلىك كۆرسەتمىلىرىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى چېگرا باشقۇرۇش رايونلىرىنىڭ دائىرىسىنى قايتىدىن بېكىتتى. يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ «ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا باشقۇرۇش رايونلىرىنىڭ دائىرىسىنى قايتىدىن بېكىتىش توغرىسىدا دوكلات»نى تەستىقلاپ تارقاتتى ھەم جايلاردىن ئەستايىدىل ئىجرا قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئاپتونوم رايون 1979 - يىلى ئەسلىدىكى بەش قوشنا دۆلەت بىلەن چېگرىلىنىدىغان رايونلارنى چېگرا باشقۇرۇش رايونى قىلىپ بېكىتىپ، بىر يۈرۈش قائىدە - نىزاملارنى تۈزگەنىدى، لېكىن بۇ ھازىرقى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ تەلىپىگە ماسلىشالمىدى. شۇڭا ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى بۇلتۇر يىل بېشىدىن باشلاپ «چېگرىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ۋە ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشكە پايدىلىق بولۇش» پرىنسىپىغا ئاساسەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چېگرا باشقۇرۇش رايونلىرىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، قايتىدىن بېكىتتى. مەلۇم بولۇشىچە، قايتىدىن تەڭشەلىپ بېكىتىلگەندىن كېيىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا باشقۇرۇش رايونىنىڭ كۆلىمى ئىلگىرىكىدىن 20 مىڭ كۋادرات كىلومېتىردىن كۆپرەك ئازايتىلغان.

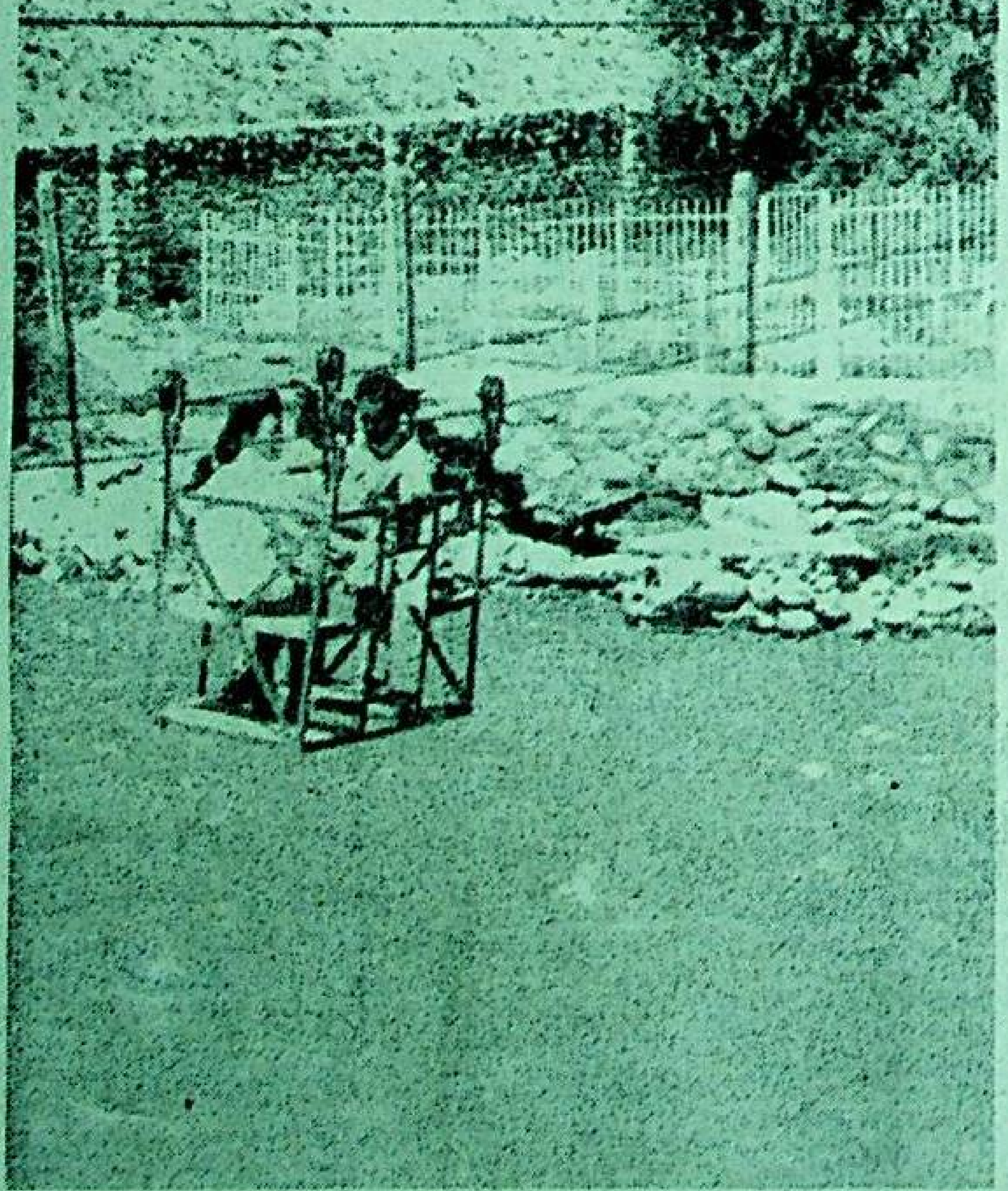

شيەن جىڭ چۈن، چېن جيەنخۇا ئەر - خوتۇن ئىككىيلەن ئۇزاق يىللاردىن بۇيان ئىشلەپ كېلىۋاتقان خېجىڭ ناھىيىسىنىڭ شارئۇسان سۇرايى پونكىتى - مەملىكەت بويىچە ئىلغار سۇرايى پونكىتى. بۇ يىل 7 - ئاينىڭ ئاخىرىدىكى پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتىدە، ئۇلار ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش داۋامىدا ئالاقىدار ئورۇنلارنى مۇھىم ئاخبارات بىلەن تەمىنلىدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ يىجىي فوتوسى

باش شۇجى جياڭ زېمىن 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، گوۋۇيۈەن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىدىكى يولداشلارغا ئۆزى زىيارەتكە چىققاندا چەت ئەللىك دوستلار ھەدىيە قىلغان 20 يۈرۈش ئۈن - سىن ئۈسكۈنىسى ئوقۇغۇچىلىرى بەس - بەستە سۆزگە چىقىپ، تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئەستايىدىل ئىشلەپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ غەمخورلۇقىغا ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق جاۋاب قايتۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

قوبۇل قىلىش مۇراسىمىدا، ئىككى مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچى... ئىدى.

شىنجاڭ چارۋا مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى تىجارەت دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، كىرىم مەنبەسىنى زورايتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نىجات ئابلەي** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ چارۋا مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت- ئېكسپورت شىركىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىشتىن ئىبارەت ياخشى پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ خەلقئارا بازارغا تېخىمۇ يۈزلىنىپ، تىجارەتنى جانلاندۇردى.

بۇ شىركەت ئىلگىرى ئوقۇل ھالدا چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى ئىمپورت- ئېكسپورت قىلىش بىلەنلا شۇغۇللىنىپ كەلگەنلىكتىن، يىلىغا ئاران 10 مىليون دوللار ئاشقى پىرېۋوت يارىتىپ، يۇقىرىدىن چۈشۈرگەن ۋەزىپىنى ئاران ئورۇنداپ كەلگەنىدى. يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان، بۇ شىركەت ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش زور دولقۇنىدا خەلقئارا بازارغا يۈزلىنىپ، ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ بازار ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلەپ بازار ئېچىپ، تىجارەت دائىرىسىنى تېخىمۇ كېڭەيتتى. ياپونىيە، گېرمانىيە، ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى، قازاقىستان، كانادا قاتارلىق دۆلەتلەردە، مەملىكەت ئىچىدىكى بەزى چوڭ شەھەرلەردە ئىش بېجىرىش ئورۇنلىرىنى تەسىس قىلدى. 50 تىن ئارتۇق دۆلەت ۋە رايون بىلەن سودا مۇناسىۋىتى ئورناتتى. ئىمپورت- ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرىنىڭ تۈرىنى تەدرىجىي كۆپەيتتى. بولۇپمۇ، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، مەملىكىتىمىزدە ئىشلەپ چىقىرىلغان تۈرلۈك يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئۆزبېكىستان بازارلىرىغا سالدى. مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىللە، سودىدا ئادىل، ئىشەنچلىك بولۇپ، سودا مۇناسىۋىتى ئورناتقان دۆلەتلەردە ياخشى ئوبراز تىكلىدى. تاشكەنت «تەبئەت» شىركىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ، دۆلىتىمىزدىن ئۆزبېكىستانغا چىقىپ تىجارەت قىلىۋاتقان يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ، تاشكەنتتىكى چوڭ بازار ـ ئىپادروم بازىرىدىن 200 دىن ئارتۇق بوتكا ئېلىپ، مەبلەغ ئىگىلىرىگە بېرىپ، ئۇلارنىڭ جۇڭگونىڭ تاۋارلىرىنى توپ ۋە پارچە سېتىشىغا، قانۇنلۇق تىجارەت قىلىشىغا ياخشى سورۇن ھازىرلاپ بەردى ھەمدە ئۇلارنىڭ سودىدىكى ئېلىم- بېرىم ئىشلىرىنى قانۇن يولى بىلەن ۋەكالىتەن بېجىرىپ بېرىپ، پۇللىرىنى ۋەكالىتەن يۆتكەپ بېرىپ، خاتىرجەم تىجارەت قىلىشىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. شىنجاڭ بىلەن قازاقىستان، ئۆزبېكىستان ۋە قىرغىزستان ئارىلىقىدا قاتناش-ترانسپورتنى يولغا قويۇپ، شىركەت ۋە يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ ماللىرىنىڭ كۆزلىگەن نىشانغا بىخەتەر يەتكۈزۈلۈشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ كىرىم مەنبەسى تەدرىجىي زورايدى. شۇڭا، بۇ شىركەت بۇلتۇر 19 مىليون دوللاردىن كۆپرەك ئاشقى پىرېۋوت يارىتىپ، يىللىق پىلاننى % 30 تىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ ئورۇندىغانىدى. بۇ يىل 9 ـ ئايغىچە يىللىق پىلاننىڭ 95 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئۈتىلاتى ساماسى نامىلىق ھۆكۈمەتلىك ماڭالى
چارۋىچىلىق نازارىتى ھەمكارلاشتى

ئۆز خىزمىتىنى ھەممىدىن ئەلا بىلىش

ئابدۇۋەلى ھۇسەيىن

1994 ـ يىلى 30 ـ ئۆكتەبىر. شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن يېڭى باج قانۇنىنى ئۆگىنىش ئۈچۈن قەشقەردە ئېچىلغان كۇرسقا قاتناشقان 100 گە يېقىن باج خادىمىنىڭ بىر قىسمى بىر ئايلىق جىددىي ئۆگىنىشتىن چارچىغان نېرۋىلىرىنى ئارام ئالدۇرۇش مەقسىتىدە ئەتىگەندىلا بازارغا چىقىپ كەتكەنىدى. بورتالادىن كەلگەن ئەنۋەر ئابلەت ياتاقتا قېلىپ قايتىش تەييارلىقىغا كىرىشتى، شۇ چاغدا ئىشىك چېكىلىپ، ياتاققا بىر نەچچەيلەن كىرىپ كەلدى.

ـ ئەتە سەنمۇ قايتامسەن؟

ـ ھەئە.

ـ چوڭ داداڭ، چوڭ ئاناڭنى يوقلىمامسەن؟

ـ ئىزدىيەلمەيدىغان ئوخشايمەن.

ھەمراھلىرىغا ئۇ شۇنداق جاۋاب بەردىيۇ، ئۆزى ئويلىنىپ قالدى. چۈنكى، بورتالادىن يولغا چىقىش ئالدىدا ئانىسى ئۇنىڭغا: «پەيزاۋاتتىكى چوڭ داداڭ، چوڭ ئاناڭنى، تاغاڭ، ھاماچىلىرىڭنى يوقلاپ كەلگىن!» دەپ تاپىلىغان، ئىدارە رەھبەرلىرى بولسا «ئىدارىمىز يېڭى قۇرۇلدى، ئادىمىمىز كەم، تەجرىبىسىز، ۋاقتىدا قايتقىن!» دەپ ئۇزاتقانىدى.

ئەنۋەر ئابلەت قولىدىكى ئۆچۈپ قالاي دېگەن تاماكىسىنى قاتتىق-قاتتىق شورىدى. ئۇ قەتئىي قارارغا كەلدى-دە، 31 ـ ئۆكتەبىردە بورتالاغا قايتتى.

ـ خەير-خوش قەشقەر، خەير -خوش كۆرۈشۈشكە نېسىپ بولمىغان تۇغقانلار، مېنى كەچۈرۈڭلار.

× × ×

بورتالا ئوبلاستلىق يەرلىك باج ئىدارىسىنىڭ كارخانا تاپاۋەت بېجىنى باشقۇرۇش بۆلۈمىدىكى ئەنۋەر ئابلەتنىڭ قەشقەردىكى ئۆگىنىشنى تۈگىتىپ قايتىپ كەلگىنىگە بىر يىلدىن ئاشتى. راستىنى ئېيتقاندا ئەنۋەر بۇ بىر يىلنىڭ قانداق ئۆتۈپ كەتكەنلىكىنى بىلەلمەي قالدى. چۈنكى، 1994 ـ يىلى 8 ـ ئايدا سابىق بورتالا ئوبلاستلىق باج ئىدارىسىدىن بۆلۈنۈپ چىققان بۇ ئىدارىنىڭ ئىشى بەك ئالدىراش ئىدى، گەرچە كېيىن بىر قىسىم خادىملار تولۇقلانغان بولسىمۇ، لېكىن يېڭى خادىملار كۆپ بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ خىزمەت يۈكىنى بەك ئاشۇرىۋەتكىنىمۇ بولمايتتى. ئەنۋەر بىر تەرەپتىن باج كەسپىگە ئائىت ئالاقىدار قانۇن- نىزاملارنى ئۆگەنسە، يەنە بىر تەرەپتىن، يېشقەدەملەرنى ئۇستاز تۇتۇپ ئۆگەندى.

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ شال ئۇرۇقلۇقى يېتىشتۈرۈش مەيدانى ئەلا سورتلۇق شال ئۇرۇقلۇقى يېتىشتۈرۈپ كېڭەيتىدىغان مۇھىم بازا بولۇپ، كۆپ يىللاردىن بۇيان يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكا خادىملىرىنىڭ يېتەكچىلىكىدە كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق شال ئۇرۇقلۇقىنىڭ يېڭى سورتلىرىنى كىرگۈزۈش، يېتىشتۈرۈش ئارقىلىق 13 خىل يېڭى شال سورتىنى يېتىشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ناھىيىنىڭ يۇقىرى ھوسۇللۇق، ئەلا سورتلۇق شال ئۇرۇقلۇقىنى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتىشكە پۇختا ئاساس سېلىندى.

سۈرەتتە: تېخنىكلار مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرىگە يېڭى شال سورتىنى كېڭەيتىش تەجرىبىسىنى تونۇشتۇرماقتا.

جىڭ ياۋمىن فوتوسى

يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى پىچان دېھقانلىرىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى قورالىغا ئايلاندى

تەھرىر ئىلاۋىسى: پىچان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دېھقانلارنى تېز ئۈنۈم بېرىدىغان يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى ئۆگىنىش ۋە قوللىنىشقا قىزىقتۇرۇپ، تېزرەك ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يېتەكلىگەنلىكى ئۈنۈملۈك چارە. بۇ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ يېزىلاردا تېز ئۈنۈم بېرىدىغان يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، يېزىلارنىڭ نامراتلىق قىياپىتىنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش چاقىرىقىنى ئىجرالاشتۇرۇشتىكى ئۈنۈملۈك تەدبىرى. بۇنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىشقا ئەرزىيدۇ. بىز جايلارنىڭ ئۆز ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پىچان ناھىيىسىنىڭ بۇ ئۇسۇلىنى قوللىنىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت سېيىتنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىسىدە پەن-تېخنىكا ئىشلەپچىقىرىش كۈچى دېگەن ئىدىيە دېھقانلاردا تەدرىجىي تۇرغۇزۇلۇپ، پەن-تېخنىكا ئۇلارنىڭ ... ئوقۇغۇچىلارنى كۆپلەپ قوبۇل قىلىپ ئۇ ۋە ئۇلارنى يېزىلارغا ئەۋەتىپ، ھەر بىر يېزا- بازاردا بىردىن ئالىي مەلۇماتلىق تېخنىك بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل يېزا- بازار باشلىقلىرى بىلەن مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، ئۇلارنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتتى. يېڭى، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىغا ئائىت سىناق ... پەن-تېخنىكىسىنىڭ قوللىنىلىشى، كېڭەيتىلىشى ۋە ئومۇملىشىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

كەڭ ئېتىزلىق سۇلياۋ يېپىپ كېۋەز تېرىش، كېۋەز ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتىكى يېڭى تېخنىكا بولۇپ، بۇ تېخنىكا بۇلتۇر ناھىيە بويىچە دەسلەپكى قەدەمدە سىناق قىلىنغانىدى. بۇ خىل تېخنىكىنى قوللىنىپ كېۋەز تېرىلغاندا، ھوسۇلنىڭ ئادەتتىكىدەك تېرىلغاندىن ئون پىرسەنت يۇقىرى بولىدىغانلىقى، ھاشارات ئاپىتىنىڭ زىيىنىغا ئانچە ئۇچرىمايدىغانلىقىنى كۆرگەن دېھقانلار بۇ يىل بۇ تېخنىكىنى دادىللىق بىلەن قوللاندى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە كەڭ ئېتىزلىق سۇلياۋ يېپىپ تېرىلغان كېۋەز كۆلىمى 50 مىڭ مۇغا يەتتى. قوش قەۋەت قوغۇن تېرىش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ ...

«شىنجاڭ ـ 2» تېپلىق كومباين بازىرى ئىشتىنىڭ مەھسۇلات بولۇپ قالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەد نىياز** ... بولغانلىقى ئۈچۈن كەڭ دېھقانلارنىڭ

دەيدىغان ئىدىيە دېھقانلاردا تەدرىجىي تۇرغۇزۇلۇپ، پەن- تېخنىكا ئۇلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ھەقىقىي قورالىغا ئايلاندى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ ناھىيە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن- تېخنىكا ئېڭىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتە تېخنىكلارنىڭ مۇھىم ئورۇندا تۇرىدىغانلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ، پېشقەدەم تېخنىكلارنىڭ رولىدىن تولۇق پايدىلىنىش بىلەن بىللە، يېزا ئىگىلىك داشۆلىرىنى پۈتتۈرگەن يۇقىرى ئۇنۇملۇك يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىغا ئائىت سىنئالغۇ فىلىمىدىن ئۇنىنى سېتىۋېلىپ ۋە تەرجىمە قىلىپ، دېھقانلارغا كۆرسىتىپ، ئۇلارنىڭ پەن-تېخنىكىغا بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇردى. بۇ يىل بۇ ناھىيە 200 نەپەر دېھقان تېخنىك تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىشنى پىلانلىغانىدى. ھازىرغىچە 100 دېھقان تېخنىك تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىلدى. نەتىجىدە، بۇ ناھىيىدە يېڭى، يۇقىرى ئۇنۇملۇك يېزا ئىگىلىك كۆلىمى 50 مىڭ موغا يەتتى. قوش قەۋەت قوغۇن تېرىش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ قوغۇن تېرىغاندا، ھەر مو قوغۇندىن كونا ئۇسۇلدا تېرىغانغا قارىغاندا 1670 يۈەن كۆپ كىرىم قىلغىلى بولىدىغانلىقى ۋە قوغۇن ئىلگىرىكىدىن 15 كۈن بۇرۇن پىشىدىغانلىقىنى بىلگەن دېھقانلار بۇ يىل بۇ خىل ئۇسۇلدا قوغۇن تېرىش كۆلىمىنى 1506 موغا كېڭەيتتى. ئۈزۈمچىلىك كەسپىي ئائىلىلىرى ۋە بىر قىسىم دېھقانلار بىرلىك ھوسۇلى كۆپ ئۈزۈم ئېتىزلىرىنى كېڭەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار ئىلگىرىكى بىر مو يەردە 10 ـ 20 تۈپ تەك ئۆستۈرۈشتەك ئۇسۇلنى ئۆزگەرتىپ، بىر مو يەردە 100 ـ 120 تۈپكىچە تەك ئۆستۈرىدىغان بولدى.

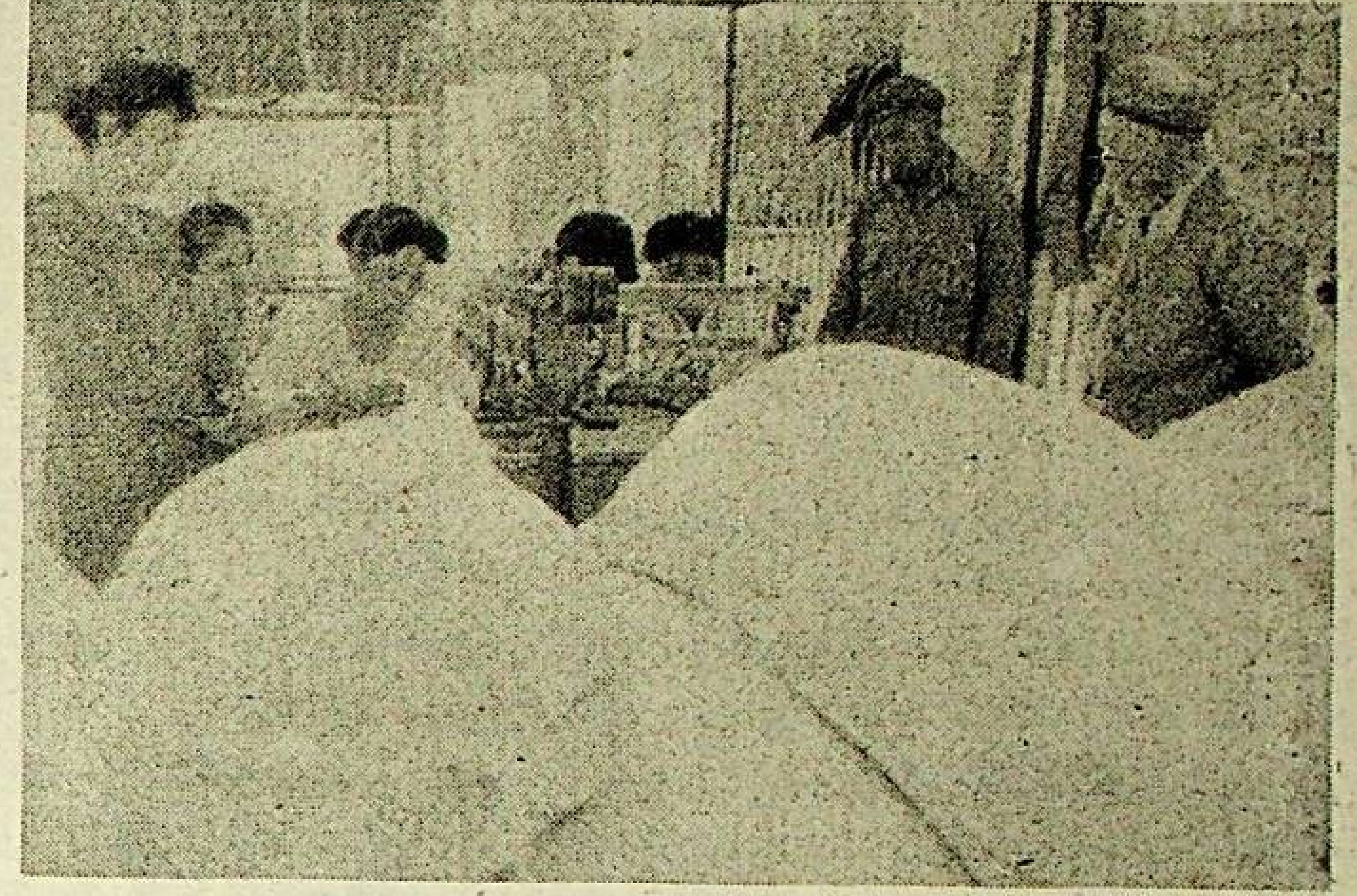

توقسۇ ناھىيىسى دۆلەتكە 9-ئاينىڭ 25-كۈنىگىچە 23 مىڭ دەن يېڭى پاختا سېتىپ بەردى.

سۈرەتتە: پاختىكارلار دۆلەتكە پاختا سېتىپ بەرمەكتە.

نىياز ساتتار فوتوسى

غۇلجا ناھىيىسىدە ماتورلۇق قاتناش ۋاسىتىلىرىنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، غۇلجا ناھىيىسىدە ناھىيە، يېزا، كەنت يوللىرى راۋانلىشىپ، يېزىلارنىڭ بۇلۇڭ- پۇچقاقلىرىغىچە كىرا، يۈك ئاپتوموبىللىرى قاتنىيالايدىغان بولدى. قاتناشنىڭ راۋانلىشىشىغا ئەگىشىپ، قاتناش ۋاسىتىلىرىمۇ تېز كۆپىيىپ بارماقتا. ئادەم ۋە قاتناش ۋاسىتىلىرى كۆپىيىپ بېرىۋاتقان ئەھۋالدا قاتناش ھادىسىلىرىنىڭ كۆپ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ناھىيە ماتورلۇق قاتناش ۋاسىتىلىرىگە قارىتا يىللىق تەكشۈرۈش، يول يۈرۈش كىنىشكىسىنى تەكشۈرۈش، يوللاردا چازا قۇرۇپ، يول يۈرۈش كىنىشكىسى يوق قاتناش ۋاسىتىلىرىنىڭ يول يۈرۈشىگە رۇخسەت قىلماسلىققا ئوخشاش تەدبىرلەرنى يولغا قويۇپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ناھىيىلىك قاتناش باشقۇرۇش پونكىتى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 5000 دىن ئارتۇق قاتناش ۋاسىتىلىرىنى تەكشۈرۈپ بەلگىلىمە ۋە قائىدىگە خىلاپ يول يۈرگەن 500 ئاپتوموبىل ھەم تراكتور شوپۇرىغا تەنقىد- تەربىيە بەردى، بەزىلىرىگە ئەھۋالغا قاراپ جەرىمانە قويدى، 470 ئاپتوموبىلنى يىللىق تەكشۈرۈشتىن ئۆتكۈزدى، يول ھەققى، تاشيول رېمونت ھەققى يىغىش ۋەزىپىسىنى ياخشى ئادا قىلىپ، يۇقىرىغا 667 مىڭ 500 يۈەن يول ھەققى تاپشۇردى، 95 ئاپتوموبىل رېمونتخانىسىنىڭ رېمونت سۈپىتىنى باھالاپ كۆرۈپ، لاياقەتسىز دەپ قارالغان ئىككى ئورۇننى ئىشتىن توختاتتى.

ئىلياس قاسىم دۆلەتكە 52 تونىنا ئاشلىق سېتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: تېكەس ناھىيە خۇجۇرتى موڭغۇل مىللىي يېزىسىدىكى ياش دېھقان ئىلياس قاسىم دۆلەتكە 52 تونىنا سۈپەتلىك يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ناھىيە بويىچە ئاشلىق سېتىپ بېرىشتىكى ئۈلگىلىك شەخس بولۇپ تەقدىرلەندى.

ئىلياس قاسىم بۇ يىل ئىنتىيازدا ئۆزى باشقۇرۇۋاتقان 52 مو تېرىلغۇ يەردىن سىرت، باشقىلارنىڭ 118 مو تېرىلغۇ يېرىنى ھۆددىگە ئېلىپ، جەمئىي 170 مو يەرگە ئوبدان ئىشلىدى. ئۇ ھەر مو يەرگە ئىككى توننىدىن مەھەللىۋى ئوغۇت چېچىپ، قاندۇرۇپ ئۇسسا قىلىپ، ئۇسسى كېلىشكەندىن كېيىن ھەر مو يەرگە سېلىنىدىغان ئۇرۇقتا 13 كىلوگىرامدىن بىرىكمە ئوغۇت ئارىلاشتۇرۇپ 170 مو يەرنىڭ ھەممىسىگە قىزىل بۇغداي تېرىدى. مايسىلار كۆكەرگەندە، سىپالكا بىلەن ھەر مو يەرگە 25 كىلوگىرامدىن ئازوتلۇق ئوغۇت، يوپۇرماق گۆھىرى، ئوت-چۆپ، زىيانداش ھاشارات يوقىتىش دورىسى چاچتى، مايسىلارنى بەش قېتىم قاندۇرۇپ سۇغاردى. نەتىجىدە، ئۇ تېرىغان 170 مو يازغى بۇغدايدىن 62 مىڭ كىلوگىرام بۇغداي ئېلىپ، مو بېشى ھوسۇلنى 365 كىلوگىرامغا يەتكۈزدى. ئۇ مول ھوسۇل ئالغاندا، پارتىيىنىڭ غەمخورلۇقىنى ئۇنتۇپ قالماي، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتكە 52 تونىنا سۈپەتلىك يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى.

... مەھسۇلات بولۇپ قالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەد نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: «شىنجاڭ ـ 2» تېپلىق كومباين ئاپتونوم رايونىمىز ۋە ئىچكى ئۆلكىلەردە بازىرى ئىتتىك مەھسۇلات بولۇپ قالدى.

«شىنجاڭ ـ 2» تېپلىق كومباين نەم، دېنىنى ئايرىش تەس بولغان زىرائەتلەرگە لايىق كېلىدۇ. شەبنەم چۈشكەن ۋە سىم-سىم يامغۇر ياغقان ۋاقىتلاردىمۇ ئادەتتىكىدەك نورمال مەشغۇلات ئېلىپ بارالايدۇ. بۇ كومباين شال، بۇغداي يىغىشتا ئىشلىتىلگەندىن باشقا، يەنە قىچا، زىغىر، زاراڭزا قاتارلىقلارنىمۇ يىغالايدۇ. كومباينىنىڭ قۇرۇلمىسى ئاددىي، گەۋدىسى كىچىك، يۆتكىلىپ مەشغۇلات ئېلىپ بارالايدىغان ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولغانلىقى ئۈچۈن كەڭ دېھقانلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

«شىنجاڭ ـ 2» تېپلىق كومبايىندىن 1994-يىلى 300 ى ئىشلەپ چىقىرىلغانىدى. بۇ يىل 3055 ى ئىشلەپ چىقىرىلغان بولسىمۇ يەنىلا تەمىنلەش ئېھتىياجىنى قاندۇرالمىدى. يېقىندا خېنەن ئۆلكىسىنىڭ رۇڭياڭ شەھىرىنىڭ بىر مەسئۇلى ئاپتونوم رايونىمىزغا كېلىپ كومباين زاكاز قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى ۋە مۇنداق دېدى: «شىنجاڭ ـ 2» تېپلىق كومباين يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش قەدىمىمىزنى تېزلىتىشكە تۈرتكە بولدى، بۇ مەھسۇلات دېھقانلىرىمىزنىڭ كۆڭلىگە ياقتى.

شىنجاڭ كومباين زاۋۇتىدىكى تېخنىك ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئىستېمالچىلارنىڭ تەكلىپىگە ئاساسەن ھازىر يەنە يېڭى بىر ئەۋلاد كومباينىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىشقا كىرىشتى. يېقىندا ئۇلار 65 ئات كۈچىگە ئىگە «شىنجاڭ ـ 2» تېپلىق كومباينىنىڭ ماتورىنى سىناق تەرىقىسىدە دىزېل ماتورىغا ئۆزگەرتىپ ياساپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ھازىر بۇ مەھسۇلات سىناق قىلىنىشقا باشلىدى.

ئۇلارنىڭ خىزمەت يۈكىنى بەك ئاشۇرۇۋېتىشكىمۇ بولمايتتى. ئەنۋەر بىر تەرەپتىن باج كەسپىگە ئائىت ئالاقىدار قانۇن- نىزاملارنى ئۆگەنسە، يەنە بىر تەرەپتىن، پېشقەدەملەرنى ئۇستاز تۇتۇپ ئۆگەندى. 1995-يىلى ئۇ ئاساسلىق تۇتۇپ ئىشلىگەن كارخانا تاپاۋەت بېجىنى ئومۇملاشتۇرۇپ ھېسابلاپ تەكشۈرۈشتە ھېساباتى ئېنىقلانغان كارخانىلار 548 گە، تەكشۈرۈش نىسبىتى % 100 كە يەتتى، 5 مىليون 932 مىڭ يۈەن خەزىنىلەشتۈرۈلۈپ، شۇ يىلى ئىدارە ئاپتونوم رايون بويىچە 3-دەرىجىلىك ئىلغار كارخانا، ئەنۋەر ئابلەت ئوبلاست دەرىجىلىك ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

ئۇ شۇ يىلى 10-ئايدا پوچتا- تېلېگراف، پۇل -مۇئامىلە، ستراخوۋانىيە سىستېمىسى بويىچە باج تاپشۇرۇش ئەھۋالىنى بىۋاسىتە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىغا مەسئۇل بولۇپ، 20 كۈندە 400 مىڭ يۈەندىن كۆپ باجنى ئېنىقلاپ خەزىنىلەشتۈردى. ئۇ خىزمەتنى ئەنە شۇنداق بەجانىدىل ئىشلىدى، ھەرگىز قۇيرۇق قالدۇرمىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، «شەخسلەر تاپاۋەت بېجىنى يىغىۋېلىش خىزمىتىدە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەر ۋە ئۇنى بىر تەرەپ قىلىش ئۇسۇل-چارىلىرى توغرىسىدا» ماۋزۇلۇق ئىلمىي ماقالە يازدى، ئۇنىڭ بۇ ماقالىسى ئاپتونوم رايونلۇق يەرلىك باج ئىدارىسى ئۇيۇشتۇرغان تۇنجى قېتىملىق باج ئىشلىرى بىلىملىرىگە ئائىت ماقالىلەرنى باھالاشتا 2-دەرىجىلىك باھالاندى.

ئەنۋەرنىڭ قىسقىغىنە مەزگىلدە يۇقىرىقى نەتىجىلەرگە ئېرىشىشى تاسادىپىي ئەمەس، ئەلۋەتتە. ئۇ ناھايىتى ئەستايىدىل، ئۇ خۇددى رازۋېتچىكلارنىڭكىدەك ئۆتكۈر كۆزى، سەزگۈر مېڭىسى بىلەن ھەممە نەرسىدىن «يىپ ئۇچى» ئىزدەپ، «يىپ ئۇچى» سېزىلگەن ھامان، پەيدا بولۇشىنىڭ سەۋەبى، پايدىلىق، زىيانلىق تەرىپى، ھەل قىلىش، كېڭەيتىش چارىلىرى ئۈستىدە ئىزدىنىدۇ. شۇڭلاشقا، 1982-يىلى شىنجاڭ مالىيە-ئىقتىساد شۆبىسىنىڭ تەمىنات-سودا، بوغالتىرىيە كەسپىنى پۈتتۈرۈپ خىزمەتكە قاتناشقاندىن بۇيان، ئۇ دۆلەت مەنپەئىتىنى زىيانغا ئۇچراتمىدى. ئۇ بورتالا شەھىرىنىڭ چىگدىل يېزىسىدا 60-يىلدىن بۇيان ئېسىلىپ قالغان كونا ھېساباتنى تەكشۈرۈپ، 20 مىڭ يۈەن قالدۇق ھېسابنى ئېنىقلىغاندا بولسۇن، شەھەرلىك باج ئىدارىسىدا بوغالتىرلىق قىلغاندا بولسۇن، خاتاسىز ئىشلەپ، تەشكىلنى، ھېسابقا مۇناسىۋەتلىك خادىملارنى قايىل قىلدى.

بۇ يىل 34 ياشقا كىرگەن ئەنۋەر ئابلەت پاك-دىيانەتلىك باج خادىمى بولغانلىقى بىلەنمۇ ھەممىنىڭ ئىشەنچىگە، ھۆرمىتىگە ئىگە.

1995-يىلى 2-ئاي، ئۇ شەھەرلىك سېمونت زاۋۇتىغا ھېسابات ئېنىقلىغىلى چىققاندا، زاۋۇت ئۇنىڭغا چوشلۇك تاماق ئورۇنلاشتۇرۇپ قويىدۇ. ئەمما، ئالتە كۈنلۈك خىزمەت ئاخىرلاشقاندا، ئۇ تاماق پۇلىنى جوزىغا قويۇپ چىقىپ كېتىدۇ. ناھىيىلىك × بانكىسىنىڭ ماركا بېجى تەكشۈرۈش ئەھۋالىنى تەكشۈرگىلى بارغاندا، بانكا مەسئۇلى ئۇنىڭغا ئالتۇن يالىتىلغان تەڭگە سوۋغات قىلىدۇ. ئەنۋەر:

ـ مەن دۆلەتنىڭ باج خادىمى، خىزمەتكە «كۆكۈل»نى ئارىلاشتۇرالمايمەن، ـ دېيدۇ-دە، تەڭگىنى بانكا باشلىقىغا تۇتقۇزۇپ قويىدۇ.

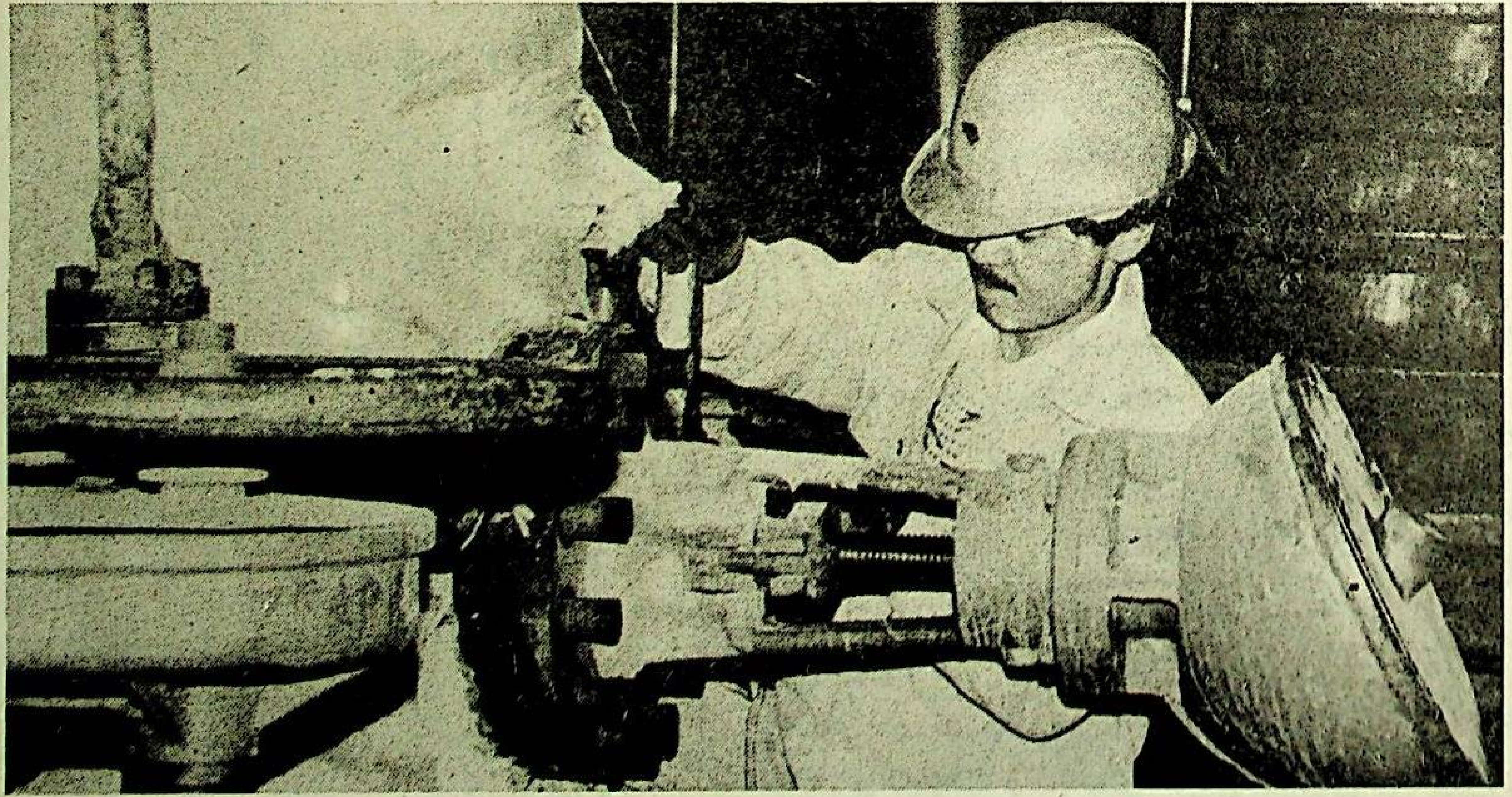

قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى 9-نومۇرلۇق 25 مىڭ كىلوۋات - سائەتلىك گېنېراتورلار گۇرۇپپىسىنى تەكشۈرۈش- رېمونت قىلىش ۋەزىپىسىنى 8-ئاينىڭ 20-كۈنىدىن 9-ئاينىڭ 25-كۈنىگىچە بولغان 35 كۈن ئىچىدە سۈپەتلىك تاماملاپ، دۆلەت بايرىمىنى ئەلا نەتىجە بىلەن كۈتۈۋالدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار يۇقىرى بېسىملىق زادۋىشكىلارنى رېمونت قىلماقتا.

مەھەممەتقۇربان روزى فوتوسى

گازارمىنىڭ مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇپ، قىسىمنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈش

— مەملىكەت بويىچە «10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كاردورى قۇرۇلۇشىدىكى» ئىلغار ئورۇن - جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى 36129-قىسىم توغرىسىدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مەتتىمىن ئوبۇل**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئادىل نۇرمۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ قەشقەردە تۇرۇشلۇق 36129-قىسىمى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان گازارمىنىڭ مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇش، قىسىم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە قىسىمنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. قىسىم پارتكومى يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن «ئىلغار پارتكوم» بولۇپ باھالاندى. شىنجاڭ ھەربىي رايونى ۋە جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ، بۇ قىسىمغا «مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» دەپ نام بەردى. 9-ئاينىڭ 14-كۈنى چاقىرىلغان مەملىكەتلىك 5-قېتىملىق «10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كاردورى قۇرۇلۇشى» نەق مەيدان يىغىنىدا بۇ قىسىم يەنە مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كاردورى قۇرۇلۇشى» دىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ تەقدىرلەندى.

36129-قىسىمنىڭ خىزمەت شارائىتى بىر قەدەر ناچار بولۇپ، ئىلگىرى مەدەنىيەت - كۆڭۈل ئېچىش ئەسلىھەلىرى كەمچىل بولغاچقا، كوماندىر-جەڭچىلەر مەشىقتىن قايتقاندىن كېيىن، قىسىمدىن زېرىكىش ھېس قىلاتتى. مەدەنىيەت كاردورى قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، قىسىم مەسئۇللىرى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىش ئارقىلىق مەدەنىيەت كاردورى قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇشنىڭ كوماندىر-جەڭچىلەرنىڭ ئىدىيىسىنى تۇراقلاشتۇرۇپ، ئۇلارنى چېگرا رايوندا يىلتىز تارتىشقا ئىلھاملاندۇرۇش، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىيلەر بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى ۋە مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى قوغداشتۇرۇپ، چېگرا رايوننىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، كوماندىر-جەڭچىلەرنى پەن-مەدەنىيەت بىلىملىرى بىلەن

زىچ مارشلىشى نەتىجىسىدە، قىسىمدىكى ھەرقايسى لىيەنلەردە ئەتەربىيىنىڭ ھەرقايسى تۈرلىرى بويىچە پائالىيەت گۇرۇپپىلىرى مەيدانغا كەلدى. ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلار ۋە كوماندىرلار مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىگە كونكرېت مەسئۇل قىلىنىپ، مەسئۇلىيەت ئايدىڭلاشتۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن پائالىيەتنى پىلانلايدىغان ئادەم بولۇش، پائالىيەتنى يولغا قويىدىغان ئادەم بولۇش ۋە پائالىيەتنى باشقۇرىدىغان ئادەم بولۇش تۈزۈمى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

بۇ قىسىم مەدەنىيەت كاردورى قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇشتا كوماندىر-جەڭچىلەرنى تۈرلۈك مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىگە ئاكتىپ قاتنىشىشقا يېتەكلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەبلەغ جىددىي بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ، مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىگە ئىشلىتىلىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتتى. 1993-يىلدىن بۇيان ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سەرپ قىلىپ، سىنىپلىق تېلېۋىزىيە سىستېمىسى ئورۇنلاشتۇردى. كۇلۇب، ئۇنىۋېرسال مەدەنىيەت مەركىزى ۋە قىسىمنىڭ مەركىزىي كۇتۇپخانىسىنى قۇرۇپ چىقتى. بۇ يىل 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ، مەدەنىيەت مەركىزىنىڭ ئەسلىھەلىرىنى يېڭىلىدى ۋە رېمونت قىلدى. قىسىم مەدەنىيەت مەركىزىدىن پايدىلىنىپ ئىلگىرى-ئاخىر بولۇپ فوتو سۈرەت، ئاخبارات-خەۋەرچىلىك قاتارلىق تۈرلەر بويىچە 13 قارار كۇرس ئېچىپ، 280 نەپەر

تايانچ تەربىيىلىدى.

قىسىم يەنە، مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى «تۆتكە ئىگە» ئەسكەرلەرنى يېتىشتۈرۈشنىڭ تەلىپىگە ماسلاشتۇرۇش، ھەربىي - خەلق دوست ئۆتۈشتەك ئالاھىدىلىك ۋە چېگرا رايون، مىللىي رايون ئالاھىدىلىكىگە ماسلاشتۇرۇش، كوماندىر-جەڭچىلەرنىڭ كۆپ قاتلاملىق مەدەنىيەت ئېھتىياجىغا ماسلىشىپ، پائالىيەت مەزمۇنىنى ئۈزلۈكسىز بېيىتىش، رەھبىرىي كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن پائالىيەتلەرگە قاتنىشىش ۋە پائالىيەتلەرنى دائىملاشتۇرۇش قاتارلىق بىر قاتار قائىدە-تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بەلگىلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ئۇزۇن سەپەر غەلىبە قىلىنغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن «ئۇزۇن سەپەرنى ئەسلەپ، ئەنئەنە ئۆگىنىش» تېمىسىدىكى كىنو فىلىملىرىنى كۆرۈش پائالىيىتى ئارقىلىق كوماندىر-جەڭچىلەر ئىنقىلابىي ئەنئەنە تەربىيىسىگە ئىگە قىلىندى. كوماندىر - جەڭچىلەر ئورۇندىغان «چېگرىدىكى ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ مېھرى دېڭىزدىنمۇ چوڭقۇر» ناملىق ئۇسسۇل، قەشقەر شەھەرلىك «قىزىل دەريا» مەكتىپىدىكى ئوقۇغۇچى-ئوقۇغۇچىلار بىلەن بىرلىكتە ئورۇندىغان «بىزنىڭ شىنجاڭ ياخشى جاي» ناملىق ئومۇمىي خور قاتارلىق بىر قاتار ئەدەبىيات-سەنئەت نومۇرلىرى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئۇيۇشتۇرغان مۇسابىقىلەردە نەتىجىگە ئېرىشىپ تەقدىرلەندى.

نەتىجە تىرىشچانلىقتىن كېلىدۇ

ئەنۋەر خىزمەت، ئامانگۈل ئابدۇرېھىم

ئۆز كەسپىگە چوڭقۇر مۇھەببەت باغلاپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت يۈكسەك غايىنى قەلبىگە پۈكۈپ، باش چۆكۈرۈپ ئىشلىگەن كىشىلا خەلقنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولالايدۇ. مارالبېشى بازارلىق خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى مۇھەممەتتۇرسۇن ئەيسا ئەنە شۇنداق ئالىيجاناب خىسلىتى بىلەن ئاغرىقلار قەلبىنى ئىللىتىۋاتقان ھۆرمەتكە سازاۋەر ئاق خالاتلىق پەرىشتىلەرنىڭ بىرى.

1960-يىلى مارالبېشى ناھىيىسى بويىچە ئېچىلغان دوختۇرلۇق كۇرسىدا بىر يىل تەربىيىلەنگەن مۇھەممەتتۇرسۇن ئەيسا ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى تاشقى كېسەللىكلەر بۆلۈمىگە تەقسىم قىلىندى. ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى 1961-يىلدىن باشلاپ دوختۇرخانىغا بېكىنىۋېلىپ كېسەل كۆرۈشتەك قاتمال ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، تىببىي خادىملارنى يېزا-كەنتلەرگە يۆزلەندۈرۈپ، قىشتا دوختۇرخانىدا، يازدا يېزىلاردا ئايلىنىپ يۈرۈپ يۇقۇملۇق كېسەللىكلەردىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى ئىشلەش، كېسەل داۋالاش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. مۇھەممەتتۇرسۇن ئەيسا بۇ چاقىرىققا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، ئۆزىنى تىزىمغا ئالدۇردى ھەمدە تۆۋەنگە چۈشۈپ داۋالاش، ساقلىقنى ساقلاش خىزمىتىگە كىرىشىپ كەتتى. بۇ جەرياندا ئۇ يازنىڭ پىژغىرىم ئىسسىقلىرىغا، بوران-چاپقۇنغا قارىماي ھەر كۈنى دېگۈدەك 20–30 كىلومېتىر يولنى پىيادە بېسىپ، ئاچلىق، ئۇسسۇزلۇققا بەرداشلىق بېرىپ كېسەل كۆردى، داۋالاش جەريانىدا پېشقەدەم دوختۇرلارنىڭ داۋالاش تەجرىبىلىرىنى پۇختا ئىگىلەپ ۋە ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىپ داۋالاش جەھەتتىكى بىلىمىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇردى.

1981-يىلى مۇھەممەتتۇرسۇن ئەيسا ناھىيىلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتىغا يۆتكەلدى. يېڭى خىزمەت ئورنى ئۇنى يەرلىك كېسەللىكلەر بىلەن تونۇشۇش پۇرسىتىگە ئىگە قىلدى. ئۇ يەنىمۇ تىرىشىپ «ئىچكى كېسەللىكلەر»، «تاشقى كېسەللىكلەر»، «بالىلار كېسەللىكلىرى»...

ئېرىشتى.

1989-يىلى ناھىيىلىك مىللىي شىپاخانا مارالبېشى بازارلىق خەلق دوختۇرخانىسى ۋە ناھىيىلىك مىللىي شىپاخانا بولۇپ ئىككىگە بۆلۈندى؛ تەشكىل ئۇنىڭ داۋالاش ۋە باشقۇرۇش جەھەتتىكى بىر قاتار تەجرىبىسىگە ئاساسەن ئۇنى يېڭىدىن بۆلۈنۈپ چىققان مارالبېشى بازارلىق خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقلىقىغا تەيىنلىدى. ئۇ بۇ دوختۇرخانىغا مەسئۇل بولغاندىن كېيىن بىر قاتار ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ دوختۇر، سېستىرالارنىڭ ئاغرىقلارغا تۇتقان مۇئامىلىسى ۋە مۇلازىملىق سۈپىتىنىڭ ياخشى-يامان بولۇشى قاتارلىقلارنى ئايلىق مۇكاپات، ئىش ھەققىگە چېتىپ مۇلازىملىق سۈپىتىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىدى. داۋالاش ئىشلىرىدا ئاغرىقنى داۋالاپ ئادەمنى قۇتقۇزۇشنى 1 - ئورۇنغا قويۇپ، ئاغرىقلارنى كېسەلخانىغا قوبۇل قىلىشتا ئالدىن تاپشۇرۇلىدىغان پۇلغا چەك قويمىدى، 1989-يىلدىن بۇيان داۋالاش ھەققىنى تاپشۇرۇشقا قۇربى يەتمىگەن 37 ئاغرىقنىڭ 25 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق داۋالىنىش چىقىمىنى كەچۈرۈۋەتتى.

نەتىجىدە ھەر يىلى بۇ دوختۇرخانىدا يېتىپ داۋالىنىدىغانلارنىڭ سانى 1700 كىشىدىن ئېشىپ، ساقىيىش نىسبىتى % 90 كە، ئامبۇلاتورىيىدە داۋالىنىدىغانلارنىڭ سانى 40 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا، ساقىيىش نىسبىتى % 99 كە يېتىپ، دوختۇرخانىنىڭ جەمئىيەتتە ئىناۋىتى ئۆستى. ئۇ يەنە 30 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ ھەرخىل يېڭى تىپتىكى داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى سېتىۋالدى، 730 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە ئىككى قەۋەتلىك كېسەللەر ياتىقى، ئىشخانا بىناسى سېلىپ كېسەللەر كارىۋىتىنى 60 قا كۆپەيتىپ، داۋالاش شارائىتىنى يەنىمۇ ياخشىلىدى.

نەتىجە تىرىشچانلىقتىن كېلىدۇ. مۇھەممەتتۇرسۇن ئەيسانىڭ داۋالاش، ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرىغا سىڭدۈرگەن جاپالىق ئەجرى بىكارغا كەتمىدى. ئۇ ئەجرىگە مۇناسىپ 20 قېتىمدىن ئارتۇق قەشقەر ۋىلايىتى ۋە ناھىيە بويىچە سەھىيە سېستىمىسىدىكى «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. 1991-يىلى بازارلىق خەلق دوختۇرخانىسى قەشقەر ۋىلايىتى ۋە ناھىيە بويىچە «ئىلغار ئورۇن» بولۇپ مۇكاپاتلان-دى.

«سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى يەنە ئېلىپ بېرىلىدۇ

جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىي تەرەققىياتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى پارتىيىنىڭ تۈپ سىياسىتى. پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى داۋاملىق تېخىمۇ كەڭ، تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈشكە، ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن گېزىتىمىزنىڭ مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى بۇ يىل 10-ئايدىن كېلەر يىل 10-ئايغىچە گېزىتىمىزنىڭ 3-بېتىدە «سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتىنى يەنە ئېلىپ بېرىشنى قارار قىلدى.

خەۋەر-ماقالىلەرنى يېزىشقىمۇ ئەھمىيەت بېرىش لازىم. ئەۋەتىلىدىغان ماقالىلەر خەۋەر، تەپسىلىي خەۋەر، مۇھاكىمە، تەكشۈرۈش دوكلاتى، زىيارەت خاتىرىسى، نەزەرىيىۋى ماقالە قاتارلىق ژانىرلاردا يېزىلىشىمۇ بولىدۇ، ئاخبارات سۈرەتلىرى، تەشۋىقات رەسىمى، ھەجۋى رەسىملەرمۇ قوبۇل قىلىنىدۇ.

ئەۋەتىلىدىغان ئاخبارات ئەسەرلىرىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى روشەن، ئىخچام، قۇرۇلمىسى پۇختا، تىلى راۋان، پاكىتلىرى چىن بولۇشى، مۇناسىۋەتلىك ئورۇننىڭ تامغىسى بېسىلىشى، كونۋېرتقا «سائادەت يولى» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە، دەپ يېزىپ قويۇلۇشى لازىم.

ئىلگىرى سۈرۈش، كوماندىر-جەڭچىلەرنى پەن-مەدەنىيەت بىلىملىرى بىلەن قوراللاندۇرۇش قاتارلىق تەرەپلەردىكى رولىنى تونۇپ يەتتى ھەمدە مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىنى قىسىمنىڭ خىزمەت كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. قىسىم پارتكومى مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىنى قىسىمنىڭ ئىدىيىۋى-سىياسىي قۇرۇلۇشى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، قاتلاممۇقاتلام مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرىنى قۇردى. كوماندىرلارنىڭ بىۋاستە يېتەكچىلىك قىلىشى، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ۋە ئەسكەرلەر كومىتېتلىرىنىڭ

يېقىندا ئاراتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ نېرىنكىر يېزىسىدا خەلق ئەسكەرلىرىگە بىر ئاي داۋاملاشقان قارىغا ئېتىش، دالا يۈرۈشى قاتارلىق مەزمۇنلاردا تەلىم-تەربىيە ئېلىپ بېرىلىپ، ئۇلارنىڭ ماھارىتى ئۆستۈرۈلدى.

سۈرەتتە: يېزىلىق قوراللىق بۆلۈمدىكى خادىملار خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ قارىغا ئېتىش مەشقىغە يېتەكچىلىك قىلماقتا.

تاھىر ئىسمائىل

«ئىچكى كېسەللىكلەر»، «تاشقى كېسەللىكلەر»، «بالىلار كېسەللىكلىرى» كە ئائىت ماتېرىياللارنى كۆرۈپ ئۆگىنىپ بىلىم قۇرۇلمىسىنى كېڭەيتتى.

1984-يىلى رەھبەرلىك ئۇنىڭ خىزمەتتىكى مەسئۇلىيەتچانلىقى ۋە تىرىشچانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ ئۇنى يېڭىدىن قۇرۇلغان ناھىيىلىك ئۇيغۇر تېبابەت دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقلىقىغا تەيىنلىدى، ئۇ بۇ ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغاندىن كېيىن، غەربچە داۋالاش بىلەن جۇڭگوچە داۋالاشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ داۋالاش ئېلىپ بېرىپ، ئۇيغۇر تېبابىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلدى. 1986-يىلى ئۇ مەسئۇل ۋراچ كەسپ - تېخنىكا ئۇنۋانىغا

كىلەر يىل 10-ئايغىچە گېزىتىمىزنىڭ 3-بېتىدە «سائادەت يولى» نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتىنى يەنە ئېلىپ بېرىشنى قارار قىلدى.

بۇ قېتىمقى ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتىدە «ئاز تۇغۇش، سۈپەتلىك تەربىيىلەپ بېيىش يولىغا يېتىش» يەنىلا ئاساسىي نۇقتا قىلىنىدۇ. ئەۋەتىلىدىغان ماقالىلەردە مانا مۇشۇ نۇقتا ئاساسىي مەزمۇن قىلىنىشى لازىم. يەنە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى ئىلغار تەجرىبىلەر، ئۇچۇرلار، ئىلمىي ماقالىلەر (مەملىكەت ئىچى، سىرتىدىكى بۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك تەرجىمە ماقالىلەر)، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، شەخسلەر ۋە بۇ خىزمەتنى ئىشلىگۈچى خادىملارنىڭ ئىش-پائالىيەتلىرىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان

يولى» نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە، دەپ يېزىپ قويۇلۇشى لازىم.

ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتى ئاخىرلاشقاندا گېزىتتە ئېلان قىلىنغان ماقالىلەر باھالاش ھەيئىتى تەرىپىدىن ئۈچ دەرىجە بويىچە باھالىنىپ گېزىتتە ئېلان قىلىنىدۇ. مۇكاپاتقا ئېرىشكۈچىلەرگە مۇكاپات سوممىسى ۋە شەرەپ گۇۋاھنامىسى ئەۋەتىپ بېرىلىدۇ.

«شىنجاڭ گېزىتى» مەخسۇس بەتلەر بۆلۈمى

ئاپتونوم رايونلۇق پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى

ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئەخلاق تەربىيىسى كۈچەيتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسىدىكى چوپان يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئوقۇتۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق روھىنى ئۇرغۇتتى.

بۇ مەكتەپتە 450 تىن ئارتۇق ئۇيغۇر، تاجىك، قىرغىز ئوقۇغۇچى بار. مەكتەپ رەھبەرلىكى بۇ خىل ئالاھىدىلىككە ئاساسەن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. ئۇلار يەنە «ئوقۇغۇچىلار ھەرىكەت ئۆلچىمى»دىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، «ئوقۇغۇچىلار قائىدىسىگە ئائىتلىق رىئايە قىلىمەن»، «ئوقۇغۇچىلار ھەرىكەت ئۆلچىمى ۋە كوممۇنىستىك ئەخلاق» دېگەن تېمىلاردا سىنىپلار ئارا تەسىرات سۆزلەش مۇسابىقىلىرىنى قەرەللىك ئۆتكۈزۈپ تۇردى. ئۇلار يەنە ھەر يىلى 4-، 5-ئايلاردا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، لېي فىڭ، لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلاردا ئالىيجاناب پەزىلەت يېتىلدۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. نەتىجىدە بۇ مەكتەپتە ياخشى ئىش، ياخشى ئوقۇغۇچىلار كۆپلەپ مەيدانغا كەلدى. ئۆتكەن ئوقۇش مەۋسۇمىدىلا مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچىلار ئاجىز، مېيىپ كىشىلەر ۋە نامرات ئائىلىلەرنىڭ يىغىم-تېرىم ئىشلىرىغا 70 نەچچە قېتىم ياردەم قىلدى.

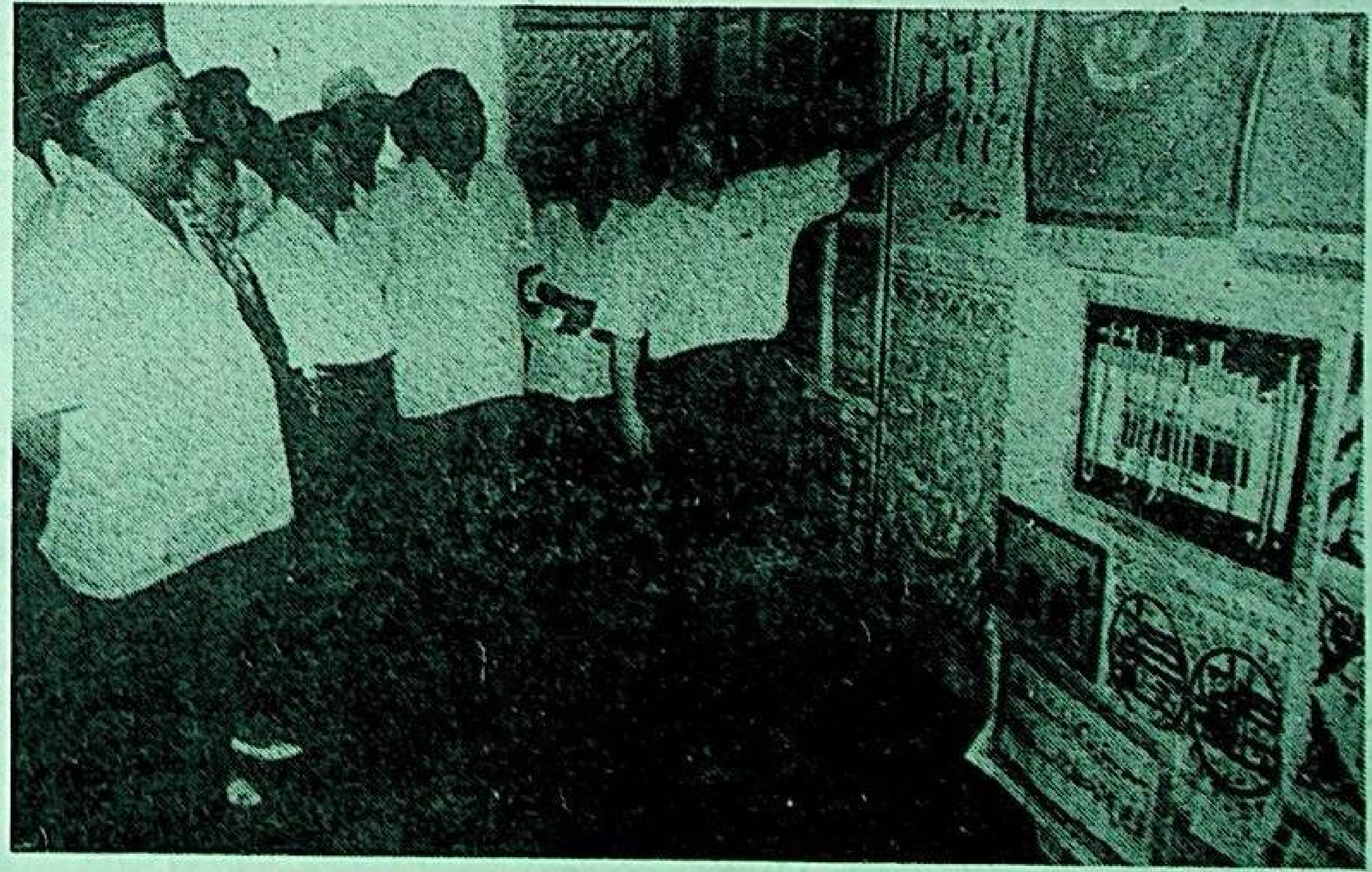

لوپ ناھىيىلىك مەدەنىيەت يۇرتى ئىككى يىلدىن بۇيان گۈزەل سەنئەت، ھۆسن خەت، ماي بوياق ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى ئېچىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. كۆرگەزمىنى كۆرگۈچىلەر 10 مىڭ ئادەم(قېتىم) غا يەتتى.

سۈرەتتە: لوپ ناھىيىلىك مەدەنىيەت - تەنتەربىيە ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى خوتەن ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت باشقارمىسى ۋە ناھىيە مەسئۇللىرىغا كۆرگەزمىنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇرماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ شايار ناھىيىسىنىڭ نۇرباغ يېزىسى بۇلتۇر 9 - ئايدىن ھازىرغىچە 187 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، يېزىلىق تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ بىلەن مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 550 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى تەجرىبىخانا، دەرسخانا ۋە ياتاقلىرىنى يېڭىلىدى.

پەرھات مجىت

△ ئۈرۈمچى نېفىت-خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئۆتكەن ئايدا فۇكاڭ شەھىرىنىڭ كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئاھالىلىرىنىڭ تۇرالغۇ ئۆي ۋە توك، خەۋەرلىشىش، سۇ بىلەن تەمىنلەش ئەسلىھەلىرىنى رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشى ئۈچۈن، 50 مىڭ يۈەن قىممىتىدە 3000 توننا سېمونت، 400 يۈگەم ماي قەغەز ياردەم قىلدى.

سارقىت ئەمەت

△ ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان خوشۇت ناھىيىسىگە 100 توننا سېمونت (250 مىڭ يۈەن قىممىتىدە) ياردەم قىلدى.

ئابلىز ئوسمان

باشقۇرۇش مۇكەممەل بولغاندىلا، يۇقىرى ئۈنۈم يارىتقىلى بولىدۇ

غويۇر قاسىم

كورلا شەھەرلىك 6-ئوتتۇرا مەكتەپ مەكتەپ باشقۇرۇش مۇكەممەل قائىدە-تۈزۈم ئورنىتىپ، ئەمەلىي ئۈنۈملۈك ئىشلەتكەن. 1993-يىلدىن بۇيان بىر قاتار [illegible] شەھەر، ئوبلاست بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇپ كەلدى. 1996-يىلى بۇ مەكتەپنى پۈتتۈرگەن 128 ئوقۇغۇچىدىن 123ى ھەرقايسى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنىپ، ئاتا-ئانىلارنى خۇشال قىلدى.

بۇ مەكتەپنىڭ قانداق قىلىپ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرەلىگەنلىكىنى بىلىش ئۈچۈن يېقىندا بۇ مەكتەپكە بېرىپ، مەكتەپ مۇدىرى پەيزۇللا ھوشۇرنى زىيارەت قىلىپ، مەكتەپنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى بىلەن تونۇشتۇق.

بۇ مەكتەپ مەكتەپ ئىستىلى، ئوقۇتقۇچىلار ئىستىلى، ئوقۇغۇچىلار ئىستىلى ۋە مەكتەپ ئىنتىزامىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنىڭ بىر قاتار چارە-تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئوقۇتۇشتا بىر قەدەر ياخشى نەتىجە ھاسىل قىلغان. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، سوتسىيالىستىك مەكتەپ باشقۇرۇش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، مەكتەپ باشقۇرۇشنىڭ ئىجابىي يوللىرىنى كەڭ ئېچىپ، ئەستايىدىل مەسئۇل بولۇپ، قاتتىق باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، مەكتەپ خىزمىتىنى ئۆلچەملەشتۈرۈش، تۈزۈملەشتۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرغان.

1. دەرسخانا ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلىپ، نىشانلىق ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى قوللانغان، كەسپىي ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، ھەرقايسى ئوقۇتۇش گۇرۇپپىلىرىنى بىرلىك قىلغان ھالدا ھەپتىسىگە ئىككى سائەت كەسپىي ئۆگىنىش قىلىشنى، كۈنىگە بىر سائەت نىشانلىق ئۇچۇق دەرس ئاڭلاشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرغان، ھەر مەۋسۇمدە ئىككى قېتىم مۇكاپاتلىق ئۇچۇق دەرس ئۆتۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، نەتىجىسى ياخشىلارنى مۇكاپاتلاپ، ئوقۇتقۇچىلارغا ئىلھام بەرگەن. بىر قىسىم ئوقۇتقۇچىلارنى ئۈرۈمچى، تۇرپان قاتارلىق جايلارغا

ئېكسكۇرسىيە، تەجرىبە ئۆگىنىشكە ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ ياخشى تەجرىبىلىرىنى كېڭەيتكەن.

2. مەكتەپ مۇدىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ پىكىر تەكلىپلىرىنى تەپسىلىي ئاڭلاپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلغان، ئوقۇتقۇچىلارغا قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئوقۇتقۇچىلارغا كونكرېت يېتەكچىلىك قىلىپ، [illegible] «نىشانلىق ئوقۇتۇش ئۆلچىمى» بويىچە دەرس ئۆتۈشكە يېتەكلىگەن.

3. مەكتەپ رەھبەرلىكى ئىلمىي بولۇشنى [illegible] ھالقىسى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئوقۇتۇش پىلانى تۈزۈپ چىققان.

ئۇنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ مەسئۇلىيەت دەرس پىلانىدىن تارتىپ [illegible] كۈندىلىك دەرس تەييارلىقى، دەرس ئۆتۈش [illegible] ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرس ئۆتۈش، ئوقۇغۇچىلارنى تەشكىللەش، باشقۇرۇش ئىقتىدارىنى [illegible] ئۇلارغا پات-پات ياردەم بەرگەن.

4. مەكتەپ، ئائىلە ۋە جەمئىيەت تەربىيىسىنى كۈچەيتكەن، بىر ئاتا-ئانىلار خىزمەت كومىتېتى قۇرۇپ، ئائىلە باشلىقلىرى ۋە جەمئىيەتنىڭ خىزمىتىگە نازارەتچىلىك قىلىش، تىجابىي تەكلىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىغان.

تېكەس ناھىيىلىك 3-ئوتتۇرا مەكتەپ خەنزۇ تىلى ئوقۇتۇش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى جۇرئەت ئابلىز خىزمەتكە قاتناشقان 16 يىلدىن بۇيان ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ كەسپىي سەۋىيىسىنى تىرىشىپ ئۆستۈردى. ئۇ خەنزۇ تىلى گۇرۇپپىسىنىڭ دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتىنى % 90 كە يەتكۈزگەچكە ناھىيە، ئىلى ۋىلايىتى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىلغار ئوقۇتقۇچى»، «تۆھپىكار باغۋەن»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: جۇرئەت (ئوتتۇرىدا) خەنزۇ تىلى گۇرۇپپىسىدىكىلەر بىلەن ئوقۇتۇش مېتودىنى ياخشىلاش ئۈستىدە پىكىرلەشمەكتە.

غەيرەت ئابدۇرېشىت فوتوسى

چېگرا رايوننىڭ مەدەنىيەت كارىدورى جانلانماقتا

— مەملىكەتلىك 5 - قېتىملىق «10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى» قۇرۇلۇشى نەق مەيدان يىغىنىدىن كۆرۈنۈشلەر

سۈرەتلەرنى ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز مەمتىمىن ئوبۇل تەييارلىغان.
بۇ بەتنى مۇختەر ئەپرى لايىھىلىگەن

◇ مۇقام ئەۋجى

◇ مەكىت ناھىيىسىنىڭ قۇمقسار يېزىسىدىكى دېھقان رەسساملار ۋەكىللەرگە نەق مەيداندا رەسىم سىزىپ كۆرسەتمەكتە.

◇ شادلىق تەنتەنىسى

◇ قىيۇم باھاۋۇدۇن، مىجىت ناسىر قاتارلىق رەھبەرلەر يېزا مەدەنىيەت پونكىتلىرىنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە.

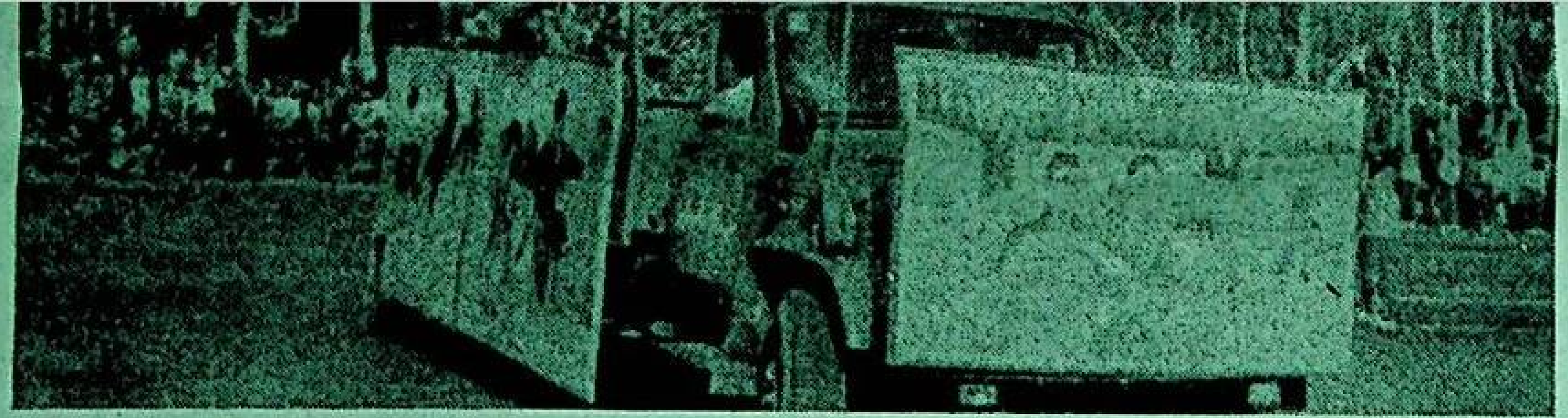

قاتارلىق رەھبەرلەر يېزا مەدەنىيەت سىزىپ كۆرسەتمەكتە.
پونكىتلىرىنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە.

شادلىق تەنتەنىسى

تەھرىردىن

«10 مىڭ قېتىملىق 5 - مەملىكەتلىك چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى»

قۇرۇلۇشى نەق مەيدان يىغىنى 9 - ئاينىڭ 14 - كۈنىدىن 20 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قەشقەر ۋىلايىتىدە چاقىرىلدى. بۇ يىغىن ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ يىل چاقىرىلغان مەملىكەت خاراكتېرلىك چوڭ يىغىنلارنىڭ بىرى بولۇپ، يىغىنغا قاتناشقان 18 مىنىستىرلىك، كومىتېت، تەشكىلاتنىڭ، 28 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرنىڭ 200 گە يېقىن ۋەكىلى قەشقەر شەھىرى، يېڭىسار، يەكەن، مەكىت، پوسكام ناھىيىلىرى، بىڭتۈەن يېزا ئىگىلىك 3 - شى 45 - تۈەن- مەيدانى، ئازادلىق ئارمىيە 36129 - قىسمى، غەربىي جەنۇبىي تارىم نېفىت چارلاش - ئۆزلەشتۈرۈش باش شىركىتى قاتارلىق جايلارغا بېرىپ، بۇ ئورۇنلارنىڭ مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرى، ئاممىۋى مەدەنىيەت، ئاممىۋى تەنھەرىكەت پائالىيەتلىرىنى كۆزدىن كەچۈردى، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىنى قانات يايدۇرۇشتا قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يەنىمۇ كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇشىغا ئىلھام بەردى. بۇ بېتىمىزدە بۇ يىغىننىڭ نەق مەيداندىن تارتىلغان بىر قىسىم كۆرۈنۈشىنى بەردۇق. بۇنىڭدىن مەقسەت يېقىندا چاقىرىلغان پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش چاقىرىقىغا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، جايلارنىڭ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان سوتسىيالىستىك پۇقرالارنى كۆپلەپ يېتىشتۈرۈشكە ئىلھام بېرىش، ھەيدەكچىلىك قىلىش. «10 مىڭ چاقىرىملىق چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشى» ئاپتونوم رايونىمىزدا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. ئىشىنىمىزكى، تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەيدىغان، ئەستايىدىل ئىزدىنىدىغان بولساق، چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدا تېخىمۇ ئۈزگىچە چىرايلىق گۈللەرنى ئېچىلدۇرۇپ، مەملىكىتىمىز بويىچە قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تېگىشلىك تۆھپە قوشالايمىز.

قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجىت ناسىر قاتارلىق رەھبەرلەر ۋە ۋەكىللەر يۈسۈپ خاس ھاجىپ مەقبەرىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلماقتا.

مەكىت ناھىيىسىنىڭ يانتاق يېزىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن 25- نۆۋەتلىك دېھقانلار سەنئەت بايرىمىدا ماھارەت كۆرسىتىۋاتقان خەلق سەنئەتكارلىرى.

ۋەكىللەر پوسكام ناھىيىسىنىڭ تۇغچى يېزىسىدىكى تاجىك ئائىلىسى بىلەن تاجىكچە ئۇسسۇل ئوينىماقتا.

گازارمىدىكى مەدەنىيەت تۇرمۇشى.

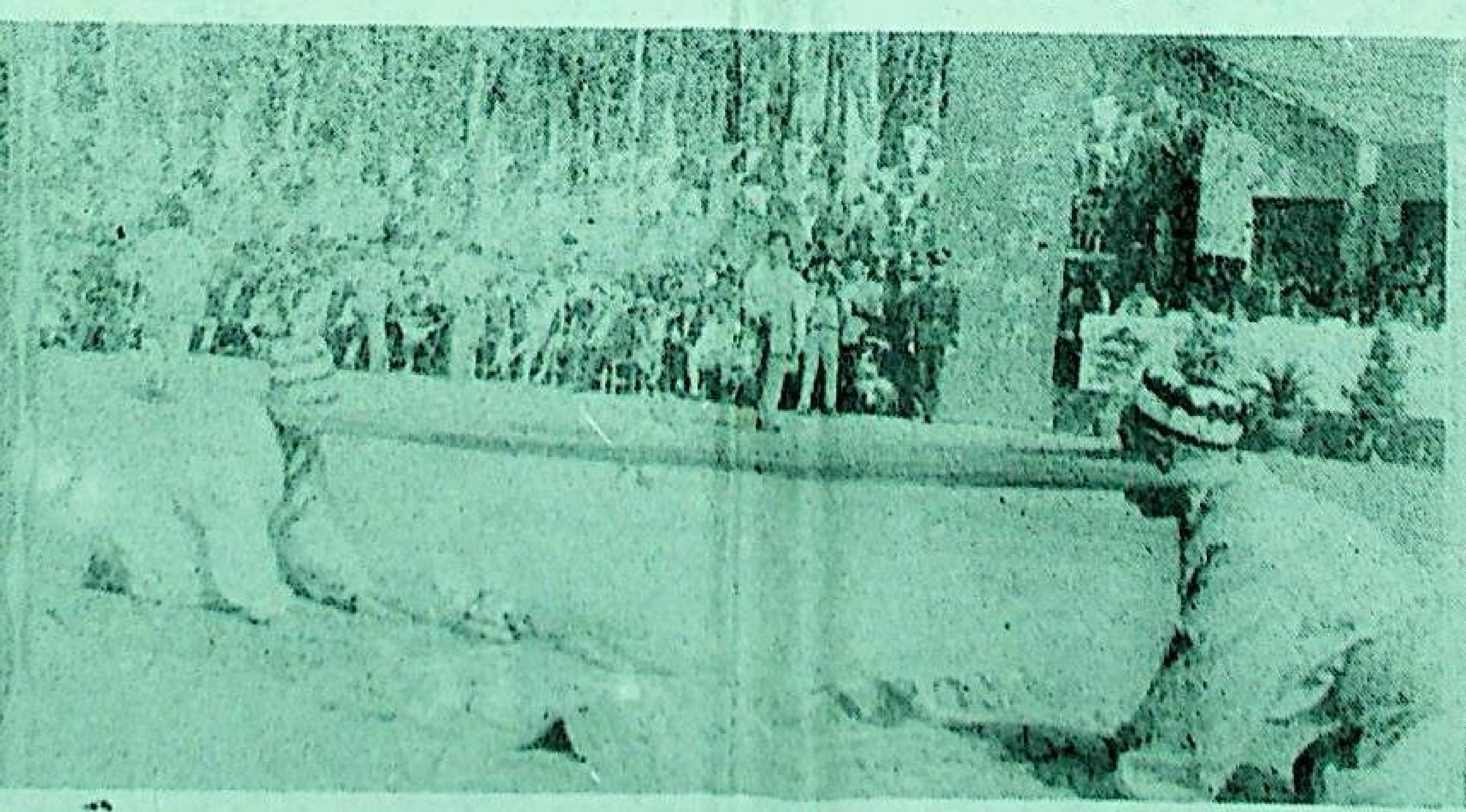

دولانلىقلارنىڭ كۈچ سىنىشىش ئويۇنى ۋەكىللەرنى ھەيران قالدۇردى.

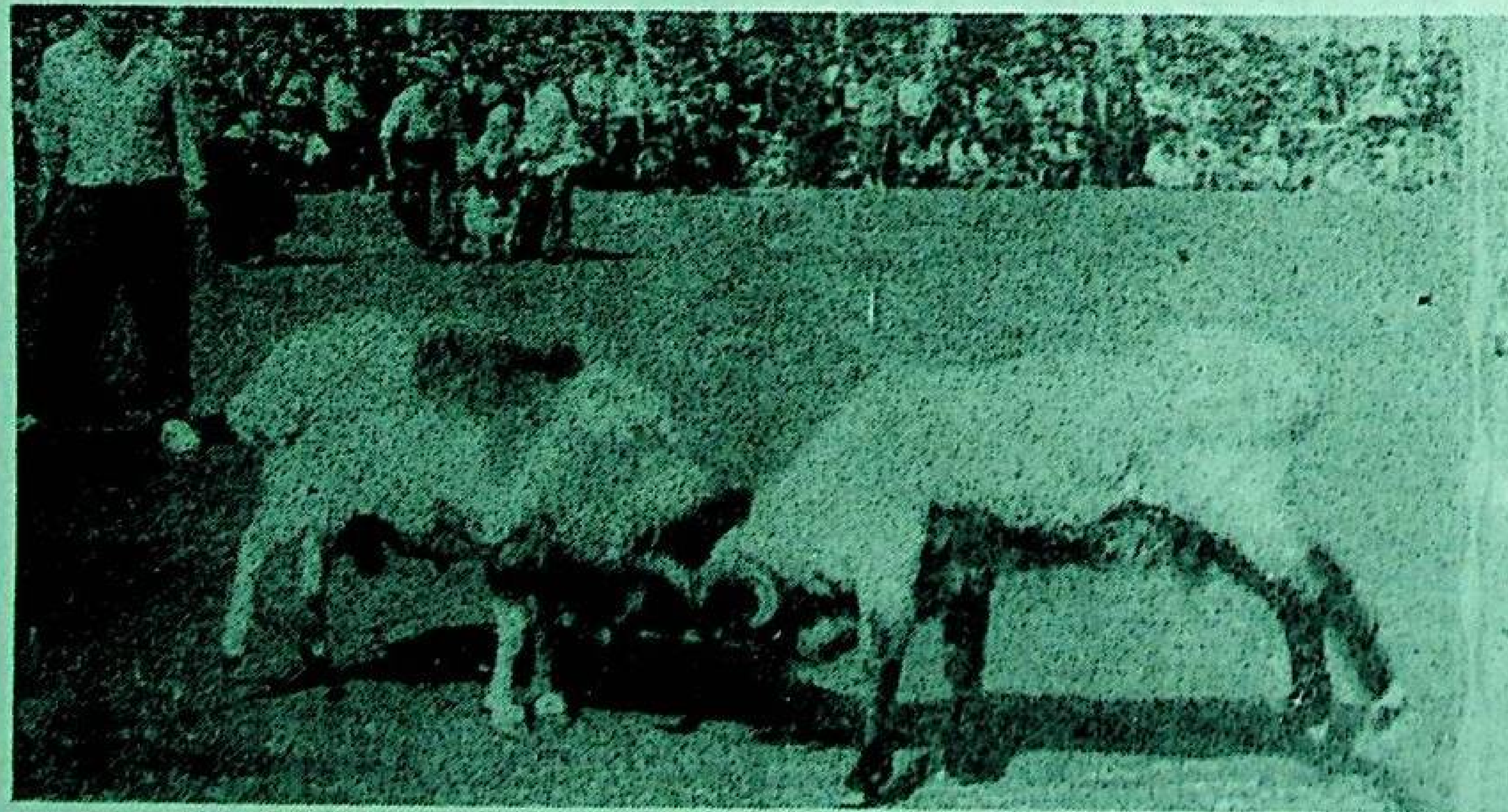

قوچقار سوقۇشتۇرۇش ۋەكىللەرنىڭ كۈچلۈك قىزىقىشىنى قوزغىدى.

شەھەردىكى ئاپەتنى ئازايتىش - پەن- تېخنىكا ئارقىلىق شەھەرنى گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى

— بېيجىڭ شەھەرلىك ئاپەتنى ئازايتىش جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن كاتىپى جىن لېي

21-ئەسىردىكى زامانىۋىلاشقان شەھەرنىڭ ئۆلچىمى نېمە؟ بۇنىڭدا ئاسمان-پەلەك بىنالار، گىرەلىشىپ كەتكەن ئۆتۈشمە كۆۋرۈكلەر ۋە بەش يۇلتۇزلۇق مېھمانخانىلار، كۆزنى قاماشتۇرىدىغان دەرىجىدىن تاشقىرى بازارلار ئاساسلىق ئۆلچەم قىلىنامدۇ؟ ياق، پۈتۈنلەي ئۇنداق ئەمەس. شەھەرلەرنى زامانىۋىلاشتۇرۇش - ئومۇمىي ئۇقۇم. ئۇ ناھايىتى كۆپ تەرەپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ھازىر شەھەر قۇرۇلۇشىدا كىشىلەر ئەڭ بىپەرۋا قاراۋاتقان مەسىلىلەرنىڭ بىرى شەھەردىكى ئاپەت ۋە تۇيۇقسىز يۈز بېرىۋاتقان ۋەقەلەر. بۇنىڭغا ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىلمىسا بولمايدۇ، ئەلۋەتتە.

زامانىۋىلاشقان شەھەر قۇرۇش مۇرەككەپ چوڭ سىستېما بولۇپ، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى ۋە ئېگىز بىنالارنىڭ زىچلىقى خەۋپ-خەتەر مەنبەسىنى (ئاسان پارتلايدىغان، ئاسان ئوت ئالىدىغان، زەھەرلىك، زىيانلىق ماددىلار، رادىئوئاكتىپ نۇر قاتارلىقلار بار ئورۇنلارنى كۆرسىتىدۇ) كۆپەيتىدۇ، ئاپتوموبىللارنىڭ قىستا - قىستاڭچىلىقى، بوشلۇقنىڭ كۈندىن كۈنگە ئازىيىپ كېتىۋاتقانلىقىمۇ ئېغىر مەسىلە. بۇ ئەھۋال ئاپەت يۈز بەرگەندە كىشىلەرنى تېز تارقاقلاشتۇرۇشقا ئىنتايىن پايدىسىز. بۇ جەھەتتە ئىلمىي لايىھە بولمىسا، شەھەرگە تەئەللۇق ئىشلار مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلمىسا، زور قالايمىقانچىلىق يۈز بېرىپ، يوللار توسۇلۇپ، قاتناش راۋان بولماي، تېخىمۇ ئېچىنىشلىق ئۆلۈم-يېتىم ۋەقەلىرى يۈز بېرىدۇ. زامانىۋىلاشقان شەھەرلەردىكى ئاپەت يەر تەۋرەش، سۇ ئاپىتى، بوران ئاپىتى، ئوت ئاپىتى قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر بىلەن چەكلىنىپ قالماي، كىشىلەرنىڭ پائالىيەتلىرىدىن كېلىپ چىقىدىغان ئاپەتلەرگىمۇ چېتىلىدۇ. ئۇلار ھەتتا نەچچە ئون خىلغا يېتىدۇ. ئۇنى تۆۋەندىكى تەرەپلەرگە يىغىنچاقلايمىز:

(1) شەھەرلەردىكى ئىجتىمائىي ئاپەت. زامانىۋى شەھەرلەردە يۈز بېرىۋاتقان ئاپەتلەر ئىچىدە كىشىنىڭ دىققىتىنى قوزغايدىغىنى مۇھىت جەھەتتىكى ئىجتىمائىي ئاپەت بولۇپ، بۇ كىشىلەرنى ھالسىرىتىپ قويماقتا. مەسىلەن: بېيجىڭنى مىسالغا ئالساق، بېيجىڭ گۇەنتىڭ سۇ ئامبىرىدىكى سۇنىڭ سۈپىتى تېز سۈرئەتتە ناچارلاشماقتا. لۇيۈەن، لەيخۇەي، شۇنخۇا قاتارلىق سۇ ئامبارلىرىنىڭ يۇقىرى ئېقىن رايونلىرىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلار ۋە نەچچە مىڭلىغان كىچىك كارخانىلارنىڭ قويۇپ بەرگەن سېسىق سۇ گۇەنتىڭ سۇ ئامبىرىغا ئېغىر دەرىجىدە تەھدىت سالماقتا. شۇڭا بېيجىڭ شەھەرلىك مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش بەردى. ئەڭ خەۋپلىك يېرى شۇكى، ھازىر دۆلىتىمىزدىكى شەھەرلەرنىڭ ئۈچتىن بىرى يەر شارىدىن يوقىلىش خەۋپى ئىچىدە تۇرماقتا. بۇ ھەرگىزمۇ كىشىلەرنى قورقۇتقانلىق ئەمەس. كىشىلەرگە تونۇشلۇق ۋە دۇنيا بويىچە داڭلىق بولغان ئېلىمىزنىڭ پولات-تۆمۈر مەركىزى پەنجىخۇا بۇنىڭغا تىپىك مىسال بولالايدۇ. ئېلىمىزنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان پەنجىخۇا پولات شەھىرى گۈمۈرۈلۈش يۈز بېرىدىغان بەلباغقا جايلاشقان بولۇپ، بۇ شەھەر 45 گرادۇسلۇق يانتۇلۇقتا تۇرماقتا. ئالىملارنىڭ ئىسپاتلىشىچە، بۇ خىل يانتۇلۇقتىكى ئورۇنلارنىڭ 60- 70 پىرسەنتىدە گۈمۈرۈلۈش يۈز بېرىدىكەن. ھازىر پەنجىخۇا شەھىرى بۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن 100 مىليون يۈەن سەرپ قىلغان بولسىمۇ، خەۋپتىن خالىي بولالىغىنى يوق. 1 مىليوندىن ئارتۇق نوپۇسقا ئىگە چۇڭچىڭ، نەنجىڭ، گۈيياڭ، چېڭداۋ شەھەرلىرىمۇ شۇنداق خەۋپكە دۇچ كەلمەكتە.

(2) زامانىۋى شەھەرلەردىكى يېڭىدىن شەكىللىنىۋاتقان ئاپەت مەنبەسى. بىرىنچى، شەھەر كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشى، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى بىلەن بايلىقنىڭ قىس بولۇشى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت كۈچەيمەكتە. بۇ، سۇ مەنبەسىدە تېخىمۇ گەۋدىلىك ئىپادىلىنىدۇ؛ ئىككىنچى، شەھەرلەردىكى ھاۋانىڭ بۇلغىنىشى ئېغىرلاشماقتا؛ ئۈچىنچى، شەھەرلەردىكى سۇيۇقلاندۇرۇلغان گاز، ئېلېكتر سايمانلىرى، خىمىيە تالالىرىدىن ئىشلەنگەن بېزەش ماتېرىياللىرى قاتارلىق يېڭى ئېنېرگىيە سايمانلىرى ئوت ئاپىتى، توك سوقۇۋېتىش ۋە زەھەرلىنىش خەۋپىنى تۇغدۇرماقتا؛ تۆتىنچى، ئاپتوموبىل ئۈسكۈنىلىرىنىڭ شاۋقۇنى، خەۋەرلىشىش ۋە ئائىلە ئۈسكۈنىلىرىنىڭ ماگنىتلىق بۇلغىنىشى ئېغىرلاشماقتا؛ بەشىنچى، باشقۇرۇش سەۋىيىسى تۆۋەنلىمەكتە.

(3) شاۋقۇن ئاپىتى. شاۋقۇن ئادەتتە ئىككى خىلغا بۆلۈنىدۇ. بىرسى، تەبىئىي شاۋقۇن، بۇنىڭغا يەر تەۋرىگەندە چىقىدىغان شاۋقۇن، يانارتاغ پارتلىغاندىكى شاۋقۇن، چاقماق چاققاندىكى شاۋقۇن، ماگنىتلىق پارتلاشتا چىقىدىغان شاۋقۇن، بوران شاۋقۇنى

ئىلگىرىلىگەن ھالدا رادوننىڭ مۇھىتتىكى خەۋپ مەنبەسى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتتى. ئامېرىكا، ئەنگلىيە، شۋېتسىيە، كانادا قاتارلىق دۆلەتلەر ئادەتتىكى ئۆيدە قويۇقلۇق دەرىجىسى يۇقىرى رادوننىڭ بارلىقىنى ئىسپاتلاپ چىقتى. شۋېتسىيە قاتارلىق شىمالىي ياۋروپا دۆلەتلىرى ئادەتتىكى ئائىلىلەر ئولتۇرىدىغان ئۆيلەردە رادوننىڭ قويۇقلۇق دەرىجىسىنىڭ ئۆي سىرتىغا قارىغاندا نەچچە مىڭ ھەسسە يۇقىرى ئىكەنلىكىنى بايقىدى. ھازىر ئامېرىكىدا ئاز دېگەندە 8 مىليون ئولتۇراق ئۆي رادوننىڭ خەۋپىگە دۇچ كەلمەكتە. ھەر يىلى 20 مىڭ ئادەم مۇشۇ سەۋەبتىن ئۆپكە راكى بىلەن ئۆلمەكتە. ياپونىيىلىكلەر رادوننى «يوشۇرۇن قاتىل» دەپ ئاتىغان. ئېلىمىزدىكى بەزى شەھەرلەرنى تەكشۈرۈپ قارىغاندا، رادوننىڭ زىيىنى يەنىلا ئېغىر، بەزى ئۆڭكۈر، يەر ئاستى قۇرۇلۇشلىرىدا رادوننىڭ قويۇقلۇق دەرىجىسى ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن، بەزى شەھەرلەردىكى يېڭى سېلىنغان بىنالاردا ۋە كونا ئۆيلەردە رادوننىڭ بارلىقى، ئۇنىڭ ئاپەت مەنبەسى ئىكەنلىكى بايقالغان. مەسىلەن: بېيجىڭ شەھىرىدىكى ئۆپكە راكى ئەڭ كۆپ كۆرۈلىدىغان رايون ئۇنىڭ گېئولوگىيىلىك ئۆزۈك بەلبېغىغا جايلاشقانلىقى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك ئىكەن. ئۇنىڭ ئۈستىگە يەر ئاستى ئىسسىق سۈيىدە رادوننىڭ قويۇقلۇق دەرىجىسى تېخىمۇ يۇقىرى بولۇپ، مۇھىتقا خەۋپ كەلتۈرىدۇ. شۇڭا بۇنىڭغا سەل قارىماسلىق كېرەك. رادون تەبىئىي ئورۇنغا تەۋە ماددا بولۇپ، رادىئوئاكتىپلىق گاز تارقىتىدۇ.

ئىمىن ئۆمەر تەرجىمىسى

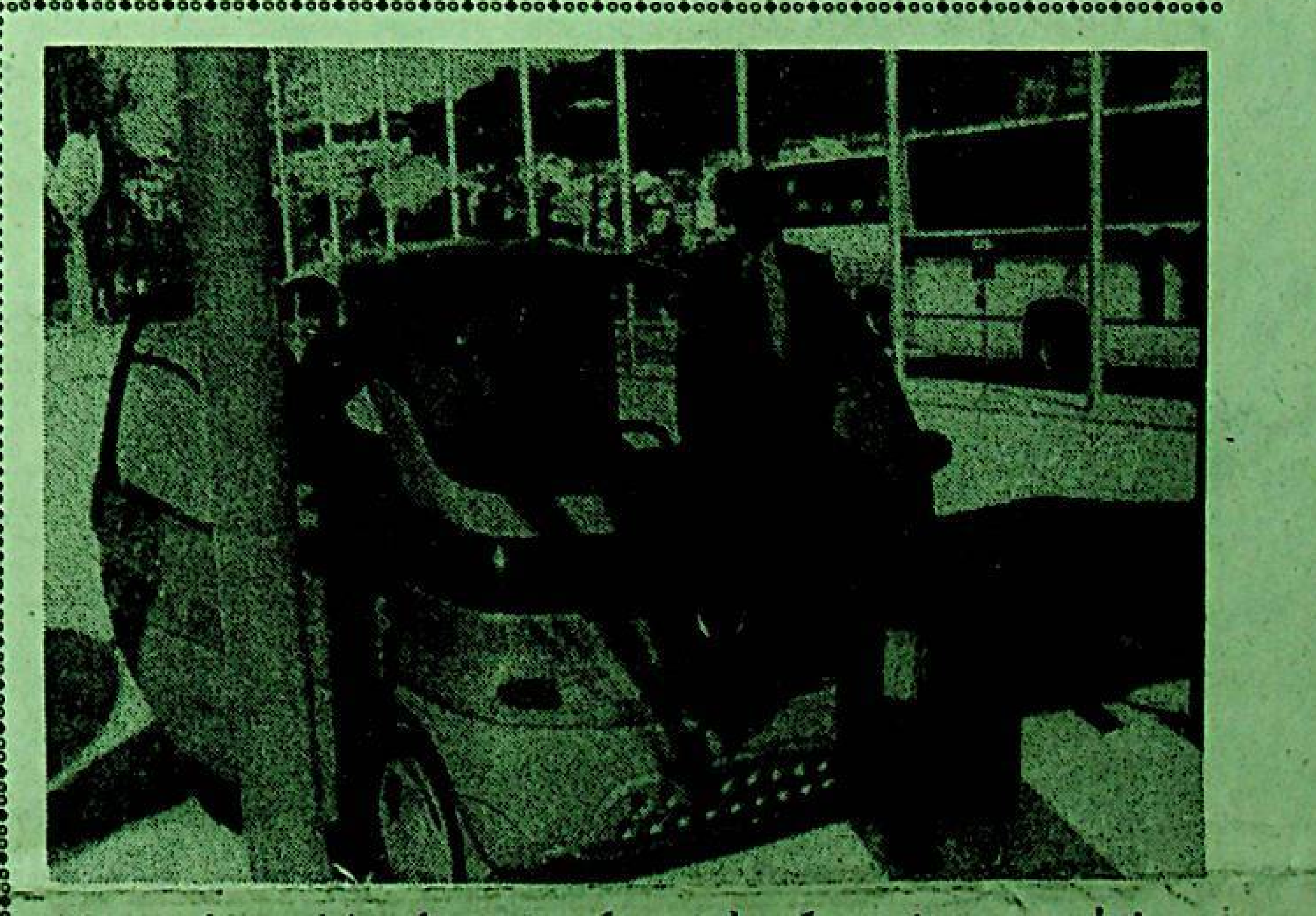

سىملىق تېلېۋىزىيە

مىجىت ۋايىت

سىز بىلەمسىز

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان رادىئو، تېلېۋىزىيە تارقىتىش شەكلىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، سىملىق تېلېۋىزىيە (CATV) يېڭى تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى. ياۋروپا ۋە ئامېرىكىدىكى بەزى دۆلەت، رايونلاردا ئاھالىلەرنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى سىملىق تېلېۋىزىيە تورىغا كىردى. ئېلىمىزدە 80-يىللارنىڭ باشلىرىدىن باشلاپ سىملىق تېلېۋىزىيە تېز سۈرئەتتە كۆپىيىشكە باشلىدى. سىملىق تېلېۋىزىيە نېمە ئۈچۈن بۇنداق تېزلا ئومۇملىشىشقا باشلىدى؟ چۈنكى ئۇ تۆۋەندىكىدەك ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە:

1. سىملىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلارنىڭ سۈرىتى ئېنىق بولۇش، ئاۋاز سۈپەتلىك بولۇش، سۈرەت ۋە ئاۋازنىڭ مۇقىملىقىغا كاپالەتلىك قىلىش قاتارلىق ئەۋزەللىككە ئىگە. چۈنكى سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ سىمسىز تېلېۋىزىيە تارقىتىشقا ئوخشاش كۆپ ئۇدۇل يۆنىلىشلىك يەتكۈزۈش، مەيدان كۈچىنىڭ ئاجىز بولۇشتەك مەسىلىلەر مەۋجۇت ئەمەس. شۇڭا ئۇ سۈرەتتە كۆلەڭگە پەيدا بولۇش، مۇقىم بولماسلىق، رەڭ ئېنىق بولماسلىق، ئاق - قارا ئۇچقۇنلار كاشىلىسى ۋە × ئايلانما تونېل كاشىلىسى قاتارلىقلارنى يوقىتىپ، ئاممىنىڭ تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى نورمال، ئېنىق كۆرۈشىگە كاپالەتلىك قىلىدۇ. سىمسىز تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى قوبۇل قىلىش قىيىن بولغان رايونلاردا سىملىق تېلېۋىزىيە ئارقىلىق بۇ قىيىنچىلىقلارنى ھەل قىلىشقا بولىدۇ.

2. سىملىق تېلېۋىزىيە ئارقىلىق كۆپ، يۈرۈشلەشكەن تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى ئۆزىتىپ، كۆپ تەرەپلىمىلىك ئېھتىياجنى قاندۇرغىلى بولىدۇ. سىملىق تېلېۋىزىيە سىستېمىسىدا سىگنال يېپىق شەكىلدە ئۆزىتىلىدىغان بولغاچقا، ئورتاق سىگنال تونىلى سپېكتىرى قىستاڭچىلىقىنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ-دە، ئوخشاش ئوقلۇق كابېل سىستېمىسى بىلەنلا ئۆزىتىلىدۇ. ھازىرقى ئوخشاش ئوقلۇق كابېلنىڭ چاستوتا ئۆتكۈزۈش بەلبېغى 500 MHz دىن يۇقىرى بولۇپ، ئون نەچچە يۈرۈش تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى ئورۇنلاشتۇرغىلى، يەنى ئوخشىمىغان مەدەنىيەت قاتلىمى بويىچە ئېھتىياجلىق بولغان پروگرامما قانىلىنى تەسىس قىلىپ تارقاتقىلى بولىدۇ.

3. ئامما بىلەن قويۇق مۇناسىۋەت باغلاپ، ئامما ئۈچۈن ھەر تەرەپلىمە مۇلازىمەت قىلىدۇ. سىملىق تېلېۋىزىيە تورىغا كىرگەندىن كېيىن، قوش يۆنىلىشلىك سىگنال ئۆزىتىشنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى، ئوخشاش بىر كابېل ئارقىلىق سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىغا ئۇچۇر يەتكۈزگىلى بولىدۇ. جىددىي ئەھۋاللارنى مەلۇم قىلىش (ئوت ئاپىتى قاتارلىقلارنى)، ئاھالىلەرنىڭ ئۆلچەش سائەتلىرىنى (توك، سۇ، گاز سائەتلىرىنى) تەكشۈرۈش ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ.

4. ئۆزى باشقۇرغان قوشۇمچە پروگراممىلارنى ئۆزىتىشى قولايلىق. بىر تۇتاش تەمىنلىگەن مەركەز ۋە ئۆلكە دەرىجىلىك تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىنىڭ پروگراممىلىرىنى ئۆزىتىشتىن باشقا ئارتۇق قاناللار ئارقىلىق ئۆزى باشقۇرغان يەرلىك پروگراممىلارنى ئۆزاتقىلى بولىدۇ. كارخانا، ئىدارە- ئورگان ۋە مەكتەپلەر ئۆزى باشقۇرغان بەزى پروگراممىلارنى ئورگان تەۋەسىدە سىملىق تېلېۋىزىيىدىن پايدىلىنىپ تارقىتالايدۇ.

5. سىملىق تېلېۋىزىيە چاستوتا سپېكتىرى ۋە چاستوتا باشقۇرۇش جەھەتتە ئەۋزەللىككە ئىگە. سىمسىز رادىئو چاستوتا سپېكتىرىنىڭ مەنبەسى چەكلىك، لېكىن تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنىڭ سانى ئۈزلۈكسىز ئېشىپ، ئاممىنىڭ ئېھتىياجى كۈچىيىۋاتقان ئەھۋالدا، چەكلىك بولغان سپېكتىرنىڭ ئەمەلىي سىغىمچانلىقى بۇنداق كۆپ پروگراممىلارنى سىغدۇرالمايدۇ ھەم ھەرقايسى ئىستانسىلارنىڭ پروگراممىلىرى ئارىلىشىپ كېتىدۇ. سىملىق تېلېۋىزىيە بۇ جەھەتتە چەكلىمىگە ئۇچرىمايدۇ. بىر ئېلېكتر كابېلى (ئوپتىك كابېل) بىلەن بىرلا ۋاقىتتا ئاز دېگەندە ئون نەچچە يۈرۈش پروگراممىنى ئۆزىتىشقا بولىدۇ. ئۆزاتقاندا يۇقىرى چاستوتىلىق رادىئاتسىيە بولمايدۇ. شۇڭا ئوخشاش قانالنى ئوخشىمىغان شەھەرلەردە ئىشلەتكىلى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن چاستوتا سپېكتىرىنىڭ ئىشلىتىلىشچانلىقىنى ئاشۇرۇپ، چاستوتا باشقۇرۇشنى ئاددىيلاشتۇرغىلى بولىدۇ.

سىملىق تېلېۋىزىيىنىڭ يۇقىرىقىدەك پايدىلىق تەرەپلىرى بولغاچقا، 21-ئەسىرگە بارغاندا رادىئو، تېلېۋىزىيە تارقىتىشنىڭ ئاساسلىق تارقىتىش شەكلى بولۇپ قېلىشى مۇمكىن.

ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە ئۆزگىرىش جەريانىدىكى ئۆسمە كېسەللىكنى قانداق پەرقلەندۈرۈش كېرەك؟

تىببىي ساۋات

ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە

ئۆسمە، دەپ قارايدۇ. بۇنداق ئۆسمىلەر كۆپىنچە ئوپېراتسىيىدىن كېيىن قايتا قوزغالغاندا، ئاندىن پەرقلەندۈرۈلىدۇ. ئۆسمە ھۈجەيرىلىرىنىڭ ئۆسۈشى ئاستا بولغانلىقتىن،

ئۆزگىرىش جەريانىدىكى ئۆسمىنىڭ ئۆزى تۆۋەن دەرىجىلىك يامان سۈپەتلىك ئۆسمە بولۇپ، ۋاقتىدا ئېلىۋېتىلمىسە، راك كېسەللىكىگە ئۆزگىرىپ قېلىشى مۇمكىن.

سۈپەتلىك ئۆسمىدىن چوڭراق، يامان سۈپەتلىك ئۆسمىنىڭ دائىرىسىدىن كىچىكرەك بولىدۇ. ئوپېراتسىيىدىن كېيىن رادىئوئاكتىپ نۇر بىلەن داۋالاش ياكى خىمىيىلىك داۋالاش

دۇنيا بويىچە تۇنجى كىچىك تىپتىكى قوش كىشىلىك ئېلېكترو پىكاپ يېقىندا پارىژدا ياسالدى. بۇ پىكاپنىڭ ھەجمى كىچىك بولۇپ، كارىدورلاردا توختىتىپ قويۇشقا بولىدۇ، پىكاپ ئىچىگە ئىنفىرا قىزىل نۇرلۇق يۆنىلىش كۆرسىتىش سائىتى ۋە يول باشلىغۇچ ئورۇنلاشتۇرۇلغان بولۇپ، شوپۇرلار تۆت كوچىغا كەلگەندە كومپيۇتېر كۆرسىتىپ بەرگەن نىشان ۋە يولنى تاللىۋالالايدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

ئاجايىپ-غارايىپ ئادەملەر

تۆت بېلىكى بار ئادەم پارىژدىكى كاپېك ئىسىملىك 16 ياشلىق بىر قىزنىڭ تۇغۇلۇشىدىنلا ئوڭ-سول تەرىپىدە ئىككىدىن تۆت بېلىكى بار ئىكەن. ئۇ ۋالىبولنى ناھايىتى ياخشى ئوينايدىكەن. ئۇ تۆت بېلىكنى تەڭلا ئىشلىتەلەيدىغان بولغاچقا، ئوڭ-سول تەرەپتىن توپ توسۇشتا بەكمۇ ماھىر ئىكەن.

ئۇچالايدىغان ئادەم ئەنگلىيىلىك خوملۇ ئىسىملىك بىر يىل گوياكى ئۇستىسى يەل گومىيى ئارقىلىق ئۇستەل، قەلەم قاتارلىق نەرسىلەرنى ئۇچۇرۇۋېلا قالالايتتى. ئۆزىمۇ ھاۋادا ئۇچالايدىكەن. ئۇ بۇرۇن دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا نۇرغۇن قېتىم ئويۇن قويغان بولۇپ، ئەڭ كۆزگە كۆرۈنەرلىك بولىنى «ھاۋادا ئۇچۇش» ئىكەن. ئۇ يەر يۈزىدىن 25 مېتر ئېگىزلىكتە ئۇچۇپ، تاماشىبىنلارنى ناھايىتى ھەيران قالدۇرغان.

پۇتى ئارقىلىق يەر تەۋرەشتىن ئالدىن مەلۇمات بېرەلەيدىغان ئادەم ئىتالىيەنىڭ شىشلى ئارىلىدىكى بىر كەنتتە كاداجى ئىسىملىك ئالاھىدە ئىقتىدارغا ئىگە بىر كىشى بولۇپ، پۇتى ئارقىلىق يەر تەۋرەشتىن ئالدىن مەلۇمات بېرىپ، نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزغان. يەر تەۋرەشتىن بىر نەچچە سائەت ئىلگىرى ئۇنىڭ پۇتى قاتتىق ئاغرىيدىكەن. تۇنجى قېتىم 1951-يىلى 10-ئايدا ئۇنىڭ پۇتى قاتتىق ئاغرىپ، ئۇ تۇرالمىغان. شۇنىڭ بىلەن ئۇ بېرىم كېچىدە كەنت باشلىقىنى ئويغىتىپ «يەر تەۋرىمەيدىغان بولدى، تېزدىن كەنت ئاھالىسىنى تارقىلىشقا ئۇقتۇرۇش قىلىڭ» دېگەن. دەرۋەقە بىر نەچچە سائەتتىن كېيىن بۇ كەنتتە ئارقا-ئارقىدىن ئۈچ قېتىم يەر تەۋرىگەن. شۇنىڭدىن كېيىن بۇ يەردە كۆپ قېتىم يەر تەۋرىگەن بولسىمۇ، بەختكە يارىشا كاداجىنىڭ ئالدىن مەلۇمات بېرىشى بىلەن ئۆلۈش، يارىلىنىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلمىگەن.

ماھىرە ئابلىز (ت)

پارتلاشتا چىقىدىغان شاۋقۇن، بوران شاۋقۇنى قاتارلىقلار كىرىدۇ. يەنە بىرى، سۈنئىي شاۋقۇن. بۇنىڭغا ئايروپىلان، پويىز، ئاپتوموبىللارنىڭ شاۋقۇنى، زەمبىرەك، يادرو قوراللىرى، راكېتىلار پەيدا قىلغان شاۋقۇنلار كىرىدۇ. يۇقىرىقى شاۋقۇنلار مەلۇم شارائىتتا ئاپەت پەيدا قىلىدۇ. تەتقىقات نەتىجىسىگە قارىغاندا، كىشىلەرنىڭ ئىچكى ئورگانىزمى ۋە بەدىنى بىر نەچچە كىلوگېرتس دولقۇنغا بەرداشلىق بېرەلەيدىكەن. ئۇنىڭدىن ئېشىپ كەتسە، ئىنسانلارنىڭ ئورگانىزملىرى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدىكەن. بۇ خىل كۆزگە كۆرۈنمەيدىغان «قاتىل» پەيدا قىلغان ئاپەت كىشىلەرنىڭ دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىشى لازىم.

(4) رادون ئاپىتى. شەھەرلەردىكى مۇھىت ئاپىتى ئىچىدە ئۆي ئىچىدىكى رادون ئاپىتىگە سەل قاراشقا بولمايدۇ. رادون (Rn^{222}) تەبىئەت دۇنياسىغا بىر خىل ئۆتكۈر نۇر تارقىتىدۇ. كىشىلەر بۇنى 1924-يىلى ئۇران كېنى ئىچىدە بايقىغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئىنسانلارغا ۋە مۇھىتقا بولغان زىيىنى ناھايىتى زور. 70-يىللارغا كەلگەندە كىشىلەر ئاندىن يەنىمۇ بىر قەدەم

ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە ئۆزگىرىش جەريانىدىكى ئۆسمە ياخشى سۈپەتلىك ئۆسمە بىلەن يامان سۈپەتلىك ئۆسمە ئوتتۇرىسىدىكى بىر تۈرلۈك ئۆسمە بولۇپ، ئارىلىق ئۆسمە كېسەللىكى دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە ئۆزگىرىش جەريانىدا ئارىلىق ئۆسمە كېسەللىكى دائىم كۆرۈلمەيدۇ. تىببىي ساھەدىمۇ بۇنداق ئاتاپ دىئاگنوز قويىدىغان ئىش يوق. دىئاگنوز قويغاندا «ئۆسمە ھۆجەيرىلىرىنىڭ ئۆسۈشى ئاكتىپلىشىپتۇ» دەپ يېزىلىدۇ. بۇ، كېسەللەر ۋە دوختۇرلارنىڭ ئەندىشىسىنى بىخۇتلاشتۇرىدىغان سەۋەبلەر. بۇ ئەھۋال ئوخشىمىغان خالتا بېزى ئۆسمىسى، دوۋساق ۋە زەكەر ئەمچەك سىمان ئۆسمىسى، كۆكرەك بېزى ئۆسمىسى، قۇلاق ئاستى بېزى ئارىلاشما ئۆسمىسى ۋە قالقانسىمان بەز ئۆسمىسى قاتارلىقلاردا دائىم كۆرۈلىدۇ.

ئۆسمە ھۆجەيرىسى ھالىتىدىن تەھلىل قىلغاندا، ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە ئۆزگىرىش داۋامىدا تۇرغان ئۆسمە كېسەللىككە ھەمىشە ئوخشاش دىئاگنوز قويۇلمايدۇ. بەزىلەر ياخشى سۈپەتلىك ئۆسمە، دەپ دىئاگنوز قويىدۇ، بەزىلەر يامان سۈپەتلىك ھۆجەيرىلىرىنىڭ ئۆسۈشى ئاستا بولغانلىقتىن. بىر قانچە يىلدىن كېيىن قىسمەن ئۆسمە بايقىلىدۇ. راك كېسەللىكىدە كۆپ ساناپ ياكى بىر-ئىككى يىلدا قايتا قوزغىلىدۇ. ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە ئۆزگىرىش جەريانىدىكى ئۆسمە كېسەللىكلىرىدە ئىششىق بايقالغاندىن باشقا، بىتاپ بولۇش ئەھۋالى كۆرۈلمەيدۇ. بەزى ئۆسمە كېسەللىكى بەدەننىڭ قىسمەن ئەزاسىغا تەسىر كۆرسىتىپ، ئاستا-ئاستا ئۆتىدۇ. خېلى ئۇزاق ۋاقىتقىچە ئادەمنىڭ ھاياتىغا تەھدىت سالمايدۇ. كېسەللەر داۋالاتمىسىمۇ بىر نەچچە يىل ھەتتا ئون نەچچە يىل نورمال ياشايدۇ.

ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە ئۆزگىرىش جەريانىدىكى ئۆسمە كېسەللىكنىڭ راك كېسەللىكنىڭ دەسلەپكى مەزگىلدىكى كېسەللىك ئۆزگىرىشى، دەسلەپكى مەزگىلدىكى راك كېسەللىكى بىلەنمۇ پەرقى بار. بۇنى ئايرىلاشتۇرۇپ قوياسلىق كېرەك. بەزى ئىچكى ئەزانىڭ راك كېسەللىكنىڭ دەسلەپكى مەزگىلدىكى كېسەللىك ئۆزگىرىشى، مەسىلەن: قىزىلئۆڭگەچ شىلىمشىق پەردە ئۆسۈپ قېلىش، سۈت بېزى ئۆسۈپ قېلىش، يېگىلەش خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغى، ئاشقازان يارىسى، ئۈچەي مونچاق گۆشى، ئاستا خاراكتېرلىك جىگەر قېتىشىش قاتارلىقلار راك كېسەللىككە ئۆزگىرىپ قېلىشى مۇمكىن. ئەمما ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە

كېسەللىككە ئۆزگىرىپ قېلىشى مۇمكىن.

ياخشى سۈپەتلىكتىن يامان سۈپەتلىككە ئۆزگىرىش جەريانىدىكى ئۆسمە كېسەللىكنى داۋالاشتا ئوپېراتسىيە قىلىش ئاساس قىلىنىدۇ. ئەمما ئۇ ياخشى سۈپەتلىك ئۆسمىنى قىسمەن كېسىپ ئېلىۋېتىشكە ئوخشىمايدۇ. يامان سۈپەتلىك ئۆسمىنىڭ كەڭ دائىرىدە ئېلىۋېتىلىشىگىمۇ ئوخشىمايدۇ. داۋالاش پرىنسىپى: كېسىپ ئېلىۋېتىش دائىرىسى ياخشى

نۇر بىلەن داۋالاش ياكى خىمىيىلىك داۋالاش كېرەكلىكىنى ھۆجەيرىلەرنىڭ بۆلۈنۈش دەرىجىسى، جانلىنىش ئەھۋالى، قىسمەن كېڭەيگەن ياكى كېڭەيمىگەنلىكى، ئوپېراتسىيىدە كېسىپ ئېلىۋېتىش دائىرىسىنىڭ چوڭ-كىچىكلىكى، كېسەلنىڭ تەن-ساغلاملىقىنىڭ ياخشى-يامانلىقى قاتارلىق ئەھۋاللارغا ئاساسەن ئومۇميۈزلۈك ئويلىشىش كېرەك.

ئەسەت ئىسمائىل (ت)

ئېلىمىزنىڭ تۇنجى ئەۋلاد لېكەي ماركىلىق رەڭلىك سۈرەت لېنتىسى 1986 - يىلى ئىشلەپ چىقىرىلغاندىن كېيىن، بۇ يىل يەنە ئۈچىنچى ئەۋلاد يېڭى مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىلىپ، خەلقئارادىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى، ئۇ ياۋروپا، ئاسىيا، ئامېرىكا قىتئەلىرىدىكى 44 دۆلەت، رايوندا شۆھرەت قازاندى.

سۈرەتتە: رەڭلىك سۈرەت لېنتىسى ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىدىن بىر كۆرۈنۈش.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

دەل - دەرەخ ئۆلتۈشىنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنىڭ يېڭى ئۇسۇلى

غالىپ توختى

يېزا ئىگىلىك ساۋاتى

ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ سىناق قىلىشىغا ئاساسلانغاندا، ۋىتامىن B1 غا ئۆستۈرگۈچى گورمون - نافتىل ئاتسېتىك كىسلاتاسىنى قوشۇپ ئېرىتمە تەييارلاپ، ئۇنى ئۆلاق تۈۋىنىڭ كېسىلىدىغان ئورنى ۋە قىپچىغا سۈۋىسا، قىپچا بىلەن ئۆلاق تۈۋىنىڭ زىچ تۇتىشىشىغا پايدىلىق. ئۇ شەكىللەنگۈچى قەۋەت ھۆجەيرىلىرىنىڭ بۆلۈنۈپ، شالاڭ ساقايتقۇچى توقۇلما ھاسىل قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئۆلانغان كۆچەتنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ.

سىناق نەتىجىسى 20 — 100PPMA ۋىتامىن B1 گە 50 — 100 پىرسەنتلىك نافتىل ئاتسېتىك كىسلاتاسى قوشۇلغان ئېرىتمىنى ئۆلاش يۈزىگە سۈركىگەندە قارىغاي، شەمشاد ئۆلتۈشىنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتىنى % 14 — % 23 ئاشۇرغىلى، 100ppm لىق ۋىتامىن B1 بىلەن 50ppm لىق نافتىل ئاتسېتىك كىسلاتا قوشۇلغان ئېرىتمىنى ئۆلاق يۈزىگە سۈركىگەندە ئەي بولۇش نىسبىتىنى % 95 تىن ئاشۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. گۈل-گىياھ، مېۋىلىك دەرەخلەرنى ئۆلاشتىمۇ مۇشۇ ئۇسۇلنى ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

ئائىلىدە كومپيۇتېر ئىشلەتكەندە نېمىگە دىققەت قىلىش كېرەك؟

1. يۇقىرى تېمپېراتۇرىدىن ساقلىنىش كېرەك. ئادەتتە، كومپيۇتېر بىلەن مەشغۇلات قىلغاندا تېمپېراتۇرا 15 °C - 35 °C بولسا مۇۋاپىق بولىدۇ.

2. نەملىكتىن ساقلىنىش كېرەك. كومپيۇتېردا ئۇزاق مەزگىلگىچە نەم مۇھىتتا مەشغۇلات ئېلىپ بېرىلسا ئىچكى قىسىم زاپچاسلىرى چىرىپ، قاتتىق دىسكىنىڭ ئىچكى قىسىم سانلىق مەلۇماتلىرىدا بۇزۇلۇش كېلىپ چىقىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن يامغۇر ياغقان كۈنلىرى ياكى ھۆل - يېغىن پەسىللىرىدە كومپيۇتېرغا توك ئۆتكۈزۈپ، ئۇنىڭ ئىچكى قىسىملىرىنى قۇرۇتۇش كېرەك.

3. ۋىرۇستىن ساقلىنىش كېرەك. ۋىرۇس كومپيۇتېرنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ھۆججەتلەرنى قالايمىقانلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭ پروگراما تەھرىرلەش خۇسۇسىيىتىنى كاردىن چىقىرىدۇ، بۇنىڭدىن ساقلىنىشتا باشقىلار بىلەن يۇمشاق دىسكىنى ئالماشتۇرۇپ ئىشلەتمەي، پەقەت ئۆزىنىڭكىنىلا ئىشلىتىش كېرەك.

4. تۆۋەن تېمپېراتۇرىدىن ساقلىنىش كېرەك. ئائىلىدە كومپيۇتېردا مەشغۇلات قىلغاندا تېمپېراتۇرا 5 °C تىن تۆۋەن بولماسلىقى كېرەك.

5. سىلكىنىشتىن ساقلىنىش كېرەك. كومپيۇتېرنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى زاپچاسلارنىڭ كۆپىنچىسى گىرەلەشمە ياكى مېخانىكىلىق قۇرۇلمىلار بولۇپ، سىلكىنسە بوشىشىپ كېتىدۇ - دە، مەشغۇلات قىلىشقا تەسىر يېتىدۇ.

6. توك بېسىمىنىڭ تۇراقسىز بولۇشىدىن ساقلىنىش كېرەك. ئادەتتە ئائىلىدە كومپيۇتېر بىلەن مەشغۇلات قىلغاندا توك بېسىمى 220 V ± 5 % بولسا مۇۋاپىق بولىدۇ. توك بېسىمى بەك يۇقىرى بولۇپ كەتسە ياكى بەك تۆۋەن بولۇپ قالسا، كومپيۇتېرنىڭ يۈكى ئېغىرلىشىپ كېتىپ كونتروللۇقىنى يوقىتىپ قويىدۇ.

بانكا باشلىقى دەي شياڭلۇڭ دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ باشلىقى دەي شياڭلۇڭ يېقىندا ئېچىلغان دۇنيا بانكىسى ۋە خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتىنىڭ 1996 - يىللىق يىغىنىنىڭ ئومۇمىي يىغىنىدا سۆز قىلىپ، دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى داۋاملىق ياخشىلانماقتا، ئىستىقبالى ياخشى، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي نەتىجىسىدىن كىشىلەر ئىپتىخارلىنىدۇ، دەپ قارىدى.

دەي شياڭلۇڭ مۇنداق دېدى: بۇ يىل ئامېرىكىنىڭ ئىقتىسادىي داۋاملىق ئاشتى، ياپونىيىنىڭ ئىقتىسادىي ياخشى تەرەپكە قاراپ يۈزلەنمەكتە. بىراق، ياۋروپادىكى كۆپ ساندىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشى يەنىلا ئاجىز بولماقتا. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ كۈچلۈك ئېشىش مەنبەسى ۋە ئەڭ جانلىق بىر قىسمى بولۇپ قالدى. ئافرىقا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىنىڭ ئىستىقبالى داۋاملىق ياخشىلانماقتا. ئاسىيادىكى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر خەۋپنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن قىسىش سىياسىتىنى قوللىنىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتىكى ھەددىدىن زىيادە قىزىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئىقتىسادىنىڭ سىجىل، ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى. دەي شياڭلۇڭ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ياخشىلىنىۋاتقان بولسىمۇ لېكىن جىددىي خىرىس يەنىلا مەۋجۇت. سانائىتى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ مالىيىسىدە قىزىل رەقەمنىڭ ھەددىدىن زىيادە كۆپ بولۇشى، ئىشسىزلىق نىسبىتىنىڭ يۇقىرى بولۇشى مالىيە چىقىمىنىڭ ۋە ئىجتىمائىي تەننەرخنىڭ ئۆسۈپ كېتىشىگە سەۋەبچى بولدى. تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ مالىيە ئەھۋالىنىڭ ئۇزاق مۇددەت يامانلىشىپ كېتىشى ۋە پۇل سىياستىگە ھەددىدىن زىيادە تايىنىۋېلىشى ئۇزىنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىغا پايدىسىز بولۇپلا قالماستىن، بەلكى خەلقئارا پۇل مۇئامىلە بازارلىرىنىڭ مۇقىمسىزلىقىنىڭ ئاساسىي ئامىلى بولۇپ قالدى.دەي شياڭلۇڭ مۇنداق دېدى: دۇنيا سودىسىنىڭ ئۇچقۇشلۇق تەرەققىياتى يەر شارى ئىقتىسادىنىڭ سىجىل تەرەققىياتىدا ئىنتايىن مۇھىم. بىراق، ئايرىم دۆلەتلەرنىڭ بىر تەرەپلىكنى كۆپ تەرەپلىكنىڭ ئورنىغا دەسسىتىشى، ھەدىسىلا سودا جەھەتتە جازالاش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇشى كۆپ تەرەپلىك سودا مىزانىغا زىيان سالدى، خەلقئارا سودا تەرتىپلىرىگە ۋە تەرەققىيات ئىستىقبالىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزدى.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: تەرەققىي تاپقان بەزى دۆلەتلەرنىڭ ھەددىدىن زىيادە يۇقىرى تەلەپ قويۇشى نەتىجىسىدە، جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىش مەسىلىسى ھازىرغىچە ھەل بولمىدى، بۇ ھەم دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ خەلقئارالىق خاراكتېرىگە زىيان يەتكۈزدى؛ ھەم كۆپ تەرەپلىك سودىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا پايدىسىز بولدى.

دەي شياڭلۇڭ جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ئۈستىدە توختالغاندا تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئۆتكەن بەش يىلدا جۇڭگونىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ئېشىش نىسبىتى 11.8% كە يەتتى، بۇ دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان ئېشىش سۈرئىتى ئەڭ تېز، داۋالغۇش ئەڭ كىچىك بولغان بەش يىل. خەلق تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، جۇڭگونىڭ تاشقى سودىسى تېز راۋاجلاندى، ئىمپورت، ئېكسپورت سودىسى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن يىلىغا 19.5% ئاشتى. ئۆتكەن يىل ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 280 مىليارد دوللاردىن ئېشىپ، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ 40 پىرسەنتىگە باراۋەر كەلدى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى سىجىل تەرەققىياتنىڭ مۇھىملىقىنى تەكىتلىدى، ئىقتىسادنىڭ ئېشىش سۈپىتىگە تېخىمۇ ئەھمىيەت بەردى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ 19 مىليارد 600 مىليون دوللار بىۋاستە مەبلىغى قوبۇل قىلىندى. خەلقئارا كىرىم - چىقىم ئەھۋالى ياخشى بولدى، بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە جۇڭگونىڭ تاشقى پېرېۋوت زاپىسىنىڭ 95 مىليارد دوللارغا يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

ئۇ مۇنداق دېدى: بۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگو خەلق بانكىسى پۇل پاخاللىقىنى داۋاملىق كونترول قىلىشنى مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ، مۆۋاپىق قىسىش ئاساسىدىكى پۇل سىياسىتىنى ئىجرا قىلىپ، ۋاستىلىك تەڭشەش - كونترول قىلىش ۋاستىسىنى تېخىمۇ كۆپ قوللىنىپ، پۇل بىلەن تەمىنلەش مىقدارىنى كونترول قىلىپ، مالىيىدە قىسىش سىياسىتى بىلەن ئۆز ئارا ماسلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

1997 - يىلى خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتى ۋە دۇنيا بانكىسىنىڭ يىللىق يىغىنى شياڭگاڭدا ئۆتكۈزۈلىدۇ، بۇ جۇڭگو شياڭگاڭغا قارىتا ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن كېيىن شياڭگاڭدا ئۆتكۈزۈلىدىغان تۇنجى قېتىملىق زور تەسىرگە ئىگە خەلقئارا يىغىن. دەي شياڭلۇڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ بارلىق تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىپ يىغىننىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ب د ت ئاشلىق- يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتى: دۇنيا ئاشلىق كرىزىسىغا دۇچ كېلىدۇ، دەپ ئاگاھلاندۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 6 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ب د ت ئاشلىق- يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنىڭ بۈگۈن بۇ يەردە ئېلان قىلغان ھۆججىتىدە مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: دۇنيانىڭ ئاشلىق زاپىسى ھازىر تۆۋەنلەپ كرىزىس گىرۋىكىگە يېقىنلىشىپ قالدى، دۇنيا تېز سۈرئەت بىلەن كۆپىيىۋاتقان نوپۇسنىڭ ئاشلىققا بولغان تەلىپىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن ھەر يىلى تېخىمۇ كۆپ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى كېرەك.

بۇ ئاگاھلاندۇرۇش ب د ت ئاشلىق- يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنىڭ دۇنيانىڭ ھازىرقى ئاشلىق ئەھۋالى توغرىسىدىكى باياناتىدا ئېلان قىلىندى. باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: دۇنيا ئاشلىق ئىشى بويىچە باشلىقلار يىغىنى 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنىدىن 17 - كۈنىگىچە ئىتالىيىنىڭ پايتەختى رىمدا ئېچىلىدۇ.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، خەلقئارا بازاردىكى ئاشلىقنىڭ ئېكسپورت باھاسى 30% تىن 50% كىچە ئۆستى، باھانىڭ ئۆسۈپ كېتىشى دۇنيانىڭ ئاشلىق بىلەن تەمىنلىشىدە مۇقىمسىزلىق پەيدا قىلدى. ھازىر دۇنيادا 800 مىليونغا يېقىن كىشى قورسىقى تويغىدەك ئوزۇقلىنالمايدۇ. بەش ياشتىن تۆۋەن 200 مىليونغا يېقىن بالىغا ئاقسىل ۋە باشقا زۆرۈر ئوزۇقلۇق ئېغىر دەرىجىدە يېتىشمەيدۇ.

باياناتتا مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: مىلادى 2030 - يىلىغا بارغاندا، دۇنيا نوپۇسى ھازىرقى ئاساستا 3 مىلياردقا يېقىن كۆپىيىدۇ، شۇڭا بۇ كىشىلەرنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن يېتەرلىك ئاشلىق بولۇشى كېرەك.

كلىنتون بىلەن دول تېلېۋىزىيىدە تۇنجى قېتىم مۇنازىرىلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون 6 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭ نامزاتى كلىنتون بىلەن جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىنىڭ زۇڭتۇڭ نامزاتى دول مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى كەچتە تېلېۋىزىيىدە تۇنجى قېتىم مۇنازىرىلەشتى، ئىككى تەرەپ ئۆزلىرىنىڭ بىر قاتار ئىچكى مەسىلىلەر ۋە تاشقى سىياسەت جەھەتتىكى كۆز قاراشلىرىنى شەرھلىدى.

بۇ قېتىمقى تېلېۋىزىيە مۇنازىرىسى كونىكتىكوت شتاتىنىڭ خارتفورد شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى بىر يېرىم سائەت داۋام قىلدى. مۇنازىرە ئىقتىساد، خام چوت، باج، ئىشقا ئورۇنلىشىش، مائارىپ، داۋالاش - ساقلىقنى ساقلاش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ۋە دىپلوماتىيە قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالدى.

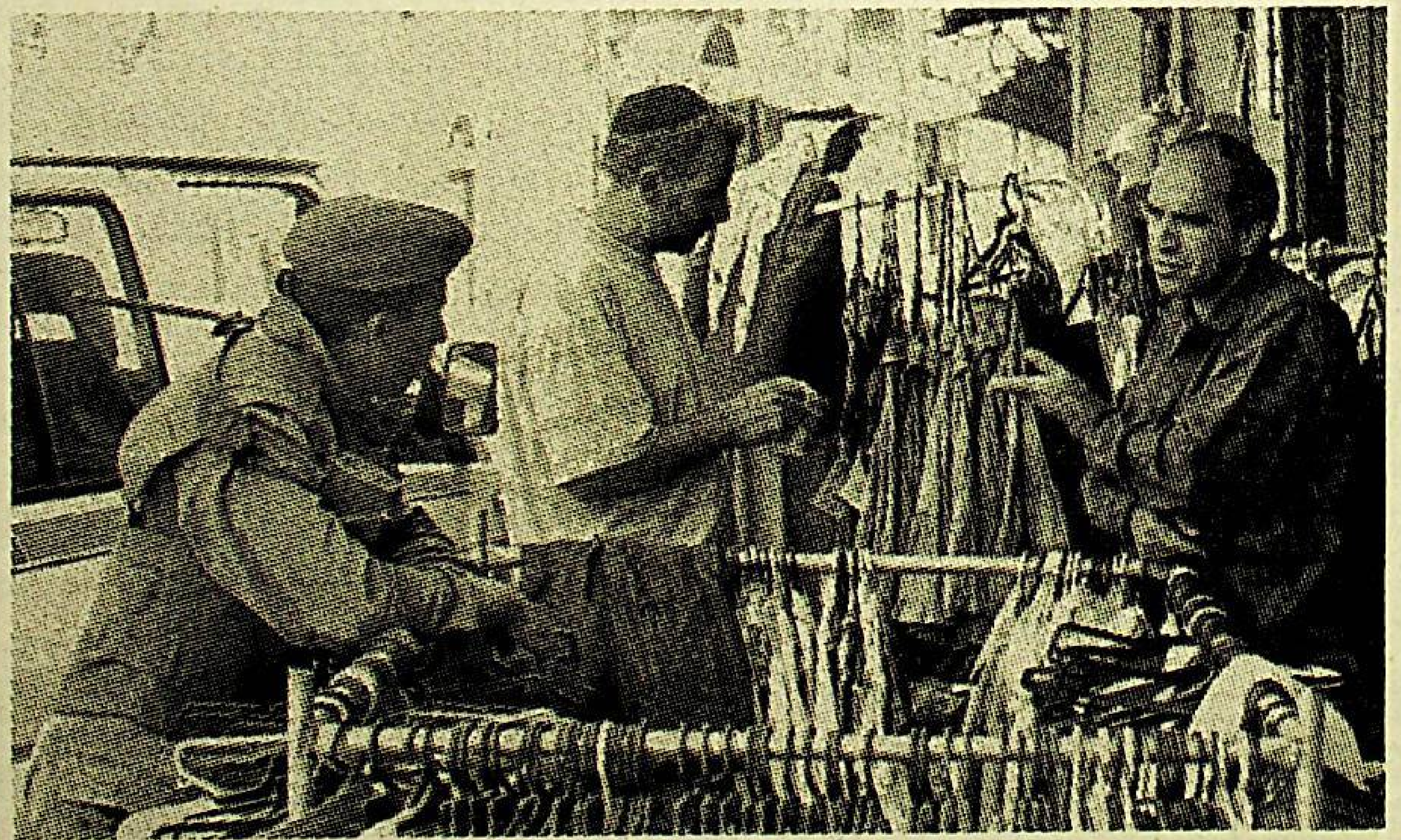

ئىسرائىلىيە 10- ئاينىڭ 8- كۈنى ھېبروندا ئىككى ھەپتىگە يېقىن يۈرگۈزگەن سىرتقا چىقىشنى مەنئى قىلىشنى ئومۇميۈزلۈك بىكار قىلدى.

يېقىندىن بۇيان پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا توقۇنۇش يۈز بەرگەنلىكتىن ئىسرائىلىيە ھېبروندا سىرتقا چىقىشنى مەنئى قىلىپ، ھەر كۈنى ئائىلىلەرنىڭ سىرتتا ئۆت سائەت پائالىيەت قىلىشىغا يول قويغانىدى.

سۈرەتتە: ئىبراھىم مەسچىتى ئالدىدىكى كوچىدا چارلاۋاتقان ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرى پەلەستىنلىك كىيىم - كېچەك سودىگىرى بىلەن پاراڭلاشماقتا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 6- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. 9- ئاينىڭ ئاخىرىدا پەلەستىن - ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا قانلىق توقۇنۇش يۈز بەرگەنلىكى ئۈچۈن كېچىكتۈرۈلگەن پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتى مۇشۇ ئاينىڭ 6- كۈنى كەچتە ئىسرائىلىيە بىلەن گازا رايونى تۇتىشىدىغان ئېرېز چېگرا تەكشۈرۈش پونكىتىدا ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى . سۆھبەتتە ئىسرائىلىيە ھېبروندىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىش قاتارلىق ئاچقۇچلۇق مەسىلىلەر مۇزاكىرە

بۇ قېتىمقى تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكەن ھەپتە ۋاشىنگتوندا چاقىرىلغان پەلەستىن - ئىسرائىلىيە باشلىقلىرى ئۇچرىشىشىدا ھاسىل قىلىنغان كېلىشىمگە ئاساسەن ئۆتكۈزۈلدى. پەلەستىن- ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىگە يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ ئىككى تەرەپ ۋەكىللىرى مۇشۇ ئاينىڭ 7- كۈنىدىن تارتىپ «ماھىيەتلىك سۆھبەت» ئۆتكۈزۈپ، ئىسرائىلىيىنىڭ ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلىدۇ؛ پەلەستىن تەرەپ ئىئوردان

بىخەتەر يول بەرپا قىلىش، ئىسرائىلىيە قاماپ قويغان پەلەستىنلىكلەرنى قويۇپ بېرىش ۋە شەرقىي يېرۇسالېمدىكى يەر ئاستى يولنى تاقىۋېتىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ قېتىمقى سۆھبەتنى نەتىجىگە ئېرىشتۈرۈش ئۈچۈن، ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق ئىشلىرى بويىچە ئالاھىدە ماسلاشتۇرغۇچىسى روس، ئامېرىكىنىڭ ئىسرائىلىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى يىندىك قاتارلىق يۇقىرى دەرىجىلىك

پارىس قولتۇقى ھەمكارلىق كومىتېتى ھەربىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇۋەيت، 6 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. كۇۋەيت ئاخبارات

قىلغان.

ئىككى كۈن داۋام قىلغان يىغىنغا

سىستېمىسىنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلغان.

بۇ ئاخبارات ئاگېنتلىقى ھەممىدىن خەۋەردار

ماسلاشتۇرغۇچىسى روس، ئامېرىكىنىڭ ئىسرائىلىيەدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ئىندىك قاتارلىق يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلار سۆھبەتكە بىۋاسىتە قاتناشتى.

ئىسرائىلىيەنىڭ ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش مەسىلىسى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلىندى؛ پەلەستىن تەرەپ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونى ئوتتۇرىسىدا

كاتوردۇنى . سۆھبەتتە ئىسرائىلىيە ھېبروندىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىش قاتارلىق ئاچقۇچلۇق مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىندۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇۋەيت، 6 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. كۇۋەيت ئاخبارات ئاگېنتلىقىدىكى خەۋەرگە قارىغاندا، پارس قولتۇقى ھەمكارلىق كومىتېتىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ باش سەنمۇجاڭلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى سەئۇدى ئەرەبىستاننىڭ پايتەختى رىيادتا يىغىن ئۆتكۈزۈپ، كومىتېتقا ئەزا دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ھەربىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلغان.

ئىككى كۈن داۋام قىلغان يىغىنغا ئومانىڭ باش سەنمۇجاڭى خامىد رىياسەتچىلىك قىلغان.

خەۋەرگە قارىغاندا، پارس قولتۇقى ھەمكارلىق كومىتېتىغا ئەزا دۆلەتلەر ئالتە دۆلەتنىڭ ھاۋا مۇداپىئە سىستېمىسىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈشنى، ھەم بىر يۈرۈش بىرلەشمە ئالدىن سىگنال بېرىش سىستېمىسىنى ئورنىتىشنى قارار قىلغان.

بۇ ئاخبارات ئاگېنتلىقى ھەممىدىن خەۋەردار ئەرەبلەرنىڭ سۆزىدىن نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: يىغىندا يەنە ئالدىنقى نۆۋەتلىك پارس قولتۇقى ھەمكارلىق كومىتېتى باشلىقلار يىغىنىدا ماقۇللانغان ئالتە دۆلەت بىرلەشمە قىسىملىرىنىڭ ئادەم سانىنى 8000 دىن 25 مىڭغا كۆپەيتىشكە ئالاقىدار قارارنى يولغا قويۇش مۇزاكىرە قىلىندى.

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستى ۋە پارلامېنت ۋەكىللەر پالاتاسى ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو خەۋىرى. بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستى ۋە بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا پارلامېنت ۋەكىللەر پالاتاسى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى بىرلىكتە ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. بىراق سېرب ۋەكىللىرى مۇراسىمغا قاتناشمىدى.

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستىنىڭ رەئىسى، مۇسۇلمانلار ۋەكىلى ئىزەتبېگوۋىچ، ھەيئەت رىياستىنىڭ ئەزاسى، خورۋاتلار ۋەكىلى زۇباك ھەم بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا پارلامېنتى ۋەكىللەر پالاتاسىنىڭ 31 نەپەر مۇسۇلمان، خورۋات ئەزاسى ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمدا قوشما باياناتقا ئىمزا قويدى، ئۇلار «بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا ئاساسىي قانۇننى قوغدايدىغان» لىقىنى، «بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكىنى ۋە مەنپەئىتىنى قوغدايدىغان»لىقىنى بىلدۈردى.

ئىزەتبېگوۋىچ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمدا مۇنداق دېدى: بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا خەلقى ئۇرۇشنىڭ «جىنايىتى»نى ئۇنتۇپ قالمايدۇ، لېكىن ئۇرۇشنىڭ «ئەسىرى» بولۇپمۇ قالمايدۇ. ئۇ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى مىللەتلەرنى دوستانە مۇسابىقىلىشىپ، ئىقتىسادنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئىجتىمائىي قۇتقۇزۇش، مائارىپ ھەم «ئۆچمەنلىكنى تۈگىتىش» جەھەتتە تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تېز ئىشلەشكە چاقىردى، زۇباك سۆزىدە بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنادىكى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا ئىشەنچ تۇرغۇزۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ۋەزىپە تاپشۇرۇۋېلىش مۇراسىمغا كرودىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى گرانىچ، يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى شاينوۋىچ، ئامېرىكىنىڭ ياردەمچى دۆلەت كاتىپى كوئېنبروم ھەم ھەرقايسى ئەللەرنىڭ بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق دىپلوماتىيە ئەلچىلىرى قاتناشتى.

يېقىندا ئاياغلاشقان پارىژ خەلقارا كىيىم- كېچەك يەرمەنكىسىگە فرانسىيە رابدوس شىركىتىنىڭ يېڭى پىلسوندىكى قۇياش ئېنېرگىيىسى كىيىمى قويۇلدى.

بۇ كىيىمنىڭ تېشىغا يىپەك رەخت، ئىسترىگە پولى ئېستېرلىق ماتېرىيال ئىشلىتىلگەن ھەم ئىستىرى ئارىسىغا كۆمۈش ھەل بېرىلگەن، مىس سىم ئورۇنلاشتۇرۇلغان، كىيىمنىڭ ئالدى - كەينىگە يەنە 0.5 كۋادرات مېتىرلىق ئىنتايىن نېپىز مونوكرىستاللىق فوتو ئېلېكترلىك تاختا سەپلەنگەن . بۇ ئارقىلىق قۇياش ئېنېرگىيىسى ئېلېكتر ئېنېرگىيىگە ئايلىنىپ، لىتىلىق ئاككۇمۇلياتوردا ساقلىنىدۇ ھەم كىيىم ئىچىدىكى نەرتىپلىك كونترول قىلغۇچ ئارقىلىق ئىسسىقلىق ئاپتوماتىك تارقىلىپ، كىيىمنىڭ هارارىتى ئىككى سائەت ئىچىدە 25 گرادۇس ئەتراپىدا ساقلىنىدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

كرودىيە تەخمىنەن 100 نەپەر سېرب ئەسىرنى قويۇپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد، 6 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. كرودىيە دائىرىلىرى يېقىندا كرائىنا سېرب ئەسىرلىرىدىن تەخمىنەن 100 كىشىنى قويۇپ بەردى.

خەۋەرگە قارىغاندا، سپۇلىت تۈرمىسىدە ئۇرۇش جىنايىتى ئۆتكۈزدى دەپ ئەيىبلەنگەن يەنە 18 سېرب ئەسىرى قاماقلىق ئىكەن.

تايلاند ۋەزىيىتىدىكى ئۆزگىرىش كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى تارتتى

تەھلىلىي خەۋەر

تايلاند زۇڭلىسى بەنخەن شىبائاچا مۇشۇ ئاينىڭ 21 - كۈنى ئىستېپا بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىغاندىن كېيىن، بىرلىشىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈۋاتقان ئالتە پارتىيە يېڭى زۇڭلى كۆرسىتىش، يېڭى ھۆكۈمەت تەشكىللەش پائالىيىتىنى جىددىيلەشتۈردى. تايلاند ۋەزىيىتىنىڭ قانداق راۋاجلىنىشى كىشىلەرنىڭ دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىماقتا.

مۇشۇ ئاينىڭ 21 - كۈنى تايلاند دۆلەت مەجلىسى ئۆكتىچى پارتىيىلەرنىڭ بەنخەن زۇڭلىغا ئىشەنمەسلىك لايىھىسىنى ئاۋازغا قويۇشتىن ئىلگىرى، ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىلەر ئىتتىپاقىدىكى يېڭى ئۈمىد پارتىيىسى ۋە تايلاند رەھبەرلىك پارتىيىسى تۇيۇقسىز بەنخەننىڭ ئىستېپا بېرىشىنى، ئۇنداق قىلمىسا، ئىشەنمەسلىك لايىھىسى ئاۋازغا قويۇلغاندا بەنخەننى قوللىمايدىغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ ھەرىكەت بەنخەننى يەتتە كۈن ئىچىدە ۋەزىپىسىدىن ئىستېپا بېرىشنى جاكارلاشقا مەجبۇر قىلدى. نەتىجىدە دۆلەت مەجلىسىدىكى ئاۋاز بېرىشتە بەنخەن 180 ئاۋازغا قارشى 207 ئاۋازنىڭ ئېشىشى بىلەن ئۆتكەلدىن چىرايلىقچە ئۆتۈۋالدى.

ئالتە ھاكىمىيەت يۈرگۈزگۈچى پارتىيە داۋاملىق بىرلىشىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى. بۇ ئالتە پارتىيە دۆلەت مەجلىسىنىڭ تۆۋەن پالاتاسىدا 209 ئورۇنغا ئىگە. ھازىرقى ئۆكتىچى پارتىيە دۆلەت مەجلىسىدە ئاران 180 ئورۇنغا ئىگە بولۇپ، ئومۇمىي ئورۇننىڭ يېرىمىغىمۇ يەتمەيدۇ، شۇڭا ئۇنىڭ ھۆكۈمەت تەشكىللەش سالاھىيىتى يوق.

يېڭى زۇڭلى كۆرسىتىش بەنخەندىن كېيىنكى ھۆكۈمەت تەشكىللەشتىكى ئاچقۇچ. دۆلەت مەجلىسىدە ئىشەنمەسلىك لايىھىسى ئاۋازغا قويۇلغاندىن كېيىن، بەنخەننىڭ ئىز باسارى بولۇشتا ئۈمىد ئەڭ زور دەپ قارالغان يېڭى ئۈمىد پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى، مۇئاۋىن زۇڭلى ساۋالى يۇڭسەيىيۇ دەرھال بۇ پارتىيىنىڭ كادىرلىرى ۋە تايلاند پارتىيىسىنىڭ بىر قىسىم رەھبەرلىرى بىلەن كېڭىشىپ، ھوقۇقنى ئۆتكۈزۈۋېلىش، ئۆتكۈزۈۋالماسلىق ۋە قانداق ئۆتكۈزۈۋېلىش مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئەمما بىرلىشىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈۋاتقان تايلاند ئاۋام پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى، مۇئاۋىن زۇڭلى ساما شۇنداۋېي مۇنداق دېدى: بەنخەن رەھبەرلىكىدىكى تايلاند پارتىيىسى 1 - چوڭ پارتىيە، كېيىنكى نۆۋەتلىك زۇڭلى چوقۇم تايلاند پارتىيىسى ئەزاسىدىن بولۇشى كېرەك،دېگەن شەرت بولمىسىمۇ، لېكىن بۇ مەسىلىدە تايلاند پارتىيىسى ئالدىن ئويلىنىشى كېرەك. ئەگەر تايلاند پارتىيىسى كۆرسەتكەن نامزات ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىلەر ئىتتىپاقىنىڭ ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشەلمىسە، باشقا پارتىيىلەر نامزات كۆرسىتىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىلەر ئىتتىپاقى مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى بەنخەننىڭ ۋارىسى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىدۇ.

بۇ مەسىلە توغرىسىدا بەنخەن يەنىلا «كوزىر»غا ئىگە. ئۇ ئىستېپا بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىغان بولسىمۇ، لېكىن ھازىر يەنىلا زۇڭلى، يەنىلا دۆلەت مەجلىسىنىڭ تۆۋەن پالاتاسىنى تارقىتىۋېتىش، يېڭى ئومۇمىي سايلام ئۆتكۈزۈشنى جاكارلاش ھوقۇقىغا ئىگە. ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىلەر ئىتتىپاقى زۇڭلى نامزاتى جەھەتتە تايلاند پارتىيىسىنى رازى قىلالمىسا ياكى ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىلەر ئىتتىپاقى ئىچكى قىسمىدا زۇڭلى ۋەزىپىسىنى تالىشىش ياكى ئىچكى كابىنېت ئەزالىق ئورنىنى تەقسىم قىلىش تەكشى بولمىغانلىق تۈپەيلىدىن تارقىلىپ كېتىدىغان ئەھۋال يۈز بېرىدىغان بولسا، بەنخەن دۆلەت مەجلىسىنىڭ تۆۋەن پالاتاسىنى تارقىتىۋېتىش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشى مۇمكىن.

ۋەھالەنكى، تايلاند پارتىيىنىڭ ئىچكى قىسمىدا مەزھەپ بىر قەدەر كۆپ، ئۆتكەن بىر يىلدىن ئارتۇق ۋاقىتتا پارتىيە ئىچىدە زىددىيەت ئۈزۈلمەي، داۋاملىشىپ كەلدى. بەنخەن تۆۋەن پالاتانى تارقىتىۋېتىپ، قايتا ئومۇمىي سايلام ئۆتكۈزىدىغان بولسا، تايلاند پارتىيىسى مۇقەررەر ھالدا بۆلۈنۈپ، 1 - چوڭ پارتىيىلىك ئورنىدىن مەھرۇم بولىدۇ. بەنخەن بۇنداق ئەھۋالنىڭ يۈز بېرىشىنى خالىمايدۇ.

تايلاندنىڭ ئادەتتىكى ئۇسۇلغا ئاساسەن، دۆلەت مەجلىسىنىڭ تۆۋەن پالاتاسىدا ئەڭ كۆپ ئورۇنغا ئىگە بولغان پارتىيە يېڭى ھۆكۈمەت تەشكىل قىلىش مەسىلىسىدە ئالدىن تاللىنىش ھوقۇقىغا ئىگە بولىدۇ. ئەڭ چوڭ پارتىيە يېڭى ھۆكۈمەت تەشكىللەشتە مەغلۇب بولسا، 2 - چوڭ پارتىيە ئوتتۇرىغا چىقىپ يېڭى ھۆكۈمەت تەشكىللەيدۇ. شۇڭا بەنخەن تۆۋەن پالاتانى تارقىتىۋەتمىسە، ھازىرقى ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىلەر ئىتتىپاقى بۆلۈنۈپ، ئۆكتىچى پارتىيە يېڭى ھۆكۈمەت تەشكىللەش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولىدۇ. ئەمما سابىق زۇڭلى چۇەن لىپەي رەھبەرلىكىدىكى ئۆكتىچى پارتىيە، تايلاندىكى 2 - چوڭ پارتىيە – دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىپ يېڭى ھۆكۈمەت تەشكىللىشىنى بەنخەن خالىمايدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياغزىبياك كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)
1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنى (سەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېت كېڭەيتىلگەن يىغىنى ئېچىپ
ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى ھەم ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى ئورۇنلاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم مۇشۇ ئاينىڭ 14-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن دائىمىي كومىتېت كېڭەيتىلگەن يىغىنى ئېچىپ، ج ك پ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى ھەم ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشكە مۇناسىۋەتلىك خىزمەتلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى ھەم پارتىيىنىڭ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى يەتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن 6-ئومۇمىي يىغىندا ماقۇللانغان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»نى يەتكۈزدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى

(1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان)

ج ك پ 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى ئېلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010- يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلگە ئاشۇرۇش تەلپىگە ئاساسەن، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى دۇچ كېلىۋاتقان ۋەزىيەتنى تەھلىل قىلدى، تەجرىبە- ساۋاقلارنى يەكۈنلىدى. مەركەزنىڭ مائارىپ ۋە ئىلىم - پەن تەرەققىياتىغا دائىر ئىشلارنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇپ بولغانلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ، بۇ قېتىمقى يىغىن ئاساسلىقى ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەھەتلەردىكى مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى ھەم تۆۋەندىكى قارارنى چىقاردى:

1. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش زور ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە

(1) 1996 - يىلدىن 2010- يىلغىچە بولغان ۋاقىت جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىدا ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىل بولىدۇ. بۇ مەزگىلدە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەر مۇستەھكەملىنىدۇ ۋە راۋاجلاندۇرۇلىدۇ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە جەھەتتىكى ۋە ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلى جەھەتتىكى تۈپ بۇرۇلۇش ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ؛ دۇنيا مىقياسىدىكى خىلمۇ خىل ئىدىيە ۋە مەدەنىيەتلەر بىر - بىرىگە تەسىر كۆرسىتىۋاتقان، پەن - تېخنىكا ئۇچقاندەك راۋاجلىنىۋاتقان ئەھۋالدا، ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچى جەھەتتىكى كەسكىن رىقابەتنىڭ خىرىسى كۈتۈۋېلىنىدۇ، ئىلگىرىلەش يولىدا قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. بۇلار ماددىي مەدەنىيەتنىڭلا زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلىشىنى تەلەپ قىلىپ قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭمۇ زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلىشىنى تەلەپ قىلىدۇ. شۇنى كۆرسىتىپ ئۆتۈش كېرەككى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت - سوتسىيالىزم جەمئىيىتىنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نىشانى ۋە مۇھىم كاپالىتى. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنداشقا، ئېلىمىز سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشكە مۇناسىۋەتلىك. ماددىي مەدەنىيەت - ئاساس، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى قىلچە بوشاشماي مەھكەم ئېگىلەش كېرەك، لېكىن مەنىۋى مەدەنىيەت

ئالەمشۇمۇل زور تارىخىي بۇرۇلۇش ۋە زور تەرەققىيات بولدى. بۇ، پارتىيىمىز پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» ئېلىپ بېرىلغان ئون يىللىق ئىچكى مالىمانچىلىق كەلتۈرۈپ چىقارغان ئېغىر ئەھۋالنى ئوڭشاپ، قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، يېڭىباشتىن قەد كۆتۈرۈپ، جۇڭگو سوتسىيالىزمىنىڭ يېڭى تەرەققىيات يولىنى ئاچقان ئۇلۇغ جەريان؛ شۇنداقلا بىز 80- يىللارنىڭ ئاخىرى، 90- يىللارنىڭ باشلىرىدىكى ئىچكى-تاشقى بوران - چاپقۇننىڭ جىددىي سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنى يېڭى باسقۇچقا كىرگۈزگەن ئۇلۇغ جەريان. بۇ تارىخىي مۇۋەپپەقىيەت ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ئەمەلىيەتنى ھەقىقەتنى سىناشنىڭ بىردىنبىر ئۆلچىمى قىلىشتىن ئىبارەت ئىدىيىۋى لۇشيەننىڭ يېڭىباشتىن تىكلەنگەنلىكىدىن، سوتسىيالىزمنىڭ نېمە ئىكەنلىكى، سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەكلىكىنى يېڭىباشتىن تونۇغانلىقتىن ئايرىلمايدۇ؛ دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش، خەلقنى بەختكە ئېرىشتۈرۈش ئۈچۈن، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەيدىغان ئاممىۋى ئىجادچانلىقنىڭ ئۇرغۇتۇلغانلىقى، خورلاپ تالىقتا ئىشەنمەسلىك، بېسىمدىن قورقماسلىق، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغداش، غەربنىڭ جازالىشىنى بىتچىت قىلىشتەك مىللىي مۇستەقىللىق روھىنىڭ جارى قىلدۇرۇلغانلىقىدىنمۇ ئايرىلمايدۇ. يىغىپ ئېيتقاندا، بۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ شەكىللەنگەنلىكى ۋە تەرەققىي قىلغانلىقىدىن ئايرىلمايدۇ. پارتىيىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىدىكى بۇنداق تارىخىي سەكرەش بولمىغان بولسا، پۈتكۈل مىللەتنىڭ روھىي ھالىتىدە مۇشۇنداق چوڭقۇر ئۆزگىرىش بولمىغان بولسا، بۆسۈشكە، سىناق قىلىشقا جۈرئەت قىلىدىغان غەيرەت ۋە تەجرىبىلەرنى ۋاقتىدا يەكۈنلەيدىغان ئەقىل-پاراسەت بولمىغان بولسا، ياخشى يولنى تاپالمىغان، يېڭى ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقىرالمىغان بولاتتۇق. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتىنى مۆلچەرلىگەندە بۇ ئاساسىي ئېقىمنى تولۇق تونۇشىمىز كېرەك.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش باشلىنىش بىلەنلا ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇش ستراتېگىيىسىنىڭ فاڭجېنىنى تەكىتلىگەنىدى.

سىياسىي تەربىيە ئاجىزلاشتۇرۇپ قويۇلدى، بىر قول قاتتىقراق، بىر قول يۇمشاقراق بولدى،» دەپ كۆرسەتتى. 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 4- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئىككىلا قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ھەر جەھەتتىن كۈچەيتىش جەھەتتە ئىجابىي، ئۈنۈملۈك تىرىشچانلىق كۆرسەتتى.

1992 - يىلى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان سۆزى ۋە پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ يېڭى باسقۇچىنى ئاچتى. بۇ سۆزدە بىزنى ئىدىيە جەھەتتە چۈشەپ تۇرۇۋاتقان نۇرغۇن مۇھىم تونۇش مەسىلىسىگە جاۋاب بېرىلدى، پۇرسەتنى تۇتۇش، ئۆزىمىزنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ئىدىيە ئوتتۇرىغا قويۇلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىدىكى مۇھىم ئورنى ئېنىق شەرھلەندى. 14 - قۇرۇلتاي پارتىيىنىڭ 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى ئاساسىي ئەمەلىيىتى ۋە ئاساسىي تەجرىبىسىنى ئىلمىي يەكۈنلەپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ پۈتۈن پارتىيىدىكى يېتەكچى ئورنىنى تىكلىدى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشنى ئېنىق تەلەپ قىلدى. 14- قۇرۇلتايدىن بۇيان، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە پۈتۈن پارتىيىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە ئاساسىي فاڭجېنىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلدۇق، ئىزچىللاشتۇردۇق؛ ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىش، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى تەكىتلىدۇق؛ «پەن، مائارىپقا تايىنىپ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا ۋە مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردۇق؛ توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەتنى گۈللەندۈرۈپ، ئاساسىي مېلودىيىنى ياڭراتتۇق؛ ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق تەربىيىسى، سوتسىيالىزم تەربىيىسىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئىلغارلارنى گەۋدىلىك تەشۋىق قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئاممىۋى پائالىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردۇق؛ پارتىيە ئىستىلى،

ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشىگە مۇناسىۋەتلىك. ماددىي مەدەنىيەت ـ ئاساس، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى قىلچە بوشاشماي مەھكەم ئىگىلەش كېرەك، لېكىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ياخشى ئېلىپ بېرىلمىسا، ماددىي مەدەنىيەتمۇ بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ، ھەتتا جەمئىيەتنىڭ سۈپىتىمۇ ئۆزگىرىپ كېتىدۇ. شۇڭا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي رەۋىشتە تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، نۆۋەتتىكى جىددىي مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىپ، يېڭى شارائىتتىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش پۈتۈن پارتىيىدىكىلەر، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدىغان چوڭ ئىش بولۇپ قالدى.

(2) 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى 18 يىلدا ئېلىمىزدە يىلدىكى ئەڭ چوڭ سەۋەنلىك تەلىم ـ تەربىيە جەھەتتە كۆرۈلدى، ئاساسلىقى ئىدىيىۋى ـ

باشلىنىش بىلەنلا ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇش ستراتېگىيىلىك فاڭجېننى تەكىتلىگەنىدى. پارتىيىنىڭ نەچچە قېتىملىق مۇھىم يىغىنىدا مۇھىم قارارلار چىقىرىلدى، 12 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 ـ ئومۇمىي يىغىنى «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ يېتەكچى فاڭجېنى توغرىسىدا قارار» چىقىرىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ستراتېگىيىلىك ئورنىنى، تۈپ ۋەزىپىسىنى ۋە مۇھىم فاڭجېننى ئايدىڭلاشتۇردى، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان تونۇشنى پەيدىنپەي چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا يېتەكلەپ، خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈردى. لېكىن ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇش فاڭجېننى ئىجرا قىلىش داۋامىدا ئىزچىل بولالماسلىق ئەھۋالى كۆرۈلدى. 80 ـ يىللارنىڭ ئاخىرلىرىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «ئون

مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئاممىۋى پائالىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردۇق؛ پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە ـ قانۇنچىلىق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، جەمئىيەتتىكى رەزىللىكلەرنى تۈگىتىش ۋە جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ سالمىقىنى كۈچەيتتۇق. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلتۈرۈلگەن ئىجابىي ئىلگىرىلەش ۋە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، بەزى جايلار، تارماقلارنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىدە ئىدىيىۋى تەربىيىگە، مەنىۋى مەدەنىيەتكە سەل قارايدىغان «بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولىدىغان» مەسىلە تېخى ھەل بولمىدى. ئىجتىمائىي مەنىۋى تۇرمۇشتا بىرمۇنچە

(ئاخىرى 2 ـ بەتتە)

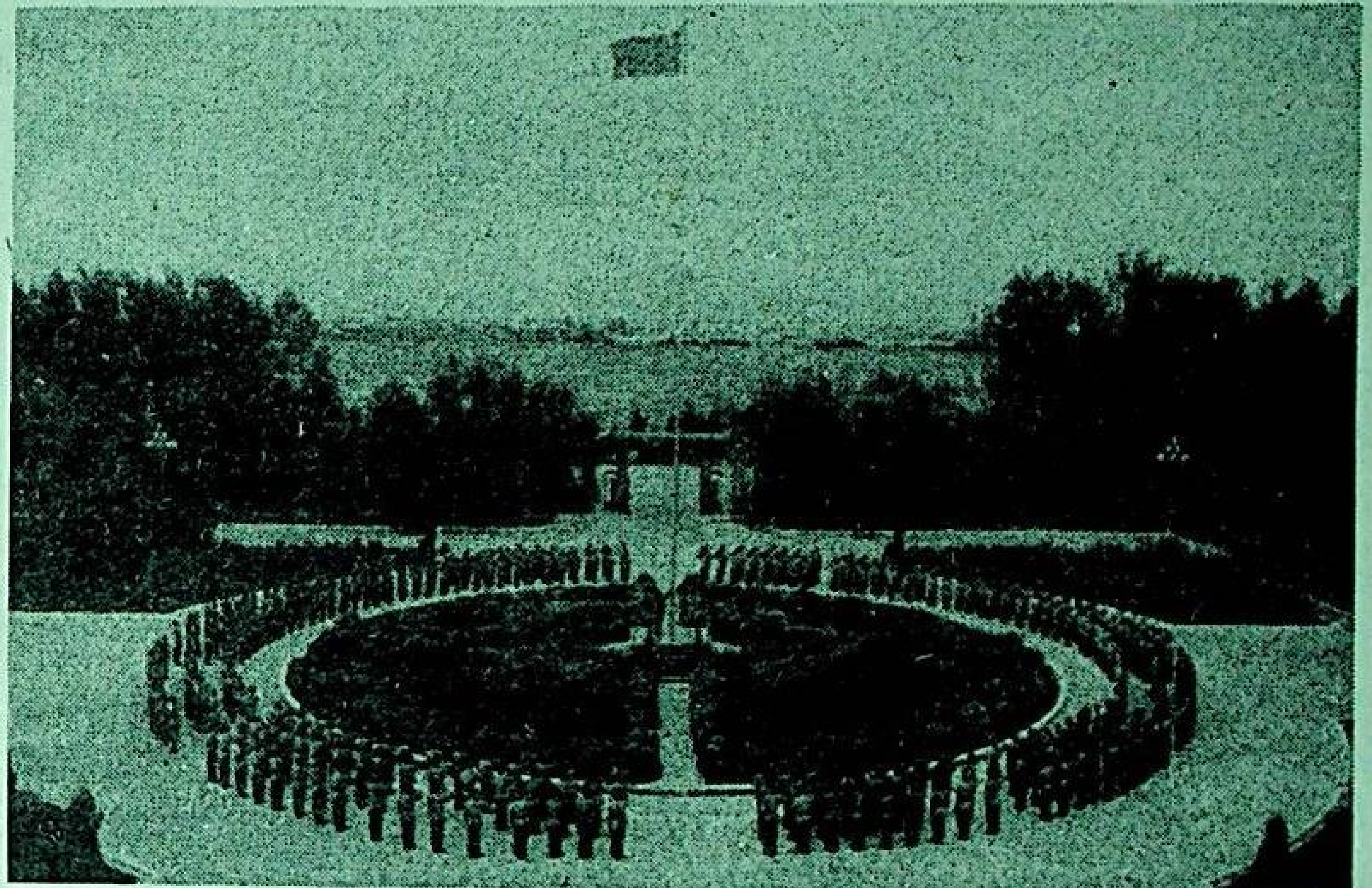

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ 36145 ـ قىسمى «ئۈزۈن سەپەرنى ئەسلەش، ئەنئەنە ئۆگىنىش، قىزىل ئارمىيىنىڭ ياخشى ئەۋلادى بولۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمىدا ئەنئەنە تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، كوماندىر ـ جەڭچىلەرنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك ئېڭىنى كۈچەيتتى.

سۈرەتتە: بايراق چىقىرىش مۇراسىمىدىن كۆرۈنۈش.

لى يىڭبىن فوتوسى

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى بايرام مەزگىلىدە شەھەرنى توك بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلدى

تۆھپىكارلارغا بارىكاللا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەنۋەر خالىق خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئېلېكتر ئىشلىرى ئىدارىسى بۇ يىللىق دۆلەت بايرىمى، تاۋۇز چاغنى مەزگىلىدە شەھەرنى توك بىلەن بىخەتەر تەمىنلەپ، ھەر مىللەت خەلقنىڭ بايرامنى خۇشال ئۆتكۈزۈشىگە شارائىت يارىتىپ بەردى.

بۇ ئىدارە بايرامدىن ئىلگىرى كۈچ ئويۇشتۇرۇپ 887 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى توك يوللاش لىنىيىسى ۋە 1200 كىلومېتىردىن ئارتۇق ئون كىلوۋولتلىق توك تەقسىملەش لىنىيىسى ھەم سىغىمى 1020 كىلوۋولت ئامپېر كېلىدىغان 19 توك ئۆزگەرتىش ئورنىنى تەكشۈرۈپ، كاشىلىلارنى تۈگەتتى، شىسەن توك ئۆزگەرتىش ئورنىدا بۇ ئىدارىنىڭ 200 نەچچە خادىمى كېچە ـ كۈندۈز ئىشلەپ، شەھەر ئېلېكتر تورىنى ئۆزگەرتىشتىكى بۇ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشنى 9 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى ئوڭۇشلۇق پۈتتۈردى. بۇنىڭدىن باشقا بۇ ئىدارىدىكىلەر شەھەر ئەتراپىدىكى ساڭفاڭگو، باخۇلياڭ، بېلىقتاغ ۋە ئالغا يولى توك ئۆزگەرتىش ئورۇنلىرىنىڭ ترانسپورماتورلىرىنى تەڭشەپ، سىغىمىنى 94 مىڭ 500 كىلوۋولت ئامپېر ئاشۇردى. بىخەتەرلىك، قوغداش خىزمىتىنى كۈچەيتتى، دىجورنىلىك تۈزۈمى ۋە يول يۈرۈش تۈزۈملىرىنى چىڭىتتى.

يول ئاسراش ئىشچىلىرىنىڭ تۆھپىسى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز گۈلباھار بارات خەۋەر قىلىدۇ: ئاتۇش قاراجۇل تاشيول ئۇچاستكىسىدىكى ئىشچىلار ۋە ئورگان كادىرلىرى دۆلەت بايرىمى مەزگىلىدە تاشيول قاتنىشىنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، دۆلەت بايرىملىق دەم ئېلىشتىن ۋاز كېچىپ، 9 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنىدىن 10 ـ ئاينىڭ 13 ـ كۈنىگىچە دۆلەت يولى 314 ـ لىنىيىسىنىڭ 1376 ـ كىلومېتىر ـ 1336 كىلومېتىر ئارىلىقىدىكى 40 كىلومېتىرلىق يولنىڭ يول ياقىسىنى رەتلىدى، يان ئېرىق قازدى، يول ياقىسىدىكى ئوت ـ چۆپلەرنى تازىلىدى. بۇ ئارقىلىق يولنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈردى.

ئۇچتۇرپان دېھقانلىرى يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشقا كۆپلەپ مەبلەغ سالماقتا

چەت ـ ياقا جايلارغا نەزەر

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز غەيرەت ئابدۇللا، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل خەۋەر قىلىدۇ: دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇل بىلەن تېرىقچىلىق قىلىش ئېڭىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى، دېھقانچىلىق يېڭى تېخنىكىلىرىنىڭ كەڭ كۆلەمدە ئومۇملىششى بىلەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئۇچتۇرپان ناھىيىسىدىكى دېھقانلارنىڭ ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش قورالىغا ئايلاندى. ئۇلار يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشقا كۆپلەپ مەبلەغ سالدى. بۇ يىل يىل بېشىدىن ھازىرغىچە بۇ ناھىيىدىكى كوللېكتىپ ئورۇنلار ۋە دېھقانلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېتىۋېلىشقا سالغان ئومۇمىي مەبلىغى 4 مىليون 940 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

ئۇچتۇرپان ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكنى يۇقىرى ھوسۇللۇق سۈپەتلىك، ئۈنۈملۈك يولغا قويۇشتا يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇشنى مۇھىم ئورۇنغا قويدى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېتىۋېلىشقا رىغبەتلەندۈردى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېتىۋالغۇچى دېھقانلارغا ئۈچ يىللىق مۇددەت بىلەن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل تارقىتىپ بەردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئۇچتۇرپان دېھقانلىرى 2 مىليون 850 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ، كىچىك تۆت چاقلىق تراكتوردىن 71 نى، كىچىك تىپتىكى كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىش ماشىنىسىدىن 90 نى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممەقوناق تېرىش ماشىنىسىدىن 87 نى سېتىۋالدى. يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ كۆپىيىشى بىلەن تېرىقچىلىق مەزگىلى قىسقىراپ، ئىش ئۈنۈمى زور دەرىجىدە ئۆستى. زىرائەتلەرنى ماشىنا بىلەن ئوغۇتلاش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش قاتارلىق ئىشلارنىڭ سۈرئىتى تېز بولدى. بۇ يىل ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ ئومۇمىي قۇۋۋىتى 43 مىڭ 645 كىلوۋاتقا، مۇقىم مۈلۈك قىممىتى 26 مىليون 240 مىڭ يۈەنگە يەتتى، ھەر خىل يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ سانى 24 مىڭدىن كۆپرەككە يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 339 ى كۆپىيىپ، ئېشىش نىسبىتى 17% بولدى. ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىكنىڭ ماشىنىلىشىش دەرىجىسى 64% كە، تېرىقچىلىقنىڭ ماشىنىلىشىش دەرىجىسى 86.3% كە يەتتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ناھىيە بويىچە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ مەشغۇلات مىقدارى 1 مىليون 360 مىڭ ئۆلچەملىك موغا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 9.5% ئاشتى، يېزا ئىگىلىك ماشىنا ـ سايمانلىرى بۇلتۇرقىدىن 3.9% كۆپەيدى. يېزا ئىگىلىكنىڭ ماشىنىلىششى ئۇچتۇرپان ناھىيىسىنىڭ يىللىق تېرىقچىلىق پىلانىنىڭ تولۇق، سۈپەتلىك، ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىلىشىغا، سۇ تېجەش، ئوغۇت تېجەش تېپىدىكى يېزا ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولدى.

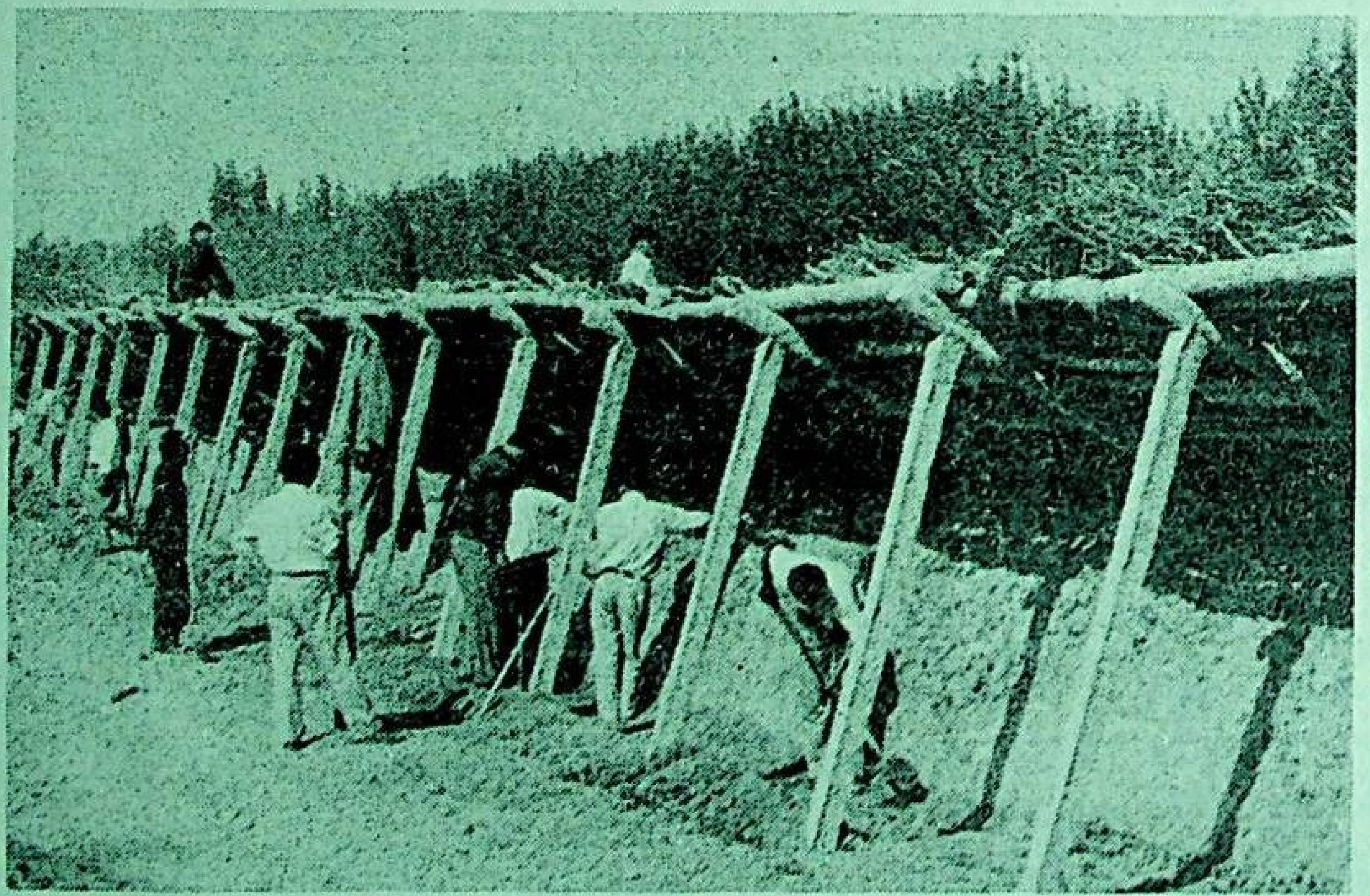

مىچۈەن ناھىيىسىنىڭ گۇمۇدى بازىرىدىكىلەر پارنىك ياساپ، كۈز ۋە قىش پەسىللىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش دولقۇنىنى قوزغىۋەتتى.

سۈرەتتە: 1000 غا يېقىن كادىر، ئىشچى ـ خىزمەتچى بۇ بازاردىكى داپوچىڭ كەنتىگە يىغىلىپ، پارنىك جازىسى تىكلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن چېن فوتوسى

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىرقانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى

(بېشى 1 - بەتتە)

مەسىلە مەۋجۇت. يەنە كېلىپ بەزىلىرى خېلىلا ئېغىر. بەزى ساھەلەردە ئەخلاق بۇزۇلدى، پۇلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىك ئەۋج ئالدى؛ فېئودال خۇراپاتلىق ھەرىكەتلىرى ۋە شەھۋانىي نەرسىلەر، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش، سېتىش قاتارلىق رەزىللىكلەر يەنە باش كۆتۈردى؛ يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلار، ئالدامچىلىق ھەرىكەتلىرى ئىجتىمائىي ئاپەتكە ئايلىنىپ قالدى؛ مەدەنىيەت ئىشلىرى پاسسىپ ئامىللارنىڭ ئېغىر تەسىرىگە ئۇچرىدى، ياشلار-ئۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈشىگە زىيان يەتكۈزىدىغان نەرسىلەر قايتا - قايتا چەكلەنگەن بولسىمۇ، تېخى تۈگىتىلمىدى؛ چىرىكلىشىش بەزى جايلاردا يامراپ، پارتىيە ئىستىلى، ھۆكۈمەت ئىستىلىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى؛ بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ دۆلەت قارىشى سۇسلىشىپ قالدى، ئۇلار سوتسىيالىزمنىڭ ئىستىقبالىدىن گۇمانلاندى ۋە تەۋرەندى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتىنى مۆلچەرلىگەندە، بۇنداق مەسىلىلەرنىڭ ساقلىنىپ تۇرۇشىغا ھەرگىز سەل قاراشقا بولمايدۇ.

18 يىلدىن بۇيانقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي ئېقىمىنى كۆرمەسلىك ئىشەنچىمىزنى يوقىتىپ قويىمىز، بۇ خاتا؛ مەسىلىنىڭ ئېغىرلىقىنى ۋە جىددىيلىكىنى كۆرمەسلىك ھوشيارلىقىمىزنى يوقىتىپ قويىمىز، بۇ خەۋپلىك. ئومۇميۈزلۈك، تارىخىي، تەرەققىيات نۇقتىئىنەزىرىدە چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى پۈتكۈل جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرى ئومۇميۈزلۈكىغا، پۈتۈن دۇنيا ئومۇميۈزلۈكىغا قويۇپ كۆزىتىكەندىلا، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئىشەنچى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

(3) سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن شارائىتتا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش جۇڭگو كوممۇنىستلىرى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ مۈشكۈل تارىخىي ۋەزىپىسى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش ئېلىمىز ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش ۋە جەمئىيەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ زۆرۈر يولى، ئالدىنقىلار قىلىپ باقمىغان ئۇلۇغ ئىجادىيەت. بۇنداق ئىقتىسادىي تۈزۈلمە سوتسىيالىستىك ئاساسىي ئىقتىسادىي تۈزۈم، سىياسىي تۈزۈم بىلەنلا بىرلەشتۈرۈلگەن بولۇپ قالماستىن، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بىلەنمۇ بىرلەشتۈرۈلگەن بولىدۇ. ئېلىمىزنىڭ ئەمەلىيىتى شۇنى ئىسپاتلىدىكى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش سوتسىيالىستىك ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىشقا، راۋاجلاندۇرۇشقا، سوتسىيالىستىك دۆلەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك كۈچىنى كۈچەيتىشكە، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق. شۇنداقلا كىشىلەرنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىش ئېڭى، رىقابەت ئېڭى، ئۈنۈم ئېڭى، دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق ئېڭى ۋە يول ئېچىش، يېڭىلىق يارىتىش روھىنى كۈچەيتىپ، سوتسىيالىزمنىڭ ئۆزلۈكىنى يەنىمۇ جارى قىلدۇرۇشقىمۇ پايدىلىق. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بازارنىڭ ئاجىزلىق ۋە پاسسىپ تەرەپلىرىمۇ مەنىۋى تۇرمۇشتا ئەكس ئېتىدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشتە ئىسلاھات تەرەققىيات ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى ساغلاملاشتۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنى رىقابەت بىلەن ھەمكارلىشىش، ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش بىلەن نازارەت قىلىش، ئۈنۈم بىلەن ئادىللىق، ئاۋۋال بېيىش بىلەن ئورتاق بېيىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈم بىلەن ئىجتىمائىي ئۈنۈم قاتارلىقلار ئارىسىدىكى مۇناسىۋەتنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشقا يېتەكلەپ، مەنپەئەتنى كۆزلەپ، ئىنساپنى ئۇنتۇيدىغان، پۇلنى كويىدا چېپىپ يۈرىدىغان قىلمىشلارغا قارشى تۇرۇپ، دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى 1 - ئورۇنغا قويىدىغان ھەم پۇقرالارنىڭ شەخسىي قانۇنلۇق مەنپەئىتىگە تولۇق ھۆرمەت قىلىدىغان سوتسىيالىستىك مەنپەئەت قارىشىنى شەكىللەندۈرۈش، ساغلام، تەرەققىي قىلغان ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش قېلىپىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى دۇنيادىن ئايرىلمايدۇ، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش - جۇڭگوچە ئىنتىزاملىق سوتسىيالىستىك پۇقرالارنى يېتىلدۈرۈپ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى ۋە پەن، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، دۆلىتىمىزنى باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىشىمىز لازىم. بۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ باش يېتەكچى ئىدىيىسى، شۇنداقلا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي تەلىپى.

(5) دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى - ماركسىزم - لېنىنىزمنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى بىلەن جۇڭگونىڭ ھازىرقى ئەمەلىيىتى ۋە دەۋر ئالاھىدىلىكى بىرلەشتۈرۈلگەنلىكىنىڭ مەھسۇلى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىگە ۋارىسلىق قىلغانلىق ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرغانلىق، ھازىرقى جۇڭگونىڭ ماركسىزمى، پارتىيىمىزنىڭ يېڭى دەۋردىكى تۆرلۈك خىزمەتلىرىنىڭ توپ قىبلىنامىسى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ گۈللىنىشىنىڭ قۇدرەتلىك مەنىۋى تۈۋرۈكى، بۇ نەزەرىيىدە ئومۇميۈزلۈك، توغرا، پائال چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈش - پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىزنىڭ تۆرلۈك خەۋپ - خەتەر، سىناقلاردىن ئۆتۈپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ توپ كاپالىتى.

دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر ئىنتايىن مول ئىدىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان. يولداش دېڭ شىياۋپىڭ بىز قۇرماقچى بولغان سوتسىيالىستىك دۆلەت يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەتكىلا ئىگە بولۇپ قالماي، يۈكسەك مەنىۋى مەدەنىيەتكىمۇ ئىگە بولۇشى كېرەكلىكىنى، ھەر ئىككى مەدەنىيەتنى ياخشىلىغاندىلا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى، زامانىۋىلاشتۇرۇشتا چوقۇم ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇش، ئىككى قولنى تەڭ ئىشقا سېلىش لازىملىقى، بىر قولىمىزنىلا ئىشقا سالساق بولمايدىغانلىقىنى؛ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى ۋە مائارىپ، پەن، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى لازىملىقىنى، خەلقنى غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق قىلىپ تەربىيىلەشنى، كادىرلارنى غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق قىلىپ تەربىيىلەشنى، بولۇپمۇ ياشلارنى، ئەۋلادلارنى ياخشى تەربىيىلەشنى؛ ماركسىزمدا چىڭ تۇرۇش كېرەكلىكىنى، ماركسىزمغا بولغان ئېتىقادنىڭ مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىمىز ئىكەنلىكىنى، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشنىڭ ماركسىزمنىڭ جەۋھىرى ئىكەنلىكىنى، ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈش لازىملىقىنى، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇشنىمۇ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈش لازىملىقىنى، ئەركىنلەشتۈرۈش بىلەن شۇغۇللىنىشنىڭ جۇڭگونى كاپىتالىزم يولىغا باشلاپ، تىنچ، ئىتتىپاق بولغان ۋەزىيەتكە بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغانلىقىنى؛ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ جۇڭگونىڭ ئۈمىدى ئىكەنلىكىنى، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش سىياسىتىنى يولغا قويۇشنىڭ قىسمەن يامان نەرسىلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ خەلقىمىزگە تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقىنى، بىزنىڭ بۇ مەسىلىلەرنى تەربىيە ۋە قانۇن ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ ھەل قىلىشىمىز كېرەكلىكىنى؛ مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل مەدەنىيەت ئەنئەنىسى ۋە پارتىيىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىنسانىيەت جەمئىيىتى ياراتقان بارلىق مەدەنىيەت نەتىجىلىرىنى قوبۇل قىلىپ ۋە ئۆرنەك قىلىپ، فېئودالىزمنىڭ قالدۇق تەسىرىگە قارشى تۇرۇپ، كاپىتالىزمنىڭ چىرىك ئىدىيىسىنىڭ چىرىتىشىنى توسۇشىمىز لازىملىقىنى؛ بىلىمگە، ئىختىساس ئىگىلىرىگە ھۆرمەت قىلىپ، زور بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئالىم، پېداگوگ، ئەدەبىيات - سەنئەتچى ۋە باشقا تۆرلۈك مۇتەخەسسىسلەرنى يېتىلدۈرۈشىمىزنى، ئىدىيە، مەدەنىيەت ۋە مائارىپ سېپىدىكى يولداشلارنىڭ ئىنسانلارنىڭ روھىي ئىنژېنېرى بولۇشى لازىملىقىنى؛ ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى ۋە ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت قوشۇنىنى ھەرگىز ئاجىزلاشتۇرۇشقا بولمايدىغانلىقىنى، ئىدىيىۋى جەھەتتىكى ناتوغرا خاھىشلارغا قايىل قىلىش تەربىيىسى بېرىشنى ئاساس قىلىشنى، تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىدنى قانات يايدۇرۇش كېرەكلىكىنى، ئاددىي - قوپال ئۇسۇل

ناچار بولۇش ئەھۋالىنى قەتئىي تۈزەش، تېخىمۇ كۆپ مەدەنىيەتلىك كەنت، بازار ۋە مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش كېرەك. جايلار ۋە تارماقلار ئومۇمىي تەلەپكە ئاساسەن، كونكرېت پىلان تۈزۈپ، ئەستايىدىل تەشكىللەپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم. خىزمەتلەرنى پۇختا، ئۈنۈملۈك ئىشلەش ئارقىلىق، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى قىياپەت بىلەن 21 - ئەسىرگە قەدەم قويغۇزۇش كېرەك.

3. پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش

(7) سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرۈپ، جەمئىيەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا غايەت زور تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتكۈل جەريانىدىكى ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى: ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىستىك تەربىيىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى، ئائىلە ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسى ۋە توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەش. بىز ھازىر جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇۋاتىمىز ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇۋاتىمىز، ئاخىرقى نىشانىمىز كوممۇنىزمنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، پۈتكۈل جەمئىيەتتە سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك ئىدىيە، ئەخلاقنى ئەستايىدىل تەشەببۇس قىلىشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئوخشاش بولمىغان تەلەپلەرنى كەڭ دائىرىلىك تەلەپلەر بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقنى، دۆلەتنىڭ بىرلىكى مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقنى، چىنلىق، ياخشىلىق - گۈزەللىككە ئىنتىلىدىغان، ساختىلىق، رەزىللىكلەرنى چەكلەپ، توغرا كەيپىياتنى جارى قىلدۇرۇشقا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقنى، پۇقرالىق ھوقۇقى ۋە مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىشقا، سەمىمىي ئەمگىكى بىلەن گۈزەل تۇرمۇشنى قولغا كەلتۈرۈشكە پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقنى ئىلھام ۋە مەدەت بېرىپ، يۈز مىليونلىغان خەلقنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، پائال يۇقىرى ئۆرلەشكە يېتەكلەپ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز كېرەك.

(8) ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشتە ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇش، بولۇپمۇ دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئارقىلىق پۈتۈن پارتىيىنى قوراللاندۇرۇش، كادىرلار ۋە خەلقنى تەربىيىلەش كېرەك. ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتىن ئىبارەت بۇ جەۋھەرنى چىڭ تۇتۇپ، سوتسىيالىزم دېگەن نېمە، سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەك دېگەن بۇ توپ مەسىلىنى دەۋر قىلىپ، نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، بۇ نەزەرىيىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز كېرەك. كادىرلار ۋە ئاممىنى ئىجتىمائىي تەرەققىيات قانۇنىيىتىنى توغرا تونۇشقا، دۆلەتنىڭ تەقدىرى ۋە ئىستىقبالىنى توغرا تونۇشقا، سوتسىيالىزم مەسىلىسىدىكى خاتا كۆز قاراش ۋە مۈجمەل تونۇشلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئېتىقادىنى مۇستەھكەملەشكە يېتەكلىشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار بۇ نەزەرىيىنى باشلامچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىشى، يولداش دېڭ شىياۋپىڭنىڭ ستراتېگىيىلىك ئىدىيىسى ۋە نەزەرىيىۋى نۇقتىئىنەزىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، يولداش دېڭ شىياۋپىڭنىڭ ماركسىزملىق مەيدانى، كۆز قارىشى ۋە ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ، يېڭى ئەھۋاللارنى تەتقىق قىلىش، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىلمىي پوزىتسىيىسى ۋە ئىجادكارلىق روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، نەزەرىيىنىڭ ئىلمىي سىستېمىسى ۋە روھىي ماھىيىتىنى ...

شەكىللەندۈرۈش، ساغلام، تەرتىپلىك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش قېلىپىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى دۇنيادىن ئايرىلمايدۇ، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش — جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى تۈپ دۆلەت سىياسىتى. خەلقئارا قۇرۇلمىدىكى ئۆزگىرىشتە پۇرسەتنى تۇتۇپ ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئىگىلىكىنى مۇستەقىل، ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولغان ئاساستا زورايتىشقا پايدىلىق، دۇنيادىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىلغار پەن-تېخنىكىسى، ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلى ۋە باشقا بارلىق پايدىلىق بىلىم ۋە مەدەنىيەتلىرىنى قوبۇل قىلىپ، ئەينەك قىلىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا پايدىلىق. ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتىمۇ خەۋپ — خەتەر بولىدۇ، كاپىتالىزمنىڭ چىرىك نەرسىلىرى پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ كىرىدۇ. ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكىدىكى ئىگىلىكنىڭ ئاساسلىق ئورنىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىدىغان، ھاكىمىيەت خەلقنىڭ قولىدا بولىدىغان، تۆت ئاساسىي پرىنسىپ تەربىيىسىدە چىڭ تۇرىدىغان بولساقلا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋامىدا ساغلام راۋاجلاندۇرالايمىز.

شۇنى كۆرستىپ ئۆتۈش كېرەككى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپ بولىدۇ. چۈنكى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىگە ئۆتۈش ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا نۇرغۇن زور ئۆزگىرىشلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە، تۈزۈلمە، قانۇن، سىياسەت، باشقۇرۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈشكە خېلى ئۇزاق جەريان كېتىدۇ؛ دۇنيا دائىرىسىدە سوتسىيالىزم ئېغىر ئەگرى - توقايلىقلارغا ئۇچرىدى. تەرەققىي تاپقان كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىساد، پەن-تېخنىكىدا ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەش بېسىمى ۋە غەرب ئىدېئولوگىيىسىنىڭ سىڭىپ كىرىشى ئۇزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ؛ يەنە شۇنىڭدەك فېئوداللىق جەمئىيەت، يېرىم مۇستەملىكە، يېرىم فېئوداللىق جەمئىيەتتىن قېپقالغان چىرىك ئىدىيە ۋە ئۇششاق ئىشلەپچىقىرىش ئادەت كۈچلىرىنىڭ تەسىرى يەنىلا خېلى كۈچلۈك. بۇنداق ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپلىككە نىسبەتەن يېتەرلىك ئىدىيىۋى تەييارلىق بولۇشى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى بوشاشماي داۋاملىق تۇتۇش كېرەك.

يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش — پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ئۈچۈن مۇھىم سىناق. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش شەرتى ئاستىدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى بىر-بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان قىلىپ ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇپ، بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈگىتىش مەسىلىسى؛ ئىسلاھات چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇۋاتقان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىۋاتقان شارائىتتا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا پايدىلىق بولغان ئورتاق غايە، قىممەت قارىشى ۋە ئەخلاق قېلىپىنى شەكىللەندۈرۈپ، چىرىك ئىدىيە ۋە رەزىللىكلەرنىڭ باش كۆتۈرۈشى، يامراپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يېڭىش مەسىلىسى؛ ئېچىۋېتىش دائىرىسى كېڭەيتىلىۋاتقان، يېڭى دۇنيا پەن-تېخنىكا ئىنقىلابى بولۇۋاتقان ئەھۋالدا چەت ئەللەرنىڭ ئېسىل مەدەنىيەت نەتىجىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، ۋەتىنىمىز ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىنىڭ مەۋھەرلىرىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەدەنىيەت ئەخلەتلىرىنىڭ تارقىلىشىغا تاقابىل تۇرۇپ، دۈشمەن كۈچلەرنىڭ ئېلىمىزنى «غەربلەشتۈرۈپ»، «پارچىلاش» سۈيقەستىگە تاقابىل تۇرۇش مەسىلىسى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش جەريانىدا ئەستايىدىل ھەل قىلىشقا تېگىشلىك تارىخىي مەسىلىلەردۇر.

2. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە كۈرەش نىشانى

(4) پارتىيىمىزنىڭ سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى تارىخىي ۋەزىپىسىگە، دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيانقى، بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى تارىخىي تەجرىبىلەرگە ئاساسەن، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە تۈپ فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مائارىپ، پەن - مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇرۇپ، كىشىلەرنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇپ، كىشىلەرنى توغرا جامائەت پىكرى بىلەن يېتەكلەپ، ئالىيجاناب روھ بىلەن تەربىيىلەپ، كىشىلەرگە نادىر ئەسەر بىلەن ئىلھام بېرىپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك،

ئىدىيىۋى جەھەتتىكى ناتوغرا خاھىشلارغا قايىل قىلىش تەربىيىسى بېرىشنى ئاساس قىلىشنى، تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىدنى قانات يايدۇرۇش كېرەكلىكىنى، ئاددىي - قوپال ئۇسۇل قوللانماسلىقنى، شۇنداقلا ئۇنىڭ بىلەن كارى بولماسلىققا بولمايدىغانلىقنى؛ پارتىيىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشنى چىڭ تۇتۇش، بىر كونىمۇ بوشاشتۇرماي تۇتۇشنى، كونكرېت ئىشلاردىن باشلاپ چىڭ تۇتۇشنى، بۇنىڭدا پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۈلگە بولۇشىنىڭ ئاچقۇچ ئىكەنلىكىنى تەكىتلىدى.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى ئەمەلىيەت دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى چوڭقۇر چۈشىنىپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئىدىيىسىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزگەندىلا، خەلقنىڭ ئارزۇسى، دەۋرنىڭ تەلىپىنى چوقۇم گەۋدىلەندۈرگىلى بولىدىغانلىقى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سۈرگىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

(6) بىز ئېلىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى — ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش ئاساسىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان ۋە دەۋر روھىنى تولۇق نامايان قىلىدىغان، ئۆز دۆلىتىمىزنى ئاساس قىلىپ دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى. بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىلدا ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسلىق نىشانى: پۈتكۈل مىللەت ئىچىدە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇشتىن تەۋرەنمەيدىغان قەتئىي ئېتىقادنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش؛ ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتىكى تەربىيىلىنىشنى، پەن، مائارىپ سەۋىيىسىنى، دېموكراتىيە، قانۇن قانۇنچىلىق قارىشىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ھالدا پۇقرالارنىڭ ساپاسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش، ئىجابىي، ساغلام، مول مەزمۇنلۇق، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى ئاساسىي تەلەپ قىلغان مەدەنىيەت تۇرمۇشى سۈپىتىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش، شەھەر - يېزىلارنىڭ ئىجتىمائىي كەيپىيات، ئاممىۋى تەرتىپ، تۇرمۇش مۇھىتىنى ئاساسىي بەلگە قىلغان مەدەنىيەت دەرىجىسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش؛ مەملىكەت دائىرىسىدە ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماس راۋاجلاندۇرۇلغان ياخشى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈش.

بۇ نىشانغا يېتىش ئۈچۈن، پارتكوم بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىش، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى بىۋاسىتە تۇتۇش، ھەرقايسى تەرەپ ئىش تەقسىملىۋېلىپ مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت رەھبەرلىك تۈزۈلمىسى ۋە خىزمەت مېخانىزمى ئورنىتىپ، ئەمەلىي خىزمەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قاراش ھادىسىلىرىنى تۈگىتىش كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، كەلگۈسى نىشان بىلەن باسقۇچلۇق ۋەزىپىنى بىرلەشتۈرۈپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىللىق خىزمەتلەرنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇش كېرەك. ئومۇملۇقنى نەزەردە تۇتۇپ، ھازىر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا كادىرلار ۋە ئامما ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىش كېرەك. بىرىنچىدىن، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كادىرلار قوشۇنىدا ساقلىنىۋاتقان پاسسىپلىق، چىرىكلىك ئەھۋاللىرىنى قەتئىي توسۇپ، ئامما بىلەن تېخىمۇ قويۇق ئالاقە باغلاش، ھۆكۈمەت ئىشىدا تىرىشچان، ئەمەلىيەتچىل بولۇش، پاك - دىيانەتلىك بولۇشتەك ئېسىل پارتىيە ئىستىلى ۋە ھۆكۈمەت ئىستىلىنى يەنىمۇ تۇرغۇزۇش كېرەك. ئىككىنچىدىن، ساھەلەردىكى ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ناتوغرا ئىستىللارنى قەتئىي تۈزىتىش، ساختا، ناچار، يالغان تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش ۋە ئالدامچىلىق قىلمىشلىرىغا قارشى تۇرۇش، خىزمەت ئورنىنى قەدىرلەپ مەجبۇرىيىتىنى تولۇق ئادا قىلىش، ئاممىغا ئوڭايلىق يارىتىش، ئەلا مۇلازىمەتلىك قىلىشتەك ئېسىل كەسىپ روھىنى تىرىشىپ يېتىلدۈرۈش كېرەك. ئۈچىنچىدىن، مەنىۋى ئەخلەتلەرنى بازارغا سېلىش، قىمارۋازلىق، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش قاتارلىق ئىجتىمائىي رەزىللىكلەرنى قەتئىي تازىلاش، فېئودال خۇراپاتلىق ھەرىكەتلىرىگە قارشى تۇرۇش، مەدەنىيەتلىك، ساغلام، يېڭىچە ھۆرمەت قىلىدىغان ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش كېرەك. تۆتىنچىدىن، مەنىۋى ئەخلەت پەيدا قىلىش ۋە تارقىتىش قىلمىشلىرىنى قەتئىي توسۇپ، ئېسىل مەنىۋى مەھسۇلاتلار كۆپلەپ مەيدانغا كېلىدىغان، مەدەنىيەت بازارلىرى تەرتىپلىك جانلانغان، گۈللەنگەن ۋەزىيەتنى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈرۈش كېرەك. بەشىنچىدىن، بەزى جايلاردىكى جەمئىيەت ئامانلىقى ياخشى بولماسلىق، مۇھىتى پاسكىنا، قالايمىقان،

قىلىش، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىلمىي پوزىتسىيىسى ۋە ئىجادكارلىق روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، نەزەرىيىنىڭ ئىلمىي سىستېمىسى ۋە روھىي ماھىيىتىنى تىرىشىپ ئىگىلىشى، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم ۋە تارىخىي ماتېرىيالىزمدا چىڭ تۇرۇپ، ئۆزلىرىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، ئومۇملۇقنى ئىگىلەش ۋە ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش كېرەك.

(9) ۋەتەنپەرۋەرلىك ئەزەلدىن جۇڭگو خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىش بايرىقى بولۇپ كەلدى. ھازىرقى جۇڭگودا ۋەتەنپەرۋەرلىك بىلەن سوتسىيالىزم جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىدە جانلىق بىرلەشتۈرۈلدى، بۇ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى مىللەتلەرنى گۈللەندۈرۈشكە ئىلھاملاندۇرىدىغان قۇدرەتلىك ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى ئۇزاققىچە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، كىشىلەرنىڭ جۇڭگونى سوتسىيالىزملا قۇتقۇزالايدۇ، جۇڭگونى سوتسىيالىزملا راۋاجلاندۇرالايدۇ، دېگەن ھەقىقەتنى ئېنىق تونۇۋېلىشىغا ياردەم بېرىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئۆزىنى قەدىرلەش، ئۆزىگە ئىشىنىش، ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزۇشتەك مىللىي روھنى جارى قىلدۇرۇپ، كىشىلەرنى سوتسىيالىستىك ۋەتىنىمىزنى گۈللەندۈرۈش ۋە قوغداش ئۈچۈن بارلىق كۈچىنى تەقدىم قىلىشنى ئەڭ زور شەرەپ، دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىگە ۋە ئىززەت - ھۆرمىتىگە زىيان يەتكۈزۈشنى ئەڭ زور نومۇس دەپ بىلىدىغان قىلىشىمىز لازىم. زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ نەتىجىسى ۋە ئۇلۇغۋار نىشانى، جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخى، ھازىرقى زامان تارىخى، ج ك پ تارىخى ۋە دۆلەتنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە ئىنقىلابىي ئەنئەنىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكى، دۆلەت مۇداپىئەسى ۋە دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكىنى يېڭى دەۋردىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى قىلىش كېرەك. ئاممىۋى تەشۋىقات ۋاستىلىرى، گېزىت - ژۇرنال، كىنو - تېلېۋىزىيە، سەنئەت نومۇرلىرى ۋە دەرسخانا ئوقۇتۇشى، مۇھىم خاتىرە كۈنلىرى، زور تارىخىي ۋەقەلەر ۋە زور ئىجتىمائىي پائالىيەتلەر، دۆلەت بايرىقى چىقىرىش، دۆلەت شېئىرى ئېيتىش قاتارلىق مۇراسىملاردىن پايدىلىنىپ ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇش كېرەك. جايلار ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى، دۆلەت بىر تۈركۈم نۇقتىلىق بازىلارنى بەلگىلىشى كېرەك.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش تەربىيىسىدە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتى ۋە دىن سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، ماركسىزمنىڭ مىللەت قارىشى ۋە دىن قارىشىنى تەشۋىق قىلىش كېرەك.

(10) پۈتكۈل مىللەت ئارىسىدا جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھىنى تىكلەش — سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم ئىدىيىۋى كاپالىتى. دۆلىتىمىز تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت، ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەتتە بىر قەدەر ئارقىدا بولۇپ، ئىگىلىك يارىتىش مەزگىلىدە تۇرماقتا. ئۇلۇغ ئىگىلىك يارىتىش ئەمەلىيىتى ئۇلۇغ ئىگىلىك يارىتىش روھىغا موھتاج. ئىقتىسادىمىز زور دەرىجىدە راۋاجلانغان، خەلقىمىزنىڭ تۇرمۇشى زور دەرىجىدە ياخشىلانغان تەقدىردىمۇ، بۇنداق روھنى يەنىلا داۋاملاشتۇرۇش ۋە جارى قىلدۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. كادىرلار ۋە ئامما ئارىسىدا جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھى توغرىسىدىكى تەربىيىنى ئۇزاققىچە چوڭقۇر ئېلىپ بېرىپ، كىشىلەرنى دۆلەت ئەھۋالىنى توغرا تونۇش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك، جاپالىق ئىكەنلىكىنى توغرا تونۇشقا، تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش، ھەممە ئىشنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئىشلەش، ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تىكلەشكە، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، غەيرەتكە كېلىپ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈشكە تىرىشىش، قىيىنچىلىقنى بىلىپ تۇرۇپ ئىلگىرىلەش، ئۆزىنى ئۈزلۈكسىز قۇدرەت تاپقۇزۇش روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇشقا يېتەكلەش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، بارلىق كارخانا ۋە كەسپىي ئورۇنلار ئىقتىسادچىل بولۇپ ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇشى، ھەشەمەتچىلىك، سۆلەتۋازلىق قىلمىشنى، ھۆكۈمەت پۇلىنى بۇزۇپ - چېچىشنى قاتتىق مەنئى قىلىشى كېرەك.

(11) سوتسىيالىستىك ئەخلاق قۇرۇلۇشىدا خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى يادرو، كوللېكتىۋىزمنى پرىنسىپ، ۋەتەننى سۆيۈش، خەلقنى سۆيۈش، ئەمگەكنى سۆيۈش، ئىلىم-پەننى سۆيۈش، سوتسىيالىزمنى سۆيۈشنى ئاساسىي تەلەپ قىلىپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق،

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

كەسىپ ئەخلاقى، ئائىلە ئەخلاقى تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ ئۆزئارا ياردەم بېرىدىغان، باراۋەر، دوستانە ئۆتىدىغان، ئورتاق ئالغا ئىلگىرىلەيدىغان كىشىلىك مۇناسىۋەتنى شەكىللەندۈرۈشىمىز كېرەك.

خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش - سوتسىيالىستىك ئەخلاقنىڭ مەركەزلىك گەۋدىلىنىشى. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان شارائىتتا ئومۇمىي خەلق ئارىسىدا خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ۋە كوللېكتىۋىزم روھىنى تېخىمۇ تەشەببۇس قىلىش، باشقىلارنى ھۆرمەتلەش، باشقىلارغا كۆيۈنۈش، كوللېكتىپنى قىزغىن سۆيۈش، ئومۇمنىڭ مەنپەئەتىگە كۆيۈنۈش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، قىيىنچىلىقى بارلارغا ياردەم بېرىش، خەلق ئۈچۈن، جەمئىيەت ئۈچۈن كۆپلەپ ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشنى تەشەببۇس قىلىش، پۇلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك ۋە شەخسىيەتچىلىككە قارشى تۇرۇش ھەم ئۇنى چەكلەش لازىم. ئىقتىسادىي پائالىيەتلەردە دۆلەت كارخانا ۋە شەخسنىڭ مەنپەئەتىنى قانۇن بويىچە قوغدايدۇ، كىشىلەرنى قانۇنلۇق تىجارەت ۋە سەممىي ئەمگىكى ئارقىلىق ھالال ئىقتىسادىي مەنپەئەتكە ئېرىشىشكە رىغبەتلەندۈرىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، كىشىلەرنى جەمئىيەت ئالدىدا مەسئۇل بولۇشقا، خەلق ئالدىدا مەسئۇل بولۇشقا، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشقا، كىچىك گۇرۇھۋازلىققا، تار مەھكىمىچىلىككە، ئومۇمغا زىيان سېلىش ھېسابىغا ئۆز يېنىنى چىڭىتىشقا، باشقىلارغا زىيان يەتكۈزۈپ ئۆزى پايدا ئېلىشقا قارشى تۇرۇشقا يېتەكلەيدۇ. ئىقتىسادىي پائالىيەتلەردىكى تاۋار ئالماشتۇرۇش پرىنسىپىنى پارتىيىنىڭ سىياسىي تۇرمۇشى ۋە دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ ھۆكۈمەت ئىشلىرى پائالىيەتلىرىگە سۆرەپ كىرىشتىن قاتتىق ساقلىنىدۇ.

سوتسىيالىستىك ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك كۈچەيتىپ، مەدەنىيەتلىك، ئەدەبلىك بولىدىغان، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان، ئومۇمنىڭ مۈلكىنى ئاسرايدىغان، مۇھىتنى ئاسرايدىغان، قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىدىغان ئىجتىمائىي ئەخلاقنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش، خىزمەت ئورنىنى سۆيۈش، كەسىپكە سادىق بولۇش، سەممىي بولۇش، لەۋزىدە تۇرۇش، ئىشتا ئادىل بولۇش، ئاممىغا خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشتىن ئىبارەت كەسىپ ئەخلاقىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش، چوڭلارغا ھۆرمەت قىلىپ كىچىكلەرنى ئىززەتلەيدىغان، ئەر - ئايال باراۋەر بولىدىغان، ئەر - خوتۇن ئىناق ئۆتىدىغان، تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئائىلە باشقۇرىدىغان، قولۇم - قوشنىلار ئىناق ئۆتىدىغان ئائىلە ئەخلاقىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك. نۆۋەتتە كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىش كېرەك.

(12) ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بولغان ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش - دۆلەتنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئۇلۇغۋار غايە تىكلەپ، ئېسىل ئەخلاق يېتىلدۈرۈشىگە ياردەم بېرىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك تۈرلۈك مەكتەپلەر پارتىيىنىڭ مائارىپ فاڭجېنىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەكتەپ باشقۇرۇش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتلەردە ئەتراپلىق يېتىلگەن سوتسىيالىزم قۇرغۇچىلىرى ۋە ئىز باسارلىرىنى تىرىشىپ تەربىيىلىشى كېرەك. ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوخشاش بولمىغان ئالاھىدىلىكلىرىگە ئاساسەن، ئىدىيە، ئەخلاق دەرسى، سىياسىي نەزەرىيە دەرسىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، بىلىم ئۆگىنىش بىلەن ئەخلاق يېتىلدۈرۈش ۋە ياخشى ئادەت يېتىلدۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈپ، ئۆزىنى تەربىيىلەشنى دۆلەتنىڭ تەقدىرى، جەمئىيەتنىڭ ئېھتىياجى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيىنى، دۆلەتنى سۆيىدىغان، كوللېكتىپقا كۆيۈمچان بولىدىغان، ئۇستازلارغا ھۆرمەت قىلىدىغان، تىرىشىپ ئۆگىنىدىغان، ئىتتىپاقلىشىپ ئۆزئارا ياردەم بېرىدىغان، قانۇن ۋە ئىنتىزامغا رىئايە قىلىدىغان كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش كېرەك. ئوقۇغۇچىلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى ۋە ئىجتىمائىي ئەمەلىيەتكە قاتنىشىشقا پائال تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ جەمئىيەتنى تونۇشىغا، دۆلەت ئەھۋالىنى ئىگىلىشىگە ياردەم بېرىپ، ۋەتەننى گۈللەندۈرۈش، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتىش كېرەك. كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، پىئونېرلار ئەترىتىنىڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش ۋە يېتەكلەش جەھەتتىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»، «ياش پىدائىيلار» ۋە «قولنى قولغا تۇتۇشۇش» قاتارلىق پائالىيەتلەرنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئۆزئارا

ئويلىشىپ، ئەڭ ياخشى مەنىۋى ئوزۇقلارنى خەلققە تەقدىم قىلىشى كېرەك. ئەدەبىيات - سەنئەت خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىشتا ھەم يولسىزلىق بىلەن ئارىلىشىۋېلىشنىڭ، ھەم يېتەكلەشنى ئاجىزلاشتۇرۇپ قويۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. ئەدەبىيات - سەنئەت ئىجادىيىتىنىڭ قانۇنىيىتىگە ھۆرمەت قىلىپ، جانلىق، تېتىك، ئىتتىپاقلىشىپ يۇقىرى ئۆرلەيدىغان ياخشى كەيپىياتنى تىرىشىپ شەكىللەندۈرۈپ، ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەرنىڭ ئىجادچانلىق روھىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، سەنئەت ئۇسلۇبى ۋە سەنئەت شەكلىنى ئەركىن راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. ساغلام ئەدەبىيات - سەنئەت ئوبزورچىلىقىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، ئەدەبىيات - سەنئەت ئوبزورچىلىقىنىڭ توغرا يېتەكلەش رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. «ئىككىگە خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشىنى مۇجمەللەشتۈرىدىغان، ئاممىنىڭ ئەمەلىيىتىدىن چەتنەيدىغان خاھىش، چاكىنا ئارزۇ - ھەۋەسكە باقىدىغان، «ھەممىدە پۇلغا قارايدىغان» خاھىش، ئىنقىلابىي ئەدەبىيات - سەنئەت ئەنئەنىسىنى چۆكۈرىدىغان، چىرىك ئەدەبىيات - سەنئەت پىكىر ئېقىمىنى بازارغا سالىدىغان خاھىشلارنىڭ ھەممىسى خاتا، ئۇلارغا قەتئىي قارشى تۇرۇش كېرەك.

(16) ئاخبارات تەشۋىقاتىدا پارتىيىۋىلىك پرىنسىپىدا، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە، ئىتتىپاقلىق، مۇقىملىق، ئىلھام بېرىش، ئىجابىي تەشۋىقاتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىنى پۇختا ئىگىلەش كېرەك. پارتىيە گېزىتى، پارتىيە ژۇرنىلى، دۆلەت ئاگېنتلىقى ۋە رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئاساسلىق يېتەكچىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. قىزىق نۇقتا مەسىلىلەردە يېتەكلەش ۋە جامائەت پىكرى نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خىزمەتنى ياخشىلىشىغا ياردەم بېرىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇشى، خەلق ئاممىسىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش ئىشەنچى ۋە قىزغىنلىقىنى كۈچەيتىشى كېرەك. ئاخبارات ۋاستىلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۇسۇلىنى ياخشىلىشى، ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى پروگراممىلىرىنىڭ سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەن نادىر پروگراممىلارنىڭ سانىنى كۆپەيتىپ، سۈپەتسىز، مەزمۇنى ساغلام بولمىغان پروگراممىلارنى بەرمەسلىكى كېرەك.

نەشرىياتچىلىقتا باشقۇرۇش مېخانىزمى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، نەشر بۇيۇملىرىنىڭ سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، ياخشى ئەسەرلەرنى كۆپلەپ نەشر قىلىش، ناچار ئەسەرلەرنى چىقارماسلىق كېرەك. دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى يېڭى مۇنەۋۋەر مەدەنىيەت نەتىجىلىرىنى ۋاقتىدا ئەكس ئەتتۈرۈپ، ئەنئەنىۋى نادىر مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرى ۋە قىممىتى بار ئىلمىي ئەسەرلەرنى نەشر قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نەشرىيات ئىشلىرىغا پائال يار - يۆلەك بولۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۆپ قاتلاملىق، كۆپ تەرەپلىك تەلىپىنى ئۈزلۈكسىز قاندۇرۇش كېرەك. ئاخبارات ۋاستىلىرى ۋە نەشر بۇيۇملىرى پۈتۈن جەمئىيەتتە ۋەتەن تىل - يېزىقىنىڭ توغرا ئىشلىتىلىشى جەھەتتە ئۈلگە بولۇشى كېرەك.

ئاخبارات - نەشرىيات كەسپىگە بولغان ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشنى كۈچەيتىپ، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، ھازىرقى مىقدارى كۆپ، قۇرۇلمىسى تەڭپۇڭسىز، تەكرار بولۇش، سۈپەتكە سەل قاراش قاتارلىق چېچىلاڭغۇلۇق مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىپ، كۆلەم ۋە مىقدارىنى كېڭەيتىشنى ئاساس قىلىشتىن سۈپەت ۋە ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىشقا تىرىشىپ ئۆتۈش كېرەك. بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغان، مەسىلە كۆپ كۆرۈلگەن ۋە ئاساسلىق شەرتلەرنى ھازىرلىيالمىغان ئاخبارات - نەشرىيات ئورۇنلىرىنى ئەستايىدىل تەرتىپكە سېلىش، تەلەپكە لايىق بولمىغانلىرىنى تاقىۋېتىش كېرەك.

(17) پەلسەپە ۋە ئىجتىمائىي پەنلەردە ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىشتا، نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ تەدبىر بەلگىلىشى، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت زور نەزەرىيە ۋە ئەمەلىيەت مەسىلىلىرىنى تەتقىق قىلىشنى ئاساسىي ھۇجۇم يۆنىلىشى قىلىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىيات قانۇنىيىتى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىش كېرەك...

قىلىش ئاممىۋى پائالىيىتى - خەلق ئاممىسىنىڭ كونا ئۆرپ - ئادەتلەرنى، جەمئىيەتنى ئۆزگەرتىش يولىدىكى ئۇلۇغ ئىجادىيىتى، ئۇ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، ئاساسىي قاتلاملارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە پايدىلىق. مەدەنىيەتلىك ئائىلە، مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش ۋە ھەربىي بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش، ساقچىلار بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش قاتارلىق مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە ۋە پەننى ئومۇملاشتۇرۇش، ئاممىۋى پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇش، مەدەنىيەتلىك، ساغلام تۇرمۇش شەكلىنى تەشەببۇس قىلىش، رايون مەدەنىيىتى، كەنت - بازار مەدەنىيىتى، كارخانا مەدەنىيىتى ۋە مەكتەپ مەدەنىيىتىنى بەرپا قىلىش لازىم. ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش پائالىيىتى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش لازىم.

شەھەر ئاھالىسىنىڭ ساپاسى بىلەن شەھەر مەدەنىيىتىنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشنى نىشان قىلغان مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش كېرەك. ھەر بىر ئورۇن مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈش، تەرتىپنى ياخشىلاش، سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىشنى چۆرىدىگەن ھالدا شەھەرلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم. مەركەزگە بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلەر، ئۆلكە مەركەزلىرى، ئاپتونوم رايون مەركەزلىرى ۋە دېڭىز ياقىسىدىكى، غول قاتناش لىنىيىسى بويىدىكى چوڭ شەھەرلەر باشلامچى بولۇپ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ياخشى يولغا قويۇشى لازىم. ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلەر پىلان تۈزۈپ، 2010 - يىلغا بارغاندا ئۈلگە كۆرسىتىش رولىنى ئوينايدىغان مەدەنىيەتلىك شەھەر ۋە مەدەنىيەتلىك شەھەر رايونلىرىنى قۇرۇپ چىقىشى لازىم. ئىشچىلار سىنىپىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم.

دېھقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش ۋە سوتسىيالىستىك يېڭى يېزا قۇرۇشنى نىشان قىلغان مەدەنىيەتلىك كەنت - بازار بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش لازىم. بۇنىڭدا بازارنى مۇھىم نۇقتا قىلىش، بازارلار كەنتنى يېتەكلەش، پىلان تۈزۈپ، پەيدىنپەي يولغا قويۇش لازىم. مەدەنىيەتلىك كەنت - بازار قۇرۇلۇشىنى پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيىتىنى مۇستەھكەملەش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى ئاشۇرۇش، يېزا - كەنتلەردىكى كوللېكتىپ ئىگىلىك تەشكىلاتلىرىنىڭ دېھقانلارغا مۇلازىمەتلىق قىلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، پىلانلىق تۇغۇت، يەر تېجەش، مۇھىت قۇرۇلۇشى بىلەن بىرلەشتۈرۈش لازىم. دۆلەتنىڭ قانۇن، نىزاملىرىغا ئاساسەن، يېزا قائىدىسى، خەلق ئەھدىنامىسى تۈزۈپ چىقىپ، كونا ئۆرپ - ئادەتلەرنى تۈگىتىپ، قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى تۇرۇش لازىم. مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكىنى يېزىلارغا چۈشۈرۈش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەش لازىم. يېزىلاردىكى پارتىيىلىك كادىرلار، ئوقۇتقۇچىلار، زىيالىي ياشلار ۋە ھەربىي سەپتىن چېكىنگەن، كەسىپ ئالماشتۇرغان ھەربىيلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم.

خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشنى مەقسەت قىلغان مەدەنىيەتلىك ساھە بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش لازىم. ھەرقايسى ساھە ۋە كەسىپلەر، بولۇپمۇ ئاممىنىڭ تۇرمۇشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان «كۆزنەك ساھەلەر» ئۆزلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا كەسىپ مەسئۇلىيىتى، كەسىپ ئەخلاقى ۋە كەسىپ ئىنتىزامى تەربىيىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئېلىپ بېرىشى، ئىش ئورنىدا تەربىيىلەشنى كۈچەيتىشى، ساھە ھەرىكەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇشى، ساھە يېڭى ئىستىلىنى تىكلىشى لازىم.

تۈرلۈك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيەتلىرىدە خەلق ئاممىسى ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ھەمدە ئۇنى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئۇزاققىچە داۋاملاشتۇرۇش، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش، ئاممىنى بۇ پائالىيەتكە قاتنىشىش داۋامىدا تەربىيە ئېلىش، ئەمەلىيەتتە ئۆسۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك...

كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، پىئونېرلار ئەتىرىتىنىڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش ۋە يېتەكلەش جەھەتتىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»، «ياش پىدائىيلار» ۋە «قولنى قولغا تۇتۇشۇش»قاتارلىق پائالىيەتلەرنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارنى كۆڭۈل بۆلۈش، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ياشانغان يولداشلارنىڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى تەربىيىلەش جەھەتتىكى ئاكتىپ رولىغا ئەھمىيەت بېرىش لازىم. پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن جەمئىيەت ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىغا ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىشى، مەكتەپلەر، ئائىلىلەر ۋە جەمئىيەت ئۇنىڭغا يېقىندىن ماسلىشىپ، ئۇلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ياخشى مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

(13) سوتسىيالىستىك ئەخلاق - پەزىلەتنى شەكىللەندۈرۈش، مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا مائارىپقا تايىنىش ھەم قانۇن - تۈزۈمگە تايىنىش كېرەك. سوتسىيالىستىك قانۇن-تۈزۈم خەلقنىڭ ئىرادىسىنى گەۋدىلەندۈرىدۇ. ئومۇمىي خەلق ئارىسىدا ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلارغا رىئايە قىلىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قارىشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرگە پۇقرالارنىڭ ھوقۇقى ۋە مەجبۇرىيەتلىرىنى، ئۆزىنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇشىغا ئالاقىدار قانۇنلارنى بىلدۈرۈپ، ئۇلارنى قانۇن بويىچە ئىش قىلىدىغان، ئۆزىنى قانۇن بويىچە باشقۇرىدىغان، ئۆزىنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قانۇن بويىچە قوغدايدىغان، قانۇن قورالىدىن پايدىلىنىپ، قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەر بىلەن كۈرەش قىلىشقا ماھىر بولىدىغان قىلىش كېرەك. ئالاقىدار قانۇن، نىزام، تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى جەھەتلىرىنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىپ، جەمئىيەتكە زىيان يەتكۈزىدىغان قانۇنسىز قىلمىشلارنى چەكلەش ۋە ئۇلارغا زەربە بېرىش، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا قاتتىق بولۇش، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك. مائارىپ، قانۇن، مەمۇرىيەت، جامائەت پىكرى قاتارلىق ۋاستىلەردىن ئومۇميۈزلۈك پايدىلىنىپ، ياخشى ھەرىكەت ئادىتى يېتىلدۈرۈپ، قىلىقسىز ھەرىكەتلەرنى چەكلەپ ۋە توسۇپ، ئادالەتنى ياقلايدىغان، يامان قىلمىشلارنى چەكلەيدىغان، ياخشىلارنى تەقدىرلەيدىغان، ئەسكىلەرنى جازالايدىغان ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

4. سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت ئىشلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش

(14) ئەدەبىيات - سەنئەت، ئاخبارات - نەشرىيات، پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەن قاتارلىق مەدەنىيەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈندىن - كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش مىللەتنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رولغا ئىگە. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئەمەلىيەت مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېڭى ھاياتىي كۈچ قوشىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەدەنىيەت ئىشلىرىدا زور ئۆسۈش ۋە تەرەققىيات بولۇشنى جىددىي تەلەپ قىلىدۇ. خەلق ئاممىسىنىڭ تارىخىي ئىجادىيەت پائالىيەتلىرىگە چوڭقۇر چۆكۈپ، مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل مەدەنىيەت ۋە ئىنقىلابىي مەدەنىيەت ئەنئەنىلىرىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇلارنى جارى قىلدۇرۇپ، دۇنيادىكى ئېسىل مەدەنىيەت مېۋىلىرىنى پائال قوبۇل قىلساق، مەدەنىيەت ئىشلىرىمىز ئاندىن ساغلام راۋاجلىنىپ، بارغانسېرى گۈللىنىدۇ.

(15) ئەدەبىيات - سەنئەتنى گۈللەندۈرۈشتىكى باش ۋەزىپە مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى كۆپلەپ بارلىققا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت. خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش» فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاساسىي مېلودىيىنى ياڭرىتىش، كۆپ خىل بولۇشنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك. نادىر ئەسەر ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، نادىر ئەسەر ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، ئەدەبىيات - سەنئەتنىڭ ھەرقايسى تۈرلىرىدە ئىدىيۋىلىك ۋە بەدىئىيلىك جەھەتتە بىرلىككە كەلگەن، كۈچلۈك جەلپكارلىققا ئىگە، ئامما ياخشى كۆرىدىغان نادىر ئەسەرلەرنى تىرىشىپ ئىجاد قىلىپ، سوتسىيالىستىك ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

خەلق ئەدەبىيات - سەنئەتكە موھتاج، ئەدەبىيات - سەنئەت خەلققە تېخىمۇ موھتاج، ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەر ئامما ئارىسىغا، تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئوزۇق ئېلىپ، ئۆزىنى بېيىتىپ، توغرا ئىجادىيەت ئىدىيىسى تۇرغۇزۇپ، ئۆز ئەسىرىنىڭ ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى ئەستايىدىل، جىددىي

زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت زور نەزەرىيە ۋە ئەمەلىيەت مەسىلىلىرىنى تەتقىق قىلىشنى ئاساسىي ھۇجۇم يۆنىلىشى قىلىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىيات قانۇنىيىتى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىش كېرەك. ئاساس نەزەرىيە تەتقىقاتىغا ئەھمىيەت بېرىپ، نۇقتىلىق پەنلەر قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كېرەك. بۈگۈنكى دۇنيادىكى يېڭى ئۆزگىرىشلەر ۋە تۈرلۈك پىكىر ئېقىملىرىنى تەتقىق قىلىشقا دىققەت قىلىپ، ئىلمىي تەھلىل قىلىپ، ئۇلارنى توغرا تونۇش كېرەك. پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەن تەتقىقاتىنى پىلانلاش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەپ، زور تېمىلاردا كۈچ تەشكىللەپ ئۈتكەلگە ھۇجۇم قىلىپ، قىممىتى بار تەتقىقات نەتىجىلىرىنى كۆپلەپ بارلىققا كەلتۈرۈش كېرەك.

ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىلمىي، ئەستايىدىل ئۆگىنىش ئىستىلىنى تەشەببۇس قىلىپ، ئوخشاش بولمىغان ئىلمىي قاراشلارنى ئۆزئارا ئالماشتۇرۇشقا رىغبەتلەندۈرۈش كېرەك. ئىلمىي مەسىلە بىلەن سىياسىي مەسىلىنى پەرقلەندۈرۈشكە دىققەت قىلىش كېرەك. ئىدىيىۋى تونۇش مەسىلىلىرىدە پائال يېتەكلەش كېرەك. سىياسىي يۆنىلىش، زور پرىنسىپلارغا ئالاقىدار مەسىلىلەردە بايراق روشەن بولۇش، ھەق - ناھەقنى ئېنىق ئايرىش، پەلسەپە ۋە ئىجتىمائىي پەنلەر تەتقىقاتىنى توغرا يۆنىلىش بويىچە راۋاجلاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

(18) بىر قولدا گۈللىنىشنى، يەنە بىر قولدا باشقۇرۇشنى تۇتۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. مەدەنىيەت بازارلىرى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم بازىسى، ئۇلارنىڭ چىرىك ئىدىيە ۋە مەدەنىيەتلەرنىڭ يامراش سورۇنىغا ئايلىنىپ قېلىشىغا ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ. مەدەنىيەت بازارلىرىنى پائال يېتىشتۈرۈپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ساغلام مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنى زور كۈچ بىلەن يۆلەپ، ئاممىنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان پايدىلىق مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى تەشەببۇس قىلىپ، مەدەنىي تۇرمۇشنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇش ۋە بېيىتىش كېرەك. قانۇنلۇق تىجارەتنى، بىلىم مۈلۈك ھوقۇقىنى قوغداش، مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنى كىرگۈزۈشنى ياخشى باشقۇرۇش كېرەك. سېرىق نەشر بويۇملىرىنى تازىلاش، قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش كۈرىشىنى قەتئىي بوشاشماستىن قانات يايدۇرۇش كېرەك. ئالاقىدار قانۇن، نىزاملارنى تۈزۈش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمىقىنى زورايتىپ، باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ساغلاملاشتۇرۇپ، ئاممىنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش كېرەك.

(19) مەدەنىيەت تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش - مەدەنىيەت ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈپ چىقىش يولى. ئىسلاھاتنىڭ مەقسىتى - مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇپ، مەدەنىيەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاپ، نادىر ئەسەرلەر، مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنى كۆپلەپ بارلىققا كەلتۈرۈش، ئىسلاھات مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇن بولۇشى، مەدەنىيەت تەرەققىياتىنىڭ ئىچكى قانۇنىيىتىگە ئەمەل قىلىشى، بازار مېخانىزمىنىڭ ئىجابىي رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرى ماددىي مەھسۇلاتلارغا ئوخشىمايدىغان ئالاھىدە خاسلىققا ئىگە بولۇپ، كىشىلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ۋە پەن - مەدەنىيەت ساپاسىغا مۇھىم تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى 1-ئورۇنغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئۈنۈم بىلەن ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى تىرىشىپ ئەڭ ياخشى بىرلەشتۈرۈش كېرەك. ئىسلاھاتتا ئەھۋاللارنى پەرقلەندۈرۈش، تۈرلەرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىش، دۆلەت، ئورۇن، شەخسلەر ئارىسىدىكى مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش، دۆلەت مۇھىم نۇقتىغا كاپالەتلىك قىلىدىغان، جەمئىيەتنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ئىلھام بېرىدىغان تەرەققىيات ئەندىزىسىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈرۈش كېرەك. مەدەنىيەت كارخانا- كەسپىي ئورۇنلىرى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ھەم رىقابەتلىشىشكە ئىلھام بېرىدىغان، ھەم مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن چەكلەپ تۇرىدىغان مېخانىزم ئورنىتىشى ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈشى كېرەك.

5. مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئاممىۋى پائالىيىتىنى چوڭقۇر، ئۈزلۈكسىز قانات يايدۇرۇش

(20) مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا كەڭ قانات يايدۇرۇلغان مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا

تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئۈزلۈكسىز داۋاملاشتۇرۇش، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش، ئاممىنى بۇ پائالىيەتكە قاتنىشىش داۋامىدا تەربىيە ئېلىش، ئەمەلىيەتتە ئۆسۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. شەكىلۋازلىققا قەتئىي قارشى تۇرۇش لازىم.

(21) سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا مەيدانغا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر - سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت ئەمەلىيىتىنىڭ ئۈلگىلىرى. كۆپ خىل شەكىل قوللىنىپ، ئۇلارنىڭ ئىش -پائالىيەتلىرىنى ۋە ئىدىيىسىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئىلغارلارغا ھۆرمەت قىلىدىغان، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىدىغان كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش لازىم. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا گەۋدىلىك نەتىجە ياراتقانلارنى تەقدىرلەش لازىم. خەلق مەنپەئىتى ئۈچۈن تۆھپە قوشقان قەھرىمان- نەمۇنىچىلار ۋە ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ئىلغار شەخسلەرگە قىزغىن كۆيۈنۈش ۋە ئۇلارنىڭ ئەمەلىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشىپ بېرىش لازىم.

6. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى ھەقىقىي كۆپەيتىش

(22) سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ماددىي كاپالەتكە ئىگە قىلىنىشى لازىم. زۆرۈر ماددىي كاپالەت بولمىسا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى نۇرغۇن ۋەزىپىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش تەس بولۇپ قالىدۇ. سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىيلىقىنى ئاساس قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئومۇمىي پىلانىغا كىرگۈزۈپ، زۆرۈر بولغان مەبلەغكە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، قېلىپلاشقان، ئۈنۈملۈك مەبلەغ توپلاش مېخانىزمى بەرپا قىلىش، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق مەبلەغ سېلىش تۈزۈلمىسىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈرۈش لازىم.

(23) ھازىر تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرى سېلىنمىسى ئومۇمىي مىقدارىنىڭ بەك ئاز، نىسبىتى بەك تۆۋەن بولۇش مەسىلىسىنى ھەقىقىي ھەل قىلىش لازىم. گوۋۇيۈەننىڭ «مەدەنىيەت ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈشكە دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە»سىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم. مەركەز ۋە يەرلىك مالىيە تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرى سېلىنمىسىنى ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ يىلدىن يىلغا كۆپەيتىشى، كۆپىيىش ھەجمى مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن تۆۋەن بولماسلىقى كېرەك. تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ مالىيە مەخسۇس مەبلىغى تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. باج، قەرز پۇل، باھا قاتارلىق ئىقتىسادىي ۋاستىلەر ئارقىلىق تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى قوللاش لازىم. تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىدىكى باجدا ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. ئىجتىمائىي كۈچلەرنى تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىغا مەبلەغ توپلاشقا ئىلھاملاندۇرۇش لازىم. ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىدىكى تەرەققىياتى ئاستا بولۇۋاتقان رايونلار ۋە ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرىغا سېلىنىدىغان سېلىنمىنى ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ كۆپەيتىش لازىم. ھۆكۈمەت قۇرغان كۇتۇپخانا، مۇزېي، پەن- تېخنىكا سارىيى، مەدەنىيەت سارىيى، ئىنقىلابىي تارىخىي خاتىرە سارىيى قاتارلىق جامائەتكە پايدا يەتكۈزىدىغان كەسپىي ئورۇنلارنىڭ خىراجىتىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ ئىلىم، سەنئەت سەۋىيىسىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى، دۆلەتنىڭ سەۋىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان سەنئەت مەكتەپلىرىنى، بۇيۇن قويۇش ئۆمەكلىرىنى ۋە دۆلەتنىڭ مۇھىم ئاسارئەتىقىلىرىنى قوغدايدىغان ئورۇنلارنى، ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە يەرلىك، مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە سەنئەت ئۆمەكلىرىنى تېخىمۇ يۆلەش لازىم.

(24) مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش، قۇرۇلمىنى ياخشىلاش، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش تەلىپىگە ئاساسەن، تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرى ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش لازىم. چەكلىك مەبلەغنى مۇھىم تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئورۇنلىرىغا ۋە ئاممىغا بىۋاسىتە خىزمەت قىلىدىغان مەدەنىيەت مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ كۆپلەپ ئىشلىتىش لازىم. شەھەر قۇرۇلۇشىدا ئاممىۋى مەدەنىيەت مۇئەسسەسلىرىنى يۇرۇشلەشتۈرۈشنى ياخشىلاش لازىم. چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە كۇتۇپخانا، مۇزېيلارنى نۇقتىلىق ياخشى قۇرۇپ چىقىش، شارائىتى بارلىرى يەنە پەن- تېخنىكا سارايلىرىنى قۇرۇشى لازىم. ناھىيە، يېزىلار ئاساسلىقى ئۇنىۋېرسال خاراكتېرلىك مەدەنىيەت

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىرقانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى

(بېشى 3 - بەتتە)

سارىيى، مەدەنىيەت پونكىتلىرىنى قۇرۇپ چىقىشى لازىم. مەركەز ۋە ئۆلكە دەرىجىلىك رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ قاپلاش نىسبىتىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، رادىئو، تېلېۋىزىيىنىڭ قاپلاش تور قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش لازىم. دۆلەت مۇزېيى، دۆلەت چوڭ تىياتىرخانىسى قاتارلىق مۇھىم، تەسىرى بار دۆلەت دەرىجىلىك مۇھىم مەدەنىيەت قۇرۇلۇشلىرىنى پىلانلىق قۇرۇپ چىقىش لازىم.

مەدەنىيەت ئىشلىرىنى تىرىشچانلىق، ئىقتىسادچىللىق بىلەن يولغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، مەبلەغنىڭ ئىشلىتىلىش ئۈنۈمىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش لازىم. ھازىر بار مەدەنىيەت مۇئەسسەسەلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئالىي دەرىجىلىك مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرى قۇرۇشنى قاتتىق تىزگىنلەش لازىم. مەدەنىيەتنى ۋە ساياھەتچىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش نامى بىلەن فېئوداللىق - خۇراپاتلىقنى تەرغىب قىلىدىغان سورۇنلارنى قۇرۇش مەنئى قىلىنىدۇ.

7. پارتىيىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش

(25) جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ رەھبەرلىك يادروسى. ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئاچقۇچى پارتىيىدە، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئاچقۇچىمۇ پارتىيىدە، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» تا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەتنى ئورتاق كۆرەش نىشانى قىلىپ، تەڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى، تەڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈشى ۋە تەڭ تەكشۈرۈشى كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى ۋە ئاساسلىق رەھبىرىي كادىرلىرىنى تەكشۈرگەندە ۋە ئۇلارغا باھا بەرگەندە ئۇلارنىڭ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش نەتىجىسى ۋە قابىلىيىتىگىلا قاراپ قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش نەتىجىسى ۋە قابىلىيىتىگىمۇ قاراش كېرەك. بۇنى كادىرلارنى ئىشقا قويۇش، مۇكاپاتلاش، جازالاشنىڭ تۈپ ئاساسى قىلىش كېرەك.

تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت خىزمىتى تارماقلىرى ۋە ئورۇنلىرى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ئۇلارغا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى كېرەك. پارتىيىمىز تەشۋىقات، جامائەت پىكرى ئىستىھكامىنى مۇستەھكەم ئىگىلىشى، ماركسىزمغا سادىق، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم يولىدا قەتئىي ماڭىدىغان، كەسىپچان، مەسئۇلىيەتچان، سىياسىي ئىنتىزامغا رىئايە قىلىدىغان، كەسىپكە پىششىق يولداشلارنى رەھبەرلىك بەنزىسىگە كىرگۈزۈشى كېرەك.

ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت پارتىيىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە سىياسىي ئۈستۈنلۈكى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساس خاراكتېرلىك خىزمىتى ۋە ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشنىڭ تۈپ كاپالىتى، يېڭى ۋەزىيەتتە ئۇنى كۈچەيتىشكىلا بولىدۇكى، ئاجىزلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار بۇ خىزمەتنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، ئۆز رايونى، تارمىقى ۋە ئىدارىسىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ئەھۋالىنى دائىم تەتقىق قىلىپ، تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنىڭ ئورۇندىلىشىنى كۈچلۈك ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت ئارقىلىق ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. ئورگان، كارخانا ۋە كەسپىي ئورۇنلار، يېزا، مەكتەپ، مەھەللە پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئىدىيىۋى- سىياسىي خىزمەتنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسىنى ئاساسىي قاتلاملارغا تىرىشىپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. دېموكراتىيە پرىنسىپى ۋە ئىجابىي جەھەتتىن يېتەكلەش فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئوخشاش بولمىغان ئوبيېكتلارغا قارىتا ئوخشاش بولمىغان ئۇسۇل قوللىنىپ، قاراتمىلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنىڭ ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇشى كېرەك.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەممە تەرىپىگە سىڭگەن

مېتافىزىكا، سوتسىيالىستىك ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك تۈزۈمىنى ئاساس قىلىش، كۆپ خىل ئىقتىسادىي تەركىبنى تەڭ راۋاجلاندۇرۇش بىلەن خۇسۇسىيلاشتۇرۇش، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە بىلەن غەربچە پارلامېنت دېموكراتىيىسى، سوتسىيالىستىك ئىدىيە، مەدەنىيەت بىلەن فېئوداللىق، كاپىتالىستىك چىرىك ئىدىيە، مەدەنىيەت قاتارلىق زور مەسىلىلەردە ھەق-ناھەق چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىپ، توغرا سىياسىي يۆنىلىش ۋە مەيداندا چىڭ تۇرۇپ، خاتا ئىدىيىۋى خاھىشلارنىڭ كاشىلىسىنى ۋاقتىدا تۈگىتىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

(27) سىياسىي جەھەتتە قابىل بولۇش، كەسىپتە پىشقان بولۇش، ئىستىلى توغرا بولۇش تەلىپى بويىچە، تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت، مائارىپ سېپىدە يۇقىرى ساپالىق قوشۇن بەرپا قىلىش - سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ جىددىي ئېھتىياجى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدە ۋەتەننى، خەلقنى قىزغىن سۆيىدىغان، ھەقىقىي قابىلىيىتى بار زور بىر تۈركۈم مەخسۇس ئىختىساس ئىگىلىرىنى تىرىشىپ يېتىلدۈرۈش كېرەك. مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ يېڭى پەللىگە ئۆرلىشىنى قوللاش كېرەك. تەرەققىيات ئىستىقبالى بولغان مۇنەۋۋەر ياشلارنى تاللاپ ۋە تەربىيىلەپ، ئۇلارغا ۋەزىپە بېرىپ، يۈك ئارتىپ، قاتتىق تەلەپ قويۇپ، پائال يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ياردەم بېرىش كېرەك. جايلار ۋە تارماقلار كەلگۈسى 15 يىللىق تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ماسلىشىپ، پىلان تۈزۈپ، زاپاس قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى كېرەك. ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىدا تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت، مائارىپ خىزمىتىنى ئىشلەۋاتقان يولداشلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئالغان، ئۇلارغا كۆپرەك كۆڭۈل بۆلۈش، ئۇلارنى كۆپرەك قوللاش كېرەك.

قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، قوشۇن تەربىيىلەشنى ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك. ھەقلىق ئاخبارات، كىتاب نومۇرى ئېلىپ - سېتىش، يولسىزلىق قىلىپ يۇقىرى ھەق تەلەپ قىلىشنى قەتئىي چەكلەش كېرەك. كەسىپ ئەخلاقىغا خىلاپلىق قىلغانلارنى تەنقىدلەش ۋە تەربىيىلەش، كۆپ قېتىم تەربىيە بەرسىمۇ ئۆزگەرمىگەنلەرنى كەسكىن بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

(28) مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە ھەممىدىن ئاۋۋال پارتىيىنى قاتتىق باشقۇرۇش، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش كېرەك. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى جۇڭگو ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتى، كومپارتىيە ئەزالىرى پۈتۈن جەمئىيەتتە نەمۇنىلىك رول ئوينايدۇ، پارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى پۈتۈن پارتىيىدە نەمۇنىلىك رول ئوينايدۇ. پارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارغا قاتتىق تەلەپ قويۇش، ئۇلارنى قاتتىق باشقۇرۇش، قاتتىق نازارەت قىلىش كېرەك. رەھبىرىي كادىرلار ئۆزىنى ئۆزى قەدىرلىشى، ئۆزىنى ئۆزى تەكشۈرۈشى، ئۆزىگە ئاگاھ بولۇشى، ئۆزىنى ئۆزى رىغبەتلەندۈرۈشى، ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن ئۈلگە بولۇشى، سۆزى بىلەن ھەرىكىتى بىردەك بولۇشى كېرەك. باشقىلارنىڭ ئىشلىشىنى تەلەپ قىلغان ئىشلارنى ئۆزى ئاۋۋال ئىشلىشى، باشقىلارنىڭ قىلىشىنى مەنئى قىلغان ئىشلارنى ئۆزى قەتئىي قىلماسلىقى، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى، ھوقۇق، پۇل ۋە ئىشقىي ھەۋەسنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىشى كېرەك. مەركەزنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، پارتىيە ئىستىلى ۋە ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش قۇرۇلۇشىنى قەتئىي بوشاشماي چىقىش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرەش قىلىش

كۈچەيتىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش كېرەك. قانۇن، ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلەرنى، كىمگە چېتىلىشىدىن قەتئىينەزەر، تۇسالغۇلارنى قەتئىي سۈپۈرۈپ تاشلاپ، ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈۋاتقان پارتىيىنىڭ پارتىيە ئىستىلى پارتىيىنىڭ ھايات - ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك، ئىقتىسادىي ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش سىياسىتى يولغا قويۇلغانسېرى، كومپارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار كوممۇنىزم ئېتىقادىنى شۇنچە چىڭىتىشى، كوممۇنىستىك ئەخلاققا ئەمەل قىلىشى، قىلچىمۇ ئۆز مەنپەئىتىنى كۆزلىمەي، پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، ئومۇمىيەتكە بويسۇنۇپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، جان دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى كېرەك. ھازىر پۈتۈن پارتىيىدە نەزەرىيە ئۆگىنىش، پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇۋاتىدۇ. بۇ پائالىيەتتە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا ۋە توغرا كەيپىيات تىكلەشكە ئەھمىيەت بېرىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيىۋىلىك، پارتىيە ئىستىلى تەربىيىسىنى مەركەزلىك ئېلىپ بېرىش كېرەك. تەربىيىنى ئىدىيىۋى ئەمەلىيەت ۋە خىزمەت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، غايە، ئېتىقاد ۋە ئىدىيىۋى ئىستىل جەھەتتە ساقلانغان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى نۇقتىلىق ھەل قىلىپ، تونۇشنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاڭجېنىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقى ۋە قەتئىيلىكىنى كۈچەيتىش، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلارنىڭ كۈندىن - كۈنگە مۇرەككەپلىشىپ كېتىۋاتقان كۈرەشتە يۆنىلىشتىن ئادىشىپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

(29) مەركەز ماسلاشتۇرۇشنى كۈچەيتىش مەقسىتىدە مەدەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى قۇردى. ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلەر مۇناسىپ ئاپپارات قۇرسا بولىدۇ.

(30) جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى قىسىملىرى ئېلىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم كۈچ. ئارمىيىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە ئېسىل ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ساپاسىنى يەنىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئالدىدا مېڭىشىغا ئىمكانىيەت يارىتىشىمىز كېرەك. بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى مۇشۇ قارارنىڭ روھىغا ئاساسەن ئورۇنلاشتۇرىدۇ.

جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغۋار ئىشى - يېڭى، ئۇلۇغ ئىنقىلاب، بۇ ئىنقىلابتا جۇڭگو كوممۇنىستلىرى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ ئوبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىش بىلەن بىللە، سۇبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىش، يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇش بىلەن بىللە، يۈكسەك سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇش ئىشەنچى ۋە ئىقتىدارى بار. ئومۇمىي يىغىن پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ۋە مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ھەممە بىر نىيەتتە بولۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، پۇختا ئىشلەپ، دۆلىتىمىزنى باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرەش قىلىشقا چاقىرىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى

(بېشى 1 - بەتتە)

يىغىنغا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە، بىڭتۈەن رەھبەرلىرىدىن جانابىل، جاڭ ۋېنيۆ، جۇشىڭتاۋ، ئەسقەت كېرىمباي، فۇبىڭياۋ، جوبوگشۇن، ۋاڭ چۈەنيۇ، لى فېڭزى، ئابدۇرېھىم ھامىد، جاڭ يۈنچۈەن، چېن دېمىن، ۋۇدۇنفۇ

لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا ئومۇميۈزلۈك يېتىش تەلىپىگە ئاساسەن، ۋەزىيەتنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ،

رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن يېقىندا ئاپتونوم رايون بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر مەسىلىلەرنى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلىدۇ، تەجرىبە - ساۋاقلارنى

كېرەك.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ھەممە تەرىپىگە سىڭگەن بولىدۇ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن جەمئىيەت ئۇنىڭغا يۇقىرى ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. پارتكومنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە، پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى ھەم ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسى قاتارلىق خەلق تەشكىلاتلىرى بىرلىكتە تۇتۇپ ۋە باشقۇرۇپ، بىرلەشمە كۈچ ھاسىل قىلىشى لازىم. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ رولىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. تارماقلار سىياسەت تۈزگەندە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئومۇمىيەتنى ئاساس قىلىشى، تۈزۈلگەن سىياسەتلەر ئىقتىساد ۋە تۈرلۈك ئىشلارنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولۇپلا قالماي، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمۇ پايدىلىق بولۇشى كېرەك. ھەر قانداق ۋاقىتتا ئىقتىسادنىڭ بىر مەھەللىك تەرەققىياتىنى كۆزلەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قۇربان قىلىشقا بولمايدۇ.

(26) نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئەمەلىيەتنى ھەقىقەتنى سىناشنىڭ بىردىنبىر ئۆلچىمى قىلىش، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ قانۇنىيەتلىرىنى تونۇش ۋە ئىگىلەش، يېڭى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، يېڭى چارە ئۈستىدە ئىزدىنىپ، ئىجادىي ئىشلەپ، پارتىيىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاش كېرەك. مۇرەككەپ، ئۆزگىرىشچان خەلقئارا مۇھىتتا، دۆلىتىمىز سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇۋاتقان شارائىتتا، رەھبىرىي كادىرلار زور كۈچ سەرپ قىلىپ ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، رەھبەرلىك سەۋىيىسىنى، بولۇپمۇ ئىدىيىۋى - سىياسىي، نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. ماركسىزم بىلەن ئاتالمىش ماركسىزم، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم، تارىخىي ماتېرىيالىزم بىلەن ئىدېئالىزم،

ئەسقەت كېرىمباي، فۇبىڭياۋ، جويۇڭشۇن، ۋاڭ چۈەنيۇ، لى فېڭزى، ئابدۇرېھىم ھامىد، جاڭ يۇنچۈەن، چېن دېمىن، ۋۇدۇنفۇ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىرى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرى، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىنىڭ، ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملىرىنىڭ رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دەم ئېلىشقا چىققان مۇئاۋىن ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ۋەزىپە ئۆتىگەن رەھبىرىي كادىرلار ھەم ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانىلىرىنىڭ ۋە بەزى نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ مەسئۇللىرىمۇ يىغىنغا قاتناشتى.

يولداش ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشلارنى ئومۇميۈزلۈك يۈكسەلدۈرۈشتە مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. ئومۇمىي يىغىن ماقۇللىغان «قارار» ماركسىزم،

2010-يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا ئومۇميۈزلۈك يېتىش تەلىپىگە ئاساسەن، ۋەزىيەتنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، نىشانى، ۋەزىپىسى، خىزمەت فاڭجېنى ۋە مۇھىم تەدبىرلىرىنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، بولۇپمۇ ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇردى، ئۇ ھەم ناھايىتى كۈچلۈك ستراتېگىيىلىككە، ئىدىيىۋىلىككە ۋە يېتەكچىلىككە ئىگە، ھەم ناھايىتى كۈچلۈك رېئال قاراتمىلىققا ۋە قوللىنىشچانلىققا ئىگە، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان پروگرامما خاراكتېرلىك ھۆججەت. بىز ئۇنى چوقۇم ئەستايىدىل ياخشى ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشىمىز لازىم.

ۋاڭ لېچۈەن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۇزاق مۇددەتلىك سىستېما قۇرۇلۇشى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئاپتونوم

رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر مەسىلىلەرنى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلىدۇ، تەجرىبە-ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەيدۇ. ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دېدى: 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن، 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»نى چوقۇم تىرىشىپ ياخشى ئۆگىنىپ، «قارار» روھىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈشىمىز، بولۇپمۇ شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم. ئۇزاق مەزگىللىك نىشانمۇ، قىسقا مەزگىللىك پىلانمۇ ۋە يېقىنقى مەزگىللىك چارىمۇ بولۇشى كېرەك؛ «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قولدا قاتتىق بولۇش»تا تېخىمۇ ياخشى چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ نىشانى ۋە تەلىپىنى چۆرىدەپ، كونكرېت پىلان تۈزۈپ، ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك؛ قەتئىي نىيەتكە كېلىپ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ساقلانغان ئاجىز ھالقا ۋە ئاما ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى ياخشى ھەل قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈشىمىز لازىم.

گېزىت ئوقۇش ۋە ئۆگىنىش پايدىلىنىش مەدەنىيەتلىك تۇرمۇشنىڭ ئالاھىدىلىكى، ئېھتىياجى

«شىنجاڭ گېزىتى» سىزگە سىياسىي-ئىدىيە، نەزەرىيە جەھەتتە يېتەكچى، خەۋەر-ئۇچۇردىن پايدىلىنىشتا مەنبە، بىلىم ئېلىشتا قوللانما، تۇرمۇشىڭىزدا مەسلىھەتچى بولالايدۇ

شىنجاڭ گېزىتى ـ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورگان گېزىتى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت مۇشتەرىلارنىڭ يېقىن دوستى، گېزىتىمىزنىڭ نەشر قىلىنغان ۋاقتى ئۇزاق، تارقىلىش دائىرىسى كەڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز دائىرىسى بىلەن چەكلىنىپ قالماستىن، مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقئاراغىمۇ تارقىتىلىدۇ، جامائەتچىلىك ئارىسىدا بەلگىلىك تەسىرى بار.

گېزىتىمىز پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ لۇشيەنى، فاڭجېن، سىياسەت، قانۇن ـ پەرمانلىرىنى، ئاپتونوم رايوننىڭ سىياسەت، نىزام، تەدبىرلىرىنى، مەملىكەت ئىچى، خەلقئارادىكى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇھىم ۋەقە ـ پائالىيەت، يېڭىلىق، نەتىجە، كەشپىيات، تەجرىبە، ئۇچۇرلارنى تېز سۈرئەتتە سىزگە تونۇشتۇرالايدۇ، دۇنيانى، جەمئىيەتنى، كىشىلىك ھاياتنى چۈشىنىشىڭىزگە ياردەم بېرەلەيدۇ.

گېزىتىمىز ئۇزاق يىل نەشر قىلىنىش داۋامىدا خۇسۇسەن ئىسلاھات داۋامىدا ئۆزىگە خاس خەۋەر قىلىش ئىدىيىسى، ئىخچام، چوڭقۇر، مەزمۇنلۇق خەۋەر قىلىش ئۇسلۇبى، ئۆزگىچە بەت تېخنىكىسى ۋە بەت لايىھىسى شەكىللەندۈرگەن بولۇپ، 100 دىن ئارتۇق مەخسۇس سەھىپىسىدە ھەم مەخسۇس بەتلىرىدە سىزنى خىلمۇ خىل مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلەپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بولۇشقا يېتەكلەيدۇ.

گېزىتىمىز توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىگە، خىل قوشۇنغا، كۈچلۈك ئىنتىزامچانلىققا ئىگە، يېڭىلىق يارىتىش، ئىجادىي ئىشلەش، سىز ئۈچۈن، خەلقىمىز ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلىش گېزىتىمىزنىڭ شەرەپلىك بۇرچى، بىز بۇ بۇرچنى گېزىتىمىزنى تېخىمۇ مەزمۇنلۇق، تۇرمۇشقا يېقىن، كۆركەم، قىزىقارلىق قىلىپ چىقىرىش ئارقىلىق ئادا قىلىمىز. سىزنىڭ گېزىتىمىزگە ۋاقتىدا مۇشتەرى بولۇشىڭىزنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. ئىشىنىمىزكى، كېلەر يىل گېزىتىمىزگە مۇشتەرى بولغانلىقىڭىزدىن پۇشايمان يىمەيسىز، ھازىرقى مۇشتەرى بولۇش پۇرسىتىنى غەنىيمەت بىلىڭ.

گېزىتىمىزنىڭ پوچتا ۋەكالەت نومۇرى 1 ـ 57

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

قۇم دېڭىزنى بويسۇندۇرۇشتىكى ئۇلۇغ ئىش

خاۋگۇيېك

تەكلىماكان قۇملۇقىغا ئائىت 100 يىللىق خاتىرىلەر كۆز ئالدىمىزدا تۇرماقتا: ئۇنىڭ بىرىدە شۋېتسارىيىلىك ئېكسپېدىتسىيىچى سۋېن ھېدىننىڭ 1895-يىلى 4-ئايدا تەۋەككۇل قىلىپ قۇم دېڭىزىغا كىرىپ، تەلىيىگە يارىشا ئۆلۈم ئاغزىدىن ئاران قۇتۇلۇۋالغانلىقىدىن ئىبارەت ھېكايە يېزىلغان، يەنە بىرىدە 1995-يىلى 9-ئايدا جۇڭگولۇقلارنىڭ 552 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا قۇملۇق تاشيولى ياساپ، قۇملۇقنىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالىنى تۇتاشتۇرغانلىقىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىش يېزىلغان.

توپتوغرا 100 يىل مابەينىدە چەت ئەللىكلەر، جۇڭگولۇقلار، ئالىملار، ئېكسپېدىتسىيىچىلەر، ئارخېئولوگلار، تەكشۈرگۈچىلەر — ئىنسانلار تەكلىماكاننىڭ گېئولوگىيىسى، قۇمى ئۈستىدە نۇرغۇن باش قاتۇرۇپ، كۆپ قېتىم ئىزدەندى. ئۇنىڭ سىرى زادى نەدە؟

1917-يىلى شىنجاڭنىڭ دۇبەنى ياڭ زېڭشىن خوتەندىن باشلىنىپ، شىمالدا تەكلىماكاننى كېسىپ ئۆتۈپ كۇچاغا بارىدىغان بىر يول ياساش توغرىسىدا مەيدىسىگە ئۇرۇپ پىلان تۈزگەندى. بىراق ئۇنىڭ بۇ شېرىن خىيالى بويسۇنماس تەكلىماكان ئالدىدا ئەمەلگە ئاشمىغان. 1942-يىلدىن 1948-يىلغىچە گومىنداڭ ھۆكۈمىتى قۇملۇقنىڭ جەنۇبىدىكى كۆچمە قۇم، شورتاڭ يەرگە شاخ-شۇمبا، قومۇشلارنى قويۇپ چىڭداپ، يول ياساتقۇزغان، بىراق يول يۈزى تەكشىلەنگەندىن كېيىن ئات-ئۇلاغ، ئاپتوموبىللارنىڭ مېڭىشىغا ۋە قۇم-بوراننىڭ تەھدىتىگە چىدىماي ھە دېمەي توسۇلۇپ قېلىپ، قاتناش-ترانسپورت يەنىلا تۆگە، ئات - ئۇلاغقا باغلىق بولۇپ قالغان. دۆلەت قۇرۇلغاندىن كېيىن، خەلق ھۆكۈمىتى قۇملۇقنىڭ جەنۇبىي چېتىگە شېغىلدا ياكى پىششىق خىشتا يول ياسىغان. بىراق شورلۇق توپىدا ياسالغان يولمۇ ئۇيمان- چوڭقۇر بولۇپ، خىشتا ياسالغان يولمۇ ئۇزاق چىدىماي سۇنۇپ، يولنىڭ قۇملۇق بۆلىكى قاتناشنىڭ راۋانلىقىنى توسۇپلا كەلگەن.

تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ ئوتتۇرىسى — تارىم [illegible]

بولسا، 2000 كىلومېتىر يول يۈرۈشكە توغرا كېلەتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە يول ناچار بولغاچقا، بىرىنچى ئۆزگىلا تۆت-بەش كۈن، ھەتتا ئالتە-يەتتە كۈن ۋاقىت كېتەتتى. بۇنىڭدىن باشقا، يولبويى كۆۋرۈك كۆپ، ئۇلارنىڭ ئېغىرلىق كۆتۈرۈش تونىنا سانى ئاز، قۇملۇقنىڭ ئوتتۇرىسىغا يېتىپ بارغىچە يۈكنى مەخسۇس قۇملۇقتا ئىشلىتىلىدىغان ئاپتوموبىللا توشۇمسا بولمايدىغان بولغاچقا، توشۇش ھەققى قىممەت توختاپ كېتەتتى. قۇملۇق تاشيولى ياسالغاندىن كېيىن، كورلىدىن قۇملۇقنىڭ ئوتتۇرىسىغا بىر كۈندىلا يېتىپ بارغىلى بولىدىغان بولۇپ، يۈرغىلاشقا ئىشلىتىلىدىغان ئىشيالارنى ئادەتتىكى ئاپتوموبىلمۇ قۇملۇقنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ئوتتۇرا تارىم نېفىتلىكىگە يەتكۈزۈپ بېرەلەيدىغان بولدى. شۇنىڭ بىلەن قۇملۇقتا ئىشلىتىلىدىغان ئاپتوموبىلدا توشۇلىدىغان تارلىق ۋە توشۇشقا كېتىدىغان نۇرغۇن تەننەرخ تېجەپ قېلىندى.

يۇقىرىقىدەك تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، دۆلەت قۇملۇق تاشيولى ياساشنى 8-بەش يىللىق پىلانىغا كىرگۈزۈپ، بۇ جاپالىق ئەمما ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى باشلىغاندى. كۆپ يىل تىرىشىش ئارقىلىق 1994-يىلى 6-ئايدا تەكلىماكان قۇملۇقى ئوتتۇرا تارىم 4-نېفىتلىككە بارىدىغان يول پۈتكۈزۈلدى. 1995-يىلى 9-ئايدا تەكلىماكان قۇملۇقىنى كېسىپ ئۆتىدىغان قۇملۇق تاشيولى تولۇق تۇتاشتۇرۇلدى.

بۇ — جەنۇبىي شىنجاڭ خەلقىگە بەخت يارىتىدىغان بەخت يولى! تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ چوڭلۇقى، قۇم-بورانىنىڭ دەھشەتلىكلىكى دۇنيا دەرىجىلىكتۇر، قۇملۇق تاشيولى ياساشتىن ئىبارەت بۇ پەن تەتقىقاتى بويىچە ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش تۈرىنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسىمۇ دۇنيا دەرىجىلىكتۇر. شۇنداق بولسىمۇ، نېفىت تارماقلىرىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن جۇڭگونىڭ تاشيول تېخنىكلىرى، قۇملۇق پەن تەتقىقاتى خادىملىرى ۋە نېفىتلىكنىڭ يول ياساش قوشۇنى تارماق، كەسىپ ھالقىغان ھالدا كۆپ پەن بويىچە ئۆتكەلگە بىرلىشىپ ھۇجۇم قىلىش ۋە جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىشتىن ئىبارەت ھېچنىمىدىن قورقمايدىغان روھقا تايىنىپ، زور كۆچمە قۇم بارخانلىرىنى كېسىپ ئۆتىدىغان، 400 كىلومېتىردىن ئاشىدىغان تاشيول ياساش مەسىلىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھەل قىلدى. قۇملۇق تاشيولىنىڭ ئومۇمىي پەن تەتقىقاتى سەۋىيىسى دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇپ، جۇڭگو شۇنداقلا دۇنيا تاشيول قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى ئابىدە بولۇپ قالدى. بۇ تاشيول مەملىكىتىمىزنىڭ 1995-يىلدىكى ئون تۈرلۈك زور پەن- تېخنىكا مۇۋەپپەقىيىتىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى.

قۇملۇق تاشيولىنىڭ ئۆزى بىر خىتابنامە. ئۇ دۇنياغا جۇڭگولۇقلارنىڭ ئۆزىنىڭ ئەقىل-پاراستى ۋە ئۆز كۈچىگە تايىنىپ، چوڭ كۆچمە قۇملۇقنى بويسۇندۇرالايدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

نىلۇفەر ھەسەن تەرجىمىسى

كۆكشىلدىكى ئادەمسىز رايوننى تەكشۈرۈش خاتىرىسى (1)

ۋاڭ جوڭشياڭ، لى شۇدې

يېڭى بايقاشلار

كۆكشىل رايونى چىڭخەي -شىزاڭ ئېگىزلىكىنىڭ مەركىزىگە جايلاشقان بولۇپ، «ئۆگزىنىڭ ئۆگزىسى» دېگەن نامى بار. بۇ چىڭخەي-شىزاڭ ئېگىزلىكى بويىچە تەبىئىي شارائىتى ئەڭ ناچار بولغان ئادەمسىز رايون، شۇنداقلا ئېلىمىزدىكى تېخىچە ئىلمىي تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىلمىغان رايونلارنىڭ بىرى. بۇ رايوننىڭ تەبىئىي سىرىنى ئېچىش دۇنيا ئۆگزىسىنىڭ بارلىققا كېلىش دەۋرىنى ئېنىقلاشقا ھەمدە بۇ رايوننىڭ كۆلىمى، مۇھىت ئۆزگىرىشى، ئۆسۈملۈكلىرى ۋە كان بايلىقلىرىنى ئېچىپ پايدىلىنىشقا ئاساس سېلىپ بېرىدۇ. دۆلەت پەن- تېخنىكا كومىتېتى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى، دۆلەت مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى ۋە چىڭخەي ئۆلكىلىك ھۆكۈمەت بىرلىكتە مەبلەغ چىقىرىپ، بۇ رايوندا كەڭ كۆلەملىك ئىلمىي تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. دەسلەپكى ماتېرىياللارنى توپلاش ۋە كەلگۈسىدىكى تەكشۈرۈشكە تەييارلىق كۆرۈش ئۈچۈن، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى 11 كىشىدىن تەركىب تاپقان تەكشۈرۈش ئەترىتىنى بۇ سىرلىق زېمىنغا ئەۋەتتى.

تەكشۈرۈش ئەترىتى مۇزلۇقلارنى تەكشۈرۈش، 4-ئېرا يەر تۈزۈلۈشىنى تەكشۈرۈش، گېئولوگىيىلىك قېزىلما بايلىقلارنى تەكشۈرۈش ھەمدە ئېگىزلىكتىكى فىزىئولوگىيىلىك داۋالاش كەسپىي خادىملىرى ۋە ئارقا سەپ خادىملىرىدىن تەركىب تاپقان. تەكشۈرۈش ئەترىتى ئەرداۋگونىڭ جەنۇبىدا چىڭخەي -شىزاڭ تاشيولىدىن ئايرىلىپ باينغولىن، قاپاق كۆلى، پۇرچاق كۆلى، سۆزۈك كۆل، شىنجۇۋلەن كۆلى، ۋۇدەن كۆلىدىن ئۆتۈپ، كۆكشىل تېغىدىن شەرقىي جەنۇبقا بۇرۇلۇپ، 50 كۈندە 1200 كىلومېتىردىن ئارتۇق يول يۈردى. ئۇلار يول بويى كۆللەرنى، يانار تاغلارنى، مۇزلۇقلارنى، توڭ تۇپراق، ئېگىزلىك يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرى ۋە ھايۋانات توپلىرىنى تەكشۈردى. بۇ جەرياندا تەكشۈرۈش ئەترىتى ئېگىزلىكنىڭ جاندىن ئۆتىدىغان شۇۋرغانلىرىنىڭ تەمىنى تېتىدى ۋە يېڭى مۆجىزىلەرنى بايقىدى.

كۆكشىلنىڭ شىمالىدا قاراقۇرۇم تېغى، جەنۇبىدا تاڭگولا تېغى بولۇپ، ئومۇمىي كۆلىمى 180 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ، دېڭىز يۈزىدىن ئوتتۇرىچە ئېگىزلىكى 5000 مېتىردىن ئارتۇق. بۇ دائىرىدە كۆكشىل تېغى، مالەن تېغى ۋە چىڭخەي ئۆلكىسى بويىچە ئەڭ ئېگىز چوققا — دېڭىز يۈزىدىن 6860 مېتىر ئېگىز بولغان شىنچىڭ چوققىسى بار. ئېگىزلىكتىكى يايلاق ۋە چۆل بۇ يەردىكى ئەڭ ئاساسلىق مەنزىرىلىك جاي ھېسابلىنىدۇ. ئۇزۇلۇكسىز تارىيىۋاتقان ۋە قۇرۇۋاتقان كۆللەر، قارلىق چوققىلار، شۇۋرغاننىڭ يالىشى بىلەن شورلىشىپ كەتكەن تىلىم-تىلىم يەر شەكلى ۋە سىرلىق يانار تاغ لاۋالىرى، ئادەمسىز جىمجىت مۇھىت كىشىنى شۈركۈندۈرىدۇ. مۇبادا يېقىنقى يىللاردا ئوغرىلىقچە ئالتۇن قازغۇچىلار كەلمىگەن بولسا، كۆكشىل ئىسمى جىسمىغا لايىق ئادەمسىز ماكان بولۇپ تۇرۇۋېرەتتى. بۇنداق قۇرغاق ھەم سوغۇق، ئوكسىگېن يېتىشمەيدىغان چۆلدە ئادەم ياشىيالمايدۇ، ياشىشىنىمۇ ھاجىتى يوق. ئەمما پەن تەتقىقاتى نۇقتىسىدىن قارىغاندا، بۇ يەر ئىلمىي تەكشۈرۈش قىممىتىگە ئىگە جاي.

بۇ يەرنىڭ يېڭى قۇرۇلما ھەرىكىتى ئىنتايىن كۈچلۈك. ئوتتۇرا ئېرادىن بۇيانقى يانار تاغ ھەرىكىتى ئىنتايىن كۆپ بولۇپ، ئۇلار يانار تاغ يەر شەكلىنىڭ يېتىلىشىنى، يانار تاغ لاۋىلىرىنىڭ تارقىلىشىنى، ئۆي شەكىللىك يانار تاغ ئومۇرتقىسىنى شەكىللەندۈرگەن. «دۇنيادىكى يانار تاغلار» ژۇرنىلىدا: 1971-يىلى بۇ رايوننىڭ شىمالىي كەڭلىك 35 گرادۇس 30 مىنۇت، شەرقىي ئۇزۇنلۇق 89 گرادۇس 45 مىنۇت كېسىشكەن جايىدا يانار تاغ پارتلىدى، دەپ خەۋەر قىلىنغان. بۇ ئېلىمىزدە يېقىندا پارتلىغان يانار تاغ ھېسابلىنىدۇ. تەكشۈرۈش ئەترىتى ئۇنى تېپىشقا تىرىشقان بولسىمۇ تاپالمىغان.

ئېگىزلىك كۆللىرى بۇ يەردە ئىنتايىن كۆپ ئۇچرايدۇ، بۇمۇ يېڭى قۇرۇلما ھەرىكىتىنىڭ مەھسۇلى. يېقىنقى تەكشۈرۈش خەۋىرىگە قارىغاندا، غەربىي شىمالدىكى كۆللەر تەدرىجىي يوقىلىپ، دۇنياغا مەشھۇر لوپنۇر كۆلىنىڭ كۆلىمى 1931-يىلى 1900 كۋادرات كىلومېتىر بولغان بولسا، 1962-يىلى 660 كۋادرات كىلومېتىرغا چۈشۈپ قالغان، 1981-يىلى پۈتۈنلەي قۇرۇپ كەتكەن. ئېلىمىزدىكى ئەڭ چوڭ ئىچكى قۇرۇقلۇق كۆلى — چىڭخەي كۆلىنىڭ سۇ ئورنى 1956-يىلدىن 1986-يىلغىچە بولغان 30 يىلدا 3.2 مېتىر تۆۋەنلەپ كەتكەن. نىياۋداۋ تېغى بىلەن شىخەي تېغى 1978-يىلى قۇرۇقلۇق بىلەن تۇتىشىپ كەتكەن. ئۇ يەردىكى قۇشلار 60- يىللاردىكىنىڭ بەشتىن بىرىگىمۇ يەتمەيدىغان بولۇپ قالغان. بۇلار بۇ رايوننىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىدا كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش پەيدا قىلىدۇ.

تۇرسۇنجان ئېزىز تەرجىمىسى

652 - سان

چەت ئەل كارخانىلىرىنىڭ يېڭى ئىش ھەققى تۈزۈمى

چەت ئەللەرگە نەزەر

بار: بىرى، ئىشچىلارنىڭ ئىش ھەققى سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشى ئەمگەك كۈچلىرى بازىرىنىڭ ئېھتىياجىغا باغلىق بولىدۇ. يەنە بىرى، ئېغىر سانائەت، بىناكارلىق كەسپىنىڭ ئىش ھەققى يۇقىرى،

يابونىيىنىڭ فۇنكسىيىلىك ئىش ھەققى تۈزۈمى يابونىيىنىڭ فۇنكسىيىلىك ئىش ھەققى:

مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى نېمە ئۈچۈن 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن كېيىن شياڭگاڭدا تۇرۇشقا قىسىم ئەۋەتىدۇ؟

مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى 1997-يىل 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن كېيىن شياڭگاڭدا تۇرۇشقا قىسىم ئەۋەتىشنى [illegible]

توسۇپلا كەلگەن.

ئەكىلماكان قۇملۇقىنىڭ ئوتتۇرىسى — تارىم نېفىتلىكى بىرلەشمە جىگەرچوڭقۇر تېپتىكى نېفىت تەبىئىي گازلىقنى تېپىشتىكى مۇھىم رايون. بىراق بىرلەشمە جەمئىيەت دەسلەپىدە بۇرغىلاش ئۈسكۈنىلىرى ۋە باشقا ماددىي ئەشيالارنى توشۇيدىغان ئاپتوموبىللارنىڭ قۇملۇقنىڭ ئوتتۇرىسىغا بېرولىشىنى بەكمۇ تەسكە توختىغان — كورلىدىن يولغا چىقىپ چاقىلىق، چەرچەننى بويلاپ ئويمانلىقنىڭ جەنۇبىي چېتىدىكى ئەندىر ئارقىلىق قۇملۇققا بارغىلى بولىدىغان بولۇپ، 1100 كىلومېتىر يول بېسىشقا توغرا كېلەتتى. ئەندىرگە قەشقەر، خوتەن ئارقىلىق بېرىپ، ئاندىن قۇملۇققا يەتمەكچى

مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى 1997-يىل 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن كېيىن شياڭگاڭدا تۇرۇشقا قىسىم ئەۋەتىشنى قارار قىلدى. بۇ، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنىڭ گەۋدىلىنىشى، شۇنداقلا ۋەتىنىمىز بىرلىكى، خەۋپسىزلىكى ۋە دۆلەت زېمىنىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجى. بۇ ئاساسىي قانۇننىڭ جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىگە يۈكلىگەن مۇقەددەس ۋەزىپىسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «جۇڭگو ئۈچۈن ئېيتقاندا، شياڭگاڭدا قوشۇن تۇرغۇزۇشتىن باشقا شياڭگاڭدا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بېرەلىگۈدەك يەنە نېمە بار؟» دېگەنىدى.

شياڭگاڭنىڭ ئېنگىزلىك قانۇنىغا ئاساسلانغاندا، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىدا تۇرۇشقا ئەۋەتىلىدىغان قىسىملارنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مۇداپىئە ئىشلىرىغا مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت. ئېنگىزلىك قانۇندا يەنە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا ئەۋەتكەن مۇداپىئە ئىشلىرىغا مەسئۇل قىسىملار شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ يەرلىك ئىشلىرىغا ئارىلاشمايدۇ. شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ھۆكۈمىتى زۆرۈر تېپىلغاندا مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىدىن شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداش ۋە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئىشلىرىغا ياردەم بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن.

شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئەۋەتىلىدىغان قىسىملار بىلەن شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ھۆكۈمىتى بىر-بىرىگە بېقىنمايدۇ، بىر-بىرىنىڭ ئىشلىرىغا ئارىلاشمايدۇ. جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئەۋەتىلىدىغان قىسىملىرى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە بولۇپ، كونكرېت شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مۇداپىئە ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىدۇ. 1997-يىلىدىن كېيىن شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملارنىڭ خىراجىتىنى مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى ئۈستىگە ئالىدۇ. قىسىملار شياڭگاڭغا كىرىپ ئورۇنلاشقاندىن كېيىن مۇداپىئە ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىدۇ. بۇنىڭغا تولۇق، ئۈنۈملۈك كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، كاپالەتلەرنى مەركىزىي ھۆكۈمەت ۋە ئارمىيە ئۆزى تەمىن ئېتىپلا قالماستىن، زۆرۈر تېپىلغاندا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى ھۆكۈمىتىمۇ بۇ جەھەتتە مەدەت بېرىدۇ.

1996-يىل 1-ئاينىڭ 28-كۈنى گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئېلان چىقىرىپ، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئەۋەتىلىدىغان قىسىملىرىنىڭ تەشكىللىنىپ بولغانلىقىنى جاكارلىدى. شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئەۋەتىلىدىغان قىسىملار قۇرۇقلۇق، ھاۋا، دېڭىز ئارمىيىسىدىن ئىبارەت ئۈچ خىل ئارمىيىدىن تەركىب تاپقان بولۇپ، ئۇلار ۋەتەن ۋە خەلقنىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە 1997-يىل 7-ئاينىڭ 1-كۈنى سائەت نۆلدە رەسمىي شياڭگاڭغا كىرىپ ئورۇنلىشىدۇ.

دىلمۇرات ئىدرىس تەرجىمىسى

ياپونىيىنىڭ فۇنكسىيىلىك ئىش ھەققى تۈزۈمى ياپونىيىنىڭ فۇنكسىيىلىك ئىش ھەققى: (1) ئوقۇش تارىخى بويىچە پەرقلەندۈرۈلىدىغان ئىش ھەققى؛ (2) يېشىغا قاراپ پەرقلەندۈرۈلىدىغان ئەڭ تۆۋەن ئىش ھەققى؛ (3) فۇنكسىيىسى بويىچە دەرىجىگە ئايرىلغان ئىش ھەققى؛ (4) ئىقتىدارى ۋە يىللىق ئىش ھەققى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈلگەن، قەرەللىك كۆپەيتىلىدىغان ئىش ھەققى. (بۇنىڭ بىر خىلى دەرىجىسىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشىگە قاراپ قوشۇلىدىغان ئىش ھەققى بولۇپ، بۇ شەخسلەرنىڭ خىزمەت ئىقتىدارى ۋە تېخنىكا سەۋىيىسىنى سىناپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق بېكىتىلىدۇ؛ يەنە بىر خىلى ھەر يىلى قوشۇلىدىغان قىسمەن ئىش ھەققى بولۇپ، بۇ شەخسلەرنىڭ شۇ يىللىق خىزمەت ئىپادىسىگە قاراپ بېكىتىلىدۇ)؛ (5) ئەمەلىي نەتىجىسىگە قاراپ تارقىتىلىدىغان ئالاھىدە مۇكاپاتتىن ئىبارەت بەش تۈردىن تەركىب تاپىدۇ.

ئامېرىكىنىڭ كېڭىشىش ئارقىلىق بېرىلىدىغان ئىش ھەققى تۈزۈمى ئامېرىكا كارخانىلىرىدا ئىشچى-خىزمەتچىلەر ۋە باشقۇرغۇچىلارنىڭ ئىش ھەققى كارخانىچىلار بىلەن كېڭىشىش ئارقىلىق بېكىتىلىدۇ. ئەمما ۋاقىتنىڭ سۈرۈلۈشى بىلەن ئۈزلۈكسىز ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ. بۇ خىل ئىش ھەققى تۈزۈمىنىڭ كۆرۈنەرلىك ئىككى ئالاھىدىلىكى باغلىق بولىدۇ. يەنە بىرى، ئىشغىر سانائەت، بىناكارلىق كەسپىنىڭ ئىش ھەققى يۇقىرى، ئەمما نىسپىي مۇقىم بولىدۇ.

يۇگوسلاۋىيىنىڭ نومۇر قويۇش ئارقىلىق بېرىلىدىغان ئىش ھەققى تۈزۈمى يۇگوسلاۋىيە كارخانىلىرى ئەمگەكچىلەرنىڭ تەقسىماتىدا «نومۇر قويۇش تۈزۈمى»نى ئومۇميۈزلۈك قوللىنىدۇ. ھەر بىر ئىش ئورنىنىڭ نومۇرى شۇ ئىش ئورنىنىڭ مۇھىملىقى، ھازىرلىغان كەسپىي بىلىمى ۋە ئەمگەك شارائىتىغا قاراپ باھالاش، مۆلچەرلەش ئاساسىدا بېكىتىلىدۇ. ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە بېرىلىدىغان نومۇر ئادەتتە ئاساسىي نومۇر، ستاژ نومۇرى، مۇكاپات نومۇرى، نەپىقە نومۇرى، قوشۇمچە ياردەم نومۇرىدىن ئىبارەت بەش قىسمدىن تەركىب تاپىدۇ.

ئەنگلىيىنىڭ يېرىم لەيلىمە ئىش ھەققى تۈزۈمى ئەنگلىيىدە ياللىنغۇچىلار ياللانغۇچىلارنىڭ ئەسلىدىكى تۇراقلىق ئىش ھەققىنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنى تۇراقلىق ئىش ھەققى قىلىپ بېكىتىش، قالغان ئۈچتىن بىر قىسمىنى كارخانىنىڭ پايدىسىغا چېتىش تۈزۈمى يولغا قويۇلغان. ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى لەيلىمە ئىش ھەققى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنىڭ پايدىسى ناھايىتى كۆپ، دەپ قارايدۇ.

ئوبۇلقاسىم غوپۇر تەرجىمىسى

جۇڭگولۇقلارنىڭ نامىدا ئاتالغان چەت ئەل كوچىلىرى

ناھايىتى بۇرۇنلا جۇڭگولۇق ئىشچىلار دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتلەردە جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەپ، مىسلىسىز نەتىجىلەرنى يارىتىپ، ھەرقايسى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان. بۇ دۆلەتلەرنىڭ خەلقى ئاشۇ جۇڭگولۇقلارنى خاتىرىلەش ئۈچۈن نۇرغۇن كوچىلارنى ئۇلارنىڭ نامىدا ئاتىغان.

سىنگاپوردا «جاڭ فاڭلىن كوچىسى» دەپ ئاتىلىدىغان بىر كوچا بار. جاڭ فاڭلىن فۇجيەن ئۆلكىسىدىن بولۇپ، 19-ئەسىردە سىنگاپوردا ئۆتكەن داڭلىق باي. ئۇ خەير- ساخاۋەت قىلىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىپ، ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىغا ياردەم بەرگەن. شۇڭا ھۆكۈمەت دائىرىلىرى ئۇنىڭغا تىنچلىق مۇتۇۋەرى، كاپالەت ئىدارىسىنىڭ مۇدىرى دەپ نام بەرگەن ھەمدە كوچا، رايون، باغچىنى «جاڭ فاڭلىن كوچىسى»، «جاڭ فاڭلىن رايونى» ۋە «جاڭ فاڭلىن باغچىسى» دەپ ئاتىغان.

مالايسىيانىڭ سابا ئوبلاستىدىكى مېللاپ شەھەر رايونىدا «گوخېڭنەن كوچىسى» دەيدىغان بىر كوچا بار. بۇ كوچا ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى پىدائىيلارنىڭ رەھبىرى، جۇڭگولۇق مۇھاجىر، گۇاڭدۇڭ جىياڭلىق گوخېڭنەننى ئەسلەش ئۈچۈن ئۇنىڭ نامى بىلەن ئاتالغان.

تايلاندنىڭ خېئەي شەھىرىدە «شې خېڭسى»نىڭ نامى بىلەن ئاتالغان 34 كوچا ۋە تاشيول غول لىنىيىسى بار. مۇشۇ ئەسىرنىڭ باشلىرىدا گۇاڭدۇڭنىڭ مېيشەن ناھىيىسىدە تۇغۇلغان شې خېڭسى تايلاندتا خېئەي شەھىرىنى بەرپا قىلغان. ئۇنىڭ تۆھپىسى كۆپ بولغاچقا، شۇيەردىكى ھۆكۈمەت ۋە خەلق كوچىلارنى ئۇنىڭ نامى بىلەن ئاتىغان.

فىلىپپىندىكى فۇجيەن شىيامېنلىق جياڭ جىنشەن فىلىپپىننىڭ يىلان شەھىرىدىكى گۇرۇچچىلىق كەسپىنىڭ پېشۋاسى. ئۇ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىنى قىزغىن قوللىغانلىقتىن، فىلىپپىن ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى ئۇنىڭغا كۆپلىگەن شەرەپلىك ناملارنى بەرگەن. 80-يىللارنىڭ باشلىرىدا يىلان شەھەرلىك ھۆكۈمەت فىلىپپىن زۇڭتۇڭىنىڭ تەستىقى بىلەن بىر كوچىغا «جياڭ جىنشەن كوچىسى» دەپ نام بەرگەن.

ھىندونېزىيىنىڭ سېماراڭ شەھىرى مېدىتسىنا ئىلمىي ئىشلىرىغا زور تۆھپە قوشقان جۇڭگو مۇھاجىرى، دوختۇر لىن يۈخۋانى ئەسلەش ئۈچۈن بىر كوچىغا «لىن دوختۇر كوچىسى» دەپ نام بەرگەن. فۇجيەن توڭئەنلىك شېكەر پادىشاھى خۇاڭ جۇڭخەننى ئەسلەش ئۈچۈنمۇ بىر كوچىغا «خۇاڭ جۇڭخەن كوچىسى» دەپ نام بەرگەن.

ئامېرىكا قىتئەسىدىكى ترىنىدات توباگو جۇمھۇرىيىتىدە «خې سەي تاشيولى» دېگەن بىر تاشيول بار. خې سەي بۇ دۆلەتتە ئەڭ ئالىي مەمۇرىي باشلىق — ۋالىي بولۇپ، ئون يىل ۋەزىپە ئۆتىگەن ھەمدە جەمئىيەت، خەلق ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشقان. شۇڭا شۇ جايدىكى كىشىلەر ئۇنى ئەسلەش ئۈچۈن ئىسپانىيە پورتىدىن سان فېرناندوغىچە بولغان بۆلەكتىكى يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولنى «خې سەي تاشيولى» دەپ ئاتىغان.

ئايشەمگۈل ئابدۇرېشىت تەرجىمىسى

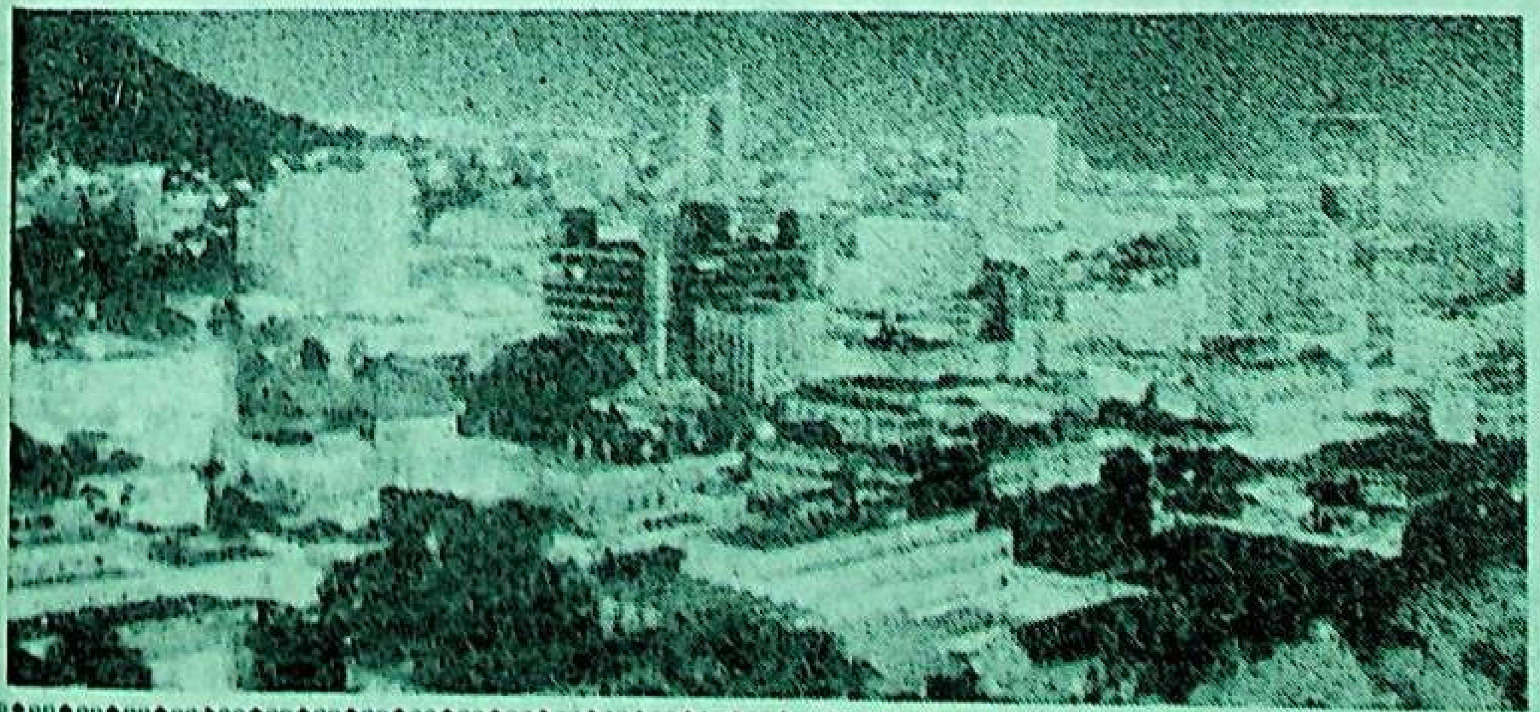

«شېكەر ئارىلى» دېگەن نامغا ئىگە ماۋرىتىئۇس ئافرىقا قۇرۇقلۇقىنىڭ شەرقىدىن 2000 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى ھىندى ئوكيانىغا جايلاشقان. ئۇنىڭ مەركىزى بولغان «ئوكيان شەھىرى»- لۇئى پورتى ماۋرىتىئۇسنىڭ غەربىي شىمالىغا جايلاشقان بولۇپ، 1735-يىلى قۇرۇلغان، 1770-يىلى قايتىدىن كېڭەيتىلگەن. ئۇنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 35 كۋادرات كىلومېتىر، ئاھالىسى 150 مىڭ.

سۈرەتتە: لۇئى پورتىنىڭ كەچكى مەنزىرىسى.

«دۇنيا بىلىملىرى ژۇرنىلى» دىن ئېلىندى.

ياپونىيە ئارمىيىسى نېمە ئۈچۈن ئاۋمېنغا تاجاۋۇز قىلمىغان؟

تىنچ ئوكيان ئۇرۇشى پارتلىغاندىن كېيىن، ياپونىيە ئارمىيىسى جەنۇبىي دېڭىز تاقىم ئارىلى، شياڭگاڭ، گۇاڭجۇ قولتۇقى، ۋيېتنام، بىرما قاتارلىق جايلارغا تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەن. پەقەت ئاۋمېنغا باشتىن ئاخىر تەگمىگەن. بۇنىڭ سەۋەبى نېمە؟

16-ئەسىرنىڭ باشلىرىدا پورتۇگالىيە ئامېرىكا قىتئەسىدىكى برازىلىيىنى ئۆزىنىڭ مۇستەملىكىسىگە ئايلاندۇرۇۋالغان. نوپۇسى ئاز بولغانلىقى ئۈچۈن، پورتۇگالىيىلىكلەر برازىلىيىگە كۆچۈپ بېرىپ، برازىلىيە دۆلىتىنى قۇرغان. 19-ئەسىرنىڭ 80-يىللىرىدا يېرى كەڭ، ئاھالىسى شالاڭ بولغان برازىلىيىنىڭ نوپۇسى 3 مىليون ئىدى، پورتۇگالىيىنىڭ ئاھالىسىمۇ پەقەت 5 - 6 مىليون ئىدى. برازىلىيىنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن، پورتۇگالىيە ھۆكۈمىتى ئاۋمېنغا چەك سۇلالىسى ھۆكۈمىتى بىلەن برازىلىيىگە كۆچمەنلەرنى كۆچۈرۈش مەسىلىسى توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىشكە خادىم ئەۋەتكەن. بىراق بۇلارنىڭ تەلىپى رەت قىلىنغان. مۇستەقىل بولغاندىن كېيىنكى برازىلىيە دائىرىلىرى ياپونىيە بىلەن يېقىنلىشىپ، ياپونىيىنىڭ ھەر يىلى برازىلىيىگە مەلۇم ساندا كۆچمەن كۆچۈرۈشى ھەققىدە كېلىشىم ئىمزالىغان. ياپونىيە جۇڭگوغا ئومۇميۈزلۈك تاجاۋۇز قىلغاندا، برازىلىيىگە بارغان ياپونىيە كۆچمەنلىرى 3 مىليونغا يەتكەن ئىدى. جۇڭگو-ياپون ئۇرۇشى مەزگىلىدە پورتۇگالىيە ھۆكۈمىتى برازىلىيىگە بارغان كۆچمەنلەر مەسىلىسىنى باھانە قىلىپ، ياپونىيە ھۆكۈمىتىگە ئەگەر ياپونىيە ئاۋمېنغا تاجاۋۇز قىلسا، برازىلىيە ھۆكۈمىتى برازىلىيىدىكى بارلىق ياپونىيىلىك كۆچمەنلەرنى ئۆز دۆلىتىگە قايتۇرىدىغانلىقىنى ئېيتقان. شۇڭا پورتۇگالىيە بىلەن ياپونىيە مەخپىي كېلىشىم ھاسىل قىلىپ، سەككىز يىللىق ئۇرۇشتا ياپونىيە ئارمىيىسى ئاۋمېنغا زادىلا چېقىلمىغان.

ھېكىم مەتسىيىت تەرجىمىسى

تۈزىتىش

بېتىمىزنىڭ ئۆتكەن ساندىكى «تارىختىن سۆز» ئىستونىغا بېرىلگەن ماقالىنىڭ 13 - قۇرىدىكى «قورشاپ يوقىتىش، ئۇرۇشى» دېگەننى «قورشاپ يوقىتىش، قا قارشى ئۇرۇشى» دەپ تۈزىتىپ ئوقۇشىڭلارنى سورايمىز.

جياڭ زېمىن ئاۋستىرىيە زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن ئاۋستىرىيە زۇڭتۇڭى فرانز ۋرانىتزكى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئاۋستىرىيە 21 ـ ئەسىرگە نەزەر تاشلاپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىگە ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ مۇئامىلە قىلىپ ۋە ئۇنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم دوستانە مۇناسىۋەت ئورنىتىش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى كېرەك.

جياڭ زېمىن ۋرانىتزكى زۇڭتۇڭنىڭ جۇڭگو بىلەن ئاۋستىرىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىغا 25 يىل بولغان پەيتتە جۇڭگوغا قايتا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو بىلەن ئاۋستىرىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان 25 يىلدىن بۇيان، ئىككى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتى مۇقىم راۋاجلاندى. ئىقتىساد ـ سودا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردىكى دوستلۇق، ھەمكارلىقى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى. ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى دائىم ئۇچرىشىپ، ئۆزئارا چۈشىنىش ۋە ئىشەنچنى چوڭقۇرلاشتۇردى، شۇنداقلا سىياسىي جەھەتتە ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

ۋرانىتزكى مۇنداق دېدى: ئاۋستىرىيە بىلەن جۇڭگو دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان 25 يىلدىن بۇيان، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئۇڭۇشلۇق بولدى. ئىككى تەرەپ ئىقتىسادىي ساھەدىكى ئالماشتۇرۇشتا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشىپلا قالماستىن، مەدەنىيەت، سەنئەت قاتارلىق ساھەلەردىكى ئالماشتۇرۇشتىمۇ خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى جۇڭگودىكى زىيارىتىمنىڭ ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى ھەمكارلىقىنى يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتۈرىدىغانلىقىدىن ناھايىتى خۇشالمەن.

لى رۇيخۇەن شۋېتسارىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ رەئىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى «خەلق»سارىيىدا شۋېتسارىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ رەئىسى، قوشۇمچە فېدېراتسىيىنىڭ جامائەت ئىقتىساد مىنىستىرى ران پاسكال دېرامېرا بىلەن كۆرۈشكەندە، رەئىس دېرامېرانىڭ بۇ قېتىمقى جۇڭگودىكى زىيارىتىنىڭ جۇڭگو ـ شۋېتسارىيە دوستلۇق ـ ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ـ شۋېتسارىيە دوستلۇقى مۇستەھكەم ئاساسقا ئىگە، جۇڭگو بىلەن شۋېتسارىيىنىڭ تېخنىكا ھەمكارلىقى غايەت زور يوشۇرۇن كۈچكە ئىگە. ئۇ رەئىس دېرامېرانىڭ بۇ قېتىمقى جۇڭگودىكى زىيارىتىنىڭ ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق ـ ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى جەزمەن كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دېرامېرا مۇنداق دېدى: جۇڭگوغا قىلغان ھەر قېتىمقى زىيارىتىم مەندە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى، جۇڭگو رەھبەرلىرى ئۆز دۆلىتىنىڭ كەلگۈسىگە تولۇق ئىشىنىدىكەن، جۇڭگو ھۆكۈمىتى تۈزگەن ھەر قېتىمقى ئىقتىسادىي تەرەققىيات پىلانى ئۆز قەرەلىدە ئورۇندىلىپتۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: مەبلەغ سالغۇچىلار ئۈچۈن ئېيتقاندا، مۇقىم ئىجتىمائىي مۇھىت ئىنتايىن مۇھىم. جۇڭگو مۇشۇنداق ئۇزاق مۇددەتلىك مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ۋە شارائىتىغا ئىگە بولغاچقا، شۋېتسارىيە جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتىغا پائال قاتنىشىشنى خالايدۇ.

لى پېڭ ئىتالىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 ـ ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە زىيارەتكە كەلگەن ئىتالىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى رانبېيتو دىنى بىلەن كۆرۈشتى.

لى پېڭ دىنىنىڭ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى جۇڭگو ـ ئىتالىيە مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەزەلدىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. ئىككى دۆلەت دۇنيانىڭ تىنچلىقىنى قوغداش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، جۇڭگو ـ ئىتالىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئوڭۇشلۇق بولدى. ئىقتىساد ـ سودا ھەمكارلىقى، پەن ـ تېخنىكا، مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشى ناھايىتى نەتىجىلىك بولدى. ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئۆزئارا تولۇقلاشچانلىقى ، ئىقتىسادىي ھەمكارلىقى جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچ ناھايىتى زور.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىتالىيە بىلەن 21 ـ ئەسىرگە يۈزلەنگەن، ئۇزاق مۇددەت مۇقىم بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ. بۇ، ئىككى دۆلەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، دۇنيا تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغىمۇ پايدىلىق.

دىنى مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى تېز راۋاجلانماقتا، شۇنىڭ بىلەن بىللە، پۇل پاخاللىقى مۇۋەپپەقىيەتلىك تىزگىنلەندى، بۇ كىشىنى قايىل قىلىدۇ. ئىتالىيە جۇڭگو بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا بەك قىزىقىدۇ. ئىتالىيە ئىتالىيە ـ جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ دوستلۇق ۋە ئۆزئارا ھۆرمەتلەش ئاساسىدا ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

لى پېڭ دىنى بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن، يەنە ئۇنىڭ بىلەن بىللە زىيارەتكە كەلگەن ئىتالىيە كارخانا ساھەسىدىكى ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىتالىيە كارخانىچىلىرىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدۇ، جۇڭگو بىلەن ئىتالىيىنىڭ ئىقتىساد ـ سودا مۇناسىۋىتىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن يەنىمۇ راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

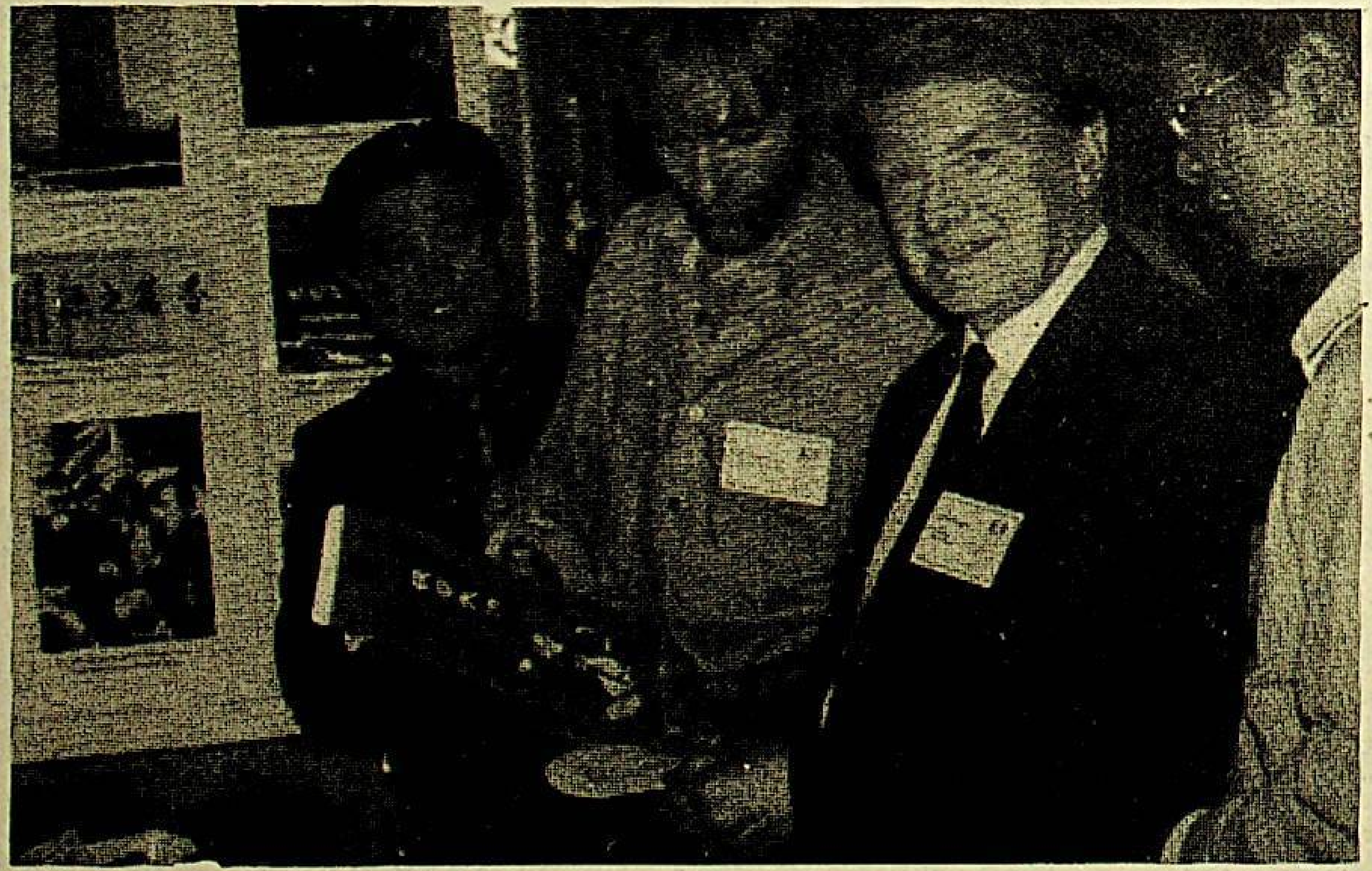

يېقىندا لوندوندا ئۆتكۈزۈلگەن ئەنگلىيە «زەمبۇرۇغ 100 يىللىق كۆرگەزمىسى» دە جۇڭگونىڭ كۆرگەزمە ئورنى ھەممىدىن بەك قارشى ئېلىندى .

ئەنگلىيىلىك مۇتەخەسسىسلەر جۇڭگونىڭ زەمبۇرۇغ مەھسۇلاتلىرىغا قىزىقىپ قالدى. دۇنيا بويىچە 100 دىن ئارتۇق زەمبۇرۇغ تەتقىقاتى ئاپپاراتى ئۆزلىرىنىڭ ئەڭ يېڭى تەتقىقات نەتىجىلىرى ۋە ماددىي نەرسىلىرىنى كۆرگەزمە قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

روسىيە زۇڭتۇڭى روسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ چېچىنىيىگە قاراتقان سىياسىتى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭلىسى چېرنومىردىن يېقىندا يېلتسىن زۇڭتۇڭ چېچىنىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى قوغداشنى ئاساس قىلىدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى ـ ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، چېرنومىردىن شۇ كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن روسىيە فېدېراتسىيىسى كومىتېتى (پارلامېنتنىڭ يۇقىرى پالاتاسى)نىڭ كاتېگورىيىسى ئىچىدىلا ھەل قىلىشقا بولىدۇ؛ چېچىنىيىنىڭ ئورنىنى بېكىتكەندە ھەم چېچىنىيە خەلقىنىڭ مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىش، ھەم روسىيىنىڭ ئومۇمىي مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىش كېرەك. روسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئاخىرقى نىشانى ـ روسىيە فېدېراتسىيىسى مەركىزىي ھۆكۈمىتى بىلەن چېچىنىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ ھوقۇقىنى ئايرىش شەرتنامىسى ئىمزالاش؛ يېقىنقى مەزگىلدىكى نىشانى چېچىنىيە رايونىدا ھەربىيسىزلەشتۈرۈشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، فېدېراتسىيە مەركىزىي ھۆكۈمىتى بىلەن چېچىنىيە ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرى ۋەكىللىرىنىڭ بىرلىكتە خىزمەت قىلىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، ئۆتكۈنچى مەزگىلدىكى مەمۇرىي ھوقۇقلۇق ئورگان قۇرۇش ھەم سايلامغا تەييارلىق كۆرۈش.

بەزى دۆلەتلەر مەلۇم غەرب چوڭ دۆلىتىنىڭ جازالاش ۋاستىسىدىن قالايمىقان پايدىلانغانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت خەۋىرى. بەزى دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى يېقىندىن بۇيان 51 ـ نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنىڭ ئادەتتىكى مۇنازىرىسىدە سۆز قىلىپ، مەلۇم غەرب چوڭ دۆلىتىنىڭ خەلقئارا تالاش ـ تارتىشنى بىر تەرەپ قىلغاندا «سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى تەپەككۇرى» دا چىڭ تۇرۇپ، قوش ئۆلچەم قوللىنىپ، ھەدېسىلا باشقا ئەللەرنى جازالىغانلىقىنى ئەيىبلىدى.

سۇدان دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەلى ئوسمان تاخا سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلقئارا قوللانسا بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ب د ت جازالاش مېخانىزمىنى ياخشىلاپ، جازالاشنىڭ پۇقرالارغا كەلتۈرىدىغان زىيىنىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئازايتىشى، جازالاشنىڭ 2 ـ دۆلەتكە كەلتۈرىدىغان زىيىنىنى تۈۋەنلىتىشى كېرەك.

لىۋىيىنىڭ دىپلوماتىيە كاتىپى ئۆمەر مۇستاپا مۇنتازىل مەلۇم غەرب چوڭ دۆلىتىنىڭ جازالىغاندا قوش ئۆلچەم قوللانغانلىقىنى قاتتىق ئەيىبلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: لىۋىيە ھېچقانداق كىشىگە قىلىش بىلەن بىللە، ئىراققا قارىتىلغان جازالاشنىڭ تېزدىن ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇشىنى تەلەپ قىلدى.

تۈركىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى تانسۇ چىللەر ئىراقنى جازالاشنىڭ تۈركىيىگىمۇ ئاپەت ئېلىپ كەلگەنلىكى توغرىسىدا ئالاھىدە توختالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىراقنى جازالاشنىڭ تۈركىيىگە كەلتۈرگەن زىيىنى تۈركىيە مالىيىسىنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى. ئىراق خەلقىنىڭ ئازاب ـ ئوقۇبەتلىرىنى يەسەيتىش، شۇنىڭ بىلەن

سۇدان دېپلوماتىيە مىنىستىرى ئەلى ئوسمان تاخا سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلقئارا تالاش - تارتىشنى ھەل قىلىشتا «ب د ت نىزامنامىسى» نىڭ ئالاقىدار ماددىلىرىنى ئاساس قىلىپ، سۆزلىشىشكە ئىلھام بېرىش، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، ئۆز ئارا چۈشىنىش ھاسىل قىلىش كېرەك. ئۇ خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ جازالاشنى يولغا قويۇشنىڭ تۈپ شەرتلىرىنى يېڭىباشتىن قاراپ چىقىپ، جازالاش مۆھلىتىنى تۈزۈپ چىقىشنى، جازالانغۇچى دۆلەت ئالاقىدار تەلەپلەرنى قاندۇرغان ياكى جازالاش پۇقرالارغا ئېغىر ئاقىۋەت كەلتۈرگەندە جازالاشنى ۋاقتىدا ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

روسىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ مۇنداق دېدى: ب د ت ئالاھىدە ئەھۋالدىلا ھەم باشقا ۋاستىلەر رول ئوينىمىغان چاغدىلا جازالاش قاتارلىق مەجبۇرلاش ۋاستىلىرىنى قوللانغانلىقىنى قاتتىق ئەيىبلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: لىۋىيە ھېچقانداق كىشىگە تەھدىت پەيدا قىلمىدى، خەلقئارا تىنچلىق ۋە خەۋپسىزلىككە تېخىمۇ زىيان يەتكۈزمىدى، ئەمما مەلۇم غەرب چوڭ دۆلىتى دەلىللەنمىگەن خەۋەرگە ئاساسەن، لىۋىيىنى جازالىدى. بۇ چوڭ دۆلەت ئوچۇقتىن-ئوچۇق بىر نەچچە يۈز ئايروپىلان چىقىرىپ، لىۋىيىگە تاجاۋۇز قىلغان، ئۇنى بومباردىمان قىلغان بولسىمۇ، ھېچقانداق جازاغا ئۇچرىمىدى.

ئىئوردانىيىنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى خالىد مادادا ئىراقنى جازالاش مەسىلىسىنى كۆزدە تۇتۇپ، جازالانغىنى بىگۇناھ خەلق بولدى، دېدى. ئۇ ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئىجرا قىلىشنى مۇراجىئەت كۆپ ئېشىپ كەتتى. ئىراق خەلقىنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرىنى پەسەيتىش، شۇنداق بولغان بىللە، تۈركىيىگە بولغان بېسىمنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن، چېللەر خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 986 - نومۇرلۇق قارارىنى تېزدىن ئىجرا قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

شۇ كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن روسىيە فېدېراتسىيىسى كونگرېسى (پارلامېنتنىڭ يۇقىرى پالاتاسى)نىڭ كۈز پەسىللىك يىغىنىدا مۇنداق دېگەن: چېچىنىيە مەسىلىسىدە روسىيە فېدېراتسىيىسى ھۆكۈمىتى مۇنداق ئىككى پرىنسىپقا ئەمەل قىلىدۇ: چېچىنىيە كرىزىسىنى تىنچلىق سۆھبىتى

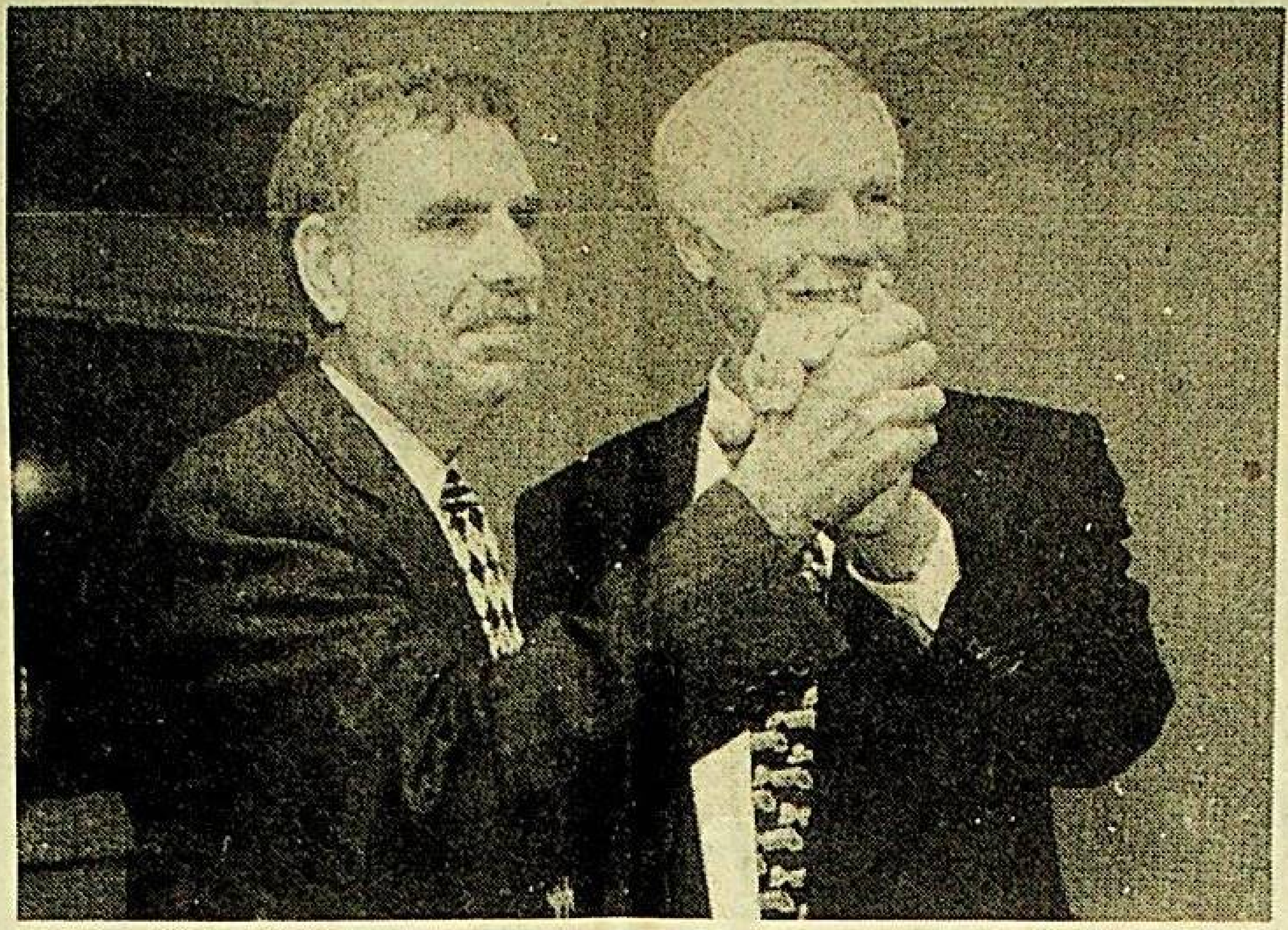

مۇشۇ ئاينىڭ 10 - كۈنى ئامېرىكا دەۋر خۇئانا شىركىتى نيۇ - يوركتا 7 مىليارد 500 مىليون دوللارلىق مۈلۈك بىلەن تېنا رادىئو شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ، دۇنيادا ئەڭ چوڭ بولغان ئاخبارات ۋاستىسى گەۋدىسى قۇرغانلىقىنى جاكارلىدى.

سۈرەتتە: خۇئانا شىركىتىنىڭ زۇڭسەيى جېلارد لەۋىن (سولدا) ئاۋاز بېرىپ بىرلىشىشكە قوشۇلغاندىن كېيىن تېنا رادىئو شىركىتىنىڭ زۇڭسەيى تېد تېنا بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كرىستوف ئىسرائىلىيىنى تىنچلىق سۆھبىتىدە ئاكتىپ پوزىتسىيە تۇتۇشقا دەۋەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 7-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف بۈگۈن بۇ يەردە ئىسرائىلىيىنى سۆھبەتنىڭ مەغلۇب بولۇشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئەمدىلا باشلانغان پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىدە ئاكتىپ پوزىتسىيە تۇتۇشقا دەۋەت قىلدى.

كرىستوف ئىسرائىلىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى لېۋىي بىلەن سۆھبەتلەشكەندە يۇقىرىدىكى ئىپادىنى بىلدۈردى. ئۇ سۆھبەتتە يەنە لېۋىي بىلەن پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تىنچلىق سۆھبىتىنىڭ ئورنىنى بېكىتىش توغرىسىدا كېڭەشتى.

كرىستوف سۆھبەتتىن كېيىن مۇخبىرغا: لېۋىي ماڭا ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن تەرەپ بىلەن ھاسىل قىلغان كېلىشىمنى بىكار قىلىش ياكى ئۇنىڭغا تۈزىتىش كىرگۈزۈش نىيىتىنىڭ يوقلۇقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى، دېدى.

بۈگۈن ئەتىگەندە ئىسرائىلىيە زۇڭلىقى ۋېتسمان كرىستوف بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىننىڭ ئەمدىلا باشلانغان يېڭى بىر قېتىملىق تىنچلىق سۆھبىتى توغرىسىدا مۇزاكىرىلەشتى.

يەنە بىر خەۋەرگە قارىغاندا، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى بۈگۈن ئەراپاتنىڭ پات ئارىدا ئىسرائىلىيىگە بېرىپ، ۋېتسمان بىلەن پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ھازىرقى مۇناسىۋىتى ۋە ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى توغرىسىدا سۆھبەتلىشىدىغانلىقىنى دەلىللىگەن.

ئىسرائىلىيە پەلەستىن ئاپتونوم رايونىغا قاراتقان قامالنى بوشاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم خەۋىرى. پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ يېڭى بىر نۆۋەتلىك سۆھبىتى باشلانغان پەيتتە، ئىسرائىلىيىنىڭ ھەربىي دائىرىلىرى بۈگۈندىن باشلاپ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونىدىكى پەلەستىن ئاپتونوم رايونىغا قارىتىلغان قامالنى بوشاشتۇرغانلىقىنى جاكارلىدى.

ئىسرائىلىيە ھەربىي دائىرىلىرىنىڭ قارارىغا ئاساسەن، پەلەستىنلىك 7000 ئىشچىنىڭ ئىسرائىلىيە بىلەن گازا رايونى ئوتتۇرىسىدىكى ئېرېز سانائەت رايونىغا كىرىپ ئىشلىشىگە يول قويۇلدى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئىسرائىلىيە ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى ھېبرون شەھىرىدە يولغا قويۇلغىنىغا ئىككى ھەپتە بولغان كېچىدە يول يۈرۈشنى مەنئى قىلىشنى ئەمەلدىن قالدۇرغان، پەلەستىنلىكلەرنىڭ پەلەستىن ئاپتونوم رايونىدا ئەركىن ھەرىكەت قىلىشىنى تەدرىجىي ئەسلىگە كەلتۈرگەن ھەم پەلەستىن ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەتراپىغا ئورۇنلاشتۇرغان بىر قىسىم تانكا ۋە باشقا ئېغىر قوراللىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشكە باشلىغانىدى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ كۆپ دۆلەت قىسىملىرى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى خورۋاتلارنىڭ ئون تونىنا ئوق - دورىسىنى مۇسادىرە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېلگراد خەۋىرى. شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق قىسىملىرىنىڭ باياناتچىسى خازلوك مۇشۇ ئاينىڭ 7- كۈنى سارايېۋودا مۇنداق دېدى: كۆپ دۆلەت قىسىملىرى يېقىندا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ جەنۇبىي قىسمىدا خورۋات قىسىملىرى كرودىيىدىن ئاپتوموبىل بىلەن قانۇنسىز توشۇپ كەلگەن ئون تونىنا ئوق - دورىنى مۇسادىرە قىلدى.

خازلوك شۇ كۈنى ئېلان قىلىنغان ئاخباراتتا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى ئۈچ تەرەپ قوشۇنلىرىنىڭ ھەرقانداق يۆتكىلىشى كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى شەرت. خورۋات قوشۇنلىرىنىڭ يۇقىرىدىكى ھەرىكىتى كۆپ دۆلەت قىسىملىرىغا دوكلات قىلىنمىغان. ئۇ: مۇسادىرە قىلىنغان ئوق - دورىنىڭ ھەممىسى كۆيدۈرۈۋېتىلىدۇ، دېدى.

سايلامغا تەييارلىق كۆرۈش. ئايرىش شەرتنامىسى ئىمزالاش؛ يېقىنقى

خەلقئارا ماتېرىيال

ھېبرون مەسىلىسى

مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات بىلەن ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ گازا يېنىدىكى ئېرېز شەھىرىدە سۆھبەتلىشىپ، ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىدىكى ھېبرون شەھىرىدىن چېكىنىپ كېتىش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلدى.

ھېبرون ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىدىكى جۇدىيا تاغلىق رايونىنىڭ جەنۇبىدىكى جىلغىغا جايلاشقان بولۇپ، يېرۇسالېمدىن تەخمىنەن 40 كىلومېتىر يىراقلىقتا، يەر مەيدانى ئون كۋادرات كىلومېتىرغا يەتمەيدۇ. شەھەردىكى ئىبراھىم مەسچىتىدە ئىسلام دىنى، يەھۇدىي دىنى ۋە خرىستىيان دىنىدا ئەتىۋارلىنىدىغان پەيغەمبەر ئىبراھىم ھەم ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ قەبرىسى بار.

1979 - يىلى بىر تۈركۈم يەھۇدىيلار شەھەر مەركىزىدە زورلۇق بىلەن بىر مەھەللە قۇرغانلىقتىن ھېبرون ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىدىكى يېرۇسالېمدىن باشقا شەھەر رايونىدىكى بىردىنبىر يەھۇدىيلار ئولتۇراقلاشقان پەلەستىن شەھىرى بولۇپ قالدى. ھېبروندا 120 مىڭ پەلەستىنلىك، 400 دىن كۆپرەك يەھۇدىي بار. بۇ ماكانلاشقۇچىلارنى قوغداش ئۈچۈن ئىسرائىلىيە ئۇ يەرگە ئۈچ يىڭ ئەسكەر تۇرغۇزدى.

1995 - يىل 9 - ئاينىڭ 28 - كۈنى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ۋاشىنگتوندا پەلەستىن ئاپتونومىيە دائىرىسىنى كېڭەيتىش توغرىسىدا رەسمىي كېلىشىم ئىمزالىدى، كېلىشىمدە ئىسرائىلىيىنىڭ ھېبروندا قوشۇن تۇرغۇزۇش مەسىلىسى توغرىسىدا مۇنۇلار بەلگىلەندى: ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى بۇ يىل 3 -ئاينىڭ 28- كۈنىدىن ئىلگىرى ھېبروننىڭ كۆپ قىسىم رايونلىرىدىن چىقىپ كېتىشى كېرەك. 400دىن ئارتۇق يەھۇدىي ماكانلاشقۇچىنى ۋە ئۇلار ماڭىدىغان يولنى قوغداش ئۈچۈن ئاز ساندىلا قوشۇن قالدۇرۇشقا بولىدۇ، ھېبروننى ئىككى تەرەپ بىرلىكتە باشقۇرىدۇ، پەلەستىنلىك ساقچىلار پەلەستىنلىكلەرنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ، ئىسرائىلىيە يەھۇدىيلارنى قوغدايدىغان «زۆرۈر ھوقۇق ۋە مەسئۇلىيەت»نى ساقلاپ قالىدۇ. بىراق بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئۇچىغا چىققان ئىسلام ئۇنسۇرلىرى ئۇدا تۆت قېتىم ئۆلۈۋېلىش خاراكتېرلىك پارتلىتىش ۋەقەسى پەيدا قىلغاندىن كېيىن، ئىسرائىلىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى پېرېس خەۋپسىزلىكنى باھانە قىلىپ ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى كېچىكتۈرۈشنى قارار قىلغانىدى.

بۇ يىل 5 - ئايدا ئىسرائىلىيە ئوڭ قانات لىكود گۇرۇھى ئومۇمىي سايلامدا غەلىبە قىلىپ تەختكە چىققاندىن كېيىن، نېتانياخۇ رەھبەرلىكىدىكى يېڭى ھۆكۈمەت «يەر بەدىلىگە تىنچلىققا ئىگە بولۇش» كېلىشىمنى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلىپ، بىر قاتار قاتتىق تەدبىرلەرنى قوللاندى، پەلەستىن بىلەن ھاسىل قىلغان كېلىشىمنى ئىجرا قىلىشنى ھەر خىل سەۋەبلەر بىلەن كېچىكتۈرۈپ، ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى مەقسەتلىك كەينىگە سۈردى.

8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ پەلەستىن مىللىي ھوقۇق ئورگىنى (ئاپتونوم ھۆكۈمىتى) ئۆزىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدىكى ئىش بېجىرىش باشقارمىسىنى تاقىۋەتمىسە، ئىسرائىلىيە ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرمەيدۇ، دېدى. 8 - ئاينىڭ ئاخىرىدا پەلەستىن تەرەپ ئۈچ دائىمىي ئورگىنىنى شەرقىي يېرۇسالېمدىن ئېلىپ چىقىپ كېتىپ، ئىسرائىلىيىنىڭ قاتتىق تەلىپىنى قاندۇردى، بىراق ئىسرائىلىيە تەرەپ ھەرقانداق قوشۇن چېكىندۈرۈش ۋاقىت جەدۋىلىنى بېكىتىشنى رەت قىلدى ھەم يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا پەلەستىن-ئىسرائىلىيە كېلىشىمىدىكى ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش توغرىسىدىكى مەسىلىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈشنى ئوتتۇرىغا قويدى، بۇ تەلەپ پەلەستىننىڭ قەتئىي قارشى تۇرۇشىغا ئۇچرىدى. شۇڭا ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش مەسىلىسى پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىدىكى ئاساسلىق توسالغۇلارنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)